SONTALI ANCHALIK COLLEGE

Mahtoli, Kamrup, Assam – 781136

CRITERION NO 1- CURRICULAR ASPECTS

Key Indicator – 1.3 Curriculum Enrichment

1.3.2 Percentage of students undertaking project work/field work/ internships (Data for the latest completed academic year.

Index

Program Name	Name of the course that include experiential learning through project Work/field work/internship	Course code	Year of offering	Number of students.
Bachelor of Arts (CBCS)	Education Honours Semester - VI	EDU-HC-6026	2022-2023	37
Bachelor of Arts (CBCS)	Assamese Honours Semester - VI	ASM-HE-6056	2022-2023	09
Bachelor of Arts (CBCS)	Political Science Honours Semester - IV	POL-SE-4014	2022-2023	68
Bachelor of Arts (CBCS)	Political Science Regular Semester - V	POL-SE-5014	2022-2023	44
Bachelor of Arts (CBCS)	Environmental Studies Semester -II	ENV-2016	2022-2023	156
			Total :	314

(Dr. Tapan Dutta)

Principal i/c

Sontali Anchalik College

Principal i/c
Sontali Anchalik College
Date...............

Students Undertaking Project Work/Field Work

Subject: Education.

Syllabus for field work.

Semester-VI (compulsory for Honours Students)

EDU-HC-6026

Credit: 6

COURSE OBJECTIVE: After completion of this course the learner will be able to:

CO1. Explain the process of conducting a Project.

CO2. Prepare a Project Report..

COURSE OUTCOME:

- After completion of project work related to any area the students will able to understand—
- The basic concept of project.
- The importance and objectives of the study.
- To understand review of related literature.
- The basic concept of research methodology and statistical analysis.
- To enable the learners to collection and organization of data, analysis and drawing conclusion.

Permission letter for Project Work.

DEPARTMENT OF EDUCATION

SONTALI ANCHALIK COLLEGE, MAHTOLI

PIN- 781136 DISTRICT- KAMRUP (ASSAM)

To,

The Principal

Sontali Anchalik College

Date: 10-02-2023

Sub: Application for permission of fifteen days Field Visit for data collection of Project work.

Sir,

With due respect I beg most respectfully to inform you that according to our syllabus of

B.A. 6th semester (CBCS) Honours courses have Field Visit for data collection of Project work , which is mandatory for every students. Sir, we have arranged fifteen days field Visit at Deferent places and Schools of Dist. Kamrup, Assam from 12-02 -2023 to 27-02-2023. Sir, here with I enclose the name of the teachers and students of 6th

Semester Honours Courses.

Therefore, I request you to grant permission for the above mentioned Field Visit.

Allowed to Field Survey

Vice- Principal
Sontali Anchalik College
Date ....

Yours Faithfully

Dildar Reza (HoD)

Department of: Education.

HOD
Dept. Education
Sontali Anchalik College
Date ....

EDU-HC-6026
PROJECT
Total Marks: 100 (External: 80 and Internal: 20)
Credit-6

Course Objectives:

After completion of this course the learner will be able to:

- Explain the process of conducting a Project.
- Prepare a Project Report.

Guideline:

Each student is required to complete anyone project related to any area of the syllabus to be evaluated by Internal and External Examiners jointly through viva-voce test. The project work will be completed according to following heads:

- Title of the Project
- Introduction
- Importance of the Study
- Objectives of the Study
- Review of related literature (if any)
- Methods and Procedure
- Data Analysis and Discussion
- Conclusion

Internal Assessment (20 Marks):

Home Assignment/Group Discussion related to Project: 10 Marks

Library Works: 6 Marks

Attendance: 4 Marks

External Assessment (80 Marks):

Project Report: 60 Marks

Viva Voce: 20 Marks

List of Student Department of Education:

Session 2022-2023

Name of the Project Work	List of students undertaking project work/field work/internship
A Study on Problem of Primary Education at Primary Level under Chamaria Education Block of Kamrup District	**Total: 37 Students**
	1.Rehena Parbin
	2. Masuma Akter
	3.Morzina Ahmed
	5.Saniara Mollika
A study on role of Mass-media in Education in the different area of Sontali under Kamrup District of Assam.	1.Abdul Hakim
	2.Khalida Khatun
	3.Rowshanara Ahmed
	4.Shahida Aktar
A study on the Population Education in the area of Sontali under Chamaria Development Block of Kamrup District	1.Jamela Khatun
	2.Rukia Ahmed
	3.Shahanaz Parbin
	4.Silima Akter
A study on the role of Technology on Education at different area of Sontali	1.Silima Akter
	2.Dildar Jaheer Arif Ali
	3.Mofida Khatun
	4.Nurul Amin
	5.Rashida Ahmed
A Study on Problems faced by the rural women in higher education at different areas of Sontali	1.Hashem Ali
	2.Mofidul Tslam
	3.Rashida Begum
	4.Renjuara Khatun
A study on Anganwadi Kendra under Child Development Project (Nagarbera) of Sontali area in the District of Kamrup	1.Fulchan Ali
	2.Mohima Khatun
	3.Morium Begum
	4.Tashlima Ahmed
A study on Teacher Education in the area of Sontal	1.Asmina Khatun
	2.Moidul Islam
	3.Shahida Akter
A study on the role of Sarba Siksha Abhijan Mission of Axom in different area of Sontali in the District of Kamrup	1.Marija Yesmin
	2.Kohinur Begum
	3.Nurnahar Parbin

HOD
Dept. Education
Sontali Anchalik College
Date ....

	4.Shahida Aktar
A study on Primary education at Primary level under Chamaria Education Block area of Kamrup Distric.	1.Afsana Nasrin
	2.Banisa Parbin
	3.Maleka Khatun
	4.Rozina Begum
	5.Sufia Yesmina
	6.Tohiron Nessa

Signature of HoD

Department of Education

HOD
Dept. Education
Sontali Anchalik College
Date ....

realme
Shot on realme 9i 5G
2023 06 02 10:39

realme
2023 05 30 10:44

কছাৰী পাম প্ৰাথমিক বিদ্যালয়
স্থাপিত -১৯৫৩ ইং চন

KISMAT KATHMI L.P SCHOOL

NO 2 NIZ KATHMI L.P SCHOOL

SONTOLI ANCHALIK COLLEGE

P.O-MAHTOLI,KAMRUP(ASSAM)781136

Title of the Project

"A Study Report on Problem of Primary Education at Primary level under Chamaria Education Block Kamrup, District of Assam

A project Report

Submitted to the department of education,Sontali Anchalik College in partial fulfillment of B.A 6th semester examination under Gauhati University-2023

Paper Code:EDU-HC-6026

Supervised by

Kurban Ali

Assistan Professor

Department of Education

Sontali Anchalik College

Kamrup,Assam

Submitted by:-

Rehena Parbin

Rehena Parbin

B.A 6th S Semester

Department of Education

Sontali Anchalik College

Roll No-UA-201-041-0072

Reg-No.20016982 of 2019-2020

Session 2022-2023

Certificate of Supervisor

This is to certify that Rehena Parbin a student of B.A.6th semester of Education Department of Sontali Anchalik College, has carried out this project work entitled "A Study Report on Problem of Primary Education at Primary level under Chamaria Education Block Kamrup, District of Assam"Under the guidance and supervision of Kurban Ali, Assistant Professor, department of Education, Sontali Anchalik College.This project is being submitted to the development of Education, Sontali Anchalik College for the fulfillment of B.A.Degree in Education.The report is based on the orginal work done by the student.She has fulfilled all the requirements for the submission of the report.Supervised by Kurban Ali Assistant Professor Department of Education, Sontali Anchalik College

Supervised By

Kurban Ali

Assistant Professor

Department of Education

Sontali Anchalik College

Acknowledgment

In the preparation of the present work " "A Study Report on Problem of Primary Education at Primary level under Chamaria Education Block Kamrup, District of Assam "I have received kind assistance,valuable suggestions and encouragement from my respected teachers,inmitate friends and well wishers.

At the very beginning with pleasant work to acknowledgment, would like to express my deep sense of gratitude and admiration for all the renowned authors and scholars whose valuable books and manuscripts rendered my.vast helps in the compilation of my project and whose reference .I have used in this work.

With great pleasure, I am bound to Pay a debt of sincere gratitude and heartfelt gratefulness to my venerable guide and supervisor Kurban Ali,asstt, professor of Education Department Sontali Anchalik College, who rendered me precious advice in the initial stage of this work and later on, has adopted the responsibility to supervise the work, and under whose efficient guidance and invaluable assistance this project work has been completed.

Hence, I also want to take the opportunity to express my warm sense of obligation and sincere thanks to Shri Tapan Dutta, principal,Sontali Anchalik College who was gracious enough to encourage me in various ways.I am also glade to acknowledge the liberal assistance and encouragement of Assistance Professor and HOD.Dildar Reza,Kurban Ali and Mohammad Nuzrul Islam Assistant Professor in the depertment of Education, Sontali Anchalik College conferred me at every time when I approached them.

In the end ,I am also thankful to all the teachers of our college who helped me in arranging the project properly.There are many other scholars and my friends who have helped me at various stages by their valuable suggestions I am deeply indebted to them all for their assistance.

REHENA PARBIN

Roll NO-UA-201-041-0072

Declearation

The fllowing member of the Project Report Evaluation Committee have declared that Rehena Parbin a studant of B.A.6th semester of Education Department ,Sontoli Anchalik College,Mahtoli,Kamrup,Assam has submitted the project report after the presentation as per the rules and regulations of G.U.on"A Study Report on the Problem of Primary Education at No 439 Sontali Puran Gaon L.P School and Baushkata L. P School.in the district of Kamrup,Assam"for the fulfilment of the Degree of B.A.in Education l

Evaluation committee

1/Chairman

2/Supervisor

3/Head of Depertment

Contents

Topics	Page
1.Introduction	1
1.1Need and Importance	2
1.2 Identification of the study Area	3
1.3.Description of the selected project work	4
1.4. Objectives of then project work	5
1.5. Delimitation of the study	6
2.Review of the related literature regarding the problem	7-8
3.Procedure of Date collection	9
3.1.Methodlogy	9
3.2.Tools used for gathering data	10
4. Analysis and interpertation of the data	11-13
5.Finding,suggestion and conciudtion	14-16
6.Bi bliography	17-19

A Study Report on Problem of Primary Education at No 43 Sontali Puran Gaon L .P School and Baushkata L.P School, Puran Gaon Village in the district of Kamrup,Assam

1.Introduction:-

মানৱ শিক্ষাৰ ৬ বছৰ বয়সৰ পৰা ১০-১১ বছৰ বয়সলৈকে বিধিগত আৰু আনুষ্ঠানিকভাবে শিক্ষাদানৰ পৰ্যায়ই হৈছে প্ৰাথমিক শিক্ষা।এই শিক্ষা প্ৰাথমিক,এই বাবেই যে শিশুৰ প্ৰথমবাৰৰ বাবে এক অনুষ্ঠানৰ যোগেদি বিধিগত নীতি-নিয়মৰ অনুবতি কৰি পাঠদান কৰা হয়।লিখা-পঢ়া আৰু গণনাৰ জ্ঞান সকলোৰে জীৱনৰ প্ৰাথমিক জ্ঞান । এই দৃষ্টিকোণৰ পৰাই এই শিক্ষাক প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষা বুলি কোৱা হয় । প্ৰাচীন কালত ইয়াৰ পৰাই প্ৰথমতে শিশুৰ পাঠ আৰম্ভ হৈছিল । বাবে এই পৰ্যায়ৰ স্কুলক পাঠশালা নামেৰে জনা গৈছিল ।

বৰ্তমান সময়ত প্ৰাথমিক শিক্ষা প্ৰত্যেকজন শিশুৰ বাবে জন্মগত আৰু মৌলিক অধিকাৰ । MDG ৰ লক্ষ্য অনুযায়ী প্ৰাথমিক শিক্ষা প্ৰত্যেকখন দেশৰেই সাৰ্বজনীন আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষা হোৱা উচিত । বৰ্তমান যুগত প্ৰাথমিক শিক্ষাটো অতি প্ৰয়োজনীয় আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ কিয়নো শিক্ষাৰ এই পৰ্যায়ৰ পৰাই প্ৰতিজন শিশুৰ ভাষাৰ গঠন, শিখণ, গণিত আৰু চৰিত্ৰ গঠণৰ বিকাশ সাধন হয় । এই শিক্ষাৰ ভৱিষ্যত প্ৰজন্মক সমাজৰ শৈক্ষিক আৰু সাংস্কৃতিক উদ্দেশ্যৰ ভিত্তিত গঢ়ি তোলে ।

1.1 Need and Importance:-

প্ৰাথমিক শিক্ষা হল সমগ্ৰ শিক্ষা পৰ্যায়টো অতিগুৰুত্বপূৰ্ণ অপৰিহাৰ্য্য । তলত ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তাও আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হল-

১/প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ প্ৰথম প্ৰয়োজনীয়তা হৈছে ব্যক্তিক স্বাক্ষৰতা প্ৰদান কৰা।এই শিক্ষাৰে এখন দেশৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ নিৰ্নয় কৰা হয়।

২/লৰা-ছোৱালীৰ মানসিক আৰু বৌদ্বিক বিকাশত সহায় কৰা।স্মৃতি,মনোযোগ আগ্ৰহ,কল্পনা,চিন্তা,যুক্তি,বিচাৰ শক্তি আদি মানসিক ক্ষমতাসমূহ অধিক কৰ্মক্ষম আৰু শৃংখলাবব্দ কৰি তোলাৰ দায়িত্ব হৈছে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ।

৩/শিশুৰ ভাষা জ্ঞান নৈতিকতাৰ দিশত সজাগ,শিশুৰ আচৰন,সুস্থ,সুন্দৰ আচৰন আত্মকেন্দ্ৰিক আৰু সমাজ সুখী কৰি তোলা ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয় দিশ।

৪/লৰা-ছোৱালীক মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষালৈ যোৱাত সহায় কৰে।

৫/ভাৰতীয় সংবিধান ৪৫ নং অনুচ্ছেদৰ ভাষ্য মতে,-সংবিধান গৃহীত হোৱাৰ পৰা ১০ বছৰৰ ভিতৰত ১৪ বছৰ বয়সৰ সকলো শিশুৰ বাবে বিনামূলীয়া আবু বাধ্যতামূলক শিক্ষা পাব লাগিব।গনতন্ত্ৰৰ নীতি,উদ্দেশ্য,ধাৰনা ইত্যাদিৰ দিশৰ বিকাশ সাধন কৰি প্ৰাথমিক শিক্ষাই সকলো।ব্যক্তিক নিজৰ মতামত ব্যক্ত কৰাত অধিকাৰ প্ৰধানত সহায় কৰে।

1.2 Identification of the study Area:-

অসমৰ কামৰূপ জিলা এখন জনবহুল অঞ্চল। এই অঞ্চলৰ বেছি সংখ্যক মানুহ কৃষি আৰু ব্যৱসায়ৰ সৈতে জড়িত ।শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কামৰূপ জিলাৰ স্হান মধ্যমীয়া । অসমৰ গড় সাক্ষৰতাৰ ২০১২ৰ লোকপিয়ল মতে ৭২.১৯%.।২০১২ লোকপিয়ল মতে কামৰূপ জিলাৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ আছিল ৭৫.৫৫%।আকৌ ২০১২ চনৰ লোকপিয়ল মতে অসমৰ মহিলা শিক্ষিতৰ গড় হিচাপত ৬৩.০০%আৰু পুৰুষ সাক্ষৰতাৰ হাৰ ৮১.৩০%হয়। কামৰূপ জিলা(গ্ৰাম্য) সোণতলী মৌজাৰ অন্তৰ্গত পুৰাণ গাওঁ অঞ্চলটো এখন শিক্ষাৰ দিশত পিছপৰা অঞ্চল,এই অঞ্চলৰ শিক্ষা ব্যৱহৃ অতিকৈ সচনীয়।সেয়েহে সোণতলী মৌজাৰ অন্তৰ্গত পুৰাণ গাওঁ অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পৰিল ক্ষিত হোৱা সমস্যাৰ দিশটো অধ্যয়ন কৰিবলৈ ক্ষেত্ৰ চিনাক্তকৰন কৰা হৈছে।

1.3.Description of the selected project work:-

কামৰূপ জিলা(গ্ৰাম্য) সোণতলী মৌজাৰ অন্তৰ্গত পুৰাণ গাওঁ অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক বৰ্তমান অৱস্থা জানিবলৈ এই অধ্যয়নটো কৰা হৈছে।এই অধ্যয়নটোৰ দ্বাৰা।পুৰাণ গাওঁ অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তিৰ সংখ্যা, সমস্যা,আৰু স্কুলৰ গুনগত মানদণ্ড আদিৰ বিষেয়ে দাঙি ধৰা হৈছে। এই বিৱৰণ সমূহ দাঙি ধৰিবলৈ নিৰ্বাচন কৰা বিষয়ৰ নাম হৈছে।

1.4. Objectives of then project work:-

এই অধ্যয়নৰ প্ৰধান উদ্দ্যশ্যবোৰ হল-

(ক)প্ৰথমিক স্কুলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তি কৰণৰ বিষয়ে অধ্যয়ন।

(খ)প্ৰথমিক স্কুলবোৰত থকা শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ মাজৰ অনুপাত নিৰ্ণয় ।(গ)স্কুলবোৰত থকা দৃশ্য শ্ৰাব্য সজুলি আৰু পুথিভৰালৰ সুবিধাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা।

(ঘ)প্ৰথমিক স্কুলবোৰত থকা অন্যান্য সা-সুবিধাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা।

(ঙ)প্ৰথমিক স্কুলবোৰত থকা বিভিন্ন সমস্যাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা।

1.5. Delimitation of the study:-

গৱেষনাধৰ্মী প্ৰকল্প কৰ্ম হল কনো এটা বিষয়ৰ পদ্ধতিগত গভীৰ অধ্যয়ন। বিষয় পৰিসীমা যাতে ব্যাপক নহয় তাৰ প্ৰতি সতৰ্ক হোৱা বাঞ্চনীয়। গৱেষনা ধৰ্মী যিকোনো কাৰ্যতে সদায় অধ্যয়ন পৰিসীমা আৰু বিষয় অধ্যয়ন প্ৰকৃতি দুয়োটা দিশ প্ৰথমতেই নিশ্চত কৰি লোৱাটো প্ৰয়োজনীয়।কাৰণ অধ্যয়নৰ পৰিসীমা আৰু প্ৰকৃতিৰ লগত অধ্যয়ন উদ্দেশ্য আৰু লক্ষ্যৰ পূৰ্ণ সংগতি থাকে।এই প্ৰকল্পত উত্থাপিত বিষয়টো যিহেতু প্ৰাথমিক স্কুলৰ সৈতে জড়িত সেয়েহে অধ্যয়নকাৰীয়ে সোনতলী মৌজাৰ অন্তৰ্গত পুৰাণ গাওঁ অঞ্চলথনৰ প্ৰাথমিক স্কুলক প্ৰকল্পটোৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে চিনাক্তকৰণ কৰিছে।

বিষয়ৰ পৰিসীমা নিৰ্ধাৰণ বুলিলে সাধাৰণতে কেনেকুৱা ধৰণৰ সীমা বান্দি দিয়া হৈছে তাকে বুজায়।এই প্ৰকল্পটোৰ বাবে তলত দিয়া দিশকেইটাৰ সীমা বান্দি লোৱা হৈছে।

*এই অধ্যয়নৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে কেৱল কামৰূপ জিলা (গ্ৰাম্য)ৰ অন্তগত সোনতলী মৌজাৰ অন্তৰ্গত পুৰাণ গাওঁ অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক স্কুলৰ ক্ষেত্ৰত ।

*সোনতলী মৌজাৰ পুৰাণ গাওঁ অঞ্চলৰ দুখন প্ৰাথমিক স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক আৰু শিক্ষয়ত্ৰীক এই অধ্যয়নৰ জনসংখ্যা হিচাপে অন্তভূক্ত কৰা হৈছে।

*এই অধ্যয়নৰ নুমুনা হিচাপে মাত্ৰ 2 খন প্ৰাথমিক স্কুলক নিৰ্বাচন কৰা হৈছে।কাৰণ প্ৰকল্প কাৰ্যটো নিৰ্দিষ্ঠ সময়ৰ ভিতৰত সমাপন কৰিবই লাগিব। ইমান নিৰ্দিষ্ঠ কম সময়ৰ ভিতৰত অঞ্চলটোৰ গোটেইবিলাক স্কুল পৰিদৰ্শন কৰাটো সম্ভৱ নহয়।

2.Review of the related literature regarding the problem:-

সম্পৰ্কিত অধ্যয়নটোৰ পুনৰনিৰিক্ষণ কাৰ্যৰ দ্বাৰা গৱেষকে বৰ্তমানৰ নিৰ্বাচিত অধ্যয়নটোৰ লগত সম্পৰ্ক থকা অন্যান্য দিশবিলাক বিচাৰি উলিয়াই নিৰ্দিষ্ঠ উদেশ্য পূৰণৰ বাবে আগবাঢ়ি যোৱাত সহায়ক হয়।

তাৰোপৰি;এনেকুৱা অধ্যয়নে প্ৰস্তাৱিত গবেষনামূলক বিষয়টোৰ উদ্দেশ্যসমূহ নিৰ্নয়ত সহায়ক হয়।মুঠতে প্ৰসংগ সমলৰদ্বাৰা গবেষকে সৱেষনা আগবঢ়াই নিয়াৰ প্ৰয়োজনীয় দিশসমূহ বিচাৰি উলিয়াব পাৰে।

তলত কেইটামান উল্লেখিত বিষয়ৰ প্ৰাসংগিক সম্পৰ্কিত অধ্যয়নৰ বিষয় আলোচনা কৰা হল।

"যোৰহাট আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ চাহবাগানৰ প্ৰাথমিক স্কুলকসমূহৰ শিক্ষাত সৃষ্ঠি হোৱা অপচয় আৰু অনুন্নয়ণৰ এটি অধ্যয়ন।

গৱেষিকা:নিৰ্মলা শৰ্মা

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

পি.এচ.ডি গবেষনাপ্ৰত্ৰ-১৯৯৩

এই অধ্যয়নটোত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ প্ৰধান দুটা সমস্যা অপচয় আৰু অনুন্নয়ণৰ বিষয়ে তিনিটা দিশৰ পৰা অধ্যয়ন কৰা হৈছে।চাহবাগানত অৱস্থিত প্ৰাথমিক স্কুলসমূহত সাধাৰণতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ স্কুল এৰি অহা আৰু স্কুলত পঢ়ি থকা শিক্ষাৰ্থীসকলকৰ বিশেষ উন্নতি হোৱা দেখা নাযায়। ইয়াৰ কাৰণসমূহ হৈছে-১/মাক-বাপেকৰ অক্ষিত তথা দৰিদ্ৰতা। ২/স্কুলবিলাকৰ শৈক্ষিক তথা বৈষিক ব্যৱস্থা ভাল নহয়। ৩/শিক্ষাৰ্থীসকলৰ শাৰীৰিক অৱস্হাৰ দুৰ্বল।

2.2''অসমৰ বৰপেটা জিলাৰ চৰ অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সমস্যাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন।

গবেষক:আব্দুল আহমেদ

গুৱাহাটী বিশ্যবিদ্যাল ১৯৯৩

এই অধ্যয়নৰ দ্বাৰা গবেষক চৰ অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ কেতবোৰ সমস্যাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছে।সমস্যাৰ বিষয়ে সাক্ষৰতাৰ হাৰ তুলনামূলক ভাবে অন্যান্য অঞ্চলৰতকৈ কম।দৰিদ্ৰতাই এই অঞ্চলৰ মানুহক পিঠ কৰিছে । তাৰোপৰি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰাও এই অঞ্চলৰ শিক্ষাৰ উন্নয়নৰ বিষয়ে বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহন কৰা হোৱা নাই।এই অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাগত শিক্ষণীয় সজুলিৰ

অভাৱ সহ-পাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্যৱলীৰ অভাৱ অস্বাস্থ্যকৰ পৰিবেশ,স্ত্ৰী শিক্ষাৰ প্ৰতি অৱহেলা আদি এশ একুৰি সমস্যাই চৰ অঞ্চলৰ শিক্ষাক পিছপেলাই ৰাখিছে।

2.3 হাজো অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ দুৰ্বল স্থিৰত বিভিন্ন কাৰণসমূহ আৰু ইয়াৰ বিকাশৰ উপায়সমূহৰ আলোচনা।

গৱেষকঃ এ.ম আলি ১৯৭৮

গুৱাহাটী বিশ্যবিদ্যাল

হাজো অঞ্চলৰ কামৰূপ জিলাৰ ভিতৰুৱা শিক্ষাত পিছপৰা এটা অঞ্চল।এই অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাই এতিয়াই উপযুক্ত বিকাশৰ দিশলৈ আগবাঢ়ি আহিব পৰা নাই।এই অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ দুৰ্বল স্থিৰত বিভিন্ন কাৰণসমূহ তলত দিয়া হ'ল –(ক) অভিভাৱকসকলৰ নিজৰ লৰা –ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি থকা

উদাসীন মনোবৃত্তি। (খ) এই অঞ্চলত পিছপৰা জাতিৰ মানুহৰ সংখ্যা প্ৰায় ৫০ শতাংশ হয়। সেয়েহে, এই ব্যক্তি সকল এতিয়াও মাছমৰা, কাঁহ পিতলৰ নিয়োজিত হৈ আছে আৰু নিজৰ সন্তানকো এই ব্যৱসায়সমূত সৰু অবস্থাৰ পৰায়ে নিয়োগ কৰা দেখা যায়।

(গ) মাতৃসকলো শিক্ষিত নহয় বাবে ছোৱালী সন্তানক শিক্ষা দিয়াৰ প্ৰতি তেওঁলোক উদাসীন। ওপৰত উল্লেখ কৰা প্ৰসংগ সমল কেইটাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি প্ৰকল্প কৰ্তাই উল্লেখত সমস্যাটো বিভিন্ন দিশেৰে পৰ্যালোচনা কৰি আগবঢ়ায় নিবলৈ পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত সুবিধা গ্ৰহণ কৰিছে। সেয়েহে প্ৰকল্পকাৰ্য কৰিবলৈ প্ৰসংগ সমলৰ প্ৰয়োজনীয়তা যথেষ্ট আছে।

3.Procedure of Date collection:-

তথ্যসমূহ বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে প্ৰনালীৱদ্বভাবে সংগ্ৰহ নকৰিলে তথ্যসমূহৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা ফলাফলৰ দ্বাৰা উপযুক্ত বিচৰা ধৰনৰ মূল্যায়ন পোৱা নাযায়।সেয়েহে তথ্যসমূহ সংগ্ৰহ কৰাৰ সময়ত প্ৰনালীবন্দ অধ্যয়নৰ পন্দতি মানি চলা উচিত।

3.1.Methodlogy :-

গবেষনা প্ৰকল্প এটাৰ বাবে উপযুক্ত অধ্যয়নৰ পদ্ধতি নিৰ্বাচন কৰাটো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম বৰ্তমানৰ প্ৰকল্পটোৰ বাবে অধ্যয়নকাৰে জৰীপ পদ্ধতি Svrvey method ব্যৱহাৰ কৰিছে। সোনতলী অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক স্কুলৰ অৱস্থা জানিবৰ বাবে অধ্যয়নকাৰীয়ে নিজেই স্কুলকেইখনলৈ গৈছিল। তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে ।অধ্যয়নকাৰীয়ে প্ৰথমতে বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষক বা প্ৰদান শিক্ষয়িত্ৰী সাক্ষাৎ কৰি তথ্য সংগ্ৰহ অনুমতি গ্ৰহণ কৰিছিল তেওঁলোকক শুদ্ধবাবে প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিবলৈ অনুৰোধ কৰা হৈছিল।প্ৰশ্নসমূহ বিতৰণ 7-8 দিন পাছত অধ্যয়নকাৰীয়ে তেওঁলোকৰ পৰা প্ৰশ্নসমূহ সংগ্ৰহ কৰিছিল।

3.2.Tools used for gathering data:-

গবেষনা মূলক অধ্যয়ন কার্যত তথ্য সংগ্রহ কৰাটো অপৰিহাৰ্য্য কাম। তথ্য সংগ্রহৰ সজুঁলি বুলি ক'লে সাধাৰণতে তথ্য সমূহ সংগ্রহ কৰাত ব্যৱহাৰ কৰা কিছুমান উপায়ক বুজায়। সেই উপায়সমূহ হৈছে। একাদি ক্রমে 1/প্রশ্ন পত্র (Question aire):-প্রস্তাৱিত প্রকল্প টোত প্রশ্ন প্রত্রক তথ্য সংগ্রহৰ এটা সজুঁলি হিচাপে লোৱা হৈছে।প্রশ্ন পত্রত কিছুসংখ্যক নির্বাচিত প্রশ্ন দিয়া থাকে আৰু প্রশ্নবোৰৰ সহায়ত অধ্যয়নকাৰীয়ে সমস্যাটো প্রয়োজনীয় তথ্য সংগ্রহ কৰি সেইবোৰৰ মূল্যায়ন কৰি সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰে।

2/পৰ্যবেক্ষণ (Observation):-প্রস্তাৱিত প্রকল্পটোত পৰ্যবেক্ষণক তথ্য সংগ্রহৰ এটা সজুঁলি হিচাপে গ্রহণ কৰা হৈছে। পৰ্যবেক্ষণৰ সহায়ত অধ্যয়নকাৰীয়ে চিনাক্তকৰণ কৰা ক্ষেত্রখনলৈ গৈ পৰিদৰ্শন কৰি পৰ্যবেক্ষণ পদ্ধতিৰ সহায়ত তথ্য সংগ্রহ কৰি সমস্যা সমাধানৰ প্রচেষ্টা চলায়।

3/সাক্ষাৎকাৰ (Interview Method):-প্রস্তাৱিত প্রকল্পটোত সাক্ষৎৰতাৰক এটা সজুঁলি হিচাপে লোৱা হৈছে। সাক্ষাৎকাৰৰ যোগেদি অধ্যয়নকাৰীয়ে বাছি লোৱা ক্ষেত্রখনলৈ গৈ তাৰ লগত জড়িত থকা সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰে।

4. Analysis and interpertation of the data:-

প্ৰাপ্ত তথ্যসমূহ সংগ্ৰহৰ বাবে অধ্যয়নকাৰীয়ে প্ৰশ্ন পত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিছে। এই প্ৰশ্ন পত্ৰত থকা এটা এটা প্ৰশ্নই একোজন প্ৰতিক্ৰিয়াকাৰীৰ পৰা প্ৰতিক্ৰিয়া বা উত্তৰ সংগ্ৰহ কৰিছে। অধ্যয়নকাৰীয়ে প্ৰাপ্ত তথ্যবোৰৰ বিন্যাস আৰু তাৎপৰ্য নিৰ্ণয় কৰিবলৈ দুটা পদ্দতি ব্যৱহাৰ কৰিছে।সেয়া হল-

(ক) বৰ্ননামূলক পদ্দতি (Descriptive form)

(খ) তালিকা পদ্দতি (Tabutar form)

Interpretation ত 'সোনতলী মৌজাৰ অন্তগত পুৰাণ গাওঁ অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক স্কুলত ছাত্ৰ -ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তিকৰণ বিষয়ে অধ্যয়ন এই উদ্দেশ্যটোৰ লগত জড়িত তথ্যসমূহৰ 1 আৰু 2 নং তালিকাত সজাই দেখুওৱা হৈছে

তালিকা নং (ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তিকৰণ

ক্ৰমিক নং	স্কুলৰ নাম	সৰ্বমুঠ ছাত্ৰৰ সংখ্যা	সৰ্বমুঠ ছাত্ৰীৰ সংখ্যা	সৰ্বমুঠ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা
১	৪৩৯ নং সোণতলী পূৰান গাওঁ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়	৩৫	৪৫	৮০
২	বাউসকাটা নিম্নপ্ৰাথমিক বিদ্যালয়	৫০	৮৫	১৩৫

1 নং তালিকাত স্কুলৰ সৰ্বমুঠ ছাত্ৰৰ সংখ্যা আৰু সৰ্বমুঠ ছাত্ৰীৰ সংখ্যা দেখুওৱা হৈছে। এই তালিকাখনত সংগ্ৰহ কৰা তথ্যৰ পৰা প্ৰকল্প কৰ্তাই নিৰ্নয় কৰিব পাৰিছে যে স্কুল খনত লৰা ছোৱালী একেলগে পঢ়া ইয়াত ছোৱালীৰ সংখ্যতকৈ ল'ৰাৰ সংখ্যা

তুলনামূলকভাৱে 1 নং তালিকাত দেখুওৱা স্কুল খন চৰকাৰী স্কুল। এনেদৰে ওপৰৰ আলোচনাৰ দ্বাৰা উদ্দেশ্যটোৰ প্ৰতিফলন কৰা হৈছে।

তালিকা নং2

শিক্ষক শিক্ষাৰ্থীৰ অনুপাত (Teacher'sstudent's reetio)

ক্ৰমিক নং	স্কুলৰ নাম	পুৰুষ শিক্ষকৰ সংখ্যা	মহিলা শিক্ষয়িত্ৰীৰ সংখ্যা	সৰ্বমুঠ শিক্ষয়িত্ৰীৰ সংখ্যা	সৰ্বমুঠ শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা	শিক্ষক শিক্ষাৰ্থীৰ অনুপাত
১	৪৩৯ নং সোণতলী পুৰাণ গাওঁ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়	১	০	১	৮০	১:৮০
২	বাউসকাটা নিন্মপ্ৰাথমিক বিদ্যালয়	১	১	২	১৩৫	২:১৩৫

প্ৰাথমিক স্কুলবোৰত থকা শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ মাজৰ অনুপাত নিৰ্ণয় শীৰ্ষক উদ্দেশ্যটো প্ৰকাশ কৰিবলৈ তালিকা 2ত শিক্ষাক শিক্ষয়িত্ৰীৰ সংখ্যা। আৰু মুঠ ছাত্ৰ - ছাত্ৰীৰ সংখ্যাৰে সৈতে অনুপাত নিৰ্ণয় কৰি দেখুওৱা হৈছে। 2 নং তালিকাত দেখুওৱা মতে স্কুল দুখনত শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীৰ সংখ্যা যথেষ্ঠ কম। 1 নং স্কুলখনত মাত্ৰ এজন শিক্ষক আৰু 2 নং স্কুলখনত মাত্ৰ এজনী শিক্ষয়িত্ৰী আৰু এজন ।শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীৰ অনুপাত ফলপ্ৰসূ শিক্ষাদানৰ বেলিকা শলাগ লবলগীয়া। আটাইকেইটা স্কুলৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা তথ্যৰ পৰা এইটো দেখা গৈছে যে আটাইকেইখন স্কুলত সাধাৰণতে দৃশ্য শ্ৰাব্যৰ সজুঁলি ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। এনেধৰনৰ সজুঁলি সমূহ হল-চক,ডাষ্ঠাৰ,মেপ,চাৰ্ট,গ্লোৱ ইত্যাদি।এই স্কুলবোৰত প্ৰয়োজনবোধে শিক্ষাৰ্থীক কনোধৰনৰ কম্পিউটাৰ শিখা দিয়া নহয়।চৰকাৰী থওৰ এই স্কুল দুখনত এটা কিতাপ ৰখা আলমিৰাৰে সৈতে পুথিভড়াল দেখিবলৈ পোৱা গৈছে । প্ৰাথমিক স্কুলবোৰত থকা বিভিন্ন অসুবিধা বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা হৈছে। সংগৃহীত তথ্যসমূহৰ দ্বাৰা এইটো দেখিবলৈ পোৱা গৈছে যে এই স্কুল দুখনত বিশুদ্ধ খোৱাৰ পানীৰ লগতে প্ৰসাৱগাৰৰ সৈতে প্ৰয়নালীৰো অতিকৈ তাকৰ।

এই স্কুলবোৰত শিক্ষাক শিক্ষয়িত্ৰীৰ বাবে সুকীয়া প্ৰসাৱ ঘৰ নাই।এই স্কুলবোৰ শিক্ষাৰ্থীসকলক পাঠদান দিয়াৰ বাবে পৰ্যাপ্ত পৰিমানৰ শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী নাই। তদুপৰি প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত শিক্ষাকৰ অভাৱ।এই স্কুলবোৰত শিক্ষাৰ্থীসকলকৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক বিকাশৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সহ-পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যৱস্থা উন্নতমানৰ নহয়। অন্য অৰ্থত নাই বুলিয়েই কব পাৰো। এই স্কুলবোৰত শিক্ষাৰ্থীসকলকৰ বাবে বৈষয়িক সা-সুবিধা অভাৱ দেখিবলৈ পোৱা যায়।

5.Finding,suggestion and conciudtion:-

প্ৰস্তাৱিত বিষয়ৰ অধ্যয়নৰ পৰা তলত উল্লেখ কৰা ধৰণৰ তথ্যসমূহ পোৱা গৈছে।

১/স্কুল দুখনৰ ভিতৰত প্ৰথমখন স্কুলত মাত্ৰ এজন শিক্ষক। শিক্ষয়িত্ৰীৰ সংখ্যা শূন্য আৰু দ্বিতীয়খন স্কুলত এজন শিক্ষক আৰু এজনী শিক্ষয়িত্ৰী

২/স্কুল দুখনত তুলনামূলকভাৱে শিক্ষক ছাত্ৰৰ অনুপাতটো শলাগ লবলগীয়া আছিল।

৩/স্কুলত কেইখনত সংস্কৃত শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয় হোৱা নাই।

৪/চৰকাৰী খণ্ডৰ এই স্কুলবোৰত মধ্যাহ্ন ভোজনৰ ব্যৱস্থা আছিল।

৫/এই স্কুলবোৰত শিক্ষাৰ্থীসকলকৰ বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথিৰ যোগান ধৰা হৈছিল।

৬/দৃশ্য-শ্ৰাব্যৰ সজুলি হিচাপে দূৰদৰ্শন আৰু কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰ এই স্কুল দুখনত কৰা নাছিল।

৭/স্কুলবোৰত গ্ৰন্থগাৰৰ সুবিধা নাই।

৮/এই স্কুলবোৰত শিশুৰ স্বাস্থ্য পৰিষ্কাৰ ব্যৱস্থা থকা দেখা হোৱা নাই।

৯/অৱশেষত,এই স্কুল দুখন সৰ্বশিক্ষা অভিযান আচঁনিৰ অন্তৰ্গত আছিল।

ওপৰত উল্লেখ কৰা তথ্যসমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি সমস্যাসমূহৰ বাবে কেইটামান পৰামৰ্শ তলত আগবঢ়োৱা হ'ল।

(ক) প্ৰাথমিক স্কুলবোৰত শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী সংখ্যা বৃদ্ধি কৰা উচিত।

(খ) এই স্কুলবোৰৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰা উচিত।

(গ) স্কুললৈ অহা যোৱাৰ বাবে যাতায়তৰ সুবিধা কৰা

(ঘ)অভিভাৱকৰ লগত শিক্ষাৰ্থীসকলৰ শিক্ষা বিষয়ক অগ্ৰগতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ সুবিধা কৰিব লাগে।

(ঙ) প্ৰাথমিক স্কুলবোৰত মূল্যবোধ শিক্ষা প্ৰদান কৰিব খেলা ধূলাৰ ব্যৱস্থা উপযুক্ত পৰিমাণে থাকিব লাগে।

(ছ) পুথিভঁৰাল ব্যৱস্থা থকা উচিত।

(জ) দৃশ্য শ্ৰাব্যৰ সুজুলি হিচাপে দূৰদৰ্শন কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰৰ উপযুক্ত হোৱা উচিত।

(ঝ) চৰকাৰী থণ্ডৰ প্ৰাথমিক স্কুলবোৰত পৰিদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা কৰা উচিত।

(ঞ) প্ৰাথমিক পৰ্য্যায়ত প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত শিক্ষাকৰ নিযুক্তি দিয়া উচিতপ্ৰাথমিক শিক্ষা সমগ্ৰ শিক্ষা প্ৰক্ৰিয়াৰে আৰম্ভনি স্বৰূপ। কোনো কাৰ্যৰ আৰম্ভণি ভাল নহ'লে শেষ ভাল নহয়। প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ দ্বাৰা সাক্ষৰতাৰ হাৰ নিৰ্ণয় কৰা হয়। প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ দ্বাৰা এজন ব্যক্তিৰ ভৱিষ্যত জীৱনৰ বাবে প্ৰস্তুত হয়। প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পৰ অধ্যয়নৰ দ্বাৰা সোনতলী অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ স্পষ্ট ছবি এখন ফুটি ওলাইছে। এই অধ্যয়নৰ মূখ্য উদ্দেশ্য আছিল –

(ক) পুৰাণ গাঁও অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক স্কুলত ছাত্ৰ –ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তিকৰণ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা।

(খ) প্ৰাথমিক স্কুলবোৰত থকা শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী আ শিক্ষাৰ্থীৰ মাজৰ অনুপাত নিৰ্ণয় কৰা।

(গ) স্কুলবোৰত থকা দৃশ্য শ্ৰাব্যৰ সজুঁলি আৰু পথিভড়ালৰ সুবিধাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা।

(ঘ) স্কুলবোৰত থকা বিভিন্ন সা-সুবিধা আৰু অসুবিধাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা। এই অধ্যয়নৰ বাবে সোনতলী মৌজাৰ অন্তৰ্গত পুৰাণ গাঁও অঞ্চলৰ ২থন স্কুলক অধ্যয়নৰ নমুনা সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে গ্ৰহণ কৰা এই অধ্যয়নৰ পৰা ফলাফল তলত দিয়া ধৰণে বিশ্লেষণ কৰিব পাৰি। ১/ব্যক্তিগত থণ্ডৰ স্কুলৰ তুলনাত চৰকাৰী থণ্ডৰ স্কুলবোৰত শিক্ষাকৰ সংখ্যা যথেষ্ঠ কম।

২/চৰকাৰী স্কুলবোৰত দুপৰীয়া আহাৰৰ ব্যৱস্থা আছে যদিও খাদ্যৰ মান উন্নত নহয়।

৩/দৃশ্য শ্ৰাব্যৰ সজুঁলি ব্যৱহাৰ গোটেই কেইথন স্কুলতে সাধাৰণ ধৰনে আছে। প্ৰস্তাৱিত এই অধ্যয়নৰ যিহেতু অধ্যয়নকাৰীয়ে নিৰ্দিষ্ট নিৰ্বাচিত স্কুলবোৰত কৰিছে। সেইবাবে স্কুলকেইথনৰ বেয়া অৱস্থা পোৱাই যদিও উন্নত মানৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ পৰিৱেশ ও ইয়াত পোৱা হোৱা নাই।

কিন্তু বৰ্তমান সময়ত আধুনিক বিশ্বৰ জ্ঞানৰ বিস্ফোৰণ সময়ত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মান উন্নত নকৰিলে আমাৰ দেশে আধুনিক বিশ্বৰ বাবে প্ৰকৃত মানৰ সম্পদ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰিব। সেয়েহে ভাৰতবৰ্ষৰ সকলো ঠাইতে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা দেখা দিছে।

Conclusion:-

এই অধ্যয়নৰ সামৰনিত এই কথা উল্লেখ কৰিব পাৰিলে যে আমাৰ ৰাজ্যত চলি থকা শিক্ষা পদ্ধতিৰ বৈষম্য ই প্ৰাথমিক স্তৰৰে পৰা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্তৰলৈকে বিভিন্ন ধৰণে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে। বৰ্তমান আমাৰ ৰাজ্যৰ চৰকাৰী স্কুল সমূহ উপযুক্ত শিক্ষা পৰিৱেশ নথকা কেৱল ডিগ্ৰী ডিপ্লমা পোৱা কাৰখানাত পৰিনত হেছে। চৰকাৰী স্কুলবিকৰ উন্নয়নত জন-সাধানৰো সহাৰি নাই। চৰকাৰে সদিচ্ছাৰ অভাৱ দেখা যায় প্ৰাথমিক শিক্ষা হৈছে সমগ্ৰ শিক্ষা প্ৰক্ৰিয়াটোৰে ভেটি স্বৰূপ। গতিকে এনেকুৱা এটা ব্যৱহাৰ প্ৰতি গুৰুত্ব নিদিয়াৰ ফলত সমগ্ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটোৱে ধ্বংস মুখলৈ গতি কৰিছে। নিৰক্ষৰতা সংখ্যা আমাৰ ৰাজ্যত এতিয়াও কমা নাই।

6.Bi bliography:-

Dr.Prarul Das and Bornali Das Deka

"Hand Book of Project work"

Dr.Utpal Kolita,Dr. Honali Borah chohoria and Aparajita Sharma "Principal of Education"

প্ৰশ্নপত্ৰ (question):-

সন্মনীয় প্ৰধান শিক্ষক/শিক্ষয়িত্ৰী,

এই প্ৰশ্নপত্ৰ থনত কিছুমান প্ৰশ্ন দিয়া হৈছে। এই প্ৰশ্ন বিলাকৰ উত্তৰ আপোনালোকে অনুগ্ৰহ কৰি কোনো ধৰণৰ দ্বিধাবোধ নকৰাকৈ উত্তৰ দিলে মই বাধিত হ'ম। এই প্ৰশ্ন পত্ৰখন বি.এ.ষষ্ঠ সান্মাষিকৰ গুৰু পাঠ্যক্ৰমৰ 6036 প্ৰকল্প কাৰ্যৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।

ধন্যবাদ সহকাৰে

Rehena Parbin

ৰেহেনা পাৰবিন

শিক্ষা বিভাগ

বি,এ,ষষ্ঠ ষান্মাষিক

সোনতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

বৰ্ষ:2023

(ক) সাধাৰণ তথ্য:-

স্কুলৰ নাম

স্কুলৰ অৱস্থিত:-

স্কুলৰ স্থাপিত হোৱা চন:-

প্ৰধান শিক্ষাক শিক্ষয়িত্ৰী নাম:-

(খ) নামভৰ্তিকৰণ/শিক্ষক -শিক্ষাৰ্থীৰ অনুপাত:

১/আপোনালোকৰ স্কলত মুঠ শিকৰ সংখ্যা কিমান?

২/ছাত্ৰ -ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বেলেগ বেলেগ কিমান?

৩/আপোনালোকৰ স্কুলত মুঠ কিমান সংখ্যক ছাত্ৰ -ছাত্ৰী আছে।

৪/কিছুমান সংখ্যা মহিলা শিক্ষয়িত্ৰী আছে।

(গ) বিদ্যালয় সংমণ্ডল:

৫/আপোনাৰ স্কুলত প্ৰয়োজনীয় কোঠা আছেনে? হয়/নহয়।

৬/আপোনাৰ স্কুলত বেলেগ বেলেগ শ্ৰেনীৰ বাবে বেলেগ বেলেগ কোঠা আছেনে? হয়/নহয়

৭/স্কুলত আচবাব পত্ৰৰ সু-ব্যৱস্থা আছেনে? হয়/নহয়

৮/শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে জিৰণি কোঠা আছেনে হয়/নহয়

৯/স্কুলত বিদ্যুতৰ ব্যৱস্থা আছেনে? হয়/নহয় শিক্ষাকৰ বাবে জিৰণি কোঠা ব্যৱস্থা আছেনে? হয়/নহয়

(ঘ)দৃশ্য-শ্ৰাব্য সজঁলি/স্কুলৰ সা-সুজুলি:

১১/আপোনালোকৰ শ্ৰেনী কোঠা বিলাকত সুবিধাজনক ভাৱে সজোৱা হয়নে? হয়/নহয়
১২/আপোনালোকৰ স্কুলৰ শ্ৰেনী কোঠা বিলাকত তলত উল্লেখ সামগ্ৰীসমূহ পায়নে?

(ক) খৰিমাটি (খ) মানচিত্ৰ (গ) কৃষ্ণফলক (ঘ) গোলক (ঙ) দূৰদৰ্শন
(চ) কম্পিউটাৰ ইত্যাদি। (যিবিলাক সামগ্ৰী আছে টিক চিন দিব)

(ঙ) পুথিভঁৰাল খোৱাপানী আৰু অনাময় ব্যৱস্থা:

১৩/আপোনালোকৰ স্কুলত পুথিভঁৰাল আছেনে? হয়/নহয়

১৪/যদি আছে প্ৰয়োজনীয় কিতাপ পত্ৰ ইয়াত আছেনে? হয়/নহয়

১৫/ আপোনালোকৰ স্কুলত প্ৰস্বাৱ ঘৰৰ ব্যৱস্থা আছেনে? হয়/নহয়

১৬/যদি আছে লৰা -ছোৱালীৰ বাবে বেলেগ বেলেগনে? হয়/নহয়
১৭/আপোনালোকৰ স্কুলত খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা আছেনে? হয়/নহয়

(চ) অন্যান্য সুবিধাসমূহ:

১৮/আপোনালোকৰ স্কুলত এনেধৰণৰ সাজ -পোছাকৰ ব্যৱস্থা আছেনে? হয়/নহয়
১৯/আপোনালোকৰ স্কুলত মধ্যহ্ন ভোজনৰ ব্যৱস্থা আছেনে?হয়/নহয়
২০/আপোনালোকৰ স্কুলত স্বাস্থ্য সম্পৰ্কীয় পৰীক্ষা -নিৰীক্ষন ব্যৱস্থা আছেনে? হয়/নহয়

২১/ বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথি যোগানৰ ব্যৱস্থা আছেনে? হয়/নহয়

২২/সহ-পাঠ্যক্ৰমিক ব্যৱস্থাৰ কিবা সুবিধা আছেনে? হয়/নহয়।

Declearation

The fllowing member of the Project Report Evaluation Committee have declared that Rehena Parbin a studant of B.A.6th semester of Education Department ,Sontoli Anchalik College,Mahtoli,Kamrup,Assam has submitted the project report after the presentation as per the rules and regulations of G.U.on"A Study Report on the Problem of Primary Education at No 439 Sontali Puran Gaon L.P School and Baushkata L. P School.in the district of Kamrup,Assam"for the fulfilment of the Degree of B.A.in Education l

Evaluation committee

1/Chairman

2/Supervisor

3/Head of Depertment

GPS Map Camera
Joukatadia, Assam, India
Kismat Kathami Rd, Joukatadia, Assam
781136, India
Lat 26.12614°
Long 91.140965°
26/05/23 11:20 AM GMT +05:30
Google

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

P.O- MAHTOLI.DIST- KAMRUP (ASSAM) PIN-781136

A PROJECT WORK ON

A study on the 'Population Education at the area of Sontali, Under Chamaria Development Block of Kamrup District, of Assam.

A Project Report

Submitted to Department of Education, Sontali Anchalik College in partial fulfillment of B.A 6th Semester Examination under, Gauhati University-2023

PAPER CODE: EDU-HC-6026

Supervised by

Mohammad Nazrul Islam
Asstt. Professor
Department of Education
Sontali Anchalik College
Kamrup, Assam

Submitted by

Jamela Khatun .

Name: Jamela Khatun
B.A 6th Semester
Roll No. UA-201-041-0034
Reg. No. 20016939
Department of Education
Session. 2022-23.

DECLARATION

The following members of the Project Report Evaluation Committee have declared that Jamela Khatun, a student of B.A.6th semester of Education Department, Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam has submitted this project report after the presentation as per the rules and regulations of G.U. on.A study on the 'Population Education at the area of Sontali, Under Chamaria Development Block of Kamrup District, of Assam. The fulfilment of the Degree of B.A. in Education.

Evaluation Committee

1. Chairman:

2. Supervisor: Dr. Mo. Nazrul Islam

3. Head of the Department:

HOD
Dept. Education
Sontali Anchalik College
Date

Certificate of supervisor

This is to certify that, Jamela Khatun, Student of B.A 6th Semester of the Department of Education of Sontali Anchalik College, has carried out this project work entitle "A study on the 'Population Education at the area of Sontali, Under Chamaria Development Block of Kamrup District, of Assam. Under the guidance and Supervision of Dildar Reza (HoD). Assistant professor,Mohammad Nazrul Islam, Department of Education, Sontali Anchalik College. This project report is being submitted to the Department of Education, Sontali Anchalik College for the fulfillment of B.A Degree in Education. The report is based on the original work done by the student. She has fulfilled all the requirements for the submission of the report.

Supervised By

Mohammad Nazrul Islam

Assistant professor

Department of Education

Sontali Anchalik College

Acknowledgement

In the preparation of the present work " A study on the 'Population Education at the area of Sontali, Under Chamaria Development Block of Kamrup District, of Assam.

With great very pleasure, I am bound to pay a debt of sincere gratitude and heartfelt gratefulness to my venerable guided Dildar Reza (HoD) and supervisor, Mohammad Nazrul Islam, asstt. Professor of Education Department, Sontali Anchalik College, who rendered me precious advice in the initial stage of this work and later on has adopted the responsibility to supervise the work, and under who's efficient guidance and invaluable assistance this project work has been completed.

Hence, I also want to take the opportunity to express my warm sense of obligation and sincere thanks to Dr. Tapan Dutta, principal I/C, Sontali Anchalik College who was gracious enough to encourage me in various ways.I am also glade to acknowledge the liberal assistance and encouragement of Assistance professor Dildar Reza (HoD), Kurban Ali and,in the Department of Education, Sontali Anchalik College conferred me at every time when I approached them.

In the end, I am also thankful to all the teachers of our college who helped me arrange the project properly. There are many other scholars and my friend who have helped me at various stage by their valuable suggestion I am deeply in indebted to the all for their assistance.

Jameh Khatun

Jamela Khatun

Roll No.UA-201-041-0034

Sontali Anchalik College

CONTENT

1. **Introductions** 1-9
(প্ৰস্তাৱনা বা আৰম্ভণি)
1.1 Need and Importance education
(অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব)
1.2 Identification of the Study Area
(অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ চিনাক্তকৰণ)
1.3 Description of the Selected Project
(প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পৰ বিৱৰণ)
1.4. Objectives of the Project work
(প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্যসমূহ)
1.5. Delimitation of the Study
(প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পৰ পৰিসীমা)

2. **Review of related literature regarding the problem.** 10
(সমস্যাৰ লগত সংগতি থকা প্ৰসংগসমূহ)

3. **Procedure of data collection** 11
(তথ্য সংগ্ৰহৰ পদ্ধতি)
3.1 Methodology
(পদ্ধতি)
3.2 Tools used for gathering data
(তথ্য সংগ্ৰহৰ সজুঁলি)

4. **Analysis and Interpretation of the data** 12-13
(প্ৰাপ্ত তথ্য বিন্যাস আৰু তাৎপৰ্য নিৰ্ণয়)

5. **Findings, suggestion and conclusion** 14
(বৰ্ণনা, পৰামৰ্শাৱলী আৰু সামৰণি)

6. **Bibliography** 15
(আধাৰ গ্ৰন্থপঞ্জী)

POPULATION OF THE EDUCATION
(জনসংখ্যাৰ শিক্ষা)

1. Introductions (প্ৰস্তাৱনা বা আৰম্ভণি)

জনসংখ্যাৰ শিক্ষা হৈছে এক শিক্ষাৰ প্ৰচেষ্টা আৰু মাধ্যম যি জনসংখ্যা বৃদ্ধি জনসংখ্যা বিস্ফোৰণ, জনসংখ্যা সমস্যা, এই সমূহৰ সমাধান আদি সম্পৰ্কে সজাগ আৰু সচেতন হোৱাৰ বাবে শিক্ষাৰ জৰিয়তে সমাজ আৰু সকলো নাগৰিকৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সজাগ কৰি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত পাঠ্যসূচী আঁচনি আৰু নীতিৰে যুগুত কৰা হৈছে।

জনসংখ্যাৰ শিক্ষা হ'ল এনে এক শিক্ষা যাৰ দ্বাৰা জনসংখ্যা, পৰিয়াল আৰু যৌন জীৱন সম্পৰ্কে জ্ঞান আৰু মনোভংগীৰ অধ্যয়ন কৰে, ইয়াকে জনসংখ্যাৰ শিক্ষা বোলা হয়।

শান্তিৰ নোবেল বঁটা প্ৰাপক আমেৰিকাৰ সমাজ তত্ত্ববিদ "আলভা সিৰদালে" পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে জনসংখ্যাৰ শিক্ষাৰ ধাৰণা ডাঙি ধৰিছিল।

শিক্ষা হৈছে এক শিক্ষামূলক কাৰ্যসূচী যিয়ে পৰিয়াল, সম্প্ৰদায়, জাতি আৰু বিশ্বৰ জনসংখ্যাৰ পৰিস্থিতিৰ অধ্যয়নৰ ব্যৱস্থা কৰে। যাৰ উদ্দেশ্য হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি যুক্তিসংগত আৰু দায়িত্বশীল মনোভাৱ আৰু আচৰণ গঢ়ি তোলা।

জনসংখ্যাৰ শিক্ষা হৈছে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়ত শিক্ষামূলক কাৰ্যসূচীক বুজাবলৈ ব্যৱহৃত শব্দ। শিক্ষাৰ্থীসকলক সেই জ্ঞান, দক্ষতা, মনোভাৱ আৰু মূল্যবোধ আহৰণ কৰাত সহায় কৰে, যিয়ে তেওঁলোকক জনসংখ্যাৰ পৰিঘটনা আৰু বিষয়সমূহৰ বিষয়ে জ্ঞাত, সিদ্ধান্ত ল'বলৈ সক্ষম কৰিব, যিয়ে তেওঁলোকৰ জীৱনৰ মানদণ্ডক প্ৰভাৱিত কৰিব আৰু তেওঁলোকৰ সমাজকো।

জনসংখ্যা শিক্ষাৰ লক্ষ্য ব্যক্তিসকলে জন গাঁথনিগত পৰিঘটনাৰ কাৰণসমূহ হৈছে সামাজিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, জৈৱিক, নৈতিক বা ধৰ্মী হওঁক চিনি পাবলৈ সক্ষম কৰা আৰু জনসাধাৰণক সামাজিক প্ৰগতি বাবে এই বাধাসমূহ আঁতৰাই পেলাবলৈ সক্ষম কৰা।

"Population Education, a case study of No. 2 Maligari Pathar."

1.1 Need and Importance of Education

(অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব)

বৰ্তমান সমাজখনৰ উন্নতি কৰিবলৈ জনসংখ্যাৰ শিক্ষাৰ অতি প্ৰয়োজনীয়।

১) শিক্ষাই আমাক জ্ঞান দিয়ে।

২) শিক্ষাই আমাক মানৱতাৰ শিক্ষা দিয়ে।

৩) শিক্ষাই মানুহৰ ভাল চিন্তাক সামৰি লয়।

৪) শিক্ষাই মানুহক কয় যে কেনেকৈ চিন্তা কৰিব লাগে আৰু কেনেকৈ সঠিক সিদ্ধান্ত ল'ব লাগে।

৫) শিক্ষাই মানৱ বিকাশত অৰিহণা যোগায়।

৬) শিক্ষাই আমাক কৰ্ম সংস্থাপন আৰু পৰিচয় দিয়ে।

৭) শিক্ষাই মানৱ প্ৰতিভাক উজ্জ্বল কৰি তোলে।

৮) শিক্ষাই উদ্ভাৱন আৰু আবিস্কাৰৰ সূচনা কৰে।

৯) শিক্ষাই জীৱনৰ প্ৰতি এক অৰ্থপূৰ্ণ দৃষ্টিভংগী গঢ়ি তোলে।

প্ৰত্যেকৰ জীৱনত শিক্ষা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। শিক্ষাই আমাৰ জ্ঞান বৃদ্ধিত সহায় কৰে। গোটেই জীৱন-যাপনৰ পদ্ধতিৰ লগতে সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক অৱস্থাক সহায় কৰে।

আমি মানুহৰ ভাগ্য ভাল যে, আমি শিক্ষাত কিছুমান মানুহৰ হাতত ল'ৰা-ছোৱালী পঢ়াবলৈ টকা উপাৰ্জন কৰা, ল'ৰা-ছোৱালী আছে। বেছিভাগ মানুহেই গোটেই জীৱন ঘৰত কাম কৰি বিভিন্ন ধৰণৰ ধোৱা, ঝাড়ু দিয়া আৰু চুইপিং কৰি কটায়।

1.2 Identification of the Study Area
(অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ চিনাক্তকৰণ)

মই অধ্যায়ন কৰা গাঁওখন হ'ল ২ নং মালিবাৰী পথাৰ। এই গাঁওখন শিক্ষাৰ দিশত পিছপৰি আছে আৰু ইয়াত শিক্ষা অনুষ্ঠানৰ সংখ্যাও অনুপাতত কম। ইয়াত দুখন উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়, দুখন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় আৰু দুখন অঙ্গনবাদী কেন্দ্ৰ আছে। যদিও সেই সকলো শিক্ষা অনুষ্ঠানত উন্নত মানৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰা নাই। আমি যদি লক্ষ্য কৰো ৪-৬ বছৰৰ অনুপাত, তেন্তে দেখা যায় যে আগৰ অনুপাতত কিছু শতাংশ বৃদ্ধি পোৱা দেখা যায়।

সেইয়াও মাত্ৰ ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বিদ্যালয়ৰ বাবেহে, যত চৰকাৰী বিদ্যালয় সমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নগণ্য বুলি ক'ব পাৰি। কিন্তু ব্যক্তিগত বিদ্যালয়ৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পোৱাত শিক্ষাৰ হাৰ বৃদ্ধি পাইছে।

চন	বিদ্যালয়ৰ সংখ্যা		হাৰ শতাংশ
	চৰকাৰী	ব্যক্তিগত	
২০১৮	৪	২	৪৬
২০১৯	৪	৩	৪৭
২০২০	৪	৪	৪৮
২০২১	৪	৪	৪৯
২০২২	৪	৪	৬০
২০২৩	৪	৬	৬০

তালিকা **Table of Population of Education**

চন	জনসংখ্যাৰ শিক্ষা	হাৰ শতাংশ	মন্তব্য
২০২৩	১৮,১৯০,৪৮৪	১.০৫%	Increase from 2022
২০২২	১৭,৭৯৭৭৩৭	১.১৪%	Increase from 2022
২০২১	১৭,৭৯৭৭৩৭	১.১৯%	....
২০২০	১৭,৫৮৮৫৯৫	১.৪১%	....

17/04/2023 11:28

বগুৰিগুৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়

1.4. Objectives of the Project work
(প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্যসমূহ)

Population of Education এই বিষয়ৰ ওপৰত অধ্যায়ন কৰাৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল—

লোকপিয়লৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি দেখা যায় যে, জনসংখ্যাৰ অনুপাত অনুসৰি বহু পৰিমাণে হ্ৰাস পোৱা দেখা যায়।

মুখ্য উদ্দেশ্য কেইটামান দাঙি ধৰিলো—

১) জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণ

২) চিন্তা-বিদ্যা প্ৰযুক্তি, প্ৰযুক্তি উন্নত মানদণ্ডৰ বা আধুনিকতাৰ বৈশিষ্ট্য সম্পূৰ্ণ শিক্ষা প্ৰদানৰ প্ৰচেষ্টাত।

৩) বাল্য বিবাহ ৰোধ কৰা।

৪) পাৰিপাৰ্শ্বিক শিক্ষাৰ জাগৰণ।

৫) পিছপৰি থকা গাঁওত শিক্ষাৰ অনুপ্ৰেৰণা যোগাবলৈ।

৬) পৰিয়ালৰ আকাৰ নিয়ন্ত্ৰিত বুলি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বুজিব পৰাকৈ। সেই জনসংখ্যাৰ সীমাবদ্ধতাই জাতিটোৰ উচ্চমানৰ জীৱনৰ বিকাশত সহায় কৰিব পাৰে।

৭) পৰিয়ালৰ সৰু আকাৰে ব্যক্তিগত পৰিয়ালৰ জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ডৰ বস্তুগতভাৱে অৰিহণা যোগাব পাৰে।

৮) পৰিয়ালৰ সদস্যসকলৰ স্বাস্থ্য আৰু কল্যাণ সংৰক্ষণৰ বাবে আৰু নৱ-প্ৰজন্মৰ বাবে সা-সুবিধাৰ সু-নিশ্চিত কৰাৰ বাবে আজিৰ আৰু কাইলৈৰ ভাৰতীয় পৰিয়াল সমূহ সৰু আৰু সংকুচিত হোৱা উচিত বুলি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই কথাটো উপলব্ধি কৰিবৰ বাবে সক্ষম কৰিছিল।

বিজ্ঞাপনসমূহ ঃ

পৰিয়ালৰ আকাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় জনসংখ্যাৰ পৰিবৰ্তনে ব্যক্তিজনৰ ওপৰত প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সঠিক তথ্য প্ৰদান কৰা। নিম্ন লিখিত সমস্যাসমূহ সমাধানৰ বাবে শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন। সমস্যাসমূহ হ'ল—

১) খাদ্য সমস্যা ঃ জনসংখ্যাৰ প্ৰচলিত বৃদ্ধিৰ বাবে সেউজ বিপ্লৱৰ দৰ্শনীয় কৃতিত্বৰ পিচতো খাদ্য সমস্যা অব্যাহত আছে। খোৱা খাদ্যৰ মানদণ্ডও পুষ্টিৰ তলত। সংখ্যা বৃদ্ধিৰ ফলত বৈজ্ঞানিক আৰু প্ৰযুক্তিগত উন্নত নিস্ক্ৰিয় হৈ পৰিছে।

২) অৰ্থনৈতিক সমস্যা ঃ অৰ্থনৈতিক সমস্যাসমূহৰ বিজ্ঞাপনসমূহ যোৱা পাঁচটা দশকৰ ভিতৰত ঔদ্যোগিক আৰু কৃষি দুয়োটা খণ্ডতে উল্লেখযোগ্য অগ্ৰগতি হৈছে। কিন্তু তেওঁলোকৰ জনমূৰি ব্যৱহাৰ বৃদ্ধি হোৱা নাই। জীৱনৰ বিভিন্নখণ্ডত বৰ্ধিত সা-সুবিধাই বৃদ্ধি পোৱা জনসংখ্যাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ লগত খোজ মিলাব নোৱাৰে।

৩) নৱ প্ৰজন্মৰ সমস্যা ঃ বৃদ্ধি পোৱা জনসংখ্যা সাধাৰণতে কম বয়সীয়া জনসংখ্যাৰ সৈতে জড়িত সমস্যা। আমাৰ দেশৰ জনসংখ্যাৰ প্ৰায় আধা সংখ্যকৰ বয়স ১৬ বছৰৰ কম। এই যুৱ জনসংখ্যাৰ বাবে শিক্ষা, স্বাস্থ্য, পৰিবহন, গৃহ আৰু অন্যান্য সুবিধাসমূহৰ দৰে ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সামাজিক সেৱাসমূহ সমৰ্থন কৰাৰ বাবে সমানুপতিকভাৱে বৃহৎ ব্যয়ৰ প্ৰয়োজন। উন্নয়নশীল দেশ এখনৰ বাবে এই সকলোবোৰ সুবিধা প্ৰয়োজনীয় পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে প্ৰদান কৰাটো অসম্ভৱ।

৪) পৰিৱেশৰ সমস্যাৰ বিজ্ঞাপনসমূহ ঃ বৰ্ধিত সংখ্যা কেৱল কৃষিৰ ওপৰত জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। চহৰ অঞ্চল, ডাঙৰ চহৰ আৰু উদ্যোগ কেন্দ্ৰলৈ প্ৰব্ৰজন কৰে। এনে পৰিস্থিতিয়ে পানী আৰু বায়ু প্ৰদূষণ, যাতায়ত, বাসগৃহৰ অভাৱ, বিদ্যালয়ৰ অতিমাত্ৰা ভিৰ, বস্তিৰ বৃদ্ধি আদি সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে। বৃদ্ধি পোৱা জনসংখ্যাই উন্নয়নৰ পৰিকল্পনাৰ সকলো প্ৰচেষ্টাক অৱজ্ঞা কৰা আৰু দেশখন আগৰ দৰেই পিছপৰা হৈয়েই আছে।

৫) শৈক্ষিক সমস্যা ঃ অতিৰিক্ত জনসংখ্যাৰ বাবেও কিছু শৈক্ষিক সমস্যা আৰু সুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছে।

বিজ্ঞাপনসমূহ ঃ

ক) সকলো স্তৰতে অত্যাধিক ছাত্ৰ ছাত্ৰী ।

খ) দুৰ্বল অট্টালিকা, আচবাব আৰু সু-সঁজুলি।

গ) অপচয় আৰু স্থবিৰতা।

ঘ) দুখীয়া কৰ্মচাৰী।

ঙ) নিবনুৱা সমস্যা।

চ) শিক্ষাৰ নিম্নমান।

ছ) শিক্ষাৰ বিভিন্ন পৰ্য্যায়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অনুশাসনহীনতা আৰু অন্যান্য সংশ্লিষ্ট সমস্যা।

1.5. Delimitation of the Study

(প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পৰ পৰিসীমা)

১) প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পৰ আকাৰ / পৰিসীমা ঃ ২নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁওখন কামৰূপ (গ্ৰাম্য জিলাৰ অন্তৰ্গত। এইখন গাঁও জনসংখ্যাৰ আকাৰত পৰিসীমা ২১০.০৬ বৰ্গ কি.মি.। এইখন গাঁও ছমৰীয়া খণ্ডৰ অন্তৰ্গত। ছমৰীয়াৰ গাঁও আৰু গ্ৰাম পঞ্চায়ত কেইটা হ'ল—

	গাঁওৰ নাম	গ্ৰাম পঞ্চায়ত	ওচৰত থকা চহৰ
1.	Boguriguri	Boguriguri	Amingaon
2.	Bajarshtimodia	Mahatoli	Amingaon
3.	Barghol	Mahatoli	Amingaon
4.	Bari Sarvarikati	Mahatoli	Amingaon
5.	Barua Gaon	Barua gaon	Amingaon
6.	Batiamari	Batiamari	Amingaon
7.	Bordia Noapara	Mahatoli	Amingaon
8.	Chamariapam	Sontoli	Amingaon
9.	Chatarupara	Mahatoli	Amingaon
10.	Chamaria	Chamaria	Amingaon
11.	Choudhuripam	Sontoli	Amingaon
12.	Chowrdin NC	Soltoli	Amingaon
13.	Dekachang	Boguriguri	Amingaon

২) বয়স আৰু তথ্য ঃ ২০১১ লোকপিয়লৰ মতে সোণতলী গাঁওখনত ৭১২ মহিলা প্ৰত্যেক ১০০০ মাইলৰ ভিতৰত মুঠ জনসংখ্যা আছিল ১১৩৫ আৰু ১১০১ জনী ছোৱালী আছিল ১০০০ ল'ৰাৰ ভিতৰত। আৰু ০-৬ বয়সৰ ল'ৰা-ছোৱালী ২১.০ জনসংখ্যা আছিল।

৩) তথ্য সংগ্ৰহ ঃ

ক) এইখন অঞ্চল খেতিবাতিৰ বাবে বিখ্যাত। ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক নিৰ্ভৰ কৰে। Agriculture and Horticulture ৰ ওপৰত।

খ) পানীৰ যোগান ঃ Mirza W.R. Sub-Division ৰ Brahmaputra, Kulsi, Jaljali, Singar নৈ বকো আৰু ছয়গাঁও সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত।

গ) চিকিৎসা ঃ সোণতলী (PHC) Primary health Centre আছে আৰু ইয়াৰ পৰা PWD Road, Chararea, Mahtoli ৰ পৰা নগৰবেৰা Block Primary Health Centre লৈ ব্যৱস্থা আছে।

2. Review of related literature regarding the Problem

(সমস্যাৰ লগত সংগতি থকা প্ৰসংগসমূহ)

ক) বাল্য বিবাহ ঃ শিক্ষাৰ হাৰ কম হোৱাৰ বাবে এতিয়া এই অঞ্চলত বাল্য বিবাহৰ প্ৰচলন আছে। যাৰ বাবে মাতৃ বা সন্তান মৃত্যুৰ মুখত পৰে।

খ) জনসংখ্যা বৃদ্ধি ঃ শিক্ষাৰ হাৰ কম হোৱাৰ বাবে জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধিও বেছি হৈ আছে। এতিয়া পৃথিৱীৰ ভিতৰত ১নং স্থানত প্ৰৱেশ কৰিলে।

গ) অৰ্থনৈতিক সমস্যা ঃ বিশেষকৈ আমাৰ গাঁওত জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধিৰ লগত অৰ্থনৈতিক সমস্যাত বহু পৰিমাণে বৃদ্ধি হৈছে বুলি পৰিলক্ষিত হৈছে।

ঘ) বানপানীৰ সমস্যা ঃ বানপানীৰ কাৰণে আমাৰ অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ চলাচল কৰাৰ বাবে বহুতো সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লাগে।

3. Procedure of data collection
(তথ্য সংগ্ৰহৰ পদ্ধতি)

তথ্যসমূহ বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে প্ৰণালীবদ্ধভাৱে সংগ্ৰহ নকৰিলে তথ্যসমূহৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা ফলাফলৰ দ্বাৰা উপযুক্ত বিচৰ াধৰণৰ মূল্যায়ণ পোৱা নাযায়। সেয়েহে তথ্যসংগ্ৰহ কৰাৰ সময়ত প্ৰণালীবদ্ধ অধ্যয়ন মানি চলিব লাগে।

3.1 Methodology
(পদ্ধতি)

উক্ত ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক অধ্যয়নৰ তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে গোটেই গাঁও ক্ৰমে ২নং মালিবাৰী পথাৰ সামৰি ল'ব পৰাকৈ বাছি বাছি মুঠ ৪৫ ঘৰ মানুহৰ ওচৰলৈ যোৱা হৈছিল। প্ৰত্যেক ঘৰৰ মানুহৰ এজনৰ সদস্যক প্ৰশ্নাৱলীৰ দ্বাৰা মৌখিকভাৱে তথ্যসংগ্ৰহ কৰা হৈছে। ইয়াৰোপৰি সাক্ষাৎকাৰ, পৰ্যবেক্ষণ আদি পদ্ধতি অবলম্বণৰ জৰিয়তে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল।

আমাৰ ২ নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁওৰ অঞ্চলৰ মানুহবোৰত বেছি উন্নতি কৰিব পৰা নাই। কিয়নো আমাৰ অঞ্চলখন অতি পিছপৰা আছিল আৰু ইয়াৰ মানুহবোৰে অশিক্ষিত আছিল আৰু ৰাস্তা ঘাট আদিৰ নাটনি আছিল।

বৰ্তমান সময়ত ২ নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁওৰ অঞ্চলৰ প্ৰায় সকলো মানুহে শিক্ষিত। সেইবাবে ২নং মালিবাৰী গাঁওৰ অঞ্চলৰ ৰাস্তা-ঘাট, স্কুল, বজাৰ আদি হৈছে। যাৰ ফলত ২নং মালিবাৰী পথাৰ অঞ্চলৰ মানুহবোৰ বৰ সুখী।

3.2 Tools used for gathering data
(তথ্য সংগ্ৰহৰ সৰ্জুলি)

এই গৱেষণা পত্ৰবোৰ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা সজুলি সমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল—

১) কলম

২) বহী

৩) কিতাপ

৪) স্কেল

৫) বাতৰি কাকত

৬) এখন প্ৰকল্প পত্ৰৰ সহায়।

4. Analysis and Interpretation of the data
(প্ৰাপ্ত তথ্য বিন্যাস আৰু তাৎপৰ্য নিৰ্ণয়)

আমি ক'ব পাৰো যে, আগৰ দিনত ২নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁওখনৰ নানা ধৰণৰ সমস্যাই গা কৰি উঠিছিল, যাৰ ফলত জনসংখ্যা শিক্ষানদৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব লগা হৈছিল। এই গাঁওখনৰ মানুহবোৰ সকলো ফালৰ পৰা পিছপৰা আছিল। যাৰ বাবে আমাৰ অঞ্চলত বিদ্যালয়, ৰাস্তা-ঘাট, দমকল আদিৰ অভাৱ আছিল। বিদ্যালয় নথকাৰ বাবে আমাৰ গাঁওখনৰ মানুহবোৰে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবৰ কাৰণে বহুদূৰলৈ যাব লগা হৈছিল। জনসংখ্যা শিক্ষা অভাৱৰ নোহোৱাৰ বাবে বেমাৰ হ'লে বহুলোকে ঘৰতে বেজ আনি জৰা-ফুকা দি ভাল কৰিছিল। আৰু কিছুমান মানুহে বেমাৰৰ ফলত মৰিব লগা হৈছিল। কিন্তু বৰ্তমান জনসংখ্যা শিক্ষা বিকাশৰ ফলত আমাৰ ২ নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁওখন প্ৰায় মানুহৰ সমস্যা, অভাৱ, নাটনি দূৰ হৈছে। যাৰ ফলত বৰ্তমান এই গাঁওখনৰ মানুহবোৰ বৰ সুখী।

জনসংখ্যা শিক্ষা বুলিলে সমাজ বা দেশৰ উন্নতি সাধন কৰাকে বুজায়। কাৰণ বৰ্তমান এই গাঁওখনৰ লোকসকলে শিক্ষিত যাৰ ফলত এই ২নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁৱৰ অঞ্চলত স্কুল স্থাপন হৈছে।

এই অঞ্চলৰ ৭০ শতাংশ লোকেই সাক্ষৰ আৰু ৩০ শতাংশ লোকে নিৰক্ষৰ। ইয়াৰ ৮০ শতাংশ লোক খেতিয়ক আৰু ২০ শতাংশ লোকে ব্যৱসায়, চাকৰি আৰু অন্যান্য কাম কৰি জীৱিকা অৰ্জন কৰে। যাৰ ফলত আমাৰ অঞ্চলৰ কোনো উন্নতি হোৱা নাছিল। কিন্তু বৰ্তমান শিক্ষাৰ বিকাশৰ লগে লগে প্ৰত্যেকজন অভিভাৱক নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক শিক্ষিত কৰিব বিচাৰে।

বৰ্তমান জনসংখ্যা শিক্ষাৰ বিকাশ হোৱাৰ লগে লগে সমাজৰ উন্নতি প্ৰভাৱ হোৱা দেখা পাওঁ। ২নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁওখনৰ বিশেষকৈ অৰ্থনৈতিক সংখ্যা বেছিকৈ হোৱা দেখা যায় ফলত বহুতো ল'ৰা-ছোৱালী ঘৰতে বহি থাকিবলগা হয়।

এই গাওঁখনৰ লোকসকলে শিক্ষাক এক অমূল্য অংগ বুলি ভাৱে। জনসংখ্যাৰ শিক্ষাৰ ফলত মানৱ জীৱনৰ বিভিন্ন সংখ্যা যেনে— শাৰিৰীক, মানসিক, সামাজিক সমস্যা সমাধানৰ বাবে শিক্ষাই বিভিন্ন ধৰণে সহায় কৰে বুলি ভাৱে। জীৱন নিৰ্বাহ সুস্থ পৰিৱেশ, খোৱা লোৱা, স্বাস্থ্যৰ যত্ন লোৱাৰ উন্নত জনসংখ্যা শিক্ষাৰ লগে লগে তেওঁলোকৰ চিন্তাধাৰাসমূহো সলনি হ'ব ধৰিছে।

জনসংখ্যা শিক্ষাৰ লত ২নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁৱৰ উন্নতিৰ লগে লগে গাঁওখনৰ শিক্ষিতৰ সংখ্যাও বাঢ়ি গৈছে। বৰ্তমান এই গাঁৱৰ মানুহবোৰ বৰ সুখী অনুভৱ কৰে। এই গাঁৱৰ মানুহৰ মাজত অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ আদি চিন্তা ধাৰণাৰ পৰিৱৰ্তন হৈছে। যাৰ ফলত মানুহৰ মাজত মিলাপ্ৰিতি, বন্ধুত্বপূৰ্ণ ভাব গঢ়ি উঠিছে। বৰ্তমান প্ৰায় ১০ শতাংশ লোকহে সমাজৰ উন্নতি হোৱা বুলি নাভাবে।

২ নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁৱৰ মুঠ ৭০ শতাংশ লোকে জনসংখ্যা শিক্ষাৰ দ্বাৰা সামাজিক বৈদ্ধিক দিশতে সহায় হোৱা বুলি ভাৱে। সামাজত নিজকে কেনেকৈ সমাজৰ লগত খাপ খুৱাই চলিব পাৰি ইত্যাদি দিশতো জনসংখ্যা শিক্ষাই সহায় কৰা বুলি ভাবে।

জনসংখ্যা শিক্ষাই সমাজখন উন্নতিৰ যথেষ্ট অৰিহণা যোগাইছে বুলিয়ে এই গাঁৱৰ লোকসকলে ভাৱে। শিক্ষা লাভৰ জৰিয়তে মহিলাসকলে সমাজৰ বিভিন্ন ধাৰাৰ লগত মিলি সুস্থ, সুন্দৰ আৰু উন্নতি সমাজ গঠন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। শিক্ষিত মানুহ সকলে নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক শিক্ষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তোলাৰ লগেত ৰাজহুৱা কাম-কাজ আদিতো তেওঁলোকে নিজে অংশগ্ৰহণ কৰি ল'ৰা-ছোৱালীকো সেই কামত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তুলি তেওঁলোকক সামাজিক, নৈতিক, ধৰ্মীয় আদিৰ শিক্ষাদি সকলো ধৰণৰ সামাজিক ৰীতি-নীতি আচাৰ ব্যৱহাৰ আয়ত্ব কৰাৰ লগতে সু-চৰিত্ৰৰ অধিকাৰী আৰু ভৱিষ্যত সমাজৰ একো একোজন উপযুক্ত ব্যক্তি হিচাপে গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই অঞ্চলৰ শিক্ষিত মলি সকলে সুস্থ সমাজ গঠনৰ লগতে জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰতো অৰিহণা যোগাবলৈ সক্ষম হৈছে।

জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণৰ জৰিয়তে সমাজৰো উন্নতি সাধন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

5. Findings, suggestion and conclusion
(বৰ্ণনা, পৰামৰ্শাৱলী আৰু সামৰণি)

২নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁৱৰ জনসংখ্যা শিক্ষাৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক অধ্যায়ন কৰি দেখা গৈছে যে, এই অঞ্চলৰ শিক্ষাৰ দ্বাৰা সমাজখনৰ বহুত উন্নতি সাধন হৈছে। ২নং মালিবাৰী পথাৰ গাঁৱৰ ইফালে-সিফালে বা চাৰিফালে উন্নতি হ'ব ধৰিছে। এই গাঁওখনত শিক্ষিতৰ হাৰ বৃদ্ধিৰ ফলত গাঁওখনৰ বিভিন্ন ধৰণৰ সমস্যাসমাধান হৈছে। আৰু মানুহবোৰে বৰ সুখী বুলি ভাবে। আমাৰ গাঁওখনৰ মানুহবোৰৰ চিন্তা ধাৰা সাল-সলনি হৈছে। বৰ্তমান জনসংখ্যাৰ শিক্ষাৰ ফলত লাহে লাহে সমাজখনৰ পৰা কুঃসংস্কাৰ, অন্ধবিশ্বাস, আঁতৰি গৈছে। সমাজৰ পৰা সকলো নিক্ষৰ, অনভিজ্ঞ লোকক জনসংখ্যা শিক্ষাৰে শিক্ষা প্ৰদান কৰি সকলো লোকক শিক্ষিত কৰি তুলিব পাৰিলেই সমাজৰ এই কু-সংস্কাৰ, অন্ধবিশ্বাস মানুহৰ মনৰ পৰা আঁতৰ হৈ যোৱা সময়ৰ পৰিৱৰ্ত্তনৰ লগে লগে শিক্ষাই সমাজখনক এই সকলো ফালৰ পৰাই উন্নতি কৰি তুলিব পাৰিছে আৰু মানুহৰ চিন্তাধাৰাসমূহ সলনি হ'ব ধৰিছে।

বৰ্তমান প্ৰতিজন শিশুকে উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষা প্ৰদান কৰি তুলিব পৰাই বা পৰাকেই শিক্ষাদান কাৰ্য সফল হোৱা বুলি ক'ব পৰকেই শিক্ষাদান কাৰ্যাত সফল হ'ব পাৰিলে সমাজৰ উন্নতিত সহায় কৰিব পাৰিব।

গতিকে প্ৰতিজন শিশুকে উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষা প্ৰদান কৰি সমাজৰ সকলো সমস্যা প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়ে সমাজখনৰ পৰা সকলো কুঃ সংস্কাৰ, অন্ধবিশ্বাস আঁতৰ কৰি সমাজিৰ উন্নতিৰ হকে চেষ্টা কৰা উচিত আৰু সমাজখনক এই সকলো সমস্যাৰ পৰা আঁতৰ কৰি পৰিস্কাৰ কৰি ৰাখিব লাগে। শেষত ক'ব পাৰি যে প্ৰকল্পটো আংশিক ভাৱে সফল হ'বলৈ সক্ষম হৈছে।

Jamela Khatun
Roll No: UA-201-041-0034
Sontali Anchalik College

6. Bibliography

(আধাৰ গ্ৰন্থপঞ্জী)

আধাৰ গ্ৰন্থপঞ্জীসমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল—

	পুথিৰ নাম	ৰচকৰ নাম
১)	বিকাশত্মক মনোবিজ্ঞান	ড০ বীৰেন্দ্ৰ ডেকা
২)	শিক্ষা প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ অধ্যয়ন	যতীন বৰুৱা
৩)	পাৰিপাশ্বিক শিক্ষা	ড০ বীৰেন্দ্ৰ ডেকা, ৰফিজুল হুছেইন, ৰেজাউল ৰহমান সৰকাৰ।
৪)	ভাৰতীয় শিক্ষাৰ কিাশ	ড০ ফনুশৰ্মা, ড০ প্যাৰুল দাস

nt

SONTOLI ANCHALIK COLLEGE

PO-MAHATALİ,KAMRUP(ASSAM)781136

Title of the Project

A Study Report on the Role of Sarba Siksha Abhiyan Mission of Axom at different area of Sontali .

A project Report

Submitted to the department of education, Sontali Anchalik College in partial fulfilment of B.A.6th semester examination under Gauhati

University -2023
Paper Code: EDU-HC-6026

Supervised by-

Dildar Reza, HoD
Assistant Professor
Department of Education
Sontali Anchalik College
Kamrup, Assam

Submitted by-
Marzija Yesmin

Marija Yesmin
Department of Education
Sontali Anchalik College
Roll-UA-201-041-0046
Reg No.20016950
Session 2023-2024

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

P.O- MAHTOLI.DIST- KAMRUP (ASSAM) PIN-781136

A PROJECT WORK ON

A study on "The Role of Technology on Education" at different area of Sontoli in kamrup District of Assam.

A Project Report

Submitted to Department of Education, Sontali Anchalik College in partial fulfillment of B.A 6th" Semester Examination under, Gauhati University-2023

CODE: EDU-HC- PAPER 6026

Supervised by

Dildar Reza (HoD)
Asstt. Professor
Department of Education
Sontali anchalik college
Kamrup, Assam

Submitted by

Dildar Jaheer Arif Ali

Name: Dildar Jaheer Arif Ali
B.A 6th" Semester
Roll No.UA-201-041-0020
Reg.No. 20016923
Session. 2022-23

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

P.O- MAHTOLI.DIST- KAMRUP (ASSAM) PIN-781136

A PROJECT WORK ON

A study on Problems faced by the rural women in higher Education at different area of Sontali.

A Project Report

Submitted to Department of Education, Sontali Anchalik College in partial fulfillment of B.A 6th Semester Examination under, Gauhati University-2023

PAPER CODE: EDU-HC-6026

Supervised by

Kurban Ali
Kurban Ali
Asstt. Professor
Department of Education
Sontali Anchalik College
Kamrup, Assam

Submitted by

Hashem Ali

Name: Hashem Ali
B.A 6th Semester
Roll No. UA-201-041-0025
Reg. No. 20016930
Department of Education
Session. 2022-23.

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

P.O- MAHTOLI.DIST- KAMRUP (ASSAM) PIN-781136

A PROJECT WORK ON

A study on "Teacher Education" at the area of Sontoli in kamrup District of Assam.

A Project Report

Submitted to Department of Education, Sontali Anchalik College in partial fulfillment of B.A 6th" Semester Examination under, Gauhati University-2023

CODE: EDU-HC- PAPER 6026

Supervised by

Dildar Reza.

Dildar Reza (HoD)
Asstt. Professor
Department of Education
Sontali anchalik college
Kamrup, Assam

Submitted by

Asmina khatun

Name: Asmina Khatun
B.A 6th" Semester
Roll No.UA-201-041-0014
Reg.No. 20016917
Session. 2022-23

Students Undertaking Project Work/Field Work

Subject: Assamese.

Syllabus for field work.

Semester-VI (compulsory for all Honours Students)

ASM-HE-6056

Credit: 6

To,

The Vice principal, Sontali Anchalik College.

Date. 05/02/2023

Sub: Application for permission of Field study for project work.

Sir,

With due respect I have the honour to state that according to our syllabus of B.A 6th semester (CBSC) Honours course field survey is mandatory for every student for the Project work. We have arranged one day field work at Bhairabkunda of Udalguri District, Assam on 06-02-2023. A list of the students along with their guide Teachers is attached here with the application.

Therefore, I request ~~you~~ to grant permission for the above mentioned prayer.

Allowed for field study of project work

Vice-Principal
Sontali Anchalik College
Date 5/2/23

Yours faithfully

Dr. Atowar Rahman (HoD)

Deptt. Of Assamese

HOD, Assamese
Sontali Anchalik College
Date ....

বিষয় সম্পৰ্কীয় ঐচ্ছিক পাঠ্য

ASM-HE-6056

প্ৰকল্প

মূল্যাংক ঃ ১০০

এই কাকতখনৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভাগীয় শিক্ষকৰ তত্ত্বাৱধানত কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান, উৎসৱ-পাৰ্বণ, লোকাচাৰ, লোকপৰিৱেশ্য কলা, লোক সাহিত্য, লোকভাষা আদি যিকোনো এটা বিষয়ত প্ৰকল্প প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব। প্ৰকল্পৰ শব্দসংখ্যা ৪০০০-৫০০০ ৰ ভিতৰত হ'ব লাগিব। বিভাগৰ মুৰব্বী/ অধ্যাপক/অধ্যাপিকাই তত্ত্বাৱধায়কৰ সহযোগত মূল্যায়নৰ ব্যৱস্থা কৰি প্ৰকল্পটি আৰু নম্বৰ তালিকা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষা নিয়ন্ত্ৰকলৈ প্ৰেৰণ কৰিব। এই প্ৰকল্পৰ মুঠ 100 নম্বৰৰ ভিতৰত 80 নম্বৰ প্ৰকল্পৰ বাবে আৰু 20 নম্বৰ মৌখিক পৰীক্ষাৰ বাবে ধাৰ্য কৰা হৈছে।

List of Students going to Bhairavkunda for field Study.
Date of Visit: 06-02-2023

B.A. (Honours CBCS) 6th Sem.

Sontali Anchalik College
Department of Assmaese
P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup,(Assam), PIN-781136
sac.assamesedept@gmail.com

Semester ASM-HE-6056 Field Survey Project Prakalpa Report 2022-23 (EVEN Semester):

Sl No	Roll No	Name of the Students
01	UA-201-041-0013	ANOWARA AHMED
02	UA-201-041-0033	JAMAL UDDIN
03	UA-201-041-0038	JOMIR UDDIN
04	UA-201-041-0049	MEHJAMIN SUNTANA
05	UA-201-041-0075	ROFIKUL ISLAM
06	UA-201-041-0081	SADDAM HUSSAIN
07	UA-201-041-0084	SAÏFUL ISLAM
08	UA-201-041-0099	SOFIQUL ISLAM
09	UA-201-041-0101	SUFIUR RAHMAN

Signature of H o D
HOD, Assamese
Sontali Anchalik College
Date ....

Signature of Guides
1) Nawshad Ali Ahmed
2) Aher Ali Ahmed
3) Dr. Mulluck Chan Babu

Name of the Guide Teachers:

1. **Aher Ali Ahmed**
2. **Dr. Mulluck Chan Babu**
3. **Nawshad Ali Ahmed**

DECLARATION

I, undersigned hereby declared that the project report entitled ***"Kalatoli anchalor bibah paddati aru joutuk prathar oparat kara eti kshetra bhittik kshudra govekhanapatra"****, being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor* ***Nawshad Ali Ahmed****. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.*

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature- Anowara Ahmed

Name of student: Anowara Ahmed
Semester: 6th
Roll No: UA-201-041-0013
Department: Assamese,
Sontali Anchalik College.

Sontali Anchalik College

Department of Assamese

P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup, (Assam), PIN-781136

sac.assamesedept@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

*This is to certify that the project report entitled, **"Goalparia Lokogeetor eti alochanatmak adhyayan"**, being submitted by Mr./Mrs. **Jomir Uddin** is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.*

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

Signature of Project Guide,

Name of Guide: Dr. Mulluck Chan Babu
Designation: Assistant Professor
Department: Assamese
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

DECLARATION

I, undersigned hereby declared that the project report entitled ***"Goalparia Lokogeetor eti alochanatmak adhyayan"****, being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor* ***Dr. Mulluck Chan Babu****. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.*

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature- Jomir Uddin

Name of student: Jomir Uddin
Semester: 6th
Roll No: UA-201-041-0038
Department: Assamese,
Sontali Anchalik College.

Sontali Anchalik College

Department of Assamese
P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup, (Assam), PIN-781136
sac.assamesedept@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

*This is to certify that the project report entitled, **"Goalparia Lokogeetor eti alochanatmak adhyayan"**, being submitted by Mr./Mrs. **Jamal Uddin** is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.*

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

Signature of Project Guide,
Name of Guide: Dr. Mulluck Chan Babu
Designation: Assistant Professor
Department: Assamese
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

DECLARATION

I, undersigned hereby declared that the project report entitled "Goalparia Lokogeetor eti alochanatmak adhyayan", being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor ***Dr. Mulluck Chan Babu****. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.*

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature- Jamal Uddin

Name of student: Jamal Uddin
Semester: 6th
Roll No: UA-201-041-0033
Department: Assamese,
Sontali Anchalik College.

Sontali Anchalik College

Department of Assamese

P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup, (Assam), PIN-781136

sac.assamesedept@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

*This is to certify that the project report entitled, **"Bhoiravkundar uporat eti kshetrabhittik adhyaya"**,being submitted by Mr./Mrs. **Sofiqul Islam** is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.*

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

Signature of Project Guide, Aher Ali Ahmed

Name of Guide: Aher Ali Ahmed
Designation: Assistant Professor
Department: Assamese
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

DECLARATION

I, undersigned hereby declared that the project report entitled ***"Bhoiravkundar uporat eti kshetrabhittik adhyaya"****, being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor* ***Aher Ali Ahmed****. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.*

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature- Sofiqul Islam
Name of student: Sofiqul Islam
Semester: 6th
Roll No: UA-201-041-0099
Department: Assamese,
Sontali Anchalik College.

Sontali Anchalik College

Department of Assamese

P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup, (Assam), PIN-781136

sac.assamesedept@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

This is to certify that the project report entitled, ***"Bhoiravkundar uporat eti kshetrabhittik adhyayan"****, being submitted by Mr./Mrs.* ***Saddam Hussain*** *is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.*

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

Signature of Project Guide, Aher Ali Ahmed

Name of Guide: Aher Ali Ahmed
Designation: Assistant Professor
Department: Assamese
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

DECLARATION

I, undersigned hereby declared that the project report entitled "Bhoiravkundar uporat eti kshetrabhittik adhyaya", being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor ***Aher Ali Ahmed****. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.*

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature- Saddam Hussain

Name of student: Saddam Hussain
Semester: 6th
Roll No: UA-201-041-0081
Department: Assamese,
Sontali Anchalik College.

Sontali Anchalik College

Department of Assamese

P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup, (Assam), PIN-781136

sac.assamesedept@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

This is to certify that the project report entitled, ***"Bhoiravkundar uporat eti kshetrabhittik adhyayan"****, being submitted by Mr./Mrs.* ***Rofikul Islam*** *is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.*

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

Signature of Project Guide, Aher Ali Ahmed

Name of Guide: Aher Ali Ahmed
Designation: Assistant Professor
Department: Assamese
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

DECLARATION

I, undersigned hereby declared that the project report entitled ***"Bhoiravkundar uporat eti kshetrabhittik adhyayan"****, being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor* ***Aher Ali Ahmed****. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.*

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature- Rofikul Islam

Name of student: Rofikul Islam
Semester: 6th
Roll No: UA-201-041-0075
Department: Assamese,
Sontali Anchalik College.

Sontali Anchalik College

Department of Assamese
P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup, (Assam), PIN-781136
sac.assamesedept@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

*This is to certify that the project report entitled, **"Kachumara char anchalar manuhar jon-jivon aru bibhah paddatir dekha powa lokachar."**, being submitted by Mr./Mrs. **Saiful Islam** is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.*

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

Signature of Project Guide, Aher Ali Ahmed
Name of Guide: Aher Ali Ahmed
Designation: Assistant Professor
Department: Assamese
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

DECLARATION

I, undersigned hereby declared that the project report entitled ***"Kachumara char anchalar manuhar jon-jivon aru bibhah paddatir dekha powa lokachar.",*** *being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor* ***Aher Ali Ahmed****. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.*

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature- Saiful Islam

Name of student: Saiful Islam
Semester: 6th
Roll No: UA-201-041-0084
Department: Assamese,
Sontali Anchalik College.

Sontali Anchalik College

Department of Assamese

P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup, (Assam), PIN-781136

sac.assamesedept@gmail.com

<u>*PROJECT WORK*</u>

GUIDE CERTIFICATE

This is to certify that the project report entitled, ***"Kachumara char anchalar manuhar jon-jivon aru bibhah paddatir dekha powa lokachar."****, being submitted by Mr./Mrs.* ***Sufiur Rahman***

is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

Signature of Project Guide, Aher Ali Ahmed

Name of Guide: Aher Ali Ahmed
Designation: Assistant Professor
Department: Assamese
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

DECLARATION

I, undersigned hereby declared that the project report entitled ***"Kachumara char anchalar manuhar jon-jivon aru bibhah paddatir dekha powa lokachar."****, being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor* ***Aher Ali Ahmed****. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.*

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature- Sufiur Rahman

Name of student: Sufiur Rahman
Semester: 6th
Roll No: UA-201-041-0101
Department: Assamese,
Sontali Anchalik College.

Sontali Anchalik College

Department of Assamese

P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup, (Assam), PIN-781136

sac.assamesedept@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

This is to certify that the project report entitled, ***"Kalatoli anchalor bibah paddati aru joutuk prathar oparat kara eti kshetra bhittik kshudra govekhanapatra",*** *being submitted by Mr./Mrs.* ***Mehjamin Sultana*** *is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.*

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

Signature of Project Guide,

Name of Guide: Nawshad Ali Ahmed
Designation: Assistant Professor
Department: Assamese
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

DECLARATION

I, undersigned hereby declared that the project report entitled ***"Kalatoli anchalor bibah paddati aru joutuk prathar oparat kara eti kshetra bhittik kshudra govekhanapatra"****, being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor* ***Nawshad Ali Ahmed****. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.*

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature- Mehjamin Sultana

Name of student: Mehjamin Sultana
Semester: 6th
Roll No: UA-201-041-0049
Department: Assamese,
Sontali Anchalik College.

Sontali Anchalik College

Department of Assamese
P.O- Mahtoli, Dist- Kamrup, (Assam), PIN-781136
sac.assamesedept@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

This is to certify that the project report entitled, ***"Kalatoli anchalor bibah paddati aru joutuk prathar oparat kara eti kshetra bhittik kshudra govekhanapatra"****, being submitted by Mr./Mrs.* ***Anowara Ahmed*** *.is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.*

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

Signature of Project Guide,

Name of Guide: Nawshad Ali Ahmed
Designation: Assistant Professor
Department: Assamese
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰকল্প

গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ এটি আলোচনাত্মক অধ্যয়ন

66/80

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক অসমীয়া প্ৰধান পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন ভিত্তিত প্ৰস্তুত কৰা ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ।

তত্ত্বাৱধায়ক
ড° মুল্লুক চান বাবু
সহঃ অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
জিল — কামৰূপ (অসম)
পিন-৭৮১১৩৬

গৱেষক ছাত্ৰ
জমিৰ উদ্দিন
শ্ৰেণী -স্নাতক
ষষ্ঠ ষান্মাসিক
ৰোল- UA-201-041-নং-0038
পঞ্জীয়ন নং- 20016942
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

চন- ২০২৩ইং

External Examiner

সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

অসমীয়া বিভাগ

অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰকল্প

গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ এটি আলোচনাত্মক অধ্যয়ন

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক অসমীয়া প্ৰধান পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন ভিত্তিত প্ৰস্তুত কৰা ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ।

তত্ত্বাৱধায়ক
ড° মুল্লুক চান বাবু
সহঃ অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
জিল — কামৰূপ (অসম)
পিন-৭৮১১৩৬

গৱেষক ছাত্ৰ
জমিৰ উদ্দিন
শ্ৰেণী -স্নাতক
ষষ্ঠ ষান্মাসিক
ৰোল- UA-201-041-নং-0038
পঞ্জীয়ন নং- 20016942
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

চন- ২০২৩ইং

সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

অসমীয়া বিভাগ

সূচীপত্ৰ

অধ্যায়	বিষয়	পৃষ্ঠা নং
	:কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন	
	: অৱতৰণিকা	১
প্ৰথম অধ্যায়	: লোকগীতৰ পৰিচয়	৫
দ্বিতীয় অধ্যায়	:গোৱালপাৰা জিলাৰ বিভিন্ন গীত-মাত	৯
তৃতীয় অধ্যায়	: গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ চৰিত্ৰ	১৪
চতুৰ্থ অধ্যায়	: গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ বৈশিষ্ঠ	১৯
পঞ্চম অধ্যায়	: গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ ভক্তিৰ	২০
ষষ্ঠ অধ্যায়	: গোৱালপৰীয়া লোকগীতত তামোল পান	২৫
	: প্ৰশ্ন-প্ৰত্ৰৰ যোগেদি তথ্য সংগ্ৰহ	২৬
	:অধ্যয়নৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্যৰ বৰ্ননা, পৰামৰ্শৱলী আৰু সামৰনি	২৮
	:সামৰনি	২৯
	: আলোক চিত্ৰ	৩১-৩২
	:গ্ৰন্থপঞ্জী	৩৩

কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) কলা শাখাৰ অসমীয়া (প্ৰধান) পাঠ্যক্ৰমৰ ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰক্ৰিয়া ২০২২ ইংৰাজী চনৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছে। সেয়েহে আমি সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া গুৰু পাঠ্যক্ৰমৰ ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যিকোনো এটা বিষয়ৰ ওপৰত ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ সাজু হৈছোঁ। এই ক্ষেত্ৰত আমাক মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ শিক্ষা গুৰুসকলে যথেষ্ট সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছে। এইক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে সহায় কৰা মোৰ শিক্ষাগুৰু সকলক বিশেষভাৱে ধন্যবাদ জনাইছোঁ। মোৰ সহপাঠী বন্ধুবৰ্গৰ লগতে তথ্য সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত সহায় কৰা ব্যক্তিসকলকো এই ছেগতে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। সদৌ শেষ মোৰ তত্ত্বাৱধায়ক ড° মুল্লুক চান বাবু ছাৰক আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

জমিৰ উদ্দিন
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক
ৰোল নং- UA-201-041-0038
পঞ্জীয়ন নং- 20016942

:প্ৰকল্প কাৰ্যৰ উদ্দেশ্য আৰু নিৰ্ধাৰন:

(Formulating the objectives of Project work/ Field study)

যিকোনো প্ৰকল্প (Project) এটাৰ উদ্দেশ্য হৈছে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে নিৰ্বাচন কৰি লোৱা একোটা বিষয় সম্পৰ্কত উদ্ভৱ হোৱা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা। কি কৰিব বিচৰা হৈছে, কিহৰ অনুসন্ধানত প্ৰকল্প কাৰ্যটো হাতত লোৱা হৈছে- সেইটোৱে হল প্ৰকল্প কাৰ্য এটাৰ আটাইতকৈ প্ৰাথমিক আৰু গুৰুত্বপূৰ্ন দিশ। এনে ধৰনৰ অনুসন্ধানী প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচৰা কাৰ্যৰ বাবেই প্ৰকল্প কাৰ্যৰ উদ্দশ্যৰ প্ৰয়োজন হয়।প্ৰকৃততে সকলো প্ৰকাৰৰ গবেষনামূলক প্ৰকল্প কাৰ্যৰ সম্পুৰ্ন নিজস্ব কিছুমান উদ্দেশ্য নিহিত হৈ থাকে। সকলো প্ৰকল্প কাৰ্যৰেই সুক্ষ্ম, গভীৰ,তাৎপৰ্যপূৰ্ন আৰু দুৰদৰ্শী কাৰ্যকাৰিতা থকা অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্য থাকে। তেনেধৰনৰ অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্য কেইটামানৰ বিষয়ে তলত উল্লেখ কৰা হল।

১) প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডেৰ লোকগীতবোৰ অনাগত সময়ত ন-প্ৰজন্মৰ মাজত সংৰক্ষণ তথা বহুলভাবে প্ৰসাৰ ঘটোৱা এই প্ৰকল্প কাৰ্যৰ উদ্দেশ্য।

২) সৃষ্টিশীল প্ৰতিভাৰ আঁকৰ স্বৰুপ প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডেক বিশ্ব-দৰবাৰত সুপ্ৰতিষ্ঠিত কৰাৰ এক প্ৰয়াস- এই সত্য নিৰুপন কৰাটো এই প্ৰকল্পৰজ মূল উদ্দেশ্য।

****

অৱতৰণিকা

গোৱালপাৰা জিলাৰ চমু পৰিচয় ঃ

গোৱালপাৰা—এই নাম প্ৰাচীন নহয়, অৰ্বাচীন। এই নামেৰে পৰিচিত হোৱাৰ আগতেই ই ভাৰত প্ৰসিদ্ধ কামৰূপ ৰাজ্যৰ অন্তৰ্গত আছিল। কমতা, কোঁচ আৰু মোগল শাসনৰ পিছত ১৮২২ খ্ৰীঃত ইংৰাজৰ অধীনত গোৱালপাৰা এখন সুকীয়া জিলাত পৰিণত হয় আৰু পিছত ১৯১২ খ্ৰীঃত জিলাখন অসম প্ৰদেশৰ লগত যুক্ত হয়।

গোৱালপাৰাৰ ইতিহাস বোলতে পূৰ্বৰ অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ ইতিহাসকে বুজোৱা হৈছে। বিভক্ত হৈ পৰা বৰ্তমান গোৱালপাৰা জিলাৰ উত্তৰ সীমাত বঙাইগাঁও জিলা, দক্ষিণ সুবিস্তৃত পাহাৰেৰে বেষ্ঠিত মেঘালয় ৰাজ্য আৰু পূব আৰু পশ্চিম সীমাত আছে ক্ৰমে পুৰণি কীৰ্তি চিহ্নৰে পৰিপূৰ্ণ কামৰূপ জিলা আৰু আন্তৰ্জাতিক সীমাৰেখাৰ ওপৰত জাগ্ৰত প্ৰহৰী স্বৰূপ ধুবুৰী জিলা। এই সীমাৰেখাৰ মাজত থকা গোৱালপাৰা জিলাখন বিভক্ত হোৱাৰ পূৰ্বে গোৱালপাৰা, ধুবুৰী আৰু কোক্ৰাঝাৰ এই তিনিটা মহকুমাৰে গঠিত এই পূৰ্ণাংগ গোৱালপাৰা জিলা আছিল। সময়ৰ সোঁতত ১৯৮৩ চনৰ ১ জুলাইত তিনিটা মহকুমা ক্ৰমে গোৱালপাৰা, ধুবুৰী আৰু কোক্ৰাঝাৰ নামেৰে তিনিখন জিলাত পৰিণত হ'ল। তেতিয়াৰ গোৱালপাৰা জিলাই ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ উত্তৰত শালমাৰা আৰু দক্ষিণ গোৱালপাৰা নামৰ দুটা মহকুমা সামৰি এখন পূৰ্ণাংগ জিলা হিচাপে স্থিতি লভিছিল যদিও মূৰকত তাৰো স্খলন ঘটিছিল। ফলস্বৰূপে ১৯৮৯ চনৰ ১৫ আগষ্টত গোৱালপাৰা জিলাৰ উত্তৰ শালমাৰা মহকুমা আৰু কোক্ৰাঝাৰ জিলাৰ কিছু অংশ কাটি আনি আন এখন জিলা বঙাইগাঁও জিলা হিচাপে গঠন কৰা হ'ল। প্ৰশাসনিক দিশ উন্নত কৰাৰ প্ৰয়াসেৰে চৰকাৰে এখনি জিলাকে চাৰিটা খণ্ডিত কৰি চাৰিখন জিলাত পৰিণত কৰিলে। যাৰ ফলশ্ৰুতিত ঐতিহ্যমণ্ডিত মঠ-মন্দিৰ, দৌল-দেৱালয়, গীৰ্জা, মছজিদ আৰু নৈ, বিল, পাহাৰ, জান-জুৰি আদিৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্যৰে সু-শোভিত এই গোৱালপাৰা জিলাখনে আজিৰ এই ৰূপ পৰিগ্ৰহ কৰিলে। অৱশ্যে আমাৰ অধ্যয়নৰ অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ সাংস্কৃতিক দিশৰ লগতে বৰ্তমান ধুবুৰী জিলাৰ অন্তৰ্গত ঐতিহ্যমণ্ডিত গৌৰীপুৰৰ লোকগীত সম্ৰাজ্ঞী প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডেৰ জীৱনলক্ষ্যৰ বিভিন্ন দিশহে। সেয়ে আমাৰ আলোচনাত উল্লিখিত গোৱালপাৰা নামটোৱে অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাকহে নিৰ্দেশ কৰিব।

গোৱালপাৰা নামৰ উৎপত্তি আৰু তাৎপৰ্য ঃ

গোৱালপাৰা নামৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কে কিছু ঐতিহাসিক তথ্য পোৱা যায়। এই ঐতিহাসিক তথ্যৰ তিনিটা মতান্তৰ দেখা যায়। প্ৰথমতে, প্ৰাচীন কামৰূপ ৰাজ্যত যেতিয়া হিন্দুসকলে ৰাজত্ব কৰিছিল তেতিয়া অৰ্থাৎ ৯৬৬ খ্ৰীঃৰ শেষৰফালে ইয়াৰ পশ্চিম অংশ গোৱালপাৰা অঞ্চলত ঘোষ বংশই ৰাজত্ব কৰিছিল। এই ঘোষ বংশৰ মহামাণ্ডলিক ৰজাজনৰ নাম আছিল ঈশ্বৰ ঘোষ। প্ৰবাদ আছে যে পিছলৈ তেওঁ বুদ্ধ ধৰ্মৰ অনুগামী হৈ পৰিছিল। তেওঁ প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰ ৰাজ্যৰ পশ্চিম অংশ যি গাল্লিটিপ্যক নামে পৰিচিত আছিল সেই অংশৰ মহামাণ্ডলিক ৰজা আছিল দৰদী প্ৰাণৰ এই তলতীয়া শাসন কৰ্ত্তাগৰাকীয়ে গোৱালিটিপ্লিকা গাঁৱৰ এজন ব্ৰাহ্মণক ভূমি দান দিছিল। অনুমান কৰা যায় যে উল্লিখিত গোৱালিটিপ্লিকা আধুনিক গোৱালপাৰা জিলাৰ অন্তৰ্গত আছিল। গোৱালিটিপ্লিকাৰ ভাষান্তৰ হৈ গোৱালগাওঁ বা গোৱালসকলে বসবাস কৰা গাঁও। কালক্ৰমত তাৰ পৰা জিলাখনৰ নাম গোৱালপাৰা হয়। তদুপৰি এদিনাখন ঈশ্বৰ ঘোষে জটোংগা নদীত স্নান কৰি গোৱালী পট্টিপ্যক অঞ্চলত ভূমি দান কৰা কাৰ্যৰ ভিত্তিত গোৱালপাৰা অঞ্চলৰ পৰা গোৱালপাৰা নাম হয় বুলি অনুমান কৰা হয়। এই সম্পৰ্কে তাম্ৰ শাসনত উল্লিখিত কথাখিনি শিবানন্দ শৰ্মাই তেওঁৰ গ্ৰন্থত উল্লেখ কৰিছে এনেদৰে-

"সখলবু ঢেককৰীতঃ। মহামাণ্ডলিকঃ শ্ৰীমদীশ্বৰ ঘোঃ কুশলী- ভট্ট শ্ৰীবাসুদেৱে পুত্ৰায় ভট্ট শ্ৰীনিৰ্বোধ শৰ্মানে ভাৰ্গবস্য গোত্ৰায় জমদগ্নি উৰ্ব আপ্লুবান প্ৰবৰায় আপ্লুবান উৰ্ব জামদগ্নাচ্যবনতা- যজুৰ্বেদাদ্যায়িনে মাৰ্গ সংক্ৰান্তে জটো দায়াং স্নাত্বা- তাম্ৰশাসনীকৃতৌ প্ৰদত্তোস্মাতিঃ।"

অৰ্থাৎ মাঘ সংক্ৰাতি তিথিত জটোংগা নদীত গা ধুই ভাৰ্গৱ গোত্ৰিয়ে শ্ৰেনিবোক শৰ্মাক তাম্ৰ শাসনেৰে ভূমি দান কৰিলে।

দ্বিতীয়কে, বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু মানাহ নৈৰ সংগম স্থানত এসময়ত এটা বৃহৎ চৰ পৰিছিল। এই চৰ গৰু-ম'হৰ বাথানো উপযোগী হৈ উঠাত গোৱাল সকলে এই চৰতে বাস কৰিবলৈ লয় আৰু ক্ৰমে ই গোৱালতলি নামেৰে জনাজাত হৈ পৰে। তলি মানে খেতি-বাতি নোহোৱা মুকলি পথাৰ, অত এব বাথানৰ উপযোগী। গোৱালতলিৰ অপভ্ৰংশ গোৱালপাৰাৰ পৰাই জিলাখনৰ নাম গোৱালপাৰা উৎপত্তি হোৱা বুলি কোৱা হয়। গোৱালাটিপ্পক বা গাল্লিটিপ্যক শব্দৰ অৰ্থ গোৱাল থকা ঠাই। তথ্য ভিত্তিত ইয়াৰ কথা ইয়াতে স্পষ্ট কৰে যে খ্ৰীঃ একাদশ শতাব্দীৰ প্ৰথম ভাগতে ঈশ্বৰ ঘোষ নামৰ মহামাণ্ডলিক জনৰ অধীনত এই বৃখণ্ড আছিল আৰু গাল্লিটিপ্যকৰ পৰা কিছু অংশ মাটি নিৰ্বোক শৰ্মাক দান কৰিছিল। সেই সময়ত গোৱালপাৰা ৰূপে ৰূপান্তৰিত হৈছিল। আনহাতে গাল্লিটিপ্যক শব্দটোৱে যিহেতু গোৱালপাৰা চহৰৰ গোৱাল লোকৰ আৱাসিক এলেকাক বুজাই, সেয়ে গোৱালপাৰা চহৰত

থকা গুৱালটুলীৰ নামৰ ঠাইৰ পৰাই গোৱালপাৰা নামটোৰ উৎপত্তি হোৱা বুলি ভাবিব পাৰি। আজিও গোৱালপাৰা চহৰত ঘোষ বংশীয় গুৱাল লোকৰ গোৱালটুলিয়ে তাৰে সাক্ষ্য দিয়ে। গো মহিষ পালক গোৱাল লোকৰ বসতি স্থল এই গোৱালটুলিয়ে সময়ত 'গুৱালপাৰা' আৰু পিছলৈ গৈ 'গোৱালপাৰা' ৰূপে পৰিগণিত হয়। গতিকে ক'ব পৰা যায় যে গোৱালসকলৰ পাৰাৰ পৰা 'গোৱালপাৰা' হৈছে। গোৱৈলপাৰাৰ পৰা এই স্থানবাচক শব্দটোৱে বুজাই যেস ই আদিতে এখন পাৰা (চুবুৰী) হৈ আছিল। গোৱালপাৰা য'ত গোৱালসকলে বসতি কৰিছি। গুৱাল + পাৰা > গুৱালপাৰা > গোৱালপাৰা।

তৃতীয়তে বৃটিছ ৰাজত্ব কালত গোৱালপাৰা নগৰী জিলাখনৰ সদৰ ঠাই আছিল। তাৰ পাৰ জিলাখনৰ নাম গোৱালপাৰা হ'ল।

উল্লিখিত মত কেইটা চাৰি জাৰি চাই সঠিকভাৱে মন্তব্য দিব পাৰি যে গোৱালসকলে বসবাস কৰা ঠাইখণ্ডৰ নামৰ পৰাই জিলাখনৰ নাম গোৱালপাৰা হয়। অসমীয়া ভাষাৰ গোৱাল বা গুৱালী শব্দৰ লগত যে এই নাম জড়িত তাত সন্দেহৰ অৱকাশ নাই।

অৱস্থিতি আৰু আয়তন ঃ

প্ৰাগ্ ঐতিহাসিক যুগত প্ৰাচীন কামৰূপ কামপীঠ, ৰত্নপীঠ, স্বৰ্ণপীঠ আৰু সৌমাৰ পীঠ নামেৰে চাৰিটা পীঠত বিভক্ত আছিল। এই বিভাজন অনুযায়ী গোৱালপাৰা জিলাখন ৰত্নপীঠৰ অন্তৰ্গত হয়। কিন্তু কামপীঠৰ লগত কামাখ্যাৰ সম্বন্ধ থকা বাবে এচাম পণ্ডিতে গোৱালপাৰা জিলাখন কামপীঠৰহে অংশ বিশেষ বুলি ক'ব খোজে। কালিকাপুৰাণ, যোগিনীতন্ত্ৰ আদি প্ৰাচীন সংস্কৃত গ্ৰন্থত উল্লেখ থকা প্ৰাগ্জ্যোতিষ ৰাজ্যৰ ভৌগোলিক সীমা ৰেখাই বৰ্তমানৰ গোৱালপাৰা অঞ্চলোকো সামৰিছিল। এই সন্দৰ্ভত যোগিনীতন্ত্ৰত এনেদৰে পোৱা যায়-

উত্তৰস্যাং কঞ্জগিৰিঃ কৰতোয়া তু পশ্চিমে।
তীৰ্থ শ্ৰেষ্ঠা দিক্ষু নদীৰ পূবস্যাং গিৰি কণ্যাকে।
দক্ষিণে ব্ৰহ্মপুত্ৰস্য লাক্ষায়াঃ সংগমাধি।
কামৰূপ ইতিখ্যাতঃ সৰ্বশাস্ত্ৰেষু নিশ্চিতঃ।

অৰ্থাৎ নেপালৰ কাঞ্চনগিৰি পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সংগম স্থানলৈ আৰু কৰতোৱা নদীৰ পৰা দিবকৰ বাহিনী নদীলৈকে ই ভূভাগেই কামৰূপ। কৰতোৱা বংগ দেশৰ এখন নদী। গতিকে গোৱালপাৰা জিলা পূৰ্বতে কোচবিহাৰ, ৰংপুৰ, জলপাইগুৰী আদি কামৰূপৰ পশ্চিম সীমাত অন্তৰ্গত আছিল।

১৯২৬ চনত ধুবুৰীত অনুষ্ঠিত হোৱা অসম সাহিত্য সভাৰ নৱম অধিৱেশনৰ বুৰঞ্জী সন্মিলনত ডক্তৰ সূৰ্যকুমাৰ ভূঞাই তেতিয়াৰ গোৱালপাৰা সংক্ৰান্তত এনেদৰে কৈছিল-

আজিকালিৰ গোৱালপাৰা নামে ঠাইডুখুৰী ভাৰত প্ৰসিদ্ধ কামৰূপ ৰাজ্যৰ অন্তৰ্গত আছিল। এই কামৰূপ ৰাজ্যৰ বিস্তৃতি পশ্চিমে কৰোতাৰা আৰু পূৱে শদিয়া পৰ্যন্ত আছিল। অকল গোৱালপাৰা নালাগে গোৱালপাৰাৰ সমীপৱৰ্ত্তী ৰংপুৰ, জলপাইগুৰী আৰু ময়মনসিঙও এই কামৰূপ ৰাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত আছিল।

বৰ্তমানে গোৱালপাৰা অসমৰ পশ্চিম সীমাত থকা এখন সীমামূৰীয়া জিলাৰূপে অৱস্থিত। বৰ্তমান এই গোৱালপাৰা জিলাৰ আয়তন প্ৰায় ২,৮৪৪ বৰ্গ কি.মি.।

জনসংখ্যা আৰু জনগাঁথনি ঃ অতীজৰে পৰা গোৱালপাৰা বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মিলনভূমি। এই মিলনভূমিলৈ প্ৰব্ৰজন কৰা অষ্ট্ৰিক, দ্ৰাবিড়, মঙ্গোলীয় (বড়ো), আলপাইন আৰ্য আদি নৃগোষ্ঠীয় লোকসকলে ইতিহাসৰ বিভিন্ন সময়ৰ এই অঞ্চলৰ মাজেদিয়ে অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত থিতাপি লৈছে। নিজ নিজ কৃষ্টি-সংস্কৃতিক জীয়াই ৰাখিছে। সময়ত মিলাপ্ৰীতিৰে বসতি কৰি সমন্বয় আৰু সংহতিৰ সেঁতু বন্ধন কৰিছে। কোৱা হয় 'অন্যত্ৰ বিৰলা দেৱী কাৰূপে গৃহে গৃহে' আৰু কোৱা হয় 'ধৰ্মকৈৰাতজঃ সতঃ' বুলি। এই 'দেৱী' আৰু 'কৈৰাতজ সতঃ'ৰ প্ৰভাৱ সেয়ে গোৱালপৰীয়া সমাজত আজিও প্ৰৱহমান। জীৱন আৰু জীৱিকাৰ সমাধানত তেতিয়াৰ প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰ কামৰূপলৈ প্ৰব্ৰজন হোৱা লোকসকলৰ মিলন-মিশ্ৰণৰ ফলত গঠিত হোৱা লোকসমাজখনলৈ পৰৱৰ্ত্তী কালত মূলতঃ ঐতিহাসিক কাৰণতে (জিলাখনলৈ) জন প্ৰব্ৰজন ঘটিছে বুলি ক'ব পাৰি। ১৯৯১ চনৰ লোকপিয়ল অনুযায়ী গোৱালপাৰা জিলাৰ মুঠ জনসংখ্যা প্ৰায় ৬,৬১,৮০১ জন। ইয়াৰে পুৰুষৰ সংখ্যা ৩,৩৮,৩২৩ জন আৰু তিৰোতা ৩,২৩,৪৭৮ জনী।

আজিৰ গোৱালপাৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ আৱাসভূমি। সংখ্যগৰিষ্ঠ থলুৱা বৰ্ণহিন্দুৰ ভিতৰত কোঁচ ৰাজবংশী, বড়ো-কছাৰী, ৰাভা, গাৰো আদি জনগোষ্ঠীৰ লোকৰ উপৰিও ব্ৰাহ্মণ, কায়স্থ, কলিতা, যোগী (নাথ), কৈৱৰ্ত্ত, হীৰা, কুমাৰ, নাপিত, হাজং, বাঢ়ৈ (সুতাৰ), নলুৱা আদি বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ লোকসকলেও জিলা খনৰ বিভিন্ন অঞ্চলত ব্যাপকভাৱে বসতি স্থাপন কৰিছে আৰু লোক সংস্কৃতিত বাৰে ৰহণীয়া বোল চৰাইছে। সেইদৰে 'দেশী' আৰু 'ভাটিয়া' মুছলমানসকলেও মিলা-প্ৰীতিৰে বসতি কৰিছে আৰু সমন্বয় আৰু সমাহৰণৰে সাংস্কৃতি সেঁতু বন্ধন কৰিছে।

****

প্ৰথম অধ্যায়
লোকগীতৰ পৰিচয়

ঐতিহাসিক গুৰুত্ব ঃ গোৱালপাৰা পুৰণি 'প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰ' আৰু মধ্যযুগৰ 'কামৰূপ'ৰ অংশ বিশেষ আছিল। সেয়ে ইয়াৰ পুৰণি আৰু মধ্যযুগীয় ইতিহাসো 'প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰ' আৰু কামৰূপৰ ইতিহাসৰ সৈতে অম্বিত হৈ আছে। গোৱালপাৰা ঐতিহাসিক গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ হ'লে প্ৰাচীন গোৱালপাৰাৰ লগতে কামৰূপ বা প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰৰ ইতিহাসৰ আশ্ৰয় ল'ব লাগিব। BO Allen ৰ দৃষ্টিত-

The Goalpara District has never been a separate political entity under its own King, and it history has to be considered in connection with that of vaious states of which, from time to time, it formed a part. It was originally included in the ancient Hindu Kingdom of Karupa which is mentioned in the Mahabharata and which at one time occupied North Eastern Bengal and great part of what is now known as the province of Assam.

গতিকে দেখা যায় যে অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ ইতিহাস কামৰূপ, প্ৰাগ্‌জ্যোতিষ, কোঁচ, কমতা ৰাজ্যৰ লগত সংযুক্ত হৈ আছিল। তেতিয়া ইয়াত সময়ৰ মূৰে মূৰে বহুত বিখ্যাত বংশৰ ৰজাসকলে ৰাজত্ব চলাইছি। এই ক্ষেত্ৰত কোঁচ ৰজা শংকলাদেৱ, কিৰাত বংশীয় ঘটোৎকচ ৰজা, বুৰঞ্জী বিখ্যাত ৰজা নৰকাসুৰ, ভগদত্ত, নীলাম্বৰ, দুৰ্লভনাৰায়ণ, মহাৰাজ নৰনায়াৰণ আদিৰ নাম উল্লেখযোগ্য। বুৰঞ্জীৰ পাত লুটিয়াই চালে খ্ৰীঃ সপ্তম শতিকাৰ শেষ ৰজা কুমাৰ ভাস্কৰ বৰ্মনৰ ৰাজত্ব কালত গোৱালপাৰা জিলা তেওঁৰ ৰাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত আছিল।

বৰ্মন বংশৰ পিছত পাল বংশৰ ৰজাসকলে খ্ৰীঃ একাদশ দ্বাদশ শতিকাত কামৰূপ ৰাজ্যত ৰাজত্ব কৰিছিল। এই পাল বংশৰ ৰজা সকল আছিল ক্ৰমে- ব্ৰহ্মপাল, ৰত্নপাল, ইন্দ্ৰপাল, গোপাল, ধৰ্মপাল আদি। এই ৰজাসকলৰ ভিতৰত ধৰ্মপাল আছিল এজন তান্ত্ৰিক ৰজা। তেওঁৰ সময়তে ধৰ্মস্থান সমূহৰ উন্নতি হৈছিল। বিশেষকৈ তেওঁৰ সময়ত দক্ষিণ পাৰৰ ধৰ্মস্থানসমূহ (পগ্লাটেক, পঞ্চৰত্ন, জলেশ্বৰ ফুলবাৰী আদি) বিখ্যাত হৈ পৰিছিল।

ধৰ্মপালৰ পিচত জয়পাল ৰজা হয়। ইয়াৰ পিছত বৈদ্যদেৱে জয়পালক পৰাস্ত কৰি কামৰূপৰ ৰজা হয়। বৈদ্যদেৱৰ পিছত ১১৮৪ খ্ৰীঃত বল্লভদেৱ ৰজা হয়। ইয়াৰ পিছত জয়পাল প্ৰপৌত্ৰ (পৰনাতি) পৃথুৱে বল্লভদেৱক যুদ্ধত হৰুৱাই হৃত ৰাজ্য উদ্ধাৰ কৰে। ফলস্বৰূপে তেওঁ ১১৯৮ খ্ৰীঃত নগাঁওলৈকে নিজ ৰাজ্য বিস্তাৰ কৰি বিশ্ব সুন্দৰীদেৱ নাম গ্ৰহণ কৰে। ১২২৮ খ্ৰীঃত পৃথু নিহত হোৱাত তেওঁৰ বংশৰে দুজন ৰজাই ইয়াত ৰাজত্ব কৰিছিল। শেষৰ জন ৰজা আছিল সন্ধ্যা। তেওঁ ৰাজত্ব কালতে বঙ্গৰ চুবেদাৰ তুঘ্ৰিলখাঁ মালিক উজবেকয়ে কামৰূপ আক্ৰমণ কৰি ৰজাক পৰাজিত কামৰূপ ৰাজধানী কমতাপুৰলৈ তুলি নিয়ে ১২৬০ খ্ৰীঃত। তেতিয়াৰ পৰা এই ৰাজ্যৰ নাম হ'ল— কমতা বা কামৰূপ কমতা আৰু ৰজাৰ উপাধি হ'ল কমতেশ্বৰ বা কামেশ্বৰ। E.A. Gait ৰ মতে- At this time the ruler of Kamrupa bore the title Kameswar and his western boundary was the Karatoya river.

ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ পিছত চতুৰ্থ শতিকাৰ আৰম্ভণিতে দুৰ্লভ নাৰায়ণে এই কমতা ৰাজ্যত ৰাজত্ব কৰিবলৈ লয়। দুৰ্লভ নাৰায়ণে কমতেশ্বৰ হিচাপে উত্তৰ বঙ্গ, গোৱালপাৰা, কামৰূপ, দৰং আৰু নগাঁও অঞ্চলত ৰাজ্য বিস্তাৰ কৰে। দুৰ্লভ নাৰায়ণৰ পিছত ক্ৰমে এই বংশৰ ইন্দ্ৰনাৰায়ণ, শশাংক, গজাংক, শুকাংক আৰু মৃগাংক কমতা ৰাজ্যৰ ৰজা হয়। মৃগাংক নিঃসন্তান হৈ মৃত্যু বৰণ কৰাত ৰাজ সিংহাসন শূন্য হৈ পৰে আৰু সেইযুগতে নীলধ্বজ নামৰ খেন বা খ্যান বংশৰ ৰজা এজনে সিংহাসন অধিকাৰ কৰে ১৪৪০ খ্ৰীঃত। নীলধ্বজ ৰজা হৈ থকা সময়ত গোৱালপাৰা যে তেওঁৰ ৰাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত আছিল সেই কথা সূৰ্য কুমাৰ ভূঞাৰ সম্পাদিত কামৰূপৰ বুৰঞ্জীত বিতংভাৱে পোৱা যায়।

নীলধ্বজৰ পিছত চক্ৰধ্বজ আৰু চক্ৰধ্বজৰ পিছত নীলাম্বৰ কমতা ৰাজ্যৰ ৰজা হয়। নীলাম্বৰৰ ৰাজত্ব কালত গৌড়ৰ পাঠান চুলতান হুছেইন ছাহে ১৪৯৮ খ্ৰীঃত কমতাপুৰ আক্ৰমণ কৰি দখল কৰে। ফলত গোৱালপাৰাও পাঠানৰ অধীন হয় আৰু তেতিয়াৰ পৰাই ইয়াত পাঠানৰ ৰাজত্বৰ সূত্ৰপাত হয়। ১৪৯৮ খ্ৰীঃৰ পৰা খ্ৰীঃলৈকে এই জিলালৈ অহা পাঠান সৈন্য সমন্বিতে কিছুমান মানুহ জিলাখনৰ বিভিন্ন ঠাইত ৰৈ যায় আৰু স্থানীয় লোকৰ সৈতে বিয়া-বাৰুৰ সম্বন্ধ ঘটাই কালক্ৰমত স্থানীয় হৈ পৰে।

১৪৯৮ খ্ৰীঃত গৌড়ৰ নবাব হুছেইন ছাহৰ হাতত পুৰণি কামৰূপ ৰাজ্যৰ পশ্চিমত অৱস্থিত কমতা ৰাজ্য ধ্বংস হোৱাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত পঞ্চদশ শতিকাৰ শেষৰভাগ আৰু ষোড়শ শতিকাৰ আগভাগত কোঁচ নামৰ এটা উপজাতিয়ে এখন নতুন ৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰে। এই নতুন ৰাজ্যৰ নাম হয় কোঁচ ৰাজ্য। অৰ্থাৎ উত্তৰে নেপালৰ পৰা ভূটান পাহাৰৰ নামনিয়েদি পূৱে গোৱালপাৰা, কামৰূপ আৰু দৰং জিলাৰ

ভৰলি নৈ লৈকে দক্ষিণে নগাঁও, গাৰো পাহাৰেদি পশ্চিমত পুৰণি বঙ্গদেশৰ কোচবিহাৰ, জলপাইগুৰি, ৰংপুৰ পাবনা জিলাৰ কৰতোৱা নৈলৈকে এই বিশাল ভূ-খণ্ডই কোঁচৰাজ্য।

কোচ ৰাজ্যৰ প্ৰতিষ্ঠাপক আছিল হাড়িয়া মণ্ডল। এওঁ গোৱালপাৰা জিলাৰ খুণ্টাঘাট (খুটাঘাট) পৰগণাৰ চিকনগ্ৰাম নামৰ এখন গাঁৱৰ মানুহ আছিল। এই হাড়িয়া মণ্ডলে প্ৰথমতে বাৰঘৰ মেচ পৰিয়ালৰ মুৰব্বী আছিল যদিও পিছত তেওঁৰ পুত্ৰ ওৰফে বিশ্বসিংহই পিতাকৰ মণ্ডল পদত অধিষ্ঠিত হৈ ঔগুৰি, ফুলগুৰি, বিজনী আদিৰ মুখ্যসকলক পৰাস্ত কৰি পশ্চিমে কৰতোৱাৰ পৰা পূবে বৰনদীলৈকে নিজ ৰাজ্য বিস্তৃত কৰিছিল। বিশ্বসিংহৰ ৰাজ্যৰ ৰাজধানী আছিল কোচবিহাৰ। বিশ্বসিংহৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ ১৮ জন পুত্ৰৰ ভিতৰত মল্লদেৱে নৰনাৰায়ণ নাম লৈ ১৫৪০ খ্ৰীঃত ৰাজপাটত উঠে আৰু শুক্লধ্বজ বা চিলাৰায়ক সেনাপতি পাতে। চিলাৰায় ৰাজ্য বিস্তাৰৰ ক্ষেত্ৰত ৰজা হাব্ৰাৰ কথাৰো উল্লেখ পোৱা যায়। হাব্ৰাচিলাৰায় এজন সেনাধ্যক্ষ আছিল। গাৰো সকলৰ অত্যাচাৰ উৎপীড়নৰ পাৰ নিজৰ ৰাজ্যক নিৰাপদে ৰখাৰ বাবে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণ পাৰে এই হাব্ৰা বীৰ পুৰুষজনক সেনাধ্যক্ষ পাতিছিল। চিলাৰায়ৰ মৃত্যুৰ পিছত দুই পৰিয়ালৰ মাজত গৃহ কন্দল লগাত ৰজা নাৰায়ণে কোচ ৰাজ্য দুই ভাগ কৰিলে আৰু তাৰেএটা ভাগ চিলাৰায়ৰ পুত্ৰ ৰঘুদেৱক শাসন কৰিবলৈ দিয়ে। বিভক্ত হোৱা এই অংশটো বৰ্তমান দৰং জিলাৰ ভৰলী নদীলৈকে কামৰূপ আৰু গোৱালপাৰা জিলা, গাৰো পাহাৰ আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সুঁতিটোৰ মাজৰ মৈমনসিং জিলাৰ উত্তৰ অংশখিনি ৰঘুদেৱৰ ৰাজ্যৰ ভিতৰত পৰিছিল। এই মৰ্মে বৰ্তমানৰ বিভক্ত কামৰূপ, বৰপেটা, নলবাৰী, গোৱালপাৰা, ধুবুৰী, কোক্ৰাঝাৰ, বঙাইগাঁও, দৰং আৰু শোণিতপুৰ জিলাৰ কোচ ৰাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত আছিল। ইয়াৰ ৰাজধানী আছিল হাজো। বাকী খণ্ডৰ নাম আছিল কোচবিহাৰ। B.C. Allenৰ এই সম্পৰ্কীয় কথা এনেধৰণৰ-

About 1580 A.D. the Kuch Kingodm was devided and the country fast of the Sankosh, which included Goalpara, Kamrup and Darrang was surrendered to Raghu Rai, the nephew of Nar-Narayan, while the territory that lay west of the river was reserved forthe son of that prince.

১৫৮৭ খ্ৰীঃত মহাৰাজ নৰনাৰায়ণৰ মৃত্যু হোৱাত পুতেক লক্ষ্মীনাৰায়ণ কোচৰ ৰাজ্যৰ পশ্চিম খণ্ডৰ ৰজা হয়। লক্ষ্মীনাৰায়ণ ৰজা হোৱাৰ পিছত ৰঘুদেৱৰ সৈতে সম্পৰ্ক বেয়াৰ ফালে ঢাল খালে আৰু যুদ্ধত অৱতীৰ্ণ হ'ব লগাত পৰিল। গৃহ যুদ্ধত আহোম আৰু মোগলে সুযোগ গ্ৰহণ কৰিলে। অৰ্থাৎ নিজৰ স্থিতি বাহাল ৰাখিবৰ বাবে ৰঘুদেৱে আহোম লক্ষ্মীনাৰায়ণে মোগৰ সহায় ভিক্ষা মাগিলে। ফলস্বৰূপে ১৬৩৭ চনত গোৱালপাৰা মোগলৰ আৰু কামৰূপ, দৰং আহোমৰ হাতলৈ গ'ল।

১৬৩৭ চনত শান্তি স্থাপন হ'ল আৰু বৰনদীয়ে কামৰূপ আৰু দৰঙক বিভক্ত কৰি মোগল আৰু আহোম ৰাজ্য সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছিল। কিন্তু ১৬৫৮ চনত আহোম সকল আকৌ আগবাঢ়ি আহি গোৱালপাৰা দখল কৰিলে। ১৬৬২ চনত বৃটিছৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰ আগলৈকে এই গোৱালপাৰাত মোগলৰ শাসন বৰ্তি থাকে। এই মোগলৰ শাসনকালতেই গোৱালপাৰা জিলাত জমিদাৰী প্ৰথা প্ৰৱৰ্তিত হয়।

****

দ্বিতীয় অধ্যায়
গোৱালপাৰা জিলাৰ বিভিন্ন গীত-মাত

'লোক' মূলতঃ সংস্কৃত শব্দ। ইয়াৰ অন্যতম অৰ্থ হ'ল জনসাধাৰণ। সেই বাবে সহজভাৱে বুজা যায় যে লোক-সাহিত্য মানে জনসাধাৰণৰ সাহিত্য অৰ্থাৎ জন সাহিত্য। পৃথিৱীৰ সকলো সাহিত্যত দুটা স্পষ্ট ভাগ দেখিবলৈ পোৱা যায়। প্ৰথমটো শিক্ষিত মানুহৰ মাজত প্ৰচলিত আৰু দ্বিতীয়টো অলিখিত ৰূপৰ সাহিত্য ইয়াক লোক সাহিত্য বা মৌখিক সাহিত্য বুলিও কোৱা হয়। লোক সাহিত্য পৰম্পৰাগতভাৱে জনসাধাৰণৰ মুখ বাগৰি প্ৰৱাহিত হৈ অহা সাহিত্য। অনাখৰী বা সামান্য আখৰ জ্ঞান থকা কৃষক, শ্ৰমিক, গৰখীয়া, নাৱৰীয়া, শিল্পী, কাৰিকৰ, বাণিজ্য, বেপাৰী, শিপিনী-বোৱনী আদি ভিন ভিন শ্ৰমত লিপ্ত শ্ৰমকাৰী মানুহৰ গীত, মাত, নাট, সাধু, ফকৰা-যোজনা, অভিকথা ইত্যাদি সমাহাৰকে কোৱা হয় লোক সাহিত্য।

লোক সাহিত্যক বিষয়বস্তু আৰু ৰচনা ৰীতিৰ ফালৰ পৰা প্ৰধানকৈ তিনিটা ভাগত ভগাব পাৰি লোকগীত, ফকৰা-যোজনা আৰু সাধুকথা।

লোক সাহিত্য

লোকগীত | ফকৰা-যোজনা | সাধুকথা

লোক গীত লোক সাহিত্যৰ অন্যতম অংগ। সেইবাবে বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাদেৱে কৈছে— "এই লোক গীতৰ কোলাতেই লোক সাহিত্য উম লৈ শুই আছে।" মৌখিক সাহিত্যৰ পৰম্পৰাগত পুৰুষাণুভাৱে প্ৰচলিত গীত মাতকে লোকগীত আখ্যা দিয়া হয়। সাহিত্যৰ দৃষ্টিভংগীৰে চাবলৈ গ'লে লোকগীতসমূহৰ মূল্য ফকৰা-যোজনা বা সাধুকথাতকৈ অধিক। আদিম কালৰ পৰা মানুহে জাক পাতি বসবাস কৰি আহিছে। মানুহৰ মাজত সভ্যতাৰ পোহৰ পৰা আগতেও তেওঁলোকে 'ভাগৰ জুৰণিৰ গান' গাব জানিছিল। দিনত চিকাৰকৰিআহি নাইবা তাৰপাছৰ স্তৰত পথাৰত খেতিৰ কামত দিনৰদিনটো পৰিশ্ৰম কৰিআহিবা ইদল-সিদলৰ মাজত হোৱা সংঘৰ্ষ এইবোৰৰ অন্তত গধূলি জাক পাতি সকলোৱে নানান কথা পাতিলেও শৰীৰ আৰু মনৰ ভাগ জুৰাইছিল গীতে। এই গীতত আছিল চিকাৰ কৰোতে পোৱা বীৰত্বপূৰ্ণ অভিজ্ঞতা খেতিপথাৰৰ শ্ৰমৰ আনন্দ তথা সংঘৰ্ষত জয় লাভ কৰা বা নিজস্ব দলৰ কোনোৱে সাহসিকতাৰে শত্ৰুৰ হাতত প্ৰাণ বিসৰ্জন দিয়াৰ গৌৰৱপূৰ্ণ বৰ্ণনা। এই গীতবোৰেই জীৱনৰ বিভিন্ন কাৰ্য আৰু অৱস্থা ইয়াৰ বিষয়বস্তুৰে সামৰি লয়।

লোকগীতৰ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰি সত্যেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাদেৱে কৈছে— "অনাড়ম্বৰ সৰল ভাষা, ঘৰুৱা চিত্ৰ, ভাৱৰ মুকলি প্ৰকাশ, সৰল বিশ্বাস আৰু অলৌকিক ভাৱে প্ৰভাৱ লোকগীত সমূহত লক্ষ্য কৰা যায়।" গীতবোৰত ছন্দ ভাৱ আৰু ভাষা শৃংখলিত নহয়। সাবলীল আৰু উন্মুক্ত। চহা প্ৰাণৰ ই মুক্ত পৰিস্ফূৰণ আৰু আদিম তথা মৌলিক ভাৱাগেৰে অকৃত্ৰিম প্ৰকাশ। লোক গীতবোৰত ব্যক্তি বিশেষৰ ভাৱ অনুভূতি প্ৰকাশ হোৱাতকৈ সামূহিক জীৱনৰ আশা-আকাংক্ষাৰে বেছি পৰিস্ফুট হৈছে। লোক গীত আকৌ প্ৰধানকৈ তিনিটা ভাগত ভগাব পাৰি। অনুষ্ঠানমলূক, কৰ্ম বিষয়ক আৰু আখ্যানলমূক। এই কেইবিধৰে আকৌ প্ৰত্যেকৰে কেইবাটাও উপশাখাও আছে।

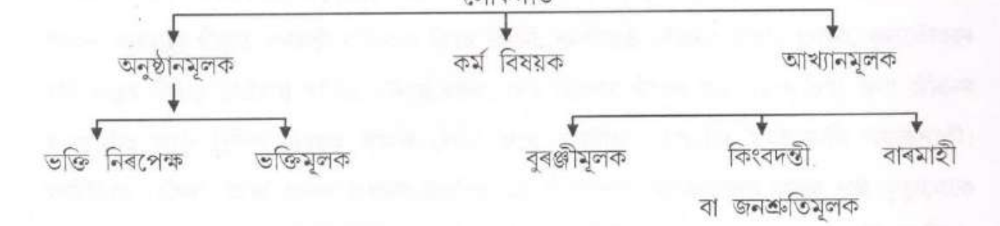

অনুষ্ঠানমূলক লোকগীতসমূহ সাধাৰণতে কোনো উৎসৱ-অনুষ্ঠান উপলক্ষে গোৱা হয়। ইয়াক আকৌ দুটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি- অনুষ্ঠানমূলক লোকগীতসমূহ সাধাৰণতে কোনো উৎসৱ-অনুষ্ঠান উপলক্ষে গোৱা হয়। ইয়াক আকৌ দুটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি- ভক্তি নিৰপেক্ষ আৰু ভক্তিমূলক। বিহুগীত, হুঁচৰিগীত, বনগীত, বিয়ানাম, মহোহো আদি ভক্তি নিৰপেক্ষ গীত।

আনহাতে আইনাম, সুঁচনীৰ গীত, আপচৰা সবাহৰ গীত, লখিমী সবাহৰ গীত, গোসাঁনী পূজাৰ গীত, দেহ বিচাৰৰ গীত, জিকিৰ আৰু জাৰী ভক্তিমূলক লোকগীতৰ অন্তৰ্গত। কৰ্মবিষয়ত লোকগীত সমূহ সাধাৰণতে কোনো কাম কৰোঁতে শ্ৰম লাঘৱ আৰু আনন্দ বিনোদনৰ বাবে গোৱা হয়। কৰ্ম বিষ?ত গীতৰ ভিতৰত ধাইনাম বা নিচুকণি গীত, নাওখেলৰ গীত, কুঁহিয়াৰ পেৰা গীত, বৰশী বোৱা গীত, গৰখীয়া গীত, নাঙেলী গীত, হাউ খেল গীত, জুনা গীত আদি উল্লেখযোগ্য।

আখ্যানমূলক গীতৰ মাজেদি একোটা কাহিনী আখ্যান বৰ্ণনা কৰা হয়। এই গীতক মালিতা বা বেলাড বোলা হয়। মালিতা দেশৰ অতীত কাহিনী কিংবদন্তীমূলক বা কাল্পনিক আদিৰ বসন্তিক কাহিনী অতি প্ৰকৃতিৰ ঘনটাৰ সমাৱেশ দেখা যায়। কিন্তু কৰুণাই এই গীতৰ প্ৰধান সুৰ। মালিতাৰ ৰচনা ৰীতি সহজ সৰল পোপটীয়া আৰু কেতিয়াবা নাটকীয় ঠাঁচৰ হয়। বিষয়বস্তু অনুসৰি ইয়াকো তিনিটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি— বুৰঞ্জীমূলক, কিংবদন্তি বা জনশ্ৰুতিমূলক আৰুবাৰমাহী বা বিলাপ গীত। অতুল চন্দ্ৰ বৰুৱাই তেওঁৰ অসমীয়া লোক সাহিত্য নামৰ গ্ৰন্থত লোক গীতক দুটা শ্ৰেণী ভাগ কৰিছে-

"বৰ্তমান চলিথকা অসমীয়া লোকগীত দুই শ্ৰেণীত বিভক্ত। এক শ্ৰেণী কমোৱা তুলাৰ দৰে বতাহত উৰি ফৰিবৰ দৰে সেইবোৰ যেনে- বিহু গীত, নাঙেলী গীত, গৰখীয়া গীত, আইনাম, ধাইনাম, বিয়ানাম আদি। আনশ্ৰেণীত শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ দৰে গহীন ধৰণৰ ধৰ্মানুষ্ঠান আৰু ধৰ্মীয় কাৰ্যৰ লগত তাৰ সম্পৰ্ক সেইবোৰ যেনে- ৰাতি খোৱা সম্প্ৰদায়ৰ চিৰ ওজাপালি গীত, ভকতৰ জনী গীত, বৰগীত, থিয় নামৰ কীৰ্ত্তন, ভকতীয়া গীত, দেহ বিচাৰৰ গীত ইত্যাদি।

এনদৰে লোকো সাহিত্যৰ অংগ হিচাপে লোক গীতসমূহক বিভিন্ন শ্ৰেণীত বিভক্ত কৰি আলোচনা কৰিব পাৰি। শ্ৰেণী অনুযায়ী লোকগীত সমূহৰ বিষয়বস্তুত পৃথক পৃথক উদাহৰণস্বৰূপে বিহু গীতত ডেকা-গাভৰুৰ প্ৰেমৰবিচিত্ৰ অনুভূতি, আইনামত নামতীসকলৰ ভক্তিভাৱ, মহোহো গীতত ডেকা ল'ৰাৰ আনন্দ বাৰমাহী গীতত পৰৱৰ্ত্তী নায়িকাৰ বিৰহ বিননি, বনগীতত যৌৱনৰ উদ্দাম বাসনা, ফুলকোঁৱৰৰ মণিকোঁৱৰ গীতত ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ ঘটনাৰ বৰ্ণনা, দেহ বিচাৰৰ গীতত আধ্যাত্মিক চিন্তা তথা জীৱনৰ ক্ষণস্থায়ীত্ব আদি বিভিন্ন বিষয়ক সামৰি লোৱা বাবে অসমীয়া লোকগীত সমূহ অতি সমৃদ্ধিশালী। সাহিত্যিক সৌন্দৰ্য আৰু আনন্দ প্ৰদানৰ উপৰিও এই গীতবোৰে জনসাধাৰণৰ জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈকে পালিত বিভিন্ন ধৰ্ম কাৰ্য আৰু আচাৰ অনুশীলনৰ লগত নিবিড় ভাৱে সম্বন্ধ স্থাপন কৰি আহিছে। বিষয়বস্তুৰ ফালৰ পৰা এনে বৈচিত্ৰতা থকা বাবে এই গীতবোৰ একঘেয়ামী গতানুগতিক বা আমনিদায়ক হৈ পৰা নাই। বৰং লোকগীতৰ আকৰ্ষণ ইমানে বেছি যে বহু পুথিত কবি বা শিল্পীয়ে লোকগীতৰ অনুকৰণত গীত ৰচনা কৰিছে বা লোকগীতৰ সুৰ প্ৰয়োগ কৰিছে। লোক গীতবোৰৰ গঠন ৰীতি একেবাৰে সহজ-সৰল। সৰহ সংখ্যক গীচ চাৰি শাৰী একোটা স্তৱকৰ মাজেদিয়েই সম্পূৰ্ণ। ভাৱৰ সামঞ্জস্য থাকিলেও আখ্যানমূলক গীতৰ বাহিৰে বাকীবোৰ গীতৰ প্ৰতিটো স্তৱকতে স্বতন্ত্ৰতা লক্ষ্য কৰিব পাৰি। মাজে মাজে সংলাপৰ প্ৰয়োগ থকাত গীতবোৰ নাটকীয় গুণ সম্পন্ন আৰু আকৰ্ষণীয় হৈ পৰিছে। আবৃত্তিৰ সুবিধাৰ বাবে গীতবোৰ ঠায়ে ঠায়ে পুনৰুক্তা হৈছে। উপমা, অলংকাৰ আদিৰ ব্যৱহাৰে লোকগীতসমূহৰ সাহিত্যিক গুণ বঢ়াইছে। গতিকে দেখা যায় যে লোকগীত সমূহ বিষয়বস্তু আৰু কাব্যিক সৌন্দৰ্য উভয় ফালৰ পৰা পৰিপূৰ্ণ সাহিত্য।

কামৰূপ লোকগীত অসমীয়া আঞ্চলিক বৈশিষ্ট্যৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ইয়াক প্ৰধানকৈ দুটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। উজনি অসমৰ লোকগীত আৰু নামনি অসমৰ লোকগীত। নামনি অসমৰ লোকগীতক আকৌ দুটা উপ শ্ৰেণীত ভগাব পাৰি- কামৰূপ লোকগীত আৰু গোৱালপৰীয়া লোকগীত।

অসমীয়া লোকগীত

↓

উজনি অসমৰ লোকগীত | নামনি অসমৰ লোকগীত

নামনি অসমৰ লোকগীত ↓

কামৰূপীয়া লোকগীত | গোৱালপৰীয়া লোকগীত

কামৰূপ লোকগীত বুলি ক'লে বিশেষকৈ অবিভক্ত কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত জনসাধাৰণৰ মাজত প্ৰচলিত মৌখিক গীতবোৰকে বুজা যায়। এই বিশাল অঞ্চলটোত কত সুৰদী সুৰীয়া গীত মাতৰ সৃষ্টি হৈছে কত মাৰ গৈছে, কত সময়ৰ কোবাল সোঁতত উটি ভাহি গৈছে তাৰ লেখ-জোখ নাই। অথচ এনেবোৰ গীত মাতেই অসমীয়া সাহিত্যৰ দুৱাৰ মুকলি কৰি বৰঘৰৰ মজিয়াৰ এটা বুজন অংশ অধিকাৰ কৰি আছে। অন্যান্য লোকগীতৰ দৰে কামৰূপত প্ৰচলিত লোকগীতবোৰ লিখিত ৰূপ নাছিল। অলিখিত গীত মাতবোৰ মুখে মুখে বাগৰি আহিছিল। পাছত আজিকালি প্ৰয়োজনৰ তাগিদাত ৰক্ষণাবেক্ষণৰ খাতিৰত গীতবোৰৰ কিছুমান লিপিবদ্ধ হৈছে। পৰ্বতৰ শিলৰ টুকুৰা নৈৰ বুকুৰেদি বাগৰি আহি নিমজ আৰু মসৃন হোৱাৰ দৰে মুখে মুখে বাগৰি অহা লোকগীত বোৰৰো বহু বোৰেই ধ্বনিগত আৰু ৰূপগত পৰিৱৰ্তন হোৱাটো স্বাভাৱিক। মৌখিকভাৱেই ইয়াৰ ক্ৰমবিকাশ পৰিৱৰ্তনশীল, ভাষাও প্ৰাচীন নহয়। কামৰূপত বিহু গীতৰ প্ৰচলন প্ৰাচীন নহয়, অৰ্বাচীন। উনবিংশ শইতকাৰ পঞ্চম ষষ্ঠ দহকৰ পৰাহে কামৰূপত বিহুগীত প্ৰচলন হ'বলৈ ধৰে বুলি অনুমান কৰা হয়। কৰ্ম বিষয়ক লোকগীতৰ ভিতৰত নিচুকণি গীত, নাওখেলৰ গীত, গৰখীয়া গীত, বৰশী বোৱা গীত, কুঁহিয়াৰ পেৰা গীত, বাম্বোল পিতা গীত, হাওখেলৰ গীত আদি উল্লেখযোগ্য। এনেদৰে কামৰূপৰ বিভিন্ন অঞ্চলত সিঁচৰতি হৈ আছে- চাহ পুৰাণৰগীত, পচলাৰ গীত, সাত শাক তোলা আদি গীত। আখ্যানমূলক লোকগীতৰ ভিতৰত কেৱল দুৰেলা শান্তিৰ গীত আৰু পুঠিমাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত বিৰহ বিষয়ক বাৰমাহী গীতৰ সন্ধেদ মাত্ৰ এতিয়ালৈকে পোৱা গৈছে। অসময়া লোক গীতৰ অন্যতম ভাগ হ'ল— ভক্তিমূলক গীত। ভক্তিমূলক গীতৰ ভিতৰত দেহ বিচাৰৰ গীত বা টোকাৰী গীত উল্লেখযোগ্য। এই শ্ৰেণীৰ ধৰ্মমূলক হোৱাৰ উপৰিও ইয়াৰ বিষয়বস্তু পাৰমাৰ্থিক তত্ত্ব সম্পৰ্কীয়। সাধাৰণতে বৰাগীতসকলে হাতত টোকাৰী লৈ ঘূৰি ফুৰোতে টোকাৰি বজাই এই শ্ৰেণীত গীত গায়। ইয়াৰ উপৰি এই গীত ববসেৱা, পূৰ্ণ সেৱা, ভাঙুৰী সেৱা আদি ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানবোৰত গোৱা হয়। বিষয়বস্তু দেহ বিচাৰৰ গীতেৰে সৈতে একে হ'লেও সাধাৰণতে টোকাৰী বজাই গোৱা গীতকহে টোকাৰী গীত বোলে। উপৰুৱা দৃষ্টিত দুয়োবিধ গীত ভকতীয়া যেন লাগিলেও আৰু ভালেমান গীতত মাধৱদেৱৰ নামত ভনিতা থাকিলেও গীত বোৰৰ মূল অনুপ্ৰেৰণা সম্পূৰ্ণকৈ বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ পৰা পোৱা নহয়। ৰাতিখৰো, ৰাতিয়া, গোপীধৰা আদিকৈ এক

শ্ৰেণীক গোপনত সম্প্ৰদায়ৰ মাজৰ পৰা এই গীতবোৰ বিশেষভাৱে সৃষ্টি হোৱা বুলি কোনো কোনো পণ্ডিতে মত পোষণ কৰিছে। এই গীতবোৰৰ লগত বঙলা বাউল সঙ্গীতৰ সাদৃশ্য দেখিবলৈ পোৱা যায়। অসমীয়া বহাগী ককাই যেন বঙালী বাউলহে। দেহ বিচাৰৰ গীত সমূহৰ লগত জিকিৰ গীতৰ সাদৃশ্যও লক্ষ্য কৰা যায়। জিকিৰ গীত মুছলমান ধৰ্মৰ ৰীতি-নীতি আৰু তত্ত্ব সমূহ বৰ্ণিত হৈছে যদিও গীতবোৰ কীৰ্ত্তনৰ দৰে সুৰ ধৰি গাব পাৰি।

****

তৃতীয় অধ্যায়
গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ চৰিত্ৰ

কোনো সাহিত্য কৰ্মক বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ আৰু কালজয়ী ৰূপদানৰ ক্ষেত্ৰত বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ চৰিত্ৰৰ ভূমিকা বিশেষভাৱে তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। সেয়েহে, অতীজৰে পৰা কবি-সাহিত্যিকসকলে তেওঁলোকৰ ৰচনাত চৰিত্ৰ চিত্ৰণৰ ওপৰত সৰ্বাধিক গুৰুত্ব দি আহিছে। গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ সুকীয়া আকৰ্ষণৰ মূলতেই হ'ল, সেইবোৰত চিত্ৰিত প্ৰাণৱন্ত চৰিত্ৰসমূহ। এনে চৰিত্ৰসমূহৰ ভিতৰত যি কেইটাৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্যই গোৱালপৰীয়া লোকগীতক অনন্য আয়তন দান কৰিছে, সেইকেইটা হ'ল-সমাহুত, মইষাল, বাইসাল আৰু গাড়ীয়াল।

১। **মাহুত ঃ** গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ একাংশত মাহুত চৰিত্ৰই বিশিষ্ট স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। মাহুত হ'ল হাতী চালক, মাউত। অতীজৰে পৰা গোৱালপৰীয়া ৰজা, জমিদাৰ আদি আঢ্যৱন্ত লোকসকলে নিজৰ গৌৰৱ তথা আভিজাত্য প্ৰকাশৰ উদ্দেশ্যে হাতী পুহি আহিছে। অকল সেয়ে নহয়, যুদ্ধি-বিগ্ৰহ, বেহা-বেপাৰ, চিকাৰ আদিতো তেওঁলোকে হাতীৰ শক্তি নিয়োজন কৰি আহিছে। তদুপৰি গোৱালপৰীয়া জলবায়ুও হাতী পুহিবৰ বাবে বৰ উপযোগী। বাহন হিচাপেও ইয়াৰ ব্যৱহাৰ হয়। সেই কাৰণে ক'ব পাৰি যে, গোৱালপৰীয়া জাতীয় জীৱনত হাতীৰ স্থান সুনিৰ্দিষ্ট।

হাতীৰ চালক, অৰ্থাৎ মাহুত ৰূপে যিসকল লোকে সেৱা আগবঢ়ায়, সিহঁত শ্ৰমজীৱী লোক। দৰিদ্ৰতাৰ অতল পংকত সিহঁত আকণ্ঠ নিমজ্জিত। সিহঁতৰ জীৱনত সুখ-স্বাচ্ছন্দ্য নাই। দুবেলা দুমুঠি ভাতৰ চিন্তাত সিহঁত জুৰুলা। সিহঁতৰ সামাজিক কোনো মৰ্যাদা যেনেদৰেন নাই,তেনেদৰে শ্ৰমৰো স্বীকৃতি নাই। গোৱালপীৰায় লোক কবিয়ে এই শ্ৰমকাৰী, অনাদৃত, নিষ্পেষিত মাহুতসকলৰ জীৱন আৰু কৰ্মৰ ভিত্তিত একাংশ গীত ৰচনা কৰিছে। এইখিনি গীতক মাহুত গীত বুলিও কোৱা হয়। মাহুত গীতৰ মাজেদি মাহুত চৰিত্ৰই যি সংবেদনশীল ৰূপত প্ৰকাশ লাভ কৰিছে, সি নিঃসন্দেহে অবিস্মৰণীয়।

শ্ৰমজীৱী, নিষ্পেষিত তথা অনাদৃত হ'লেও মাহুত সকলো মানুহ। আৱেগ-অনুভূতি, প্ৰেম-প্ৰীতি, আশা-আকাংমক্ষা আদি আন আন মানুহৰ দৰে মাহুতৰো অন্তৰত আছে, বৰং বেছিকৈয়ে আছে। দাম্পত্য জীৱনৰ সুখ ভোগ কৰিবৰ নিমিত্তে মাহুতসকলো বিবাহ পাশত আবদ্ধ হয়। নৱ পৰিণীতা পত্নীয়ে মাহুত স্বামীৰে সৈতে জীৱন যৌৱন প্ৰাণ ভৰি উপভোগ কৰিবৰ নিমিত্তে অদম্য বাসনাৰে পিতৃগৃহ এৰি আহে-

আই ছাড়িলং, বাই ছাড়িলং ছাড়িলং সোণাৰ পুৰী
বিয়া কৰিয়া ছাড়িয়া আইলং ও
সখী অল্প বয়সেৰ নাৰী সখী ও।

পত্নীৰ এই অনুভৱৰ কথা মাহুতে জানিও নাজানে, শুনিও নুশুনে। জীৱন জীৱিকা নিৰ্বাহৰ বাবে সি পত্নী-প্ৰেম আৰুঘৰৰ মায়াকো আওকাণ কৰিবলগীয়া হয়। ইয়াৰ পৰা মাহুতৰ কৰ্ত্তব্য নিষ্ঠা আৰু দায়িত্ববোধৰইংগিত পোৱা যায়। এই কৰ্ত্তব্যনিষ্ঠা আৰু দায়িত্ববোধেই যেনিবা মাহুতৰ অন্তৰৰ কোমলঅনুভূতিবোৰ চূৰ্ণ-বিচূৰ্ণ কৰি দিয়ে, তাৰ হৃদয় যেন শিলাখণ্ডত পৰিণত হয়। তাৰ পত্নীয়ে কাতৰ কণ্ঠে অভিযোগ উত্থাপন কৰে-

ৰাজাৰ ঘৰে নিয়াচাকিৰি
ছাৰিলেন ঘৰ বাৰী।
পাষাণ দিয়া বান্ধিলেন হিয়া,
তোমৰা নাই আসেন ফিৰি ৰে।

পত্নীৰ অভিযোগলৈ কিন্তু মাহুতে ভ্ৰূক্ষেপ নকৰে। ভ্ৰূক্ষেপ কৰিলেই কৰ্ত্তব্যৰ প্ৰতি অৱহেলা কৰা হ'ব। গতিকে মাহুত অচল অটল। যথাৰীতি সি ফান্দীৰে সৈতে হাতীত উঠি চিকাৰলৈ গ'ল। পত্নীয়ে হিয়া ঢাকুৰি কান্দিলে, যদিও সেই কান্দান বন্ধ কৰিবলৈ মাহুত স্বামী আৰু তেতিয়া ওচৰত নাথাকে।

হাতীৰ পিঠিত উঠি অৰণ্য, পাহাৰক, চৰ, চাপৰি আদি ঘূৰি ফুৰা মাহুতৰ জীৱন নাৰী-সংগ ৰহিত। এনে জীৱন বেদনাপূৰ্ণ। মাহুতৰ এই বেদনাপূৰ্ণ জীৱনটোৰ প্ৰতি নাৰী প্ৰাণ সহানুভূতিশীল। এই সহানুভূতিৰ পৰাই নাৰী মনত সৃষ্ট হয় প্ৰেমানুভূতি। মাহুত পৰকীয়া প্ৰেমৰো নায়ক। মাহুত গীতত, মাহুতৰ প্ৰতি পৰকীয়া প্ৰেমত আসক্তা নাৰীৰ প্ৰেমানুভূতিয়ে এনেদৰে প্ৰকাশ লাভ কৰিছে-

হাতীৰ পিঠিত চৰিয়াৰে মাহুত
কিসেৰ বাটুল মাৰো
পৰাৰ ৰমণী দেখিয়া
জ্বলিয়া কেন মৰো ৰে।
হাতীৰ পিঠিত চৰিয়াৰে মাহুত
পৰাৰ কলা ভাঙো
পৰাৰ নাৰীৰ বেদনা,
তোমৰা কিবা জানো ৰে।

পৰকীয়া প্ৰেমৰ এনে প্ৰকাশ আবেগ বিহ্বল আৰু স্বকীয় বৈশিষ্ট্যৰে প্ৰোজ্জ্বল।

২। **ম'ইষাল ঃ** গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ অন্যতম আকৰ্ষণীয় চৰিত্ৰ হ'ল ম'ইষাল। ম'ষাল হ'ল ম'হৰখীয়া বা ম'হ গুৱাল। গোৱালপৰীয়া লোক সমাজত দূৰ অতীতৰ পৰা ম'হ পোহা দস্তুৰ প্ৰচলিত। আঢ্যৱন্ত লোকসকলে ম'হেৰে হাল বাই খেতি কৰে আৰু কোনে কোনোৱে গাখীৰৰ ব্যৱসায়ৰ বাবেও ম'হ পোহে। ম'হ ৰখা ঠাইক বাথান বুলি কোৱা হয়। সাধাৰণতে ম'হ প্ৰতিপালনৰ বাবে মালিকে এক শ্ৰেণীক দুখীয়া, শ্ৰমকাৰীলোকক নিয়োজন কৰে। এই লোকসকলক ম'ইষাল আৰু ম'ইষালৰ মুখ্যজনক দাফাদাৰ বোলে। মাহুতৰ দৰে ম'ইষালসকলেও জীৱন জীৱিকাৰ তাড়নাত ঘৰ-বাৰী, আত্মীয়-স্বজন পত্নী-পুত্ৰক এৰি থৈ দূৰণিৰ বাথানত ম'হৰে সৈতে দিন কটাবলগীয়া হয়। মাহুতৰ দৰে ম'ইষালৰ জীৱনো নাৰী সংগ ৰহিত, বিপদ-সংকুল আৰু শ্ৰমনিৰ্ভৰ। ম'ইষাল গীতত, ম'ইষাল পত্নীয়ে বাসনা পূৰণৰ বাবে স্বামীক বাথান এৰি ঘৰলৈ ঘূৰি আহিবলৈ আহ্বান জনাইছে-

বথানা ছাৰো, বাথান ছাৰো ৰে,
মইষাল ঘুৰিয়া আইসো বাৰী।
গলাৰ হাৰ বেচেয়া দিম মুই
ঐ চাকিৰিৰ কড়ি ম'ইষাল ৰে।

এই গীতাংশই অভাৱগ্ৰস্ত দাম্পত্যজীৱনৰ নিকৰুণ চিত্ৰই দাঙি ধৰিছে। মাহুতৰ দৰে মইষালৰ প্ৰতিও নাৰীমন আসক্ত হয়। এই সক্তি পশ্চাৎপটত ক্ৰিয়াশীল হৈ থাকে সহানুভূতি।

মইষাল সকৰ জীৱন আৰু কৰ্ম কষ্টকৰ। কিন্তু সেই কষ্ট অনুসৰি সিহঁতে ঠিকমতে খোৱা বোৱা কৰিবলৈ সুবিধা নাপায়। বাথানৰ দাঁতি-কাষৰীয়া ঠাইৰ নাৰীয়ে মইষালৰ সেই প্ৰাত্যহিক জীৱনৰ দুখ-কষ্ট কৌতুহলেৰে লক্ষ্য কৰে। মইষালৰ প্ৰতি প্ৰেম আৰু কৰুণাৰে নাৰী-মন উপচি পৰে। এনে নাৰীয়ে মইষালক সাদৰে নিজৰঘৰলৈ আমন্ত্ৰণ জনাই দৈ-চিৰা, পান-চুপাৰি খাবলৈ-

আমাৰ বাৰীত যাইস মইষাল ৰে
মইষাল বইসতে দিবৰে পীৰা,
খাইতে দিব পান-চপাৰি
বাটা ভৰা গুৱা, মইষালৰে।।

মইষাল চৰিত্ৰ পৰিৱেশৰ দাস, পৰিস্থিতিৰ অধীন। সিহঁতৰ খং, ক্ষোভ, হাতাশা অথবা বিৰক্তিৰ প্ৰকাশ গীতসমূহত ঘটনা নাই। সিহঁতে কাৰো ওচৰত কোনো ধৰণৰ অভিযোগ উত্থাপন কৰা নাই, অথবা কাৰো বিৰুদ্ধে বিষোদগাৰো কৰা নাই। সৰলতাই চৰিত্ৰটোৰ অংগৰ ভূষণ আৰু সেই কাৰণে চৰিত্ৰটোৱে সগৃদয় পঢ়ুৱৈৰ অন্তৰত ৰেখাপাত কৰিব পাৰে।

৩। **বাইসাল ঃ** গোৱালপৰীয়া লোকগীতত বিশিষ্ট স্থান লাভ কৰা এটি চৰিত্ৰ হ'ল বাইসাল। বাইসাল হ'ল নাৱৰীয়া। মাহুত অথবা মইষালৰ দৰে বাইসালো নিম্নশ্ৰেণীৰ শ্ৰমজীৱী লোক। গোৱালপৰীয়া একাংশ লোকগীত এই বাইসালৰ জীৱন আৰু কৰ্মলৈ ৰচিত। এইখিনি গীতক বাইসাল গীত বোলা হয়।

বাইসাল গীতত বিধৱা নাৰীৰ বাইসাল সংগ লাভৰ প্ৰতি উদগ্ৰ বাসনাৰ প্ৰকাশ মন কৰিবলগীয়া। বিধৱা হ'লেও গাভৰু নাৰী গাভৰুৱেই। গাভৰু নাৰীৰ গাভৰু দেহ-মন সম্ভোগ লালসাত বলিয়া। এনে এগৰাকী বিধৱা গাভৰুৰ বাইসালৰ সংগ লাভৰ প্ৰতি গোপন বাসনা বাইসালগীত প্ৰকাশ পাইছে এনদৰে-

নাও চাপাও নাও চাপাও
ও মোৰ সুন্দৰ নাইয়া ৰে,
নাও চাপাও নাও চাপাও
নাও চাপাও বগলে।
কাযেৰ কলস ঘাটে থুইয়া
যাবো তোমাৰ সথেৰে।
নাও চাপাও নাও চাপাও
চলো আমাৰ বাৰী,
বিধাতাই কৰিছে মোৰে
কাঁচা চুলেৰ আৰীৰে।

আন এক শ্ৰেণী আধ্যাত্মিক গীতত নাওক মানৱ দেহ আৰু নাৱৰীয়াক মন ইন্দ্ৰিয় ৰিপুৰ প্ৰতীক হিচাপে লৈ দেহৰ বিনাশৰ লগে লগেমন-ইন্দ্ৰিয় আৰু ৰিপুৰ বিনাশ দেখুওৱা হৈছে. নদীৰে আগুৱাই গৈ নাও এদিন পাৰত লাগে, তাৰ পৰা নাও আগবাঢ়িব নোৱাৰে। তদ্ৰূপ এই সংসাৰ খনতো দেহৰ গতি এদিন স্তব্ধ হৈ যায় আৰু লগে লগে মন-ইন্দ্ৰিয়-ৰিপুৱেও দেহৰ সংগ ত্যাগ কৰে। এই শ্ৰেণী গীতৰ জৰিয়তে দেহ-মন-ইন্দ্ৰিয়াদিৰ ক্ষণভংগুৰতা প্ৰতিষ্ঠা হৈছে।

এইদৰে বাইসাল বা মাঝিক কেন্দ্ৰ কৰি ৰচিত গীতত জৈৱিক আৰু আধ্যাত্মিক এই দুই ভাৱনাৰ প্ৰকাশ কৰা হৈছে। এনে প্ৰকাশ সংবেদনশীল আৰু তাৎপৰ্যপূৰ্ণ।

৪। **গাড়ীয়াল ঃ** গোৱালপৰীয়া লোকগীতত ৰূপায়িত অন্যতম চৰিত্ৰ হ'ল গাড়ীয়াল। গাড়ীয়াল হ'ল গাড়ীৰ চাল- গাড়োৱান। গোৱালপৰীয়া লোককবিয়ে এই সাধাৰণ চৰিত্ৰটিক তেওঁলোকৰ নিৰ্মিতিত সহানুভূতিৰে ৰূপায়ণ কৰিছে। এইখিনিতে উল্লেখ কৰা প্ৰয়োজন যে, গাড়ীয়াল কেন্দ্ৰিক গীতত গাড়ীয়াল চৰিত্ৰৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ সুখ-দুখ, হৰ্ষ-বিষাদ, অভাৱ-অনাটন আদিৰ চিত্ৰ প্ৰতিফলিত হোৱা

নাই। গীতখিনিত গাড়ীয়াল চৰিত্ৰ ৰূপায়িত হৈছে আন চৰিত্ৰৰ, বিশেষকৈ নাৰী চৰিত্ৰৰমানসিক ক্ৰিয়া-প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশৰ অৱলম্বন স্বৰূপেহে।

মাহুত অথবা মইষালৰ প্ৰতি নাৰী মন যিদৰে আসক্তা, তদ্ৰূপ গাড়ীয়ালৰ প্ৰতিও আসক্তা। এই আসক্তিৰ পশ্চাৎপটত গাড়ীয়ালৰ সহজ, সৰল আৰু শ্ৰম নিৰ্ভৰ জীৱনৰ প্ৰতি উপজা মমতাবোধৰ ক্ৰিয়াশীলতা অনুমান কৰিব পাৰি। এই গীতত গাড়ীয়ালৰ প্ৰতি নাৰীমনৰ আসক্তিৰ ৰূপায়ণ অতি হৃদয়স্পৰ্শী-

যেদিন গাড়ীয়াল উজান যান,
নাৰীৰ মন মোৰ ঝুৰিয়া ৰয়ৰে,
ও কি গাড়ীয়াল ভাই, কতই থাকিম মুই
পন্থেৰ ভিতি চায়াৰে।।

গৰু গাড়ী দেখি, দীঘদিন পিতৃগৃহৰ মুখ নেদেখা এগৰাকী বিবাহিতা নাৰীৰ মনত পূৰ্বস্মৃতি জাগি উঠিছে; তাই পিতৃ-গৃহলৈ যাবৰ নিমিত্তে ব্যাকুলা হৈছে আৰু গাড়ীত উঠি যাবলৈ বাঞ্ছা কৰিছে। গাড়ীয়ালক সম্বোধন কৰি তাই কৈছে-

ও কি গাড়ী বোলেয়া যান গাড়ীয়াল,
গাড়ীয়াল বাৰী আগিলা দিয়া।
খবৰ দেন মোৰদয়াৰ বাবাক,
মোকো যাইবেন নিয়া গাড়ীয়াল ৰে।

এইদৰে আলোচনা কৰিলে দেখা যায় যে, মাহুত মইষাল বাইসাল আৰু গাড়ীয়াল এই চাৰিটা চৰিত্ৰৰ জৰিয়তে গোৱালপৰীয়া চহা কবিয়ে তেওঁলোকৰ নিৰ্মিতিত গোৱালপৰীয়া লোক সমাজখনৰ সজীৱ, স্পন্দনপূৰ্ণ আৰু গতিশীল চিত্ৰকেই দাঙি ধৰিছে।

****

চতুৰ্থ অধ্যায়

গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ বৈশিষ্ট্য

লোক সাহিত্যৰ ইতিহাসক লোকগীতে বিশেষ স্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। বিষয়বস্তুৰ বিবিধতা আৰু গঠন ৰীতিৰ বিচিত্ৰতাৰে লোকগীত সমৃদ্ধ। তাহানিৰ মানৱ সভ্যতা আৰু সংস্কৃতিৰ সংযুতিৰ মাজতেই লোকগীতৰ জন্ম আৰু বিকাশ সাধন হৈছে। মানুহৰ অন্তৰৰ আনন্দদায়ক আৰু বেদনাদায়ক অনুভূতিয়েই লোকগীতৰ প্ৰধান উৎস। লোকগীত চহা প্ৰাণৰ মুক্ত পৰিস্ফুৰণ আৰু অন্তৰৰ ভাৱাবেগৰ স্বতঃস্ফূৰ্ত প্ৰকাশ। এই প্ৰসংগত লোকগীতৰ কেইটামান উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য হৈছে-

১। লোকগীত বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ আৰু সমৃদ্ধিশালী। ই সৰ্বসাধাৰণ লোকৰ সম্পদ। লোক জীৱনৰ অন্তৰৰ কথা তথা মনৰ অনুভূতিবোৰক চহা কবিয়ে ছন্দোবদ্ধভাৱে ৰচনা কৰিছে। ইবোৰে সময়ৰ সোঁতত বিভিন্ন লোকৰ মনৰ হাতত পৰি বিশেষ পৰিমাৰ্জিত ৰূপ গ্ৰহণ কৰিছে।

২। প্ৰায়ভাগ লোকগীতৰ ৰচনা কাল সম্পৰ্কে স্পষ্ট ধাৰণা পোৱা নাযায়। অৱশ্যে বুৰঞ্জী আৰু বৈষ্ণৱ ভাৱসম্পন্ন গীতৰ ৰচনা কাল অনুমান কৰি ল'ব পৰা নাযায়।

৩। লোক সমাজৰআশা-আকাংক্ষা, আৱেগ-অনুভূতি, হাঁহি-কান্দোন, বিৰহ-বেদনা, আনন্দ, জীৱন চেতনা এই লোকগীতসমূহত প্ৰতিফলিত হয়।

৪। অধিকাংশ লোকগীত সমূহত ৰূপক, শৃংগাৰ, হাস্য আৰু কৰুণ ৰসৰে ভৰপুৰ। অৱশ্যে কিছুমান লোক গীতত ৰৌদ্ৰ, বীৰ আদি ৰসৰ প্ৰাধান্য লক্ষ্য কৰা যায়।

৫। লোকগীত সমূহত ৰূপক, অপ্ৰস্তুত প্ৰশংসা অতিশয়োক্তি উপমা আদি অলংকাৰ প্ৰয়োগ কাৰ লক্ষ্য কৰা যায়।

৬। অধিকাংশ লোকগীতেই পদ, পয়াৰ, ছবি, দুলড়ী আদি ছন্দত পোৱা যায়।

৭। লোকগীতত ব্যৱহাৰ কৰা সংলাপসমূহে কেতিয়াবা কেতিয়াবা গীতবোৰক নাটকীয় মৰ্যাদা প্ৰদান কৰা দেখা যায়।

****

পঞ্চম অধ্যায়
গোৱালৰীয়া লোকগীতত ভক্তিৰস

'ৰসাত্মক বাক্যই কাব্য' ৰূপে স্বীকৃত আৰু এই কাব্য সাহিত্যৰ এটা বিশেষ অংগ। সেই সাহিত্য লিখিতই বা মৌখিকেই হওক। আলংকাৰীকৰ দৃষ্টিত যদিও সাহিত্যত নটা ৰসৰ কথাহে পোৱা যায়, তথাপিও পৰৱৰ্তী কালৰ সাহিত্য, ভক্তি ৰসৰ কথাও পোৱা যায়। তেনেদৰে আমাৰ মৌখিক সাহিত্যৰাজিলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় ভালেমান গীততে ভক্তি ৰসৰ ছিটিকনি পৰিছে। বিশেষকৈ গোৱালপৰীয়া লোকগীতত এই ৰসৰ প্ৰাধান্য বেছি ব্যাপক আৰু গভীৰভাৱে পৰিলক্ষিত হৈছে।

অনাখৰী গঞা সমাজত ঈশ্বৰ তথা দেৱ-দেৱীৰ প্ৰাধান্য বিশেষভাৱে মনকৰিবলগীয়া। সেয়ে ধৰ্মীয় সংস্কৃতিত নানা দেৱ-দেৱী পূজা-অৰ্চনাৰ কথা সৰ্বজনবিদিত। এই পূজা-অৰ্চনাত আছে সাত্বিক আচাৰ ভাব। ভক্তি ভাৱত পূজিত দেৱ-দেৱী তথা ঈশ্বৰ উপাসনাত গোৱা গীত-মাত সমূহক সেয়ে ভক্তি ৰসৰ প্ৰাবল্য অনুপেক্ষণীয়-

গুৰু এ গোবিন্দেৰ পদ আৰ' পাইবো কোবায়।
পুলেৰ মধ্যে চম্পা ফুল ফুলেৰউতপত্তি
অজ্ঞান বালকে পূজুং নাজানং ভক্তি স্তুতি।।

মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ ৰচনাত প্ৰতিফলিত দাস্য আৰু বাৎস্যভাৱৰ দৰে উল্লিখিত গীতাংশতো নিজকে এজন তেনেই ক্ষুদ্ৰ জীৱ (অজ্ঞান বালক) ৰূপে গণ্য কৰি গীতিকাৰে 'ভকতি স্তুতি' 'নাজনুং' বুলি অন্তৰৰ সৰলতাহে প্ৰকাশ কৰিছে। 'গোবিন্দৰ পদ' পাবলৈ একান্ত বাঞ্ছা কৰা চহা কবি (গীতিকাৰে)য়ে গুৰুৰ ওচৰত গোবিন্দ প্ৰাপ্তিৰ পথৰ সন্ধান বিচাৰি জনোৱা অনুৰোধ ভক্তি ভৰা অন্তৰৰ আকুল আকৃতিয়ে প্ৰকাশিত হৈছে।

ঈশ্বৰ এক আৰু অভিন্ন। আকৃতি বা অৱতাৰ ভিন্ন হ'লেও একেশ্বৰবাদীৰ দৃষ্টিৰ ঈশ্বৰ এজনেই-

যেই ৰাম সেইকৃষ্ণ সেই জগন্নাথ।

এই উপলব্ধিও চহা কবিৰ অন্তৰৰ একান্ত ভক্তিভাৱৰেই উজ্জ্বল নিদৰ্শন। সেই একে ভাৱৰেই অভিব্যক্তি ফুটি উঠিছে তলৰ গীতাংশত-

তুমি ব্ৰহ্মা তুমি বিষ্ণু তুমি ত্ৰিলোচন।

অকল এয়ে নহয়, ভগাৱন হিন্দু-মুছলমান উভয় শ্ৰেণীৰ লোকৰে একেজন বুলিও ভক্তি ভাৰত লোকগীতত ব্যক্ত হৈছে যি সৰ্বকালৰ লোকৰ দ্বাৰা স্বীকৃত মত ৰূপে পৰিগণিত-

হৰি নাম বিনে অন্য গতি নাই

এই না ভৱেৰ বাজাৰে।

অস্থায়ী মানৱ দেহাৰ বেহা কৰাসৱল চহা প্ৰাণে অৱশেষত উপলব্ধি কৰিছে ভাৰ্যা-পুত্ৰ, ধন-জন সকলো মিছা, সঁচা কেৱল মাত্ৰ একেশ্বজনাহে-

হৰি বিনে বন্ধু নাই

হৰি বিনে কাই আছে ভাই।

ভাৰ্যা-পুত্ৰ ধন-জন

সবে হৈলঅকাৰণ

হৰি বিনে বন্ধু কেহো নাই।।

এনে উপলব্ধিৰ পিছত ভক্তি ভৰা অৰ্ঘ্য নিবেদিত হৈছে ঈশ্বৰ বা হৰি নামত-

ধূপ দীপ নৈবেদ্য প্ৰভুৰ দিওঁ আগতে

তিলক চন্দন লৈয়া হাতে।

তুলসীৰ তলতে গোপাল পূজয়

হৰি জন্মে ৰউক মোৰ সেৱা।

সেৱা পূজাৰে হৰিক ভক্তি জনোৱা যেনে কাৰ্য বিনিময়ত একো বিচৰা হোৱা নাই। সেয়ে এই ভক্তি 'মুক্তিতো নিস্পৃহ' জনৰ নিস্কাম ভক্তি-

হৃদয়ৰ মাজে আছে তুলসী একোপাত।

তাকে দিয়া কৰি পূজা প্ৰভু জগন্নাথ।

আমি অতি মুৰহমতি নাজানুং ভকতি।

কেৱল ভৰষা প্ৰভুৰ ৰাংগা চৰণ দুখানি।।

'কৃষ্ণস্তু ভগৱান স্বয়ং' বোলা কথাষাৰযেন চহা কবিৰ ৰচনাতো প্ৰকাশিত হৈছে। কৃষ্ণৰ সেৱা-পূজা সভক্তিৰে কৰিব নোৱাৰাত গীতেৰে খেদোক্তিও দাঙি ধৰিছে-

কৃষ্ণৰ চৰণ ধুৱাবা নাপাইলুং

মুইয়ো অভাগিনীৰ হাতে।

কিন্তু সেয়া হ'লেও অন্তৰ দুখ-খেদ দূৰ কৰিবলৈ, আন্তৰিকতাৰে কৃষ্ণৰ চৰণ সেৱা কৰিবলৈ আৰু ভক্তি ভৰা সেৱাতেই নিজক উছৰ্গা কৰিবলৈ আকুল-আকুতি স্থিতপ্ৰজ্ঞ কৰিব কণ্ঠত ধ্বনিত হৈছে- সেই আকুতিয়ে গীতৰ ভাষাৰে আকাশ-বতাহ মুখৰিত কৰিছে-

সকল দুঃখ দুৰে যাওক

কৃষ্ণৰ পদে হওক ৰতি।

যি কৃষ্ণৰ কথা অমৃত সমান সেই কৃষঅণত আত্ম নিবেদনৰ এই আকুতি তেনেই স্বাভাৱিক।

দ্বৈত অদ্বৈত উভয়বিধ ভাৱধাৰাৰ অভিব্যক্তি লোকগীতত ফুটি উঠিছে। ইয়াৰ কাৰণসম্ভৱ আমাৰ সমাজত প্ৰচলিত নানা দেৱ-দেৱীৰ আৰাধনা, পূজা-অৰ্চনা আদিয়ে হ'ব। হৰি-হৰ, কৃষ্ণ-জগন্নাথ মূলতঃ একেজনা উপাস্যদেৱৰূপে যিদৰে স্বীকৃত, সেইদৰে লক্ষ্মী সৰস্বতী, মাৱ পদ্মাৱতী, চণ্ডী ভৱানীও একেজনা মাতৃৰূপে পৰিগণিত-

কাৰ ঘৰেৰ দেৱী মাৱ

তুমি মন্দিৰে বসিয়া।

তুমাৰ চৰণমাৱ মুই

পূজিবা কি দিয়া।

মাতৃৰূপে বৰ্ণিত এই 'দেৱী-মাৱ' জগত তাৰিণী, ভগৱতী জগত জননী-

জয় ভগৱতী মাৱ তুইজগতেৰ জননী।

বাছি আছো অনেক দোষ ক্ৰমাও শংকৰী।

জগত জননীৰ ওচৰত সেয়ে জনোৱা নিবেদনত ফুটি উঠিছে অন্তৰৰ ভক্তি ভৰা স্বীকাৰোক্তি-

জয় মাৱ ভগৱতী কৰিছং ভকতি।

তুমাৰ চৰণ বিনে অন্য নাহি জানি।

চিৰ আৰাধ্যা এইজগত জননীৰ 'নানান মায়া', নানান ৰূপ-

শিৱেৰ শিৱানী মাৱ

তুই ভূতেৰ অধিকাৰী।

নানান থানে নানান বনে মাৱ

তুই আছ মায়া কৰি।

দ্বৈত ৰূপত দেৱ-দেৱীৰ (ঈশ্বৰ-ঈশ্বৰীৰ) লোক গীতত বৰ্ণিত হোৱা অভিব্যক্তিও বহুৰূপী-

শিৱে নাচে দুৰ্গা নাচে

নাচে মহেশ্বৰ

হাতে খৰ্গ ধৰি নাচে

পাৰ্বতী শংকৰ।

নিৰাকাৰ নিৰঞ্জনৰ প্ৰতি অচল ভক্তিও লোকগীতত ফুটি উঠিছে- যিয়ে ভক্ত হৃদয়ৰ প্ৰজ্ঞাৰ পৰিচয় পৰিস্ফূট কৰি তুলিছে- উপলব্ধিৰ উত্তৰণৰ সম্যক পৰিচয় দাঙি ধৰিছে-

দেৱ বন্দুং ধৰম বন্দুং নৈৰাকাৰ,

ধৰ্ম্ম ধৰ্ম্ম ধৰ্ম্ম বন্দুং অৱতাৰ।।

বহুতৰ পৰা এক আৰু আকাৰৰ পৰা নিৰাকাৰ পূজিত দেৱ-দেৱী তথা ঈশ্বৰ এই উপলব্ধিয়ে ভক্ত প্ৰাণ চহা কবিৰ জ্ঞান মাৰ্গৰ পৰিচয় পৰিস্ফূট কৰি তুলিছে আৰু এই মাৰ্গৰ সাধনত ভক্তি মাগেহি যে পৰম সহায়ক হৈছে তাত সন্দেহৰো থল ৰখা হোৱা নাই। ভক্তিত ভগাৱনৰ তুষ্টি বোলা আপ্ত বাক্যটিৰ যথাৰ্থতাও যেন এনে উপলব্ধিৰে ফল তাতো সন্দেহৰ অৱকাশ নাই। এনেদৃষ্টিৰে চালে দেখা যায় যে গোৱালপৰীয়া লোকগীতত আদি, বীৰ, কৰুণ, হাস্য আদি ৰসৰ লগতে ভক্তি ৰসেও এক গভীৰ আৰু ব্যাপক প্ৰভাৱ পেলাইছে তাত সন্দেহ নাই।

****

ষষ্ঠ অধ্যায়
গোৱালপৰীয়া লোক-গীতত তামোল-পাণ

অসমৰ লোক সংস্কৃতিত তামোল পাণে এক বিশেষ স্থান দখল কৰিছে। জনগণৰ দৈনন্দিন জীৱনতে মাথোঁ নহয়, সামাজিক, সাংস্কৃতিক, মাঙ্গলিক আদি অনুষ্ঠানৰ লগতো 'তামোল' শব্দটো জড়িত। আমাৰ কথ্য ভাষাত ই 'তামোল' বুলি পৰিচিত। আকৌ 'গুৱা' নামেৰেও জনাজাত। সেয়ে ক'ৰবাত 'তামোল' আৰু ক'ৰবাত 'গুৱা' নামেৰে লোকগীতত ই উল্লিখিত হৈছে। গোৱালপৰীয়া লোকগীতত তামোল-পাণৰ তথা (গুৱা-পাণ)ৰ সাৰ্থক আৰু বহুল প্ৰয়োগ বিশেষভাৱে মন কৰিবলগীয়া। জনগণৰ ব্যক্তিগত তথা সামাজিক জীৱনত তামোল-পাণৰ ব্যাপক প্ৰভাৱৰ এক সুন্দৰ নিদৰ্শন তলৰ লোক কথাষাৰে দাঙি ধৰিছে-

উত্তৰেগুৱা দক্ষিণে ধুৱা।

পুবে হাস পশ্চিমে বাঁশ।।

অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ অন্যতম সমল লোকগীতত তামোল-পাণৰ বহল প্ৰয়োগ হোৱা দেখা যায়। অন্যান্য লোক গীতৰ কথা বাদ দিলেও বিহুগীত, বনগীত আৰু হুঁচৰি গীতত বিভিন্ন প্ৰসঙ্গত তামোল-পাণ বা গুৱা-পাণৰ কথা পোৱা যায়। 'উলিকৈ তামোলৰ পুলি' মাদাৰ গচৰে পাণ, তামোল গছৰে পাণ, ৰাঙলী মাদাৰৰ পাণ, থুৰিয়াই কাটিলো তামোল তিনিখনি, তামোলাচলি দিবলৈ নোলালি লাহৰি, তুৰিয়া তামোলত আছদি কৰিলা, আগবাৰি শুৱনি কাকিনি তামোল ঐ... পিছবাৰী শুৱনি পাণ, তোমাৰে তামোলখন মুখিলৈ নিওঁতে বুকু চমে চমাই গ'ল, জনমে-মৰণে সজীৱ নোৱাৰো থুৰীয়া তামোৰ ধাৰ, লোকৰ নেভাঙিবা গুৱা, লেখাই শামুকৰ চুণ, নেখাওঁ সঁফুৰাত গুৱা, তামোল নহওঁ মই ফালি যেন দেখুৱাম, তামোল-পাণ কাটোতে আঙুলি কাটিলে মোৰ' আদি গীতাংশই জনজীৱনত তামোল-পাণৰ গভীৰ তথা ব্যাপক প্ৰভাৱৰ কথাকেই দাঙি দৰে। এনেদৰে গোৱালপৰীয়া লোকগীত ৰাজিতো তামোল-পাণে স্থান লাভ কৰিছে তাৰৈ মনোনিৱেশ কৰিলে ভালেমান কথাৰ সম্ভেদ পোৱা যায়।

নাৰী মন খেদ-বিলাপ প্ৰকাশত তামোল-পাণে এক বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে। সংগীহীনা নাৰীয়ে জীৱন সংগীৰ অভাৱত কিদৰে এক মানসকি যন্ত্ৰণা ভুগি জীৱন অতিবাহিত কবিলগীয়া হয় তাৰ সুন্দৰ নিদৰ্শন লোগীতত পোৱা যায়। তেনে বিৱৰণ দাঙি ধৰাত তামোল পাণৰ ভূমিকা অন্যতম-

পাগো না সাৰাইনু ভাতো না ৰান্ধিনু

খাৱাইয়া নাই মোৰ ঘৰে।

সুপাৰি কাটিনু পাণ চিৰিনু

খাৱাইয়া নাই মোৰ ঘৰে।।

আনফালে আকৌ, মনে-চিতে নিমিলা লোকৰ লগত ঘৰ-সংসাৰ কৰিব লগীয়া হ'লেও প্ৰায় অনুৰূপ মানসিক যন্ত্ৰণাত জীৱন যাপন কৰিবলগীয়া হয়- সিওঁ মিছা নহয়, সঁচা। তেনে বিৱৰণো লোকগীতত আছে আৰু তাতো গুৱাৰ কথা কোৱা হৈছে এনেদৰে-

প্ৰাণ কালা ও...

বাপ মাৰ মোৰ নিদাৰুণ

বেচেয়া খাইছে মোক কি কাৰণ

বেচেয়া খাইছে (আৰ) গুৱা-চাটাৰ ঘৰে।

অ'কি প্ৰাণ কালা...

গুৱা চাটা গুৱা খায়

গুৱা কাটতে মোৰ প্ৰাণ যায়

সোণাৰ হাত মোৰ কাটাইৰে কাটে।

'বৰ ঘৰ সুৱনি গাভৰু ছোৱালী ... উলিয়াই দিবলৈ টান'। সেয়েতো মৰমৰ জীয়ৰীক সোনকালে বিয়া দিবলীগায় হোৱাত মাতৃ হৃদয়ে হাহাকাৰ কৰি উঠে। খেদ বিলাপত গছৰ পাত সৰায়-

তামুলো কাটিলুং বাটা ভৰাইলুং

সান্দাইলুং বাৰী মাজে

আৰো দুই বছৰ ৰখিবা নাবাইলুং

মাৱৰ বুকেৰ মাজে।

ঠাট্টা-মস্কৰা তথা ব্যঙ্গ-বিদ্ৰূপ প্ৰকাশৰক্ষেত্ৰতো তামোল-পাণৰ এক সুকীয়া স্থান আছে। দৈনন্দিন জীৱনত তামোল-পাণৰ উল্লেখযোগ্য ব্যৱহাৰৰ বাবে ই সম্ভৱ হৈছে যেন লাগে-

আইৰ হাতেৰ কাটা গুৱা

বাম নাখায় লাজে

হাতত ধৰি সিফাল ধৰে

সমাজৰ মাজে।

****

প্ৰশ্ন- পত্ৰৰ যোগেদি তথ্য সংগ্ৰহ:

১/প্ৰাচীন কালত গোৱালপাৰা অঞ্চলত কোন বংশৰ ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল ?

২/ ৰজা জনৰ নাম কি আছিল ?

৩/গোৱালপাৰা নামটো কি শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে ?

৪/ প্ৰাচীন কালত কামৰূপ ভাগ কেইটা আছিল ?

৫/ গোৱালপাৰা জিলা কোনটো পীঠৰ অন্তৰ্ভুক্ত ?

৬/গোৱালপাৰা জিলাৰ আয়তন কিমান বৰ্গ কিঃমিঃ ?

৭/ দেশী ভাষা কাক বোলে ?

৮/ কুমাৰ ভাস্কৰ বৰ্মনৰ ৰাজত্বকালত গোৱালপাৰা জিলা তেওঁৰ ৰাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত হৈছিলনে ?

৯/ কোন ৰজাৰ দিনত হোছেন ছাহে গৌড় ৰাজ্য দখল কৰিছিল ?

১০/মাহুত' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

১১/ ফান্দি' বুলিলে কি বুজা ?

১২/ গোৱালপৰীয়া গীতত পৰকীয়া প্ৰেমৰ গন্ধ আছেনে ?

১৩/ মইষাল ' সকলোৰ জীৱন শৈলী কেনেদুগ ?

১৪/ গাড়ীয়াল ' শব্দৰে কি বুজায় ?

১৫/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতত প্ৰধানকৈ কি ৰস বিস্তাৰ লাভ কৰিছে ?

১৬/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতত ভক্তি ৰসৰ সঞ্চাৰ হয়নে ?

১৭/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতত তামোল- পাণৰ সমাদৰ কেনেদৰে পৰিলক্ষিত হৈছে ?

১৮/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ মাহুত' শব্দৰে কি বুজাইছে ?

১৯/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতক বৈশিষ্ট্য অনুসৰি কেইভাগত ভগাব পাৰি ?

২০/গোৱালপৰীয়া লোকগীতবোৰৰ বৰ্তমান সময়ত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা কেনে হোৱা উচিত ?

২১/ জমিদাৰী-প্ৰথা' বুলিলে কি বুজা ?

২২/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ নামাকৰণ সম্পৰ্কে কি তথ্য পোৱা যায় ?

২৩/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ প্ৰচলন কেতিয়াৰ পৰা হয় ?

২৪/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ গায়ক - গায়িকা কোন কোন ?

২৫/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতক অসমীয়া লোকগীতৰ অংগ বুলি ধৰিব পাৰিনে ?

২৬/গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ মূখ্য চৰিত্ৰ কি কি ?

২৭/গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ বিশেষত্ব কি ?

২৮/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতত সমাজ- জীৱনৰ প্ৰতিফলন ঘটিছে নে ?

২৯/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতত প্ৰেম - বিচ্ছেদ প্ৰভাৱ পৰিছে নে ?

৩০/গোৱালপৰীয়া লোকগীত কি কি ৰস পোৱা যায় ?

৩১/গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ তামোল - পাণৰ স্থান কেনেধৰণৰ ?

৩২/ গোৱালপৰীয়া লোকগীত গোৱালপাৰা অঞ্চলৰ বাহিৰতো প্ৰচলন আছেনে ?

৩৩/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ ভাষা কেনেধৰণৰ ?

৩৪/ গোৱালপৰীয়া লোকগীতত প্ৰাকৃতিক শোভা সৌন্দৰ্য্যৰ বৰ্ননা পোৱা যায় নে ?

৩৫/ গোৱালপৰীয়া লোকগীত বুলিলে অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাকে বুজায় নে

অধ্যয়নৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্যৰ বৰ্ণনা, পৰামৰ্শৱলী আৰু সাম ৰণিঃ (Findings suggestions and conclusion)

সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২৩ বৰ্ষৰ ষষ্ঠ ষাণ্মাষিকৰ অসমীয়া সন্মান শাখাৰ এজন গৱেষক ছাত্ৰ হিচাপে মই অনুধাবন কৰিছোঁ যে, তলত উল্লেখিত তথ্যসমূহৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ প্ৰয়োজন আছে।

(ক) বিলুপ্তিৰ পথত হেৰাই যাবলৈ ধৰা প্ৰাচীন গোৱালপৰীয়া জিলাৰ মানচিত্ৰৰ অভাৱ পৰ্যবেক্ষণ উল্লেখ কৰিব পাৰি।

(খ) প্ৰাচীন কালৰ শিল্প-ভাস্কৰ্য স্থাপত্য কলাৰ বৈচিত্ৰাৰ আঁকৰ স্বৰুপ মঠ-মন্দিৰৰ ৰক্ষণা-বেক্ষণা লগতে তাক পুনৰাই সৌন্দৰ্যৰে চিত্ৰিত কৰাৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছে।

গ) গোৱালপৰীয়া লোকগীতবোৰৰ লগতে পুৰণি যুগৰ বাদ্য-যন্ত্ৰবোৰ সংৰক্ষিত আৰু প্ৰতিমা পাণ্ডেৰ প্ৰতিমূৰ্ত্তিৰ সংৰক্ষন স্থাপন।

(ঘ) আধুনিক সমাজ ব্যৱস্থাত গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ তাৎপৰ্য সৰ্বজন গৃহিত হৈছে।

(ঙ) গোৱালপৰীয়া লোকগীতত প্ৰেম-প্ৰীতিৰ পয়োভৰৰ লগতে সম-সাময়িক সমাজ ব্যৱস্থাত উচ্চ-নীচ ভেদা-ভেদ নাছিল।

(চ) গোৱালপৰীয়া লোকগীতত পৰকীয়া প্ৰেম-প্ৰীতিত বিৰহ-বেদনাৰ কাতৰ আহবান পৰিলক্ষিত হৈছে।

(ছ) "হাতী" ধৰা আৰু তাৰ পোহপালন দিয়াটো জমিদাৰ সকলৰ এক প্ৰথা আছিল।

পৰামৰ্শৱলী:

(ক) সমাজৰ উন্নতিৰ কাৰণে আধুনিক সমাজ ব্যৱস্থাত নতুন তথ্যৰ প্ৰতি সদায়ে নৱ - প্ৰজন্মই জনাৰ কাৰণে আগ্ৰহান্বিত হৈ পৰে। বৰঞ্চ অতীত পাহৰনিৰ গৰ্ভত লীণ হৈ যাবখোজা ইতিহাসো নতুন পুৰুষে আকোঁৱালি ল'বলৈ বৰ ইচ্ছা কৰে। সেয়ে ইতিহাসন্থ পৃষ্ঠাত প্ৰাচীন গোৱালপাৰা জিলাৰ মানচিত্ৰৰ সহজতেই পাবলৈ সংৰক্ষণ কৰিব লাগিব।

(খ) অতীতৰ ভাস্কৰ্য -স্থাপত্য আদিৰ ক্ষেত্ৰত মঠ মন্দিৰ বৈচিত্ৰতা অনাগত দিনত বেছি আকৰ্ষিত কৰাৰ বাবে ইয়াক নতুনকৈ সজাই পৰাই তোলাৰ সময় আহি পৰিছে।

(গ) গোৱালপৰীয়া লোকগীত প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰতাৰ কাৰণে আইৰ যুৱক - যুৱতীয়ে বিশ্ব - দৰবাৰৰ সভ্যতা সংস্কৃতিৰ লগত চিনাকি দিবৰ বাবে নিজকে পাৰদৰ্শিতা কৰি গঢ়াব লাগিব।

(ঘ) ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ গোৱালপৰীয়া লোকগীতত আধ্যাত্মিকতাৰ এক ভক্তিভাৱ বিৰাজমান হৈছে। সেয়েহে আজিৰ আধুনিকতাৰ মাজতো গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ গৌৰৱ গৰিমাৰ কথা. জনসাধাৰণে অনুধাৱন কৰা উচিত।

(ঙ) দেশী ভাষা ৰচিত গোৱালপৰীয়া লোকগীতবোৰ প্ৰকৃত গায়িকা প্ৰতিমা পাণ্ডেৰ - অসাধাৰণ প্ৰতিভাৰ ছত্ৰ ছায়াত সৃষ্টি ধৰ্মী গীতি সমূহৰ আখৰা আজিও সমাজত চলি আছে। কিন্তু প্ৰকৃত অৰ্থত ইয়াৰ আদৰ বৰ্ত্তমান যথেষ্ট ধৰণৰ নহয়। মানুহৰ গীতবোৰৰ মাজেদি প্ৰৱাহিত হোৱা ভাৱাৰ্থবোৰ সমাজত কিদৰে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব, তাৰ ওপৰত জনসাধাৰণৰ ভূমিকা যথেষ্ট হোৱা বাঞ্চনীয়।

(চ) শ'ত শত দ'ল খসে গে'লে মৃণাল ৰহিয়া যায়, মানুস চলিয়াগে'লে , শুধু স্মৃতিয়ে বেদনা জাগায়। কথাষাৰৰ তাৎপৰ্য আজিৰ সমাজ- ব্যৱস্থাত সৰ্বজন গৃহীত। সেয়ে প্ৰতিমা পাণ্ডে বৰুৱা আমি সভ্য সমাজে স্মৰণ কৰাটো অসমীয়াৰ দায়িত্ব।

সামৰণি

'গোৱালপৰীয়া লোক সংস্কৃতি আৰু লোক গীত বোলতে অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ কথাকৈ কোৱা হৈছে। বৰ্তমানে এই নামাখ্যাৰে যি সংস্কৃতি আৰু লোকগীত ভাৰতজুৰি অতি সুখ্যাতিৰে প্ৰচাৰ হৈছে সেয়াকিন্তু মুখ্যত আৰু মৌলিকভাৱে পশ্চিম আৰু মধ্য গোৱালপৰীয়াহে। গোৱালপাৰা নগৰ অভয়াপুৰী বিজনীকে সীমাকৈ পূবফালে এই সংস্কৃতি আৰু গীতৰ প্ৰভাৱ কম আৰু অঞ্চলৰ লোক সংস্কৃতিৰ পশ্চিম কামৰূপ (অবিভক্ত অৰ্থে) সংস্কৃতিৰে একাকাৰ হৈ গৈছে। বিজ্ঞান প্ৰযুক্তি বিদ্যাই মানৱ সভ্যতাৰ নতুন দিশ উন্মোচন আৰু নিৰ্ণয় কৰা কাৰ্যৰ প্ৰৱাৱ আৰু আধুনিক যুক্তিবাদী আৰু বিশ্লেষণশীল লোক মানসিকতাই লোক সংস্কৃতিৰ আনকি উজ্জ্বলতৰ উপাদানকো অৱজ্ঞা আৰু পৰিহাৰ কৰাৰ সময় সমাগম হৈছে। সেয়ে এই সংস্কৃতিৰ উপাদনতো অৱজ্ঞা আৰু পৰিহাৰ কৰাৰ প্ৰভাৱ পূৱলৈ ক্ৰমে ক্ষীণ হৈ গৈছে। কিন্তু একালত ইয়াৰ সুদৃঢ় বিস্তৃতি পুৰণি দৰং, নগাঁও থকা বুলি বিশ্বাস কৰাৰ যথেষ্ট থল আছে। কামৰূপ, গোৱালপাৰাৰ সংস্কৃতিৰ মিল আৰু সামঞ্জস্যৰ কিছু কথা ইয়াত উল্লেখ কৰা হৈছে যদিও এই সংস্কৃতিৰ পূৰ্বসীমা নিৰ্ণয় কৰাটো এক গৱেষণাৰবিষয়। পশ্চিমকৈ এই সংস্কৃতিয়ে পুণ্যতোৱা কৰতোৱা চুইছেগৈ। বাংলাদেশৰ অন্তৰ্গত দিনাজপুৰ, বঙ্গৰ অন্তৰ্গত দিনাজপুৰ,মালদাহকে ধৰি উত্তৰ বঙ্গৰ পাঁচখন জিলাত এই সংস্কৃতিৰ অম্লান পয়োভৰ আজিও পূৰ্ণভাৱে বিদ্যমান। এই ভূভাগকে লৈ অতীতত ক্ষমতাশীল কামৰূপ-কমতা আৰু কমতা বিহাৰ ৰাজ্য আছিল। ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰৰ কালত স্থানীয় দক্ষ নেতৃত্বৰ অভাৱৰ সুযোগ লৈ প্ৰাগজ্যোতিষ ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰা কামৰূপ, কামৰূপ-কমতা আৰু কমতা বিহাৰ ৰাজ্য নানা ভাগে বিভক্ত কৰি নিচিহ্ন কৰি দিয়া হ'ল যদিও এইৰাজ্যৰ বহু শতাব্দী যোৰা ঐতিহ্যৰে বিমণ্ডিত সুদৃঢ় সংস্কৃতি অখণ্ড ৰূপ সেই বিভাগবোৰত আজিও অবিলক ৰূপত বিদ্যমান। কাৰণ ৰাজনৈতিক বিভাজনে সাংস্কৃতিক বিভাজন নিৰ্ণয় নিৰূপণ নকৰে সেয়ে সমপৰ্যায়ৰ আৰু সমৰ্যাদাৰে জীৱন্ত এই অখণ্ড সাংস্কৃতিক কমতা সংস্কৃতি বুলিব পাৰি নেকি?

যিয়েই নহওঁক, গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ মাধুৰ্যতাত বিশেষ আকৰ্ষণ হ'ল অবলা নাৰী মনৰ হিয়া ভগা দৌৰাত্মক প্ৰেম-বিৰহ। বসুমতীৰ সীমাহীন সৌন্দৰ্যত আপ্লুত হোৱা গড়ল প্ৰৱাহী মানৱ জাতিৰ অভাগিনী হৃদগয় স্পৰ্শা নাৰী মনৰ ব্যাকুল আহ্বানত জাগৃত হয় পুৰুষ জাতিৰ চিন্তা-ভাৱনাত সুদৃঢ় হয় সৃষ্টিৰ নৱ চেতনা। সেয়েহে একোজনী নাৰীয়ে চহা গীতিকাৰৰ চহা পৰিৱেশত যেন কাতৰ আহ্বানেৰে ব্যথিত হৈ গীত গাইছে-

নাৰী জৈৱন পানেৰ বোটা
আৰ ৰাখিম কত কালৰে।

তাৎপর্য কথা এই যে, অভাগিনীৰ অতি কম বয়সতে বিবাহ পাশত আবদ্ধ হৈ মৈষাল বন্ধুৰ পৰা দীৰ্ঘদিন ধৰি দূৰত থকা বৰঞ্চ যৌৱন প্ৰাপ্তি নাৰীয়ে স্বামীৰ পৰা অতদিন পৰ্যন্ত অভিসাৰে দিন কটোৱা আদি অৱস্থাৰ করুণ আৰ্তনাদে এই গীত সমূহৰ মৌলিক দিশবোৰ উন্মোচন কৰিছে। গীতবোৰৰ মাজেদি অভাগনী নাৰীৰ যৌৱন পাৰ হৈ ভাটি বয়সত উপনীত হোৱা অতৃপ্ত কামনা জৰ্জৰিত বিৰহ বিধুৰা দুখীনী মৈষাল বা মাহুত বন্ধুৰ হৃদয়ৰ পঞ্জীভূত বেদনাই আৰ্তনাদ হৈ প্ৰকাশ পাইছে গোৱালপৰীয়া চহা গীতিকাৰৰ গীতত এইদৰে-

ছোট কালে হৈলৰে বিয়া।
মইষাল বয়স ভাটি গেলো।।
না হইলং ছাওৱাৰ মাওৰে।
মোৰ মনে ৰইলো দুঃখ মইযালৰে।।

এনেদৰে গোৱালপৰীয়া গীত বিলাকৰ জৰিয়তে পুৰণি কালৰ পৰাই নাৰী হৃদয়ৰ স্পৰ্শা বিদাৰক তিক্ত অভিজ্ঞতাবোৰৰ পৰিস্ফূৰণ ফুটি উঠিছে। বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাৰ মাজেদি আধুনিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ জন জীৱনৰ অপূৰণীয় নাৰী সমাজৰ কামনা বাসনাৰ অন্ত কলহৰ জীৱন চক্ৰ কিছু পৰিমাণে হ'লে লাঘৱ হৈছে। মই আশা ৰাখিছো যে আজি বিজ্ঞানৰ যুগ বা কম্পিউটাৰৰ যুগত সামন্তবাদী প্ৰথাৰ অৱসান ঘটাৰ লগে লগে বিশ্ব দৰবাৰৰঅন্য শিক্ষিত নাৰীৰ দৰেই গোৱালপৰীয়া নাৰী সমাজে সমানেই আগুৱাই যাওঁক এই আশাৰে মোৰ ক্ষুদ্ৰ লিখনিৰ ইতিৰেখা টানিলোঁ।

****

আলোকচিত্ৰ

প্ৰতিমা পাণ্ডে বৰুৱা

গোৱালপৰীয়া লোকগীত সম্ৰাজ্ঞীঃ

গোৱালপৰীয়া লোকগীতত ব্যৱহীত বাদ্যযন্ত্রসমূহঃ

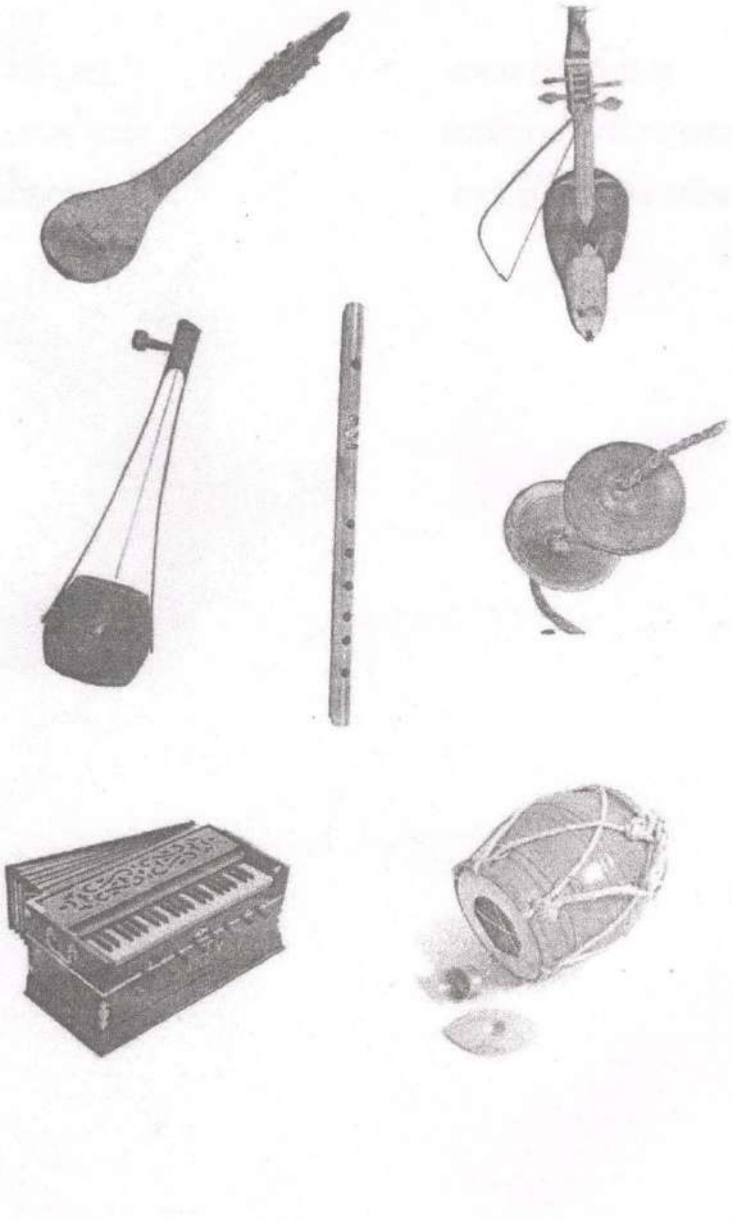

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী

শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ — অসমৰ লোকসাহিত্য

শৰ্মা, হেমন্ত কুমাৰ — অসমীয়া লোকগীত সঞ্চয়ন

ভট্টাচাৰ্য, বসন্ত কুমাৰ — অসমীয়া লোকগীত সমীক্ষা

কালাতলী অঞ্চলৰ বিবাহ পদ্ধতি আৰু যৌতুক প্ৰথাৰ ওপৰত কৰা এটি ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) ষষ্ঠ ষান্মাসিকৰ অসমীয়া প্ৰধান পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে প্ৰকল্প বিষয় সম্পৰ্কীয় ঐচ্ছিক পাঠ্য অধ্যয়নৰ জৰিয়তে প্ৰস্তুত কৰা গৱেষণা পত্ৰ

Paper Code – ASM-HE-6056

গৱেষক ছাত্ৰীঃ আনোৱাৰা আহমেদ
ষষ্ঠ ষান্মাসিক
ৰোল UA – 201 – 041 – 0013
পঞ্জীয়ন নং– 20016916
অসমীয়া বিভাগ
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
জিলাঃ কামৰূপ (অসম)
পিন - ৭৮১১৩৬

চন - ২০২৩ ইং।

পাতনি

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালযৰ স্নাতক কলা শাখাৰ ষষ্ঠ যান্মাসিক অসমীয়া পাঠ্যক্রমৰ ক্ষুদ্র গৱেষণা পত্র প্রস্তুত কৰা প্রক্রিয়া ইংৰাজী ২০২২ চনৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছে । সেয়েহে, আমি সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া পাঠ্যক্রমৰ ছাত্র-ছাত্রীসকলে যিকোনো এটা বিষয়ৰ ওপৰত ক্ষুদ্র গৱেষণা পত্র প্রস্তুত কৰিবলৈ সাজু হৈছোঁ । এই ক্ষেত্রত আমাক মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰুসকলে যথেষ্ট সহায় কৰিছে । মই যিটো বিষয়ৰ গৱেষণা প্রস্তুত কৰিছোঁ, সেই বিষয়টো হ'ল- "কালাতলী অঞ্চলৰ মুছলমান সম্প্রদায়ৰ বিবাহ পদ্ধতি আৰু যৌতুক প্রথা" -শীৰ্ষক এটি ক্ষুদ্র গৱেষণা ভিত্তিক অধ্যয়ন ।

বিশ্ব-দৰবাৰত বিয়াৰ প্রয়োজন অনস্বীকার্য । এই ক্ষেত্রত সাংসাৰিক দাম্পত্য জীৱনৰ পাতনিতে পাৰিবাৰিক জীৱনৰ জ্ঞানৰ বিকাশ হয় । কিন্তু তাতে আকোৰগোজভাৱে যৌতুক প্রথাৰ কু-ফলবোৰ, কাৰকবোৰ বিশেষভাৱে মৰ্মান্তিক তথা বেদনাযুক্ত হয় ।

কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) কলা শাখাৰ অসমীয়া পাঠ্যক্রমৰ ক্ষুদ্র গৱেষণা পত্র প্রস্তুতকৰণ প্রক্রিয়া ২০২২ চনৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছে । সেই বিশেষ উদ্দেশ্যত আমি অসমীয়া গুৰু পাঠ্যক্রমৰ ছাত্র-ছাত্রীসকলে যিকোনো এটা বিষয়ত ক্ষুদ্র গৱেষণা পত্র প্রস্তুত কৰিবলগা হয় । এই ক্ষত্রেত প্রকল্পখন প্রস্তুত কৰোঁতে, ডাটা সংগ্রহ, সাক্ষাৎকাৰ গ্রহণ, সজাগতা সভা, বিভিন্ন অধ্যায়ত দিহা, পাণ্ডুলিপি প্রস্তুত ও পৰীক্ষা, বানানত শুদ্ধিকৰণৰ ক্ষেত্রত দিহা-পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা এই প্রকল্পৰ পথ প্রদর্শক তথা তত্বাৱধায়ক মাননীয় নৌশাদ আলী আহমেদ ছাৰলৈ আন্তৰিক কতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ ।

শলাগ লৈছোঁ অসমীয়া বিভাগৰ মুৰববী সহঃ অধ্যাপক আতোৱাৰ ৰহমান ছাৰ, সহঃ অধ্যাপক আহাৰ আলী আহমেদ ছাৰ আৰু সহঃ অধ্যাপক ড০ মুল্লুকচান্দ বাবু ছাৰ । এখেতসকলেও বহু পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা কাৰণে মই চিৰ কৃতজ্ঞ ।

তত্ত্বাৱধায়কৰ অনুমোদন

ইংৰাজী ২০২৩ শিক্ষাবৰ্ষত সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অনুদান আয়োগৰ অধীনত কামৰূপ গ্ৰাম্য জিলাৰ ছমৰীয়া চক্ৰৰ, সোণতলী মৌজাৰ অন্তৰ্গত কালাতলী অঞ্চলৰ মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ বিবাহ পদ্ধতি বিষয়ক এক গৱেষণামূলক প্ৰতিবেদন যুগুত কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে ।

সেয়েহে, বিষয়বস্তুৰ সৈতে সংগতি ৰক্ষা কৰি মেহজামিন চুলতানাক অসমৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ একমাত্ৰ সংখ্যালঘু অধ্যুষিত এলেকা "কালাতলী অঞ্চলৰ মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ বিবাহ পদ্ধতি আৰু যৌতুক প্ৰথা" শীৰ্ষক বিষয়ৰ ওপৰত অনুসন্ধানমূলক প্ৰতিবেদন যুগুত কৰিবলৈ দিয়া হৈছে ।

তাৎপৰ্য এই যে, আমাৰ ছাত্ৰী গৰাকীযে প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা অনুসন্ধানমূলক বা ক্ষুদ্ৰ গৱেষণামূলক প্ৰকল্পৰ প্ৰতিবেদনখিনি তাইৰ নিজস্ব অনুসন্ধান-গৱেষণা আৰু গভীৰ অধ্যয়নৰ এক তথ্য সম্বলিত মানৱ সম্প্ৰদায়ৰ দলিল বুলিব পাৰি ।

গতিকে, প্ৰকল্পটোৰ অনুমোদন জনাই দাখিল কৰিবলৈ অনুমতি প্ৰদান কৰিলোঁ ।

তত্ত্বাৱধায়ক 30/05/2023

নৌশাদ আলী আহমেদ
সহঃ অধ্যাপক,
অসমীয়া বিভাগ
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
তাং-

:প্ৰকল্প কাৰ্যৰ উদ্দেশ্য আৰু নিৰ্ধাৰন:

(Formulating the objectives of Project work/ Field study)

যিকোনো প্ৰকল্প (Project) এটাৰ উদ্দেশ্য হৈছে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে নিৰ্বাচন কৰি লোৱা একোটা বিষয় সম্পৰ্কত উদ্ভৱ হোৱা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা। কি কৰিব বিচৰা হৈছে, কিহৰ অনুসন্ধানত প্ৰকল্প কাৰ্যটো হাতত লোৱা হৈছে- সেইটোৱে হল প্ৰকল্প কাৰ্য এটাৰ আটাইতকৈ প্ৰাথমিক আৰু গুৰুত্বপুৰ্ন দিশ। এনে ধৰনৰ অনুসন্ধানী প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচৰা কাৰ্যৰ বাবেই প্ৰকল্প কাৰ্যৰ উদ্দশ্যৰ প্ৰয়োজন হয়।প্ৰকৃততে সকলো প্ৰকাৰৰ গবেষনামূলক প্ৰকল্প কাৰ্যৰ সম্পুৰ্ন নিজস্ব কিছুমান উদ্দেশ্য নিহিত হৈ থাকে। সকলো প্ৰকল্প কাৰ্যৰেই সুক্ষ্ম, গভীৰ,তাৎপৰ্যপূৰ্ন আৰু দুৰদৰ্শী কাৰ্যকাৰিতা থকা অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্য থাকে। তেনেধৰনৰ অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্য কেইটামানৰ বিষয়ে তলত উল্লেখ কৰা হল।

১) বাল্য-বিবাহ আইন ব্যৱস্থাত ইং ২০২২-২৩ চনৰ অসম চৰকাৰৰ স্থিতি আৰু জনসাধাৰনৰ সঁহাৰি কেনে ধৰনৰ তাক উদঘাটন কৰাটো এই প্ৰকল্পত মূল উদ্দেশ্য।

২) 'যৌতুক প্ৰথা' এক সামাজিক ব্যাধি। ইয়াক নিৰ্বাচিত প্ৰকল্পত আলোচনাৰ মুখ্য উদ্দেশ্য।

৩) বহু-বিবাহ সমাজৰ উন্নতি আৰু নৈতিকতা উৎকৰ্ষৰ হেঙাৰ স্বৰুপ---বিষয়ে আলোকপাত কৰা হৈছে।

****

সূচীপত্ৰ

অধ্যায়	বিষয়	পৃষ্ঠা নং
	:পাতনি	
	:কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন	
	:তত্বাৱধায়কৰ অনুমোদন	
প্ৰথম অধ্যায়	: কালাতলী গাওঁৰ নামাকৰণ	৬-৯
দ্বিতীয় অধ্যায়	:ভৌগোলিক চাৰিসীমা	১০
তৃতীয় অধ্যায়	: শিক্ষা ব্যৱস্থা	১১-১২
চতুৰ্থ অধ্যায়	: সংস্কৃতি আৰু পুৰণি প্ৰথা	১৩-১৪
পঞ্চম অধ্যায়	: কৃষি পদ্ধতি	১৫-১৬
ষষ্ঠ অধ্যায়	: বিবাহ পদ্ধতি	১৭-২৩
সপ্তম অধ্যায়	: সমাজত বিয়াগীতৰ প্ৰচলন	২৪-৩০
অষ্টম অধ্যায়	: বাল্য বিবাহ	৩১-৩৩
নৱম অধ্যায়	: বাল্য বিবাহ ২০২২-২৩ চনৰ চৰকাৰৰ স্থিতি	৩৪-৩৯
দশম অধ্যায়	:যৌতুক প্ৰথা আৰু ইয়াৰ প্ৰতিকাৰ	৪০-৪১
একাদশ অধ্যায়	: ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্যৰ বৰ্ণনা আৰু পৰামৰ্শৱলী আৰু সামৰনি	৪৩- ৪৫
	:আলোক চিত্ৰ	৪৬-৪৭
	:গ্ৰন্থপঞ্জী	৪৮

প্ৰথম অধ্যায়

কালাতলী গাওঁৰ নামাকৰণ

আমি কালাতলী গাওঁৰ বয়োজেষ্ঠ মুৰববী আশ্ৰফ আলী দেৱানীক তেখেতৰ নিজ ঘৰত সাক্ষাৎ কৰি কালাতলী গাওঁৰ নাম কালাতলী কেনেকৈ হৈছে বুলি সোধাত তেখেতে কয় যে- পূৰ্বতে ইযাত প্ৰচুৰ পৰিমাণে মাটি মাহ (মাটি মাহক এই গাওঁৰ মানুহে মাশ কালাই বুলি কয়) খেতি হৈছিল । বিভিন্ন অঞ্চলৰ পৰা মানুহে ইয়াৰ খেতি চাবলৈ আহিছিল । ছমৰীয়া অঞ্চলৰ মানুহে মাটি মাহ চপাই থকা মানুহক কি কৰি আছা বুলি সোধাত, তেওঁলোকে উত্তৰত কৈছিল, কালাই তুলি (তাৰ মানে মাটি মাহ তুলি আছে) । তেখেতৰ মতে সেই কালাই তুলি নামৰ পৰাই কালাতলী হৈছে বুলি কয় ।

আশ্ৰফ আলী

বযসঃ ৬৬ বছৰ

গাওঁঃ কালাতলী পথাৰ

ঘৰ নং- ১৪

ফোন নং- ৯৯৫৭৮২৫৫৭৫

কালাতলী গাওঁৰ আটাইতকৈ বয়োজেষ্ঠ মুৰব্বী কৈফৎ আলী চৰকাৰৰ বয়স ১২৫ বছৰ। তেখেতক ঘৰত সাক্ষাৎ কৰি কালাতলী গাওঁৰ নাম কালাতলী কেনেকৈ হ'ল বুলি সোধাত তেখেতে কয় = "এই অঞ্চলটো মাটিমাহ খেতিৰ বৃহৎ পথাৰ আছিল । জনবসতি সিমান নাছিলেই । বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা মানুহবোৰ আহি ইয়াতে বসতি কৰিবলৈ লয় । প্ৰচুৰ পৰিমাণে মাটিমাহ (মাশ কালাই) হোৱা বাবে পৰবৰ্তি সময়ত ইয়াৰ নাম কালাইৰ পাথাৰ/ কালাতলী পথাৰ হয় বুলি কয়" ।

কালাতলী গাওঁৰ আটাইতকৈ বয়োজেষ্ঠ মুৰব্বী কৈফৎ আলী চৰকাৰৰ বয়স ১২৫ বছৰ। তেখেতক ঘৰত সাক্ষাৎ কৰি কালাতলী গাওঁৰ নাম কালাতলী কেনেকৈ হ'ল বুলি সোধাত তেখেতে কয় = "এই অঞ্চলটো মাটিমাহ খেতিৰ বৃহৎ পথাৰ আছিল । জনবসতি সিমান নাছিলেই । বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা মানুহবোৰ আহি ইয়াতে বসতি কৰিবলৈ লয় । প্ৰচুৰ পৰিমাণে মাটিমাহ (মাশ কালাই) হোৱা বাবে পৰৱৰ্তি সময়ত ইয়াৰ নাম কালাইৰ পাথাৰ/ কালাতলী পথাৰ হয় বুলি কয়" ।

কালাতলী গাওঁৰ গাওঁবুঢ়া নাছিৰ উদ্দিন আহমেদ, বয়স ৬০ বছৰ । তেখেত ১৯৩৫ চনত বাঘমাৰা গাওঁৰ পৰা ইয়ালৈ আহিছে । তেখেতক সাক্ষাৎ কৰাত তেখেতে কয়- "এই অঞ্চলটো পূৰ্বত ডাঠ হাবি-জংগলেৰে পৰিপূৰ্ণ আছিল । ইয়াত মানুহবোৰৰ বহুতৰে কালা জ্বৰ হৈছিল । এই জ্বৰ বহু দিনলৈ চলিছিল আৰু বেছিভাগ মানুহেই মৃত্যুৰ মুখত পৰিছিল । প্ৰবাদ আছে যে, এই কালাজ্বৰৰ পৰাই এই ঠাইখিনিৰ নাম কালাতলী হয় বুলি আমাক জানিবলৈ দিয়ে" ।

দ্বিতীয় অধ্যায়

ভৌগোলিক চাৰিসীমা

কালাতলী অঞ্চলখন কামৰূপ জিলাৰ উত্তৰ-পশ্চিম সীমামূৰীয়া অঞ্চলত অৱস্থিত ।

উত্তৰে - মাহতলী আৰু ইয়াৰ উত্তৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী ।

দক্ষিণে – ছমৰীয়া সত্ৰ ।

পূবে – গৰৈমাৰী অঞ্চল ।

পশ্চিমে – ডেকাচং অঞ্চল ।

এই চাৰিসীমাৰ মাজত এই কালাতলী গাওঁখন অৱস্থিত ।

তৃতীয় অধ্যায়

শিক্ষা ব্যৱস্থা

কালাতলী অঞ্চলৰ লোকসকল সম্পূৰ্ণ মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ । মানুহৰ বাসস্থান আদিতে এই অঞ্চলত শিক্ষাৰ প্ৰভাৱ নাছিল বুলি কলেও ভুল নহয় । তেতিয়াৰ সময়ত এখন চিঠি পঢ়িবলৈ অঞ্চলৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ ঘূৰি-পকিও পঢ়িবলৈ এজন মানুহ বিচাৰি পোৱা নাছিল । দুই এজন শিক্ষিত মানুহ যদিও আছিল, তেওঁলোক হয়তো এল. পি. স্কুল পাছ বা তাতকৈ কম লিখা-পঢ়া জনা আছিল । তেতিয়াৰ যুগত তেওঁলোকেই আছিল সমাজৰ ডাঙৰ নেতা । কাল-ক্ৰমত সময় বাগৰি যোৱাৰ লগে লগে দুই এটা এল. পি. স্কুল ও এম. ই. স্কুল স্থাপন হ'ল । লাহে লাহে অশিক্ষিত মানুহবোৰে শিক্ষাৰ গুৰুত্ব বুজিব ধৰিলে আৰু তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীক শিক্ষিত কৰাৰ এটা হেপাহ আহি গ'ল ।

দিন বাগৰি যোৱাৰ লগে লগে কালাতলী অঞ্চলৰ ল'ৰা-ছোৱালীক শিক্ষা গ্ৰহণৰ কাৰণে হাইস্কুল, কলেজ আদিৰ প্ৰয়োজনবোধ কৰিব পৰা হ'ল ।

প্ৰথম অৱস্থাত কেৱল ল'ৰাবোৰৰ প্ৰতিহে শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনবোধ কৰি স্কুলত লিখা-পঢ়া কৰোঁৱা হৈছিল । সেই সময়ত অশিক্ষিত মানুহবোৰৰ মাজত ধৰ্মীয় প্ৰভাৱ বৰকৈ পৰিলক্ষিত হৈছিল । ছোৱালী মানুহ ওলালে ধৰ্মীয় অনুশাসন ভংগ কৰা হয় বুলি ভাবিছিল । ক্ৰমান্বয়ে এই ধৰ্মীয় সংখ্যালঘু মানুহৰ মাজত শিক্ষাৰ পোহৰ আহিবলৈ লোৱাত সমাজত থকা অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰবোৰ চকাষৰীয়াকৈ থৈ ল'ৰাৰ সমানে ছোৱালীসকলৰ যে শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন আছে, সেই কথা বোধ কৰিব পৰা হ'ল । মানুহৰ মনত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এটা নতুন জাগৰণ বা গুৰুত্ব আহি গ'ল । ল'ৰাৰ লগতে ছোৱালীসকলক স্কুললৈ পঠিয়াবলৈ আৰম্ভ কৰিলে । প্ৰথম অৱস্থাত স্কুলৰ সংখ্যা নিচেই কম আছিল । ল'ৰাবিলাকে দূৰ-

ুৰণিলৈ গৈ স্কুলত পঢ়িবলগীয়া হৈছিল । কিন্তু ছোৱালীসকলৰ ক্ষেত্ৰত যেন সেইটো সম্ভৱ হৈ উঠা নাছিল । ফলত অভিভাৱকসকলে গাঁৱে গাঁৱে স্কুলৰ প্ৰয়োজনবোধ কৰিবলৈ ধৰিলে যাতে ঘৰৰ পৰাই তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালী উভয়েই শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে । এইদৰে ক্ৰমান্বয়ে প্ৰতিখন গাঁৱতেই দুই-এটাকৈ এল.পি., এম.ই. স্কুল স্থাপন কৰা হ'ল ।

প্ৰাপ্তশিক্ষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ থকা হেতুকে হয়তো তেতিয়াৰ সেই স্কুলবোৰ বিনা-বেতনে কিছুমান শিক্ষিত লোকক সেই স্কুলবোৰত ল'ৰা-ছোৱালীক পাঠদান কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল । ঠিক সেইদৰে সময় বাগৰাৰ লগে লগে প্ৰয়োজনৰ তাগিদাত হাইস্কুল, হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী, জুনিয়ৰ কলেজ আনকি ডিগ্ৰী কলেজ আদি গঢ়ি উঠিছে । আমাৰ এই কালাতলী অঞ্চলতে বৰ্তমান স্কুল-কলেজত অধ্যয়ন কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ প্ৰায় ৬০ ভাগেই ছোৱালী । শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ল'ৰাৰ লগত ছোৱালীবোৰেও অতি সমানে ফেৰ মাৰিব পৰা হৈছে । আমাৰ এই চৰ-চাপৰি অঞ্চলৰ পৰা এতিয়া বহুতো এম.বি.বি.এচ, ইঞ্জিনিয়াৰ, বেৰিষ্টাৰ হৈ আছে । শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ এই অঞ্চলৰ মানুহ কেৱল অসমতেই নহয়, সৰ্ব ভাৰতীয় শিক্ষাৰ লগত সমানে সমানে অগ্ৰগতি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে । কালাতলী অঞ্চলৰ শিক্ষানুষ্ঠানবোৰ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল-

ক্ৰমিক নং	স্কুল	স্কুলৰ নাম	অৱস্থিত
	এল.পি. স্কুল	কালাতলী প্ৰাথমিক বিদ্যালয়	কালাতলী পথাৰ
	এম.ই. স্কুল	কালাতলী পথাৰ এম.ই. মাদ্ৰাছা	কালাতলী পথাৰ
	হাই স্কুল	কালাতলী আঞ্চলিক হাই স্কুল	কালাতলী পথাৰ
	ছিনিয়ৰ ছেকেণ্ডাৰী স্কুল	কালাতলী কাঠমী ছিনিয়ৰ ছেকেণ্ডাৰী স্কুল	কালাতলী কাঠমী বজাৰ

চতুৰ্থ অধ্যায়

সংস্কৃতি আৰু পুৰণি প্ৰথা

আমাৰ এই কালাতলী অঞ্চলত বসবাস কৰা লোকৰ সমাগম বৰ্তমান অধিক । ইয়াত বসবাস কৰা লোকসকল সম্পূৰ্ণ ইছলাম ধৰ্মৰ লোক হয় । ইছলাম ধৰ্মৰ ৰীতি-নিয়ম অনুসৰি ইয়াৰ কলা-কৃষ্টি সুকীয়া ধৰণৰ । পুৰণি কালৰ পৰাই কালাতলী অঞ্চলৰ মানুহবোৰ একো-একোটা গাওঁ পাতি বসবাস কৰিবলৈ লয়; আৰু আজিলৈ সেই একেই ধাৰাতে গাওঁ পাতি বসবাস কৰি আহিছে । আমাৰ এই ইছলাম ধৰ্মৰ মানুহবোৰ পিতৃ প্ৰধান । পৰিয়ালৰ মুৰববী সমাজৰ লগত সম্পৰ্ক বজাই ৰাখে । আমাৰ এই অঞ্চলত বাস কৰা মানুহৰ সাজ-পাৰ অলপ সুকীয়া ধৰণৰ । পুৰুষ মানুহৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ লুংগী, পায়জামা, পাঞ্জাবী, টুপি আদি ইছলামী লেফাজ মতেই পৰিধান কৰে । ইছলামিক আইন মতে এই সকল লোক ধৰ্মৰ লগত সু-সম্পৰ্ক বজাই ৰাখে । বয়স বাঢ়ি অহাৰ লগে লগে এইসকল লোক নবীৰ চুন্নত দাৰি দীঘলকৈ ৰাখে । ইছলামিক আইনমতে ল'ৰা সন্তান সকলোক (চুন্নত) মুছলমানী কৰোৱা হয় । এই মুছলমানী কৰা কাৰ্য ৪/৫ বছৰৰ অথবা ৬/৭ বছৰৰ ভিতৰত সমাপন কৰিব লাগে ।

মহিলাৰ ক্ষেত্ৰত পৰ্দা প্ৰথাটো এটা মুখ্য অনুশাসন । বিয়াৰ আগলৈ সাধাৰণতে ছোৱালীসকলে ছোৱালীৰ কামিজ আৰু উৰণা ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায় ।

কিছুমান আকৌ স্কুল, মাদ্ৰাছা আদিলৈ যাওঁতে বোৰখা ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায় । ...ঠিতে ধৰ্মীয় অনুশাসন মানি চলা মহিলাসকলে বাহিৰলৈ ওলালে বোৰখা পৰিধান কৰা দেখা যায় ।

ধৰ্মীয় উৎসৱ

আমাৰ এই কালাতলী অঞ্চলৰ মানুহবোৰ ইছলামৰ যিবোৰ ধৰ্মীয় পৰ্ব আছে, সেইবোৰ পূৰ্বৰ পৰাই পালন কৰি আহিছে । ইছলামিক আইন মতে ৭ বছৰৰ হোৱাৰ লগে লগে ল'ৰা বা ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত নামাজ ফৰজ (বাধ্যতামূলক) হৈ পৰে । বছৰৰ দুটা ডাঙৰ পৰ্ব দুটা হ'ল- ঈদ-উজ-জোহা আৰু ঈদ-উল-ফিতৰ । ইয়াৰ উপৰিও মহৰম, ফাতেহা-ই-দোৱাজ দহম পৰ্ব হ'ল দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ধৰ্মীয় পৰ্ব হিচাপে পালন কৰা দেখা যায় ।

ইয়াৰ উপৰিও আৰু কিছুমান পৰ্ব কম-বেছি পৰিমাণে পালন কৰা দেখা যায়, যেনে- ল'ৰা বা ছোৱালীৰ জন্মৰ কাৰণে আকিকা আৰু মৃত্যুৰ কাৰণে কিছুমান মানুহ ওচৰ-চুবুৰীয়াক মাতি আনি নিৰ্ধাৰিত কৰা দিন এটাত খতমে কোৰ্আণ উৎসৱ পালন কৰে । ইয়াক আমাৰ ভাষাত "খৰচ" বুলি কোৱা হয় ।

ৰমজান মাহত পুৰুষ, মহিলা ও স্বাৱলম্বী হোৱা সকলো ল'ৰা-ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰতেই ৰোজা ৰখাটো বাধ্যতামূলক ।

সম্পূৰ্ণ এটা মাহ মহা ধুম-ধামেৰে এই পৰ্ব পালন কৰা হয় । বসবাস কৰা লোকৰ সাংস্কৃতিক খেল-ধেমালিবোৰ হ'ল- ফুটবল, ভলিবল, ক্ৰিকেট বল, লাঠি বল, হাডুডু খেল ইত্যাদি ।

পঞ্চম অধ্যায়

কৃষি পদ্ধতি

পুৰণি কালৰ পৰাই আমাৰ এই কালাতলী অঞ্চলৰ মানুহে নাঙল, যুঁৰলী, মৈ আদিৰে গৰুৰ সহায়ত হাল মাৰি মাটি চহোৰা পদ্ধতি আছিল । তেতিয়া প্ৰাকৃতিক হিচাবেই ইয়াৰ মাটি বৰকৈ উৰ্বৰা আৰু য'ত যি খেতি কৰা হৈছে, তাতেই যথেষ্ট সুফল পোৱা গৈছে । প্ৰতিবছৰে মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ বাঢ়নী পানীয়ে বাৰিষা কালত অসমৰ গাঁৱে-ভূঞে পানীৰে উপচি পৰাৰ ফলত কৃষকসকলৰ বিস্তৰ ক্ষতি হৈছে । কৃষকৰ গৰু, মহ, ছাগলী, ভেড়া আদিৰ ক্ষেত্ৰত ভীষণ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'বলগা হয় । সেই সময়ত ৰাস্তা-ঘাট আদি নথকাত এই অঞ্চলৰ সৰ্ব-সাধাৰণ ৰাইজে যাতায়াতৰ কাৰণে ভীষণ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'বলগাত পৰে । বাৰিষাত যাতায়াতৰ কাৰণে নাওঁ আৰু কলগছৰ ভেল সাজি ইফালে-সিফালে আনকি হাট-বজাৰলৈ অহা-যোৱা কৰিবলগা হৈছিল যদিও বৰ্তমান আগতকৈ বহু উন্নত হৈছে ।

ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ এই বানপানীয়ে যে মানুহৰ কেৱল ক্ষতি কৰিছিল সেয়াই নহয়, প্ৰতি বছৰে বানপানীয়ে খেতি পথাৰত পলস পেলাই মাটি সাৰুৱা কৰি থৈ যায় । কৃষকসকলে খেতি কৰাৰ কাৰণে মাটিত উত্তম সাৰ প্ৰয়োগ কৰে । এই বানপানীয়ে । কিছুমান শস্য খেতি বাৰিষা কালত হয় । বিশেষকৈ আমোন ধান আৰু বিভিন্ন জাতৰ শালী খেতি কৰি কৃষকসকলে লাভান্বিত হৈ আহিছে । ইয়াৰ উপৰিও আমাৰ এই অঞ্চলৰ বেপাৰ-বাণিজ্য আদি কৰি ইয়াৰ মানুহবোৰে উপকৃত হৈ আহিছে । তাৰোপৰি আমাৰ এই অঞ্চলৰ মৎস্যজীৱি সকলে ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু ইয়াৰ দাঁতি কাষৰীয়া অঞ্চলত নাৰেৰে মাছ মাৰি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰি আহিছে । ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে, ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীয়ে এফালে যিমান ক্ষতি কৰিছে, তাতকৈ বহি উপকাৰ কৰি আহিছে কৃষক ৰাইজৰ বাবে । ইয়াৰ প্ৰধান শস্য হ'ল- ধান,

ৰাপাট, গম ধান, সৰিয়হ, কুঁহিয়াৰ, মিঠাআলু, ধনীয়া, জলকীয়া, শাক-পাঁচলি ইত্যাদি এইবোৰেই প্ৰধান শস্য ।

ষষ্ঠ অধ্যায়

বিবাহ পদ্ধতি

পৃথিৱীৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ দৰে অসমীয়া মুছলমান সমাজতো বিবাহ এক উল্লেখযোগ্য সামাজিক অনুষ্ঠান । সেইদৰে আমাৰ কালাতলী অঞ্চলত বিবাহ এক সামাজিক অনুষ্ঠান । ধৰ্মীয় দৃষ্টিৰে পুৰুষ আৰু মহিলা উভয়ৰে বাবে ইয়াক আৱশ্যকীয় কৰ্তব্য বুলি ধৰা হয় । অসমীয়া মুছলমান সমাজত এই বিবাহ আংশীকভাৱে ধৰ্মীয় আৰু আংশীকভাৱে লৌকিক উৎসৱ । বিবাহে মানুহৰ জীৱনলৈ পূৰ্ণতা আনে বুলি কোৱা হয় । ইছলামী আইন অনুসৰি বিবাহ এক সামাজিক চুক্তিৰ বাহিৰে আন একো নহয় । ইয়াত স্বামী আৰু স্ত্ৰী উভয়ৰে দায়বদ্ধতা বিদ্যমান । পৱিত্ৰ মনেৰে পুৰুষ-মহিলাৰ যি চুক্তি সংঘটিত হয়, সেই পৱিত্ৰ চুক্তিৰ নামটোৱেই "বিবাহ" বিবাহ বা নিকা, নিকা আৰৱী শব্দ । ইছলাম ধৰ্মালম্বী লোকসকলে বিশ্বাস কৰে যে, জন্ম-মৃত্যু আৰু বিবাহ একমাত্ৰ আল্লহৰ হাতত । মানুহৰ ব্যক্তিগত জীৱনকালতে উদযাপিত আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ সামাজিক অনুষ্ঠানটিয়েই হ'ল "বিবাহ" ।

আমাৰ এই কালাতলী অঞ্চলৰ মুচলিম বিবাহ পদ্ধতিটো অলপ সুকীয়া ধৰণৰ । সাধাৰণতে ল'ৰাৰ ২২-২৫ বছৰ বা তাতকৈ অধিক বয়স হোৱাৰ লগে লগে ল'ৰাজন বিয়াৰ উপযুক্ত বুলি ভাৱে । প্ৰথমে ল'ৰাৰ ফালৰ পৰা ছোৱালী চোৱাৰ কাম আৰম্ভ কৰে । প্ৰথম অৱস্থাত বাহিৰে বাহিৰে ইজনৰ-সিজনৰ পৰা শুনি-মেলি ছোৱালীৰ ফালৰ পৰা নজনাকৈ ছোৱালীজনীক চায় বা দেখে । চোৱাৰ পিছত যদিহে ছোৱালীজনী পছন্দ হয়, তেন্তে ল'ৰাৰ ফালৰ পৰা চোৱালী ঘৰলৈ কোনোবা এজন মানুহ পঠোৱা হয় বিয়াৰ প্ৰস্তাৱলৈ । এই প্ৰস্তাৱ লৈ যোৱা মানুহজনক "ঘটক" বুলি কোৱা হয় । ছোৱালীঘৰৰ মানুহে তেতিয়া ল'ৰাজনৰ ঘৰ ক'ত, কি কৰে, কি খান্দানৰ মানুহ ইত্যাদি শুনি-মেলি যদিহে ল'ৰাজন ভাল বা যোগ্য বুলি বিবেচিত হয়, তেন্তে ছোৱালী চাবলৈ অনুমতি দিয়ে ।

ল'ৰাঘৰৰ মানুহে তেওঁলোকৰ আত্মীয় ভাই, বন্ধু লগত লৈ আনুষ্ঠানিকভাৱে ছোৱালী চাবলৈ যায় । এই আনুষ্ঠানিকতাৰ বাবে এজন তৃতীয় পক্ষৰ মানুহ বা ঘটকৰ দ্বাৰা সম্পূৰ্ণ খৱৰ অনা-নিয়া কৰা হয় । ছোৱালী চোৱাৰ পাছত দৰা পক্ষৰ পৰা ছোৱালী পক্ষক নিমন্ত্ৰন দিয়া হয় ল'ৰা চাবলৈ । ইয়াক "ঘৰবৰ" বুলি কোৱা হয় । ছোৱালী বা কন্যা পক্ষৰ মানুহবোৰে গাওঁৰ মুখীয়াল ব্যক্তি বা নিজ সম্পৰ্কীয় কিছুমান মানুহ লৈ নিৰ্ধাৰিত তাৰিখত ল'ৰা পক্ষৰ ঘৰত যায় । দৰা পক্ষৰ মানুহবোৰে কন্যা পক্ষৰ মানুহবোৰক যথেষ্ট আদৰ অভ্যৰ্থনাৰে লাডু পিঠা, পায়স, মাছ-মাংস আদিৰে খোৱা-বোৱা পৰ্ব শেষ কৰে । প্ৰচলিত নিয়ম মতে দৰা পক্ষৰ পৰা কন্যাক বিভিন্ন ধৰণৰ আ-অলংকাৰ দিব লাগে । সেই মতে হাতত চুড়ি বা শাখা, ডিঙিত মালা বা সোণৰ নেকলেচ, ভৰিত পায়েল, নাকত ফুল, কাণৰ ফুল বা মাকৰি আদি সাধ্যানুসাৰে দিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে । সেই মতে কন্যা পক্ষৰ পৰা দৰাৰ বাবে আঙুঠি বা গাড়ী আদি খুজিলে দৰাক দিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে । এই দিয়া লোৱাক নিয়া কামখিনি দয়োপক্ষই বহি সমাধান কৰাৰ পিছত বিয়াখন হ'ব বুলি স্থিৰ কৰা হয় । ইয়াৰ পিছত উপস্থিত থকা ভাল আলেম এজনৰ দ্বাৰা আল্লাহৰ ওচৰত কৃতজ্ঞতা জনাই শুভ বিবাহ পৰ্ব যাতে অনুষ্ঠিত হয়, তাৰ বাবে দোৱা বিচাৰে । ইয়াৰ পিছত উভয় পক্ষই শুভ দিন-বাৰ চাই বিয়াৰ তাৰিখ ধাৰ্য কৰে ।

বিয়াৰ আগদিনাখন ছোৱালীক, ছোৱালীৰ ঘৰত আৰু ল'ৰাক, ল'ৰাৰ ঘৰত গা-ধোওৱা হয়, ইয়াক আয়ে মালা বা তেলাই দিয়া বুলি কয়। ঘটকে বিয়াৰ আগদিনাখন ল'ৰাৰ ঘৰৰ পৰা ছোৱালীক গা-ধোওৱাৰ পিছত পিন্ধাবলৈ নতুন শাৰী, ব্লাউজ, ছেণ্ডেল আদি আনি ছোৱালীৰ ঘৰত দি যায় । চোৱালীজনীক গা-ধোওৱাৰ (তেলাই) সময়ত আয়তীসকলে এনেদৰে গীত গায়-

"চাৰি বোইৰা আনোগো পানী

আমাৰ পাইৰা গোছল কৰিব

যখন পাইৰা উৰাল মাৰিব

পাইৰাৰ সাথী হবগো আমৰা

বাস্কো বোজাই আনগো সাবান

আমাৰ পাইৰা গোছল কৰিব

যখন পাইৰা উৰাল মাৰিব

পাইৰাৰ সাথী হবগো আমৰা"

গা-ধোওৱাৰ পিছত ছোৱালীক সেই নতুন কাপোৰ পিন্ধিবলৈ দিয়া হয় আৰু ঘৰৰ মজিয়াত পাটি পাৰি তাত নি বহিবলৈ দিয়া হয় । তেতিয়াৰ পৰা ছোৱালীজনীয়ে মিঠা বস্তুৰ বাহিৰে আন একো খাব নোৱাৰিব, যেতিয়ালৈকে বিয়া পৰ্ব শেষ নহয় ।

বিয়াৰ দিনাখন ল'ৰাক, ল'ৰাৰ ঘৰত আৰু ছোৱালীক ছোৱালীৰ ঘৰত গাত হালধি সানি গা-ধোৱায় । বিয়াঘৰত স্থায়ী মানুহকেইটাৰ বাহিৰে যিবোৰ মানুহ বিয়াত মতা হয়, সেইবোৰক এই গাওঁৰ ভাষাত "নায়েৰী" বুলি কয় । মহিলা নায়েৰীসকলে গা-ধোওৱাৰ সময়ত বহুতো আনন্দ উল্লাস কৰে । ইজনে-সিজনৰ গাত পানী সিঁচি দিয়ে । সকলো ছোৱালীয়ে বিয়াৰ পিছত স্বামীৰ ঘৰলৈ যাব লাগে । সেইবোৰ কথা মহিলাসকলে আবেগিক হৈ কিছুমান বিয়াগীত গায়, যেনে-

"ঘৰৰ পাছে কালাৰে কছু

যাইজেন সূতা বেটিলো

সুন্দৰ মইনা লো" ।

পাটিত বহি ছোৱালীজনীয়ে কান্দি থাকে । বিয়াৰ দিনাখন মহা ধূম-ধামেৰে বিয়াত আহিবলগা দৰা পক্ষৰ মানুহৰ বাবে ৰন্ধা-বঢ়াৰ কাম আৰম্ভ হয় । নিৰ্ধাৰিত সময়ত বিয়াৰ মানুহ আহিবলগা হয় । বিয়া কৰিবলৈ দৰা অকলে নাযায় । দৰাৰ সংগত কিছুমান মানুহ যায় । সিঁহতক "বৰযাত্ৰী" বোলে ।

ৰাই ঘৰৰ পৰা ওলাওতে মা-দেউতা বা আন বয়োজেষ্ঠসকলৰ ভৰিত সেৱা কৰি ওলায় । যদি তেওঁৰ কোনোবা এজন মুৰব্বী মৃত্যুবৰণ কৰিছে, তেতিয়াহ'লে তেওঁক স্মৰণ কৰে আৰু তেওঁৰ আত্মাই যাতে শান্তি পায় বা তেওঁ যাতে বেহেস্তবাসী হ'ব পাৰে তাৰ বাবে আল্লাহৰ ওচৰত আমীন ধৰি প্ৰাৰ্থনা কৰা হয় । ইয়াক কবৰ জিয়াৰত বুলি কোৱা হয় । দৰা আহি কইনাৰ ঘৰৰ পদূলিমুখ পোৱাৰ লগে লগে কইনা পক্ষৰ পৰা দৰাক আদৰি অনা হয় । পদূলিমুখত এখন মেজৰ ওপৰত এগিলাচ পানী, চৰবত, মিঠাই, পাণ-তামোলৰ প্লেট আদি থাকে । দৰাৰ সোঁফালে থকা আৰু বাওঁফালে থকা মানুহবোৰক "কোলদাৰা" বুলি কয় । দৰাক চকীৰ ওপৰত বহিব দিয়াৰ আগতে ছোৱালীবোৰে দৰাক এইদৰে সাথঁৰ দিয়ে-

"এঘাৰ বাৰ তেৰো

এই মানটা ভাইংগা দিয়ে

চিয়াৰে বসতে পাৰো" ।

তেতিয়া দৰাই এইদৰে কয়-

"এক দুই তিন

আজকা আমাৰ বিয়াৰ দিন" ।

তেতিয়া ছোৱালীহঁতে দৰাক এইদৰে চৰবত, গাখীৰ, ৰসগোল্লা আদি আগবঢ়াই দিয়ে আৰু গায়-

"আনিছোঁ চৰবত লোৱাহে জোনাৰ

খোৱাহে জোনাৰ বিছমিল্লাহ বুলি" ।

দৰাক খুওৱাৰ পিছত দৰাই বিনিময়ত কিছু টকা দিয়ে ছোৱালীহঁতক । ইয়াৰ পিছত এটা সু-সজ্জিত ঘৰৰ ভিতৰত দৰাসহ বৰযাত্ৰীসকলক বহিবলৈ দিয়ে আৰু তাত দুয়ো পক্ষৰ মানুহে আলাপ-আলোচনা কৰে ।

তাৰ পিছত বিয়াৰ বৰযাত্ৰীসকলক খাবলৈ দিয়া হয় । ইয়াৰ লগতেই ওচৰ-চুবুৰীয়া মানুহবোৰে খোৱা-বোৱা কৰে । খোৱা-বোৱা কাম শেষ কৰাৰ পিছত ছোৱালীৰ কাৰণে নিৰ্ধাৰিত কৰা অলংকাৰবোৰ কন্যা পক্ষক দিয়ে । লগে লগে সেইবোৰ আনন্দ উলাহত নি কন্যাক পৰিধান কৰোঁৱা হয় । অলংকাৰবোৰ ছোৱালীজনীক পিন্ধাই দিয়া মহিলাসকলক "আইয়ো" বুলি কয় । অলংকাৰবোৰ সম্পূৰ্ণৰূপে পিন্ধোৱাৰ পিছত দুয়ো পক্ষৰ মানুহে কাজীক অনুৰোধ জনায় বিয়াৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ । ইয়াৰ পিছত কাজী চাহাবে বা মুন্সী চাহাবে বিয়াৰ প্ৰ-পত্ৰবোৰ পাত্ৰ-পাত্ৰীৰ নাম ঠিকনাৰ সৈতে পূৰণ কৰা ৩/৪ জন সাক্ষী সহকাৰে কন্যাৰ ওচৰলৈ গৈ কন্যাৰ পৰা বিয়াৰ ইজাজত বা অনুমতি বিচাৰে । অনুমতি পোৱাৰ পিছত কাজীয়ে কাবিন নামাখন তিনিবাৰকৈ পাঠ কৰি ছোৱালীজনীক শুনাই দি প্ৰত্যকবাৰে ছোৱালীজনীক "কাবিলতু" আলহামদুলিল্লাহ ক'বলৈ দিয়ে। তাৰ পিছত কাজীয়ে সাক্ষীসকলক সোধে যে ছোৱালীজনীয়ে কবুল কৰিছে নে নাই। ইয়াৰ পিছত কাজী চাহাব ও সাক্ষীসকলে ল'ৰাৰ ওচৰলৈ যায় আৰু কন্যাই তেওঁক (দৰা) স্বামী বুলি গ্ৰহণ কৰাৰ কথা কয় ও দৰাইও কন্যাক নিজৰ স্ত্ৰী বুলি মানি লয় । তেতিয়া কাজী চাহাবে ছোৱালীক (কন্যা) যিদৰে বিয়া পঢ়াইছে, ঠিক সেইদৰে দৰাৰ বিয়াখন পঢ়ায় ।

ইয়াৰ পিছত দৰা ও কন্যাক একলগ কৰা হয় । পৰম্পৰাগত হিচাপে ছোৱালীৰ আঁচল আৰু ল'ৰাৰ চাদৰ এক লগ কৰি বান্ধি দিয়া হয় আৰু কন্যাৰ দেউতাকে তেওঁৰ ছোৱালীজনীৰ ভৰণ-পোষণ, মান-সন্মাণ আদি ৰক্ষাৰ দায়িত্ব দি দৰা বা দৰাৰ ওচৰত সমৰ্পন কৰি কন্যাৰ সৈতে দৰা পক্ষক বিয়াস্থলিৰ পৰা বিদায় জনায় ।

ছোৱালীজনীক ঘৰৰ পৰা ওলাই দিওঁতে মা-দেউতাসকলৰ মাজত এক গভীৰ মৰ্মান্তিক কান্দোনৰ ৰোল উঠে । তেতিয়া ছোৱালীজনীৰ হৈ এই গীত গায়-

"উত্তৰে তনে আইলোৰে সেন্দুৰ কাগছোতে

ছমৰিয়া কাজল ৰসেৰ ভোমোৰা

সিয় সেন্দুৰ সিতে না দিয়া মাইয়েৰ কোলে

-মাইয়েৰ বইসানা তুমি মাওয়ো বইলা

একবাৰ ভাবো কাজল ৰসেৰ ভোমোৰা

উত্তৰে তনে আইলোৰে সেন্দুৰ কাগছোতে

ছমৰিয়া কাজল ৰসেৰ ভোমোৰা"

বিদায় বেলিকা দৰাও তেওঁৰ সহযোগী ৩/৪ জনে কন্যাপক্ষৰ মা-দ্উতা, দা-দাদি, নানা–নানী আৰু আন আন বয়সস্ত আত্মীয়ক সেৱা জনায় । দৰাপক্ষৰ জন মুখীয়াল মানুহে বিদায় লোৱাৰ আগে আগে কন্যাপক্ষক বিয়াৰ পিছৰ নাখন দৰাঘৰলৈ নিমন্ত্ৰণ খাবলৈ আমন্ত্ৰণ জনায় । এইদৰে বিদায়-আদায় লয় ন্যাঘৰৰ পৰা ।

দৰাই বিয়া কৰাই কন্যা ঘৰত অনাৰ লগে লগে দৰাঘৰীয়াসকলে বিয়াগীত ম্ভ কৰে । দৰা-কইনাক পীৰা এখনত থিয় কৰাই দৰা মাকে দৰা-কইনাৰ ৰিত পানী ঢালি দিয়ে আৰু কইনাক ঘৰৰ ভিতৰলৈ লৈ যায় আৰু চাউল ৰখা পাত্ৰ টাৰ ভিতৰত হাত সুমোৱাই দি চাউল স্পৰ্শ কৰায় ।

বিয়াৰ পিছদিনা কইনাঘৰৰ মানুহবোৰে দৰা-কইনা নিবলৈ আহে তথা মন্ত্ৰণ খাবলৈ আহে । দেউতাকে তামোল-পাণ, মিঠাই আদি বস্তু লৈ ৰাতিপুৱাতে ৰাৰ ঘৰত উপস্থিত হৈ বিয়নিৰ হাতত তুলি দিয়ে । কইনাঘৰৰ মানুহবোৰ আহি ত-মুখ ধোৱাৰ পিছত সিহঁতক জিৰণিকোঠাত বহিবলৈ দিয়া হয় । জিৰণি লাবাৰ পিছত মানুহবোৰক খোৱা-লোৱা কৰোঁৱা হয় । খোৱা-লোৱা কৰি ইনাঘৰৰ মানুহ কেইজন দৰাৰ ঘৰত থাকি বাকীবোৰ ঘৰলৈ উভতি যায় ।

[illegible]ঘৰত খোৱা-লোৱাৰ দিনা নিমন্ত্ৰণ কৰা সমাজৰ মানুহবোৰে খোৱা-লোৱা কৰি [illegible]ৰা-কইনাক আশীৰ্বাদ-উপহাৰ দি তামোল-পাণ খাই উভতি যায় । দৰা-কইনাক [illegible]ৱা-লোৱা কৰাই কইনাঘৰৰ পৰা থাকি যোৱা মানুহবোৰে দৰা-কইনাক ঘৰলৈ [illegible] যায় ।

তাৰ পিছদিনা কইনাঘৰত দৰাঘৰৰ মানুহবোৰৰ নিমন্ত্ৰণ থাকে । দৰাঘৰৰ [illegible]নুহৰ লগতে সমাজৰ আৰু সম্পৰ্কীয় মানুহক নিমন্ত্ৰণ কৰে । নিমন্ত্ৰণ কৰা [illegible]নুহবোৰে খোৱা-লোৱা কৰি দৰা-কইনাক লৈ গুচি যায় । এই অহা-যোৱা [illegible]দ্ধতিটোক "ফিৰানী" বুলি কোৱা হয় ।

এই অনুষ্ঠানটিৰ জৰিয়তে কালাতলী অঞ্চলৰ বিবাহ পদ্ধতিটোৰ সামৰণি [illegible]টে ।

সপ্তম অধ্যায়

সমাজত বিয়া গীতৰ প্ৰচলন

সমাজত বিয়া গীত সমূহ অসমীয়া গীতি সাহিত্যৰ অমূল্য সম্পদ। এইবোৰ মহিলা সকলৰ একচেটীয়া সম্পদ বুলি কব পাৰি। বিয়াৰ লগে লগে সকলো জনগোষ্ঠীৰ মাজত বিয়াগীত বহুল প্ৰচলিত। মুছলমান সম্পদায়ৰ লোক সকলৰ মাজত বিয়াৰ আগদিনা অনুমান পৰ্ব থাকে । তেওঁলোকৰ ঘৰুৱা ভাষাত তেলাই পৰ্ব বুলি কোৱা হয়। এই পৰ্বত গোৱা গীতবোৰ হ'ল—

দুল্লা তোমাৰ জন্ম কোন থানে
দুৰা তুমি নাগবা কোন থানে
আমি নাগমু কন্যাৰ বৰণে
সাবান তোমাৰ জন্ম কোনখানে
আমাৰ জন্ম কইনাৰ দোকানে।"
"হালধি তোৰ জনম কোনখানে
আমাৰ জন্ম আলানে পালানে
হালধি তুমি নাইগবা কোনখানে আমি নাওম নওসাৰ বৰণে।"

তেলাই দিয়াৰ কাৰণে এখন পীৰা ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু পীৰাখন ধুনীয়াকৈ সজোৱা হয় ।

বিবাখনৰ এজন ৰথীয়া হৈ থাকিব লাগে সেয়েহে পীৰাৰ বিষয়ে গীত গায় -

"চন্দন কাঠেৰে সুতা বনাও ৰংগেৰে পৰি

এই পীৰাতে গোছল কৰগো বাপেৰ বৰো বেটিগো সেই পিৰাত ছোল গোছল কৰাব কন্যা কিসেৰ ভাবোনা ভাৱোগো।"

তেলাই দিয়াৰ পিছত কন্যাক বহুৱাবৰ কাৰণে ঘৰৰ মজিয়াত পাটী পাৰে । তাত কইনাক কান্দি থকা দেখি মহিলাসকলে এইদৰে গীত গায় –

মাইজালে বিছইছাও মাগো শোবা ৰংগেৰ পাটী

পাটীত বসিয়া মাগো কিশেৰ কান্দোন কান্দো

তোমাৰ নিগা আনছি মাগো হাজাৰ টাকাৰ শাৰী

মাইজালে বিছইছাও মাগো শোৱা ৰংগেৰ পাটী

পাটীত বসিয়া মাগো কিশেৰ কান্দোন কান্দো

তোমাৰ নিগে আনছি মাগো হাজাৰ টাকাৰ শাৰী।"

তেলাইৰ পিছদিনা বিয়া পৰ্ব । দৰা ঘৰৰ পৰা লোক আহি কইনা ঘৰত উপস্থিত হোৱাৰ লগে লগে আয়তী সকলে এইদৰে গীত গায় –

আইলো আইলো দামান হাৱাই গাড়ী দাবৰিয়া গো

তাওতো আন্ধাৰি ৰাইত

বসপাৰ দিমু দামান নাইয়েৰ জাংলাৰ তলে গো

তাওতো আন্ধাৰি ৰাইত

খিদা নাগলে দামান নাইয়ো ছিৰিয়া খাইয়ো গো

তাওতো আন্ধাৰি ৰাইত।”

কইনা ঘৰত দৰা আহি উপস্থিত হোৱাৰ লগে লগে দৰাক আদৰি লয়। এই ময়ত আয়তী সকলে গায়—

’মছজিদৰ চোতালত ঘটি বান্ধিলোঁ
লোহাৰে চাৰিকোনা বেৰা ঐ আল্লা
ইপিনে কোন যায়, বাইদেউৰ দৰা যায়
জোতাৰে গুমগুমি শুন ঐ আল্লা
জোতাযোৰ খুলি কি পাটিতে বহিলে
বাইদেৱে জুবিলে কান্দান ঐ আল্লা
দাউবি যোৱাগৈ মায়াকক কোৱাগৈ
জীয়াৰে ঢলি যায় শুন ঐ আল্লা।
যায়নো কি কৰিম কলিজাৰ জীয়া ঐ
শৰীৰে নেটানে মোৰ ঐ আল্লা।”

কইনা ঘৰৰ লোকৰ সন্মুখত দৰা ঘৰে দিয়া তামোলপান, মিঠাই, বিয়াৰ কাপোৰ নি, গহনা পাতি, সমাজৰ লোকক চমজাই দিয়া হয়। তাত আয়া সকলৰ বস্তু কিবা টা নিদিলে এইদৰে কয় -

ঘটক দাৰ কে তাকে ডাক দে
কানেৰি নোতি দোইৰা গোয়াল ঘৰে দে
সুনছিলি না জানছিলিনা আয়োগোৰে তেল সাবান আনছিলিনা
ঘটক দাৰ কে তাকে ডাক দে

কানেৰি নোতি দোইৰা গোয়াল ঘৰে দে

সুনছিলি না জানছিলিনা

আয়োগোৰে আইনা কাহৈ আনছিলি না। ”

কইনা জনীক আ-অলংকাৰ পিন্ধোৱাৰ সময়ত এনেদৰে গীত গায় -

“গৰনেৰ টোপলা নইয়াৰে স্বাদু

কাপোৰে টোপোলা নইয়াৰে স্বাদু দাৰাইলো বাহিৰ বাৰি

গোমেৰ বালি চেতন কৰিয়া গৰন পৰিধান কৰোৰে

গৰন পৰিধান কৰিয়াৰে বালি চলো আপোন দেশেৰে বালি

আপোন দেশে যাইয়াৰে স্বাদু মা বোলিব কাৰে

তোমাৰ মায়েৰ বদলে বালি আমাৰ মায়েৰে ডাকো

তোমাৰ মায়েৰে ডাকলেৰে স্বাদু দিব কাম কৰিতে

আমাৰ মায়েৰে ডাকলেৰে স্বাদু তুইলা কোলে নিব । ”

বিয়া কাৰ্য সম্পাদন হোৱাৰ পিছত দৰাক কইনাৰ ওচৰত বহুৱাই কইনাৰ মুখ ঢাকলৈ দিয়ে। তেতিয়াই খুলশালীবোৰে কয় -

“আয়না দেখবা

না কইনা দেখবা

তেতিয়াই দৰাই কয় –

কইনা দেখমু”

কইনা পোৱাৰ পিছত তেতিয়া দ'ৰা কইনাক পান খোওৱাৰ সময়ত আবালীবোৰে এনেদৰে গীত গায় -

"নিচেৰ তলায় বইসানা মাজেদা বাণাই পানেৰ খেলি গো

পান বেমোলা

ওপৰ তলায় বইসানা নওশা চায়গো পানেৰ খেলিগো

পান বেমোলা

পানেৰ খোল নিয়া না মাজেদা খাৱাই পানেৰ খেলি গো

পান বেমোলা।"

ইয়াৰ পিছতেই কইনা চিৰ দিনৰ কাৰনে ওলাইছে যোৱাৰ সময়ত মাক উতাকে কান্দি থকাত এইদৰে গীত গায় –

"ফুল যখন গৰিলাম গো

ফুল যখন আজিলাম গো

তুমৰা সোৱাই ফুলেৰ যত্ন কোইৰো,

ফুল যখন ফুটিবে গো

মায়েৰ অন্তৰ জুৰিৱে গো

তুমৰা সবাই মায়েকে বুজায়ো।"

"ঘৰেৰ পাছে কালাৰে কচু মহিজেল শোৱা বেটিগো

সুন্দৰ মইনা গো

এতো দিনেক পালিলাম মইনা ঠোটের আদাৰ দিয়া গো

সুন্দৰ মইনা গো

ঘৰ বোজাই আয়োগো থাকিতে মইনাক কৰলো চুৰিগো

সুন্দৰ মইনা গো

মইনাৰ বাপে ডাকনি ডাকে ভাতেৰ থালি নিয়াগো

সুন্দৰ মইনা গো।”

বিয়াৰ পিছদিনা ৰাতিপুৱা নতুন বোৱাৰীক চোতাল সাৰিব দিয়ে। তেতিয়া দিনৰে গীত গোৱা দেখা যায়-

“বৰ বাৰিৰ বৰ আইগনা গো

অ মইনা কেমনে শুৰবা আইগনাগো

তুমি যে কাইলেৰ মইনা গো

আইগনা যদি না শুৰবাৰ পাও মইনাগো

অ নমইনা চিঠি পাঠাইয়ো গো

চিঠিৰ সাথে সাথে দাসি পাঠামু গো

তুমি না কাইলেৰ মইনা গো।”

“উইঠান সুৰিতে জুৰে চোখেৰ পানী

কিসেৰ জন্যে কিসেৰ জন্যে জুৰ চোখেৰ পানী

ঘৰে থুইয়াছি জলনিয়া একটি মাওয়ি

তাৰি জন্যে জুৰে চোখেৰ পানী

উইঠান সুৰিতে জুৰে চোখেৰ পানী

ঘৰে থুইয়াছি ছুটেটা একটি ভাই

তারি জন্যে তারি জন্যে জুবে চোখের পানী।"

গতিকে দেখা যায় যে কামৰূপ জিলাৰ মুছলমান লোক সকলৰ সংস্কৃতিত খাদ্য ...াৰ আৰু বিয়া গীত বিলাক পূৰ্বৰে পৰা চলি আহিছে । এতিয়াও চলি আছে । ...াগীত বিলাক যদিও লুপ্ত হৈ যোৱাৰ পথত কিছু পৰিমানে হলেও নৱ প্ৰজন্মৰ বাবে ...ই অঞ্চল বাসীয়ে নিজস্ব সংস্কৃতিক জীৱন ধাৰা জীয়াই ৰাখিব লাগিব। এই খিনিতে ...াগীতৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

অষ্টম অধ্যায়

বাল্য বিবাহ

ল'ৰাৰ ২১ বছৰ আৰু ছোৱালীৰ ১৮ বছৰ বয়সৰ আগত বিবাহ হ'লে, তাকে বাল্য বিবাহ বুলি কোৱা হয় । বাল্য বিবাহ এক সামাজিক ব্যাধি ।

আমাৰ সমাজত বিশেষকৈ ছোৱালীসকলক কম বয়সত বিবাহ দিয়া দেখা যায় । যাৰ ফলত বিশেষকৈ আমাৰ সমাজখন নাৰী শিক্ষাত পিছপৰি আছে ।

আমাৰ গাওঁ অঞ্চলৰ পিতৃ-মাতৃয়ে ছোৱালীক নাৱালিকা অৱস্থাতেই বিয়া দি ঘৰৰ পৰা ওলাই দিব পাৰিলেহে দায়িত্ব পালন হ'ল বুলি ভাবে । ছোৱালীজনীক গোটেই জীৱন সংগিনী ৰূপে আজীৱন কাল কটাবলগীয়া নিজৰ স্বামীক নিজে পছন্দ কৰি লোৱাৰ অধিকাৰখিনিও নাই । বেচেৰীহঁতৰ মা-দেউতা, ভাই-ভনীৰ লগত যি পৰিৱেশত ডাঙৰ-দীঘল হয়, বিয়াৰ পিছত নতুন এটা পৰিয়ালত বেলেগ এটা পৰিৱেশত নিজকে খাপ খুৱাই লোৱাটো অশিক্ষিতা ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত খুবেই কঠিন কাম । তেনে অৱস্হাত সংসাৰৰ কোনো কামত বা ব্যৱহাৰ আদিত ক্ৰটি-বিচ্যুতি ঘটিলে আৰম্ভ হয় গালি-গালাজ, ককৰ্থনা, মাৰ-পিট আদি । আনকি বিবাহ বিচ্ছেদ পৰ্যন্তি ঘটে ।

মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলে যিবিলাক চৰ-চাপৰিত বসবাস কৰিছিল, তেওঁলোকৰ বহুতে অশিক্ষিত আছিল । তেওঁলোকে ভালকৈ বুজা নাছিল যে, কম বয়সত বিবাহ দিলে গৰ্ভধাৰণ কৰাৰ সময়ত ছোৱালী মৃত্যুৰ মুখত পৰে । এনেকুৱা কম বয়সত বিয়া দিয়া ছোৱালী বহুতো মত্যুৰ মুখত পৰিছে বুলি বহুতো প্ৰমাণ পোৱা যায় ।

বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাত মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ মানুহবোৰ আগৰ তুলনাত হ শিক্ষিত হৈছে আৰু শিক্ষিত হোৱাৰ ফলত দিনক দিনে বাল্য বিবাহৰ প্ৰচলন হত কমিছে ।

.১ বাল্য বিবাহৰ কাৰণসমূহঃ

। **দৰিদ্ৰতাঃ** দৰিদ্ৰতা হ'ল বাল্য বিবাহৰ এটা প্ৰধান কাৰণ । বৰ্তমান সময়ত দৰিদ্ৰ ৰিয়ালৰ লোকে ভাৱে যে ছোৱালীক সোণকালে বিয়া দিলে পৰিয়ালৰ খৰচ কম ব আৰু টকা-পইছা ৰাহি হ'ব ।

। **শিক্ষাৰ অভাৱ বা নিৰক্ষৰতাঃ** বিশেষকৈ ছোৱালীৰ অভিভাৱক নিৰক্ষৰ হোৱাৰ বেই ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত ভাল-বেয়া বিচাৰ কৰিব নোৱাৰে । অভিভাৱকসকলে ছাৱালী এজনী কম বয়সত বিয়া দিলে কেনেকুৱা সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব পাৰে, সেই বয়ে অৱগত নহয় ।

। **কু-প্ৰথাঃ** সমাজত প্ৰচলিত কিছুমান কু-প্ৰথাই বাল্য বিবাহক উদগনি গাইছে । যেনে- "ছোৱালী কুড়িতেই বুঢ়ী" বুলি প্ৰচলিত বাক্য শাৰীয়ে এই ক্ষেত্ৰত ইন্ধন যোগাই আহি আছে ।

। **যৌতুক প্ৰথাঃ** যৌতুক প্ৰথা হ'ল বাল্য বিবাহৰ আন এটা অন্যতম কাৰণ । মাৰ সমাজৰ বেছি সংখ্যক মানুহে ধাৰণা কৰে যে, ছোৱালীৰ বয়স বেছি হ'লে ক বৃহৎ পৰিমাণৰ যৌতুক দিব লাগিব, নহ'লে ছোৱালীজনী চিৰকুমাৰী হৈ থাকিব গিব ।

.২ বাল্য বিবাহৰ কু-ফলসমূহঃ

। লিখা-পঢ়া বন্ধ হৈ পৰে ।

। স্বাস্থ্য ঠিক নাথাকে ।

। শৰীৰ ভাঙি যায় ।

। ছোৱালী সৌন্দৰ্য নষ্ট হৈ যায় ।

। সংসাৰত কাজিয়া-পেচাল আৰু অশান্তিৰ সৃষ্টি হয় ।

। সন্তান জন্ম দিয়াৰ সময়ত মাক বা সন্তান উভয়ৰ মৃত্যুৰ সম্ভাৱনা থাকে ।

। অপৈনত অৱস্থাতেই সন্তান জন্ম লয় ।

.৩ বাল্য বিবাহ প্ৰতিৰোধ কৰাৰ উপায়সমূহঃ

। ল'ৰা-ছোৱালীক লিখা-পঢ়া কৰোৱাই উপাৰ্জনমুখী কৰি তোলাৰ মাধ্যমেৰে ।

। বাল্য বিবাহৰ বেয়া দিশবোৰ অভিভাৱকে উপলব্ধি কৰি কিশোৰ-কিশোৰীক ...ৰ কু-ফল সম্পৰ্কে সচেতন কৰাৰ মাধ্যমেৰে ।

। বাল্য বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত থকা আইনী ব্যৱস্থা তথা শাস্তি সম্পৰ্কে জনসাধাৰণক ...চেতন কৰাৰ মাধ্যমেৰে ।

। কোনো ঠাইত বাল্য বিবাহ হৈ থাকিলে তাৎক্ষণিকভাৱে পুলিচি অথবা চাইল্ড ...ইনৰ মানুহক খবৰ দিয়াৰ মাধ্যমেৰে ।

। ধৰ্মীয় প্ৰতিষ্ঠানসমূহত বাল্য বিবাহৰ ক্ষতিকাৰক দিশসমূহ প্ৰচাৰ কৰাৰ ...ৰিয়তে ।

। স্থানীয় লোক তথা কিশোৰ-কিশোৰীৰ দল আদিয়ে সহযোগীতা কৰি ...ভিভাৱকক বুজোৱাৰ জৰিয়তে ।

নৱম অধ্যায়

বাল্য বিবাহ ২০২২-২৩ চনৰ চৰকাৰৰ স্হিতি

বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে অতি কঠোৰ স্হিতি লৈছে অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ড০ হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাই । এই প্ৰথা শেষ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি তেওঁ ৰাজ্যত বাল্য বিবাহ ৰোধ কৰাৰ লক্ষ্যৰে বিভিন্ন পদক্ষেপ হাতত লৈছে ।

ড০ শৰ্মাই তেখেতৰ এটা ভাষণত উল্লেখ কৰে যে, বাল্য বিবাহ এক বৃহৎ প্ৰত্যাহ্বান, যিটোৰ সমাধানৰ প্ৰয়োজন, কিয়নো ই শিশুৰ শিক্ষাৰ অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত কৰে আৰু বিভিন্ন স্বাস্থ্যজনিত সমস্যাত পেলায় । তেওঁ লগতে আঙুলিয়াই দিয়ে যে, বাল্য বিবাহ বিদ্যালয় এৰাৰ এটা প্ৰধান কাৰণ আৰু ই ৰাজ্যৰ সামগ্ৰীক উন্নয়নত বাধাৰ সৃষ্টি কৰে ।

বাল্য বিবাহত অৰিহণা যোগোৱা সমাজৰ নীতি-নিয়ম সলণি কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়েও ড০ শৰ্মাই অতি স্পষ্টভাৱে কৈছে । তেওঁ পৰিয়ালসমূহৰ কন্যা সন্তানক বিদ্যালয়লৈ পঠিয়াবলৈ আহ্বান জনাইছে আৰু তেনে কৰা পৰিয়ালসমূহক তেওঁৰ চৰকাৰে বিভিন্ন আঁচনিৰ অধীনত সুবিধা প্ৰদান কৰিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে । তেওঁ নাগৰিক সমাজৰ প্ৰতিনিধিসকলকো ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ লগতে বাল্য বিবাহক নিৰুৎসাহিত কৰাত সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিছে । ইয়াৰ উপৰিও ড০ শৰ্মাই ঘোষণা কৰিছে যে, তেওঁৰ চৰকাৰে ৰাজ্যজুৰি বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে ব্যাপক অভিযান আৰম্ভ কৰিব আৰু ১৪ বছৰৰ তলৰ ছোৱালীৰ সৈতে বিবাহ কৰা পুৰুষক যৌন অপৰাধৰ পৰা শিশু সুৰক্ষা আইন, ২০১২ (POCSO) ৰ অধীনত গোচৰ ৰুজু কৰা হ'ব । এই ক্ষেত্ৰত ৰাজ্য চৰকাৰে "ধৰ্ম নিৰপেক্ষ" আৰু "নিৰপেক্ষ" ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব বুলি তেওঁ আশ্বাস

িয়ে । অসমত POCSO আইনৰ অধীনত ১৪ বছৰৰ তলৰ ছোৱালীক বিয়া কৰাই দিয়া পুৰুষক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব আৰু বিয়া কৰোৱা পুৰুষক চৰকাৰে নাম দিছে অবৈধ স্বামী । ২০২৩ চনৰ ২৩ জানুৱাৰীত ড০ শৰ্মাই যে অসম চৰকাৰে বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে ৰাজ্যজুৰি অভিযান আৰম্ভ কৰিব আৰু বাল্য বিবাহৰ লগত জড়িত লোক যেনে- ছোৱালীৰ বাপেক, ল'ৰাৰ বাপেক, কাজী আৰু ল'ৰা (দৰা) । এইসকল লোকৰ বিৰুদ্ধে কঠোৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব । যিসকলে ১৪ বছৰৰ তলৰ ছোৱালীৰ লগতে বিবাহ কৰিছে, তেওঁলোকক যৌন অপৰাধৰ পৰা শিশু সুৰক্ষা (POCSO) আইনৰ অধীনত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হ'ব । ১৪-১৮ বছৰ বয়সৰ ছোৱালীৰ লগত বিবাহ কৰা সকলক বাল্য বিবাহ নিষেধাজ্ঞা আইনৰ অধীনত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হ'ব । এই ঘোষণাৰ পিছৰে পৰা অসম আৰক্ষীয়ে সমগ্ৰ ৰাজ্যতে বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে ...০০৪ টা গোচৰ পঞ্জীয়ন কৰিছে আৰু এই গোচৰসমূহৰ গ্ৰেপ্তাৰৰ প্ৰক্ৰিয়া ২০২৩ চনৰ ৩ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা আৰম্ভ হ'ব ।

বাল্য বিবাহক লৈ ড০ হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাৰ স্থিতি স্পষ্ট আৰু অদম্য । তেওঁ অসমৰ এই ক্ষতিকাৰক প্ৰথাৰ অন্ত পেলাবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ আৰু ইয়াক

বাস্তৱত পৰিণত কৰাৰ লগতে শিশুৰ অধিকাৰ সুৰক্ষিত কৰাৰ বাবে সুনিৰ্দিষ্ট পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে ।

বাল্য বিবাহ আইন উলংঘা কৰাসকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে এটা স্পষ্ট বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰা হয় যে বাল্য বিবাহ গ্ৰহণযোগ্য নহয় আৰু ইয়াক সহ্য কৰা নহ'ব । ফলত ই মানুহক এই অবৈধ আৰু ক্ষতিকাৰক প্ৰথাত লিপ্ত হোৱাৰ পৰা বিৰত ৰাখিব আৰু ৰাজ্যখনত বাল্য বিবাহৰ সংখ্যা হ্ৰাস কৰাত সহায় কৰিব । তদুপৰি এই আইন উলংঘা কৰাসকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰটোৱে আন সকলৰ বাবে প্ৰতিৰোধক হিচাপে কাম কৰবি, যিসকলে হয়তো বাল্য বিবাহৰ কথা চিন্তা কৰি আছে । তদুপৰি এই আইনৰ উলংঘা কৰা সকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে শিশুৰ অধিকাৰো সুৰক্ষিত হ'ব । কম বয়সত বিবাহ পাশত আবদ্ধ হোৱা শিশুসকলক প্ৰায়ে

তেওঁলোকৰ মৌলিক অধিকাৰ, যেনে- শিক্ষাৰ অধিকাৰ আৰু তেওঁলোকৰ জীৱনত প্ৰভাৱ পেলোৱা সিদ্ধান্তত অংশ গ্ৰহণৰ অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হয়। এই আইন উলংঘা কৰা সকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি চৰকাৰে শিশুৰ অধিকাৰৰ বাবে এক বৃহৎ স্থিতি গ্ৰহণ কৰিছে আৰু এইদৰে তেওঁলোকক সুৰক্ষিত কৰাটো নিশ্চিত কৰাৰ বাবে কাম কৰি আছে ।

সামৰণিত ক'ব পাৰি যে, বাল্য বিবাহ আইন উলংঘা কৰাসকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ড০ হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাৰ স্হিতি সমৰ্থন কৰাটো বাল্য বিবাহ নিৰ্মূল আৰু শিশুৰ অধিকাৰ সুৰক্ষিত কৰাৰ বাবে অতি প্ৰয়োজনীয় । ই এটা স্পষ্ট বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিব যে বাল্য বিবাহ গ্ৰহণযোগ্য নহয় আৰু ইয়াক সহ্য কৰা নহ'ব আৰু ই এই ক্ষতিকাৰক প্ৰথাৰ প্ৰতি সমাজৰ মনোভাৱ সলণি কৰাত সহায় কৰিব । যৌথ পদক্ষেপ লৈ আমি বাল্য বিবাহৰ অন্ত পেলাব পাৰোঁ আৰু শিশুক প্ৰাপ্য উজ্জ্বল ভৱিষ্যত দিব পাৰোঁ ।

গুৱাহাটী, ২ ফেব্ৰুৱাৰীঃ বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে মুখ্যমন্ত্ৰী ড০ হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাই এক প্ৰকাৰ যুদ্ধ ঘোষণা কৰাৰ পাছতে অসমমত যোৱা ১০ দিনত বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে ৰুজু হৈছে বহু গোচৰ । মুখ্যমন্ত্ৰী ড০ হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাই বৃহস্পতিবাৰে সামাজিক মাধ্যমৰ জৰিয়তে সদৰি কৰা মতে এতিয়ালৈ অসমত বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে ৰুজু কৰা হৈছে ৪০০৪ টা গোচৰ (4004 Cases against Child Marriage in Assam) । মুখ্যমন্ত্ৰী ড০ হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাই সদৰি কৰা মতে তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে শুকুৰবাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হ'ব আইনী ব্যৱস্থা ।

তথ্য মতে অসমৰ ৩৬ খন জিলাৰ ভিতৰত বাল্য বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত ধুবুৰী জিলাত সৰ্বাধিক গোচৰ ৰুজু হৈছে (Child marriage case highest in Dhubri District) । দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় স্থানত আছে ক্ৰমে হোজাই আৰু ওদালগুৰি জিলা । তথ্য মতে বাল্য বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত ধুবুৰী জিলাত ৩৭০ টা, হোজাই জিলাত ২৫৫ টা, ওদালগুৰি জিলাত ২৩৫ টা, কামৰূপ মহানগৰ জিলাত ১৩২ টা, বাক্সা জিলাত

৫৩ টা, বৰপেটা জিলাত ৮১ টা, বিশ্বনাথ জিলাত ৯৮ টা, বঙাইগাওঁ জিলাত ২৩ টা, কাছাৰ জিলাত ৩৫ টা, চৰাইদেউ জিলাত ৭৮ টা, চিৰাং জিলাত ৫৪ টা, ৰং জিলাত ১২৫ টা, ধেমাজি জিলাত ১০১ টা ।

ডিব্ৰুগড় জিলাত ৭৫ টা, ডিমা হাছাও জিলাত ২৪ টা, মৰিগাওঁ জিলাত ২৪ টা, গোলাঘাট জিলাত ৬২ টা, যোৰহাট জিলাত ২৫ টা, কামৰূপ জিলাত ৮০ া, কাৰ্বি আংলং জিলাত ১২৬ টা, কৰিমগঞ্জ জিলাত ৯২ টা, কোকৰাঝাৰ জিলাত ০৪ টা, লখিমপুৰ জিলাত ৩২ টা, মাজুলী জিলাত ৪৪ টা, নগাওঁ জিলাত ১১৩ টা, লবাৰী জিলাত ১৭১ টা, শদিয়া জিলাত ৮৫ টা, শিৱসাগৰ জিলাত ৫৪ টা, শাণিতপুৰ জিলাত ৬০ টা, দক্ষিণ শালমাৰা জিলাত ১৪৫ টা, তামোলপুৰ জিলাত ১০ টা, তিনিচুকীয়া জিলাত ৭৩ টা, হামৰেণ জিলাত ১৫ টা আৰু হাইলাকান্দি জিলাত ১ টা গোচৰ ৰুজু হৈছে । উল্লেখ্য যে যোৱা ২৩ জানুৱাৰীত জনতা ভৱনত ক সংবাদ মেল সম্বোধন কৰি মুখ্যমন্ত্ৰী ড০ হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাই কয় যে দেশৰ ংসদে ২০০৬ চনতেই গ্ৰহণ কৰা বাল্য বিবাহ নিষিদ্ধকৰণ আইন গ্ৰহণ কৰিছিল । কবিনেটে ৰাজ্যত এই আইন কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰি ২৪ জানুৱাৰীৰ পৰা ৰাজ্যত এই আইনৰ অধীনত ব্যাপক অভিযান চলোৱাৰ বাবে

আৰক্ষীক নিৰ্দেশ দিছে (Assam's CM reacts over Child Marriage) ।

আৰক্ষীয়ে ১৪ বছৰৰ তলৰ যিসিকল মহিলাৰ বিৰুদ্ধে এই অপৰাধ সংঘটিত হৈছে, সেই সকলৰ বিৰুদ্ধে "পক্সো" আইনৰ অধীনত গোচৰ ল'ব । এই আইনৰ অধীনত সৰ্বাধিক শাস্তি হ'ল যাৱজ্জীৱন কাৰাদণ্ড । গতিকে কোনোৱে তেনে শিশুক বিয়া কৰালে বা মাতৃত্বৰ বোজা জাপি দিলে তেওঁৰ অপৰাধ "পক্সো" আইনৰ অধীনত গণ্য কৰা হ'ব । ১৪ বছৰৰ তলৰখিনিৰ ক্ষেত্ৰত বাল্য বিবাহ নিষিদ্ধ আইনৰ অধীনত গোচৰ ল'বলৈ আৰক্ষীক নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে বুলি মুখ্যমন্ত্ৰী ড০ হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাই সদৰি কৰিছিল । মন কৰিবলগীয়া যে, শেহতীয়াকৈ প্ৰকাশ পোৱা এন.এম.এইচ,এছ-৫ (২০১৯-২০২০) ৰ তথ্য মতে অসমত ১৮ বছৰৰ

লৰ বিবাহ পাশত আবদ্ধ হোৱা কিশোৰীৰ হাৰ ৩১.৮ শতাংশ । আনহাতে তাৰ বিপৰীতে এন.এম.এইচ,এছ-৫ (২০১৯-২০২০) ৰ তথ্য মতে সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়ত ১৮ বছৰৰ তলৰ বিবাহ পাশত আবদ্ধ হোৱা কিশোৰীৰ হাৰ আছিল ২৩.৩ শতাংশ ।

ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে অসমত ১৮ বছৰৰ তলৰ বিবাহ পাশত আবদ্ধ হোৱা কিশোৰীৰ হাৰ সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়তকৈ যথেষ্ট বেছি (Child Marriage rate in Assam) *। আকৌ ২০১৫-২০১৬ চনৰ পৰা ২০১৯-২০২০ চনলৈ অসমত ১৮ বচৰৰ* তলৰ বিবাহ পাশত আবদ্ধ হোৱা কিশোৰীৰ হাৰ অৰ্থাৎ বাল্য বিবাহৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাই আহিছে । চৰকাৰৰ এই পদক্ষেপ বহতো মহিলাই মানি ল'ব পৰা নাছিল । স্বামীক যেতিয়া গ্ৰেপ্তাৰ কৰি আনে থানালৈ, তেতিয়া এই কথা বিবাহিত মহিলাসকলে সহজভাৱে মানি ল'ব পৰা নাছিল । থানাৰ সন্মুখে সন্মুখে হাজাৰ হাজাৰ মহিলা প্ৰতিবাদ কৰা দেখা গৈছিল । অবৈধ স্বামী হিচাপে মানি ল'ব পৰা নাছিল । এবাৰ চাবলৈ কান্দি কান্দি প্ৰতিবাদ কৰা দেখা গৈছিল । আকৌ, কোনফালে আত্মহত্যা কৰাও দেখা গৈছে । অপাৰেশ্যন বাল্য বিবাহ অব্যাহত । স্বামী-পুত্ৰ জেলত, সংসাৰখন চলাই নিয়াত বহুত অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছে মহিলাসকলৰ । এই কথা উল্লেখ কৰে মহিলাসকলে সংবাদ মাধ্যমৰ আগত । স্বামী-পুত্ৰ জেলত, ঘৰলৈ

পুলিচ অহা দেখি আতংকত মৃত্যুৰ পথ বাছি লয় মহিলাই । স্বামীক জেললৈ নিয়াৰ বাবে চীপজৰী লৈ আত্মহত্যা কৰা দেখা গৈছে ।

বাল্য বিবাহ অসমৰ এটা ডাঙৰ সমস্যা, যিটো তৎকালীনভাৱে সমাধান কৰিব বিচাৰিছে চৰকাৰে । এই সমস্যাৰ সমাধানৰ বাবে চৰকাৰ আৰু অন্যান্য প্ৰাসংগিক অংশীদাৰসকলে শিক্ষাৰ সুবিধা বৃদ্ধি, সমাজিক নীতি-নিয়ম সলণি কৰা, আইন প্ৰয়োগৰ উন্নতি আদিকে ধৰি বহুমুখী পন্থা গ্ৰহণ কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয় । বাল্য বিবাহে কণমানি ছোৱালীৰ শৈশৱ আৰু উন্নত ভৱিষ্যতৰ অধিকাৰ কাঢ়ি লৈ

যায় । অসমৰ প্ৰতিটো শিশুৱে যাতে নিজৰ পূৰ্ণ সামৰ্থ লাভ কৰাৰ সুযোগ পায় আৰু যিকোনো ধৰণৰ ক্ষতি আৰু শোষণৰ পৰা মুক্ত জীৱন-যাপন কৰাটো নিশ্চিত কৰা আমাৰ দায়িত্ব ।

বাল্য বিবাহৰ বিৰুদ্ধে অসম চৰকাৰে যি পদক্ষেপ হাত লৈছে, সেই পদক্ষেপৰ দ্বাৰা আমাৰ অসমৰ নাৰীৰ ভৱিষ্যত উন্নত হৈছে আৰু হ'ব বুলি আমি সকলোৱে ভাৱো । এই পদক্ষেপ লোৱাৰ বাবে আমি অসমৰ সকলোৱে অসম চৰকাৰক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ ।

দশম অধ্যায়

যৌতুক প্ৰথা আৰু ইয়াৰ প্ৰতিকাৰ

পুৰণী কালৰ পৰাই মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ মাজত যৌতুক প্ৰথা প্ৰচলন হৈ আহিছে। বৰ্ত্তমান দেখা যায় সকলো ধৰ্মৰ মানুহৰ মাজতেই এই যৌতুক প্ৰথা চলি আহিছে। সমগ্ৰ দেশতেই এই যৌতুক নামৰ ব্যধিয়ে অধিক সাৰে গা কৰি উঠিছে। অসমৰ কাৰূপ জিলাৰ বকো সমষ্টিৰ আমাৰ এই কালাতলী অঞ্চলৰ মুছলমান লোকসকলেও এই ব্যধিৰ পৰা হাত হাৰিব পৰা নাই। প্ৰথম অৱস্থাত দৰাই কন্যা পক্ষক যৌতুক দিব লাগিছিল। সেই সময়ৰ ল'ৰা বিয়া কৰাবলৈ ছোৱালী বিছাৰি পোৱা খুব টান আছিল। হয়তো তেতিয়াৰ যুগত আমাৰ এই সমাজত ল'ৰাতকৈ ছোৱালীৰ সংখ্যা কম আছিল। সেইবাবেই হয়তো ছোৱালীৰ প্ৰমূল্য বেছি আছিল। কাল ক্ৰমত সময় বাগৰাৰ লগে লগে এই যৌতুক নামৰ অভিশাপ এতিয়া ওলোটা গতিতে আগবাঢ়িছে। এতিয়া দৰা পক্ষ নহয় ছোৱালী পক্ষই যৌতুক দিব লাগে দৰাক । উপযুক্ত পৰিমানৰ যৌতুক নাপালে ছোৱালী বিয়া নকৰে। ইয়াৰ ফলত ছোৱালীৰ দেউতাই এনে এটা অসহায় অৱস্থাত পৰি যায় যে যৌতুক দিলেও এক প্ৰকাৰ অপৰাধ আৰু নিদিলেও বিয়াখন সংগঠিত হৈ নুঠে। ছোৱালীৰ দেওতাই সমৰ্থ্য হওক বা নহওক ছোৱালী বিয়া দিবলৈ হলে যৌতুক দিবই লাগিব। বৰ্তমান সমাজত দেখিবলৈ পোৱা যায় যে বিয়াৰ পিছত দৰা ঘৰৰ পৰা কন্যাক নানা ধৰণৰ অন্যায় অত্যাচাৰ আৰু অবৈধ বাবে মাৰ-পিঠ কৰা দেখা যায়। ইয়াৰ কাৰণ কিছু টকা পইছা কন্যা ঘৰৰ পৰা দিব লাগে। যৌতুক নামৰ এই ব্যাধিটো বৰ্তমান চহৰে-নগৰে আনকি এই অঞ্চলে বিভিন্ন জাতি গোষ্ঠীৰ মাজতেই মহামাৰীৰ ধৰে বিয়পী পৰিছে । ইয়াৰ ফলত বহুত অসহায় যুৱতি বিবাহিতা জীৱনত অকাল মৃত্যুক সাৱটি লব লগা হৈছে।

ৰ প্ৰতিকাৰ : যিহেতু এই যৌতুক ব্যৱস্থাটো দেশৰ চুকে-কুণে সোমাই পৰিছে। ৱাবে সৰ্ব সাধাৰণৰ মঙ্গলৰ বাবে ও সৰ্ব সাধাৰণ নাগৰিকে যাতে বিয়া বাবুত এই তুক আকাংখ্যাই যৌতুক প্ৰথাৰ বলি হ'ব লগা নহয় তাৰ বাবে চৰকাৰে বলিষ্ঠ ৰ আইন প্ৰণয়ন কৰি এই প্ৰথা বন্ধ কৰি দিব লাগে। যদিহে এই যৌতুক প্ৰথা জৰ পৰা নাইকীয়া হৈ যায়। তেন্তে আগন্তক দিনলৈ সমাজ জীৱনত নামি আহিব ৰ বাতাবৰণ ।

প্ৰশ্নপত্ৰৰ যোগেদি তথ্য সংগ্ৰহঃ

১) বিবাহ/ বহু বিবাহ/ যৌতুকঃ

ক) মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ মাজত বিবাহৰ কাৰনে লৰা-ছোৱালীৰ বিয়াৰ বয়স কিমান বুলি ভাবে ?

খ) বহু-বিবাহ ইছলামত নিষিদ্ধ আছেনে ?

গ) ইছলাম ধৰ্মমতে যৌতুক প্ৰথা প্ৰযোজ্য হয়নে ?

ঘ) যৌতুক প্ৰথাই সমাজত ব্যাধি হিচাপে থিয় দিছেনে ?

ঙ) বাল্য-বিবাহ সমাজৰ পৰা নিৰ্মল কৰিব পাৰিনে ?

২) শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্যঃ

ক) কালাতলী অঞ্চলত জনসংখ্যা অনুপাতে শিক্ষানুষ্ঠানৰ অভাৱ হয়নে ?

খ) বৰ্তমানত কালাতলী অঞ্চলত জনসংখ্যা অনুপাতে শিক্ষাৰ হাৰ কিমান ?

গ) স্বাস্থ্যজনিত উন্নত চিকিৎসালয় ইয়াত আছেনে ?

ঘ) বানপানীৰ প্ৰভাৱ কালাতলী অঞ্চলত কেনেদৰে পৰে ?

ঙ) চৰকাৰে জন-গনৰ কাৰনে নিৰ্মল পানী যোগান আঁচনি গ্ৰহন কৰিছেনে ?

চ) বিবাহ বিচ্ছেদ বন্ধ কৰাৰ কিবা পদক্ষেপ এই অঞ্চলত জনসাধাৰনে লৈছেনে ?

ছ) বাল্য বিবাহ বন্ধ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ আইনী-ব্যৱস্থাৰ ওপৰত জনসাধাৰনে সজাগনে ?

একাদশ অধ্যায়

ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্যৰ বৰ্ণনা আৰু পৰামৰ্শৱালী আৰু সামৰনিঃ(Findings and Suggestion and conclusion)\

উক্ত ক্ষেত্ৰভিত্তিক ক্ষুদ্ৰ গৱেষনা কৰাৰ ফলত মই সোনতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ ষষ্ঠ ষান্মাষিকৰ গৱেষিকা ছাত্ৰী হিচাপে তলত উল্লেখিত তথ্য সমুহ উদঘাটন কৰিছো।

১. যৌতুক প্ৰথাটো সমাজৰ ব্যাধি।

২. চলিত বছৰত বাল্য বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ।

৩. সমাজত বাল্য বিবাহ পদ্ধতিৰ প্ৰচলন আছে।

৪. বাল্য বিবাহৰ কাৰণে জনসংখ্যা বিস্ফোৰন হৈছে।

৫. শিক্ষাৰ অভাৱ।

৬. স্বাস্থ্য পৰিসেৱা অনুন্নত।

৭. কৃষিৰ দিশত অনুন্নত।

ওপৰত উল্লেখ কৰা তথ্য সমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি সমস্যা সমুহৰ সমাধানৰ কাৰনে তলত পৰামৰ্শ দিয়া হল।

(ক) সমাজৰ পৰা যৌতুক নামৰ যি কু-প্ৰথা চলি আছে এই প্ৰথাবোৰ সমাজৰ পৰা নিৰ্মুল হলে সমাজৰ দুখীয়া জনসাধাৰনে দৰিদ্ৰতা জনিত কাৰনত ছোৱালীৰ বিয়াৰ ক্ষেত্ৰত সৃষ্ঠি হোৱা সামাজিক ব্যধিটো দূৰ হব আৰু সমাজ খনতো উন্নতি হব। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষিত যুৱ সমাজৰ ভূমিকা বহুতো লক্ষনীয় হব।

(খ) বাল্য বিবাহ সমাজৰ আন এক জটিল ব্যধি। ইয়াৰ ফলত সমাজত জন বিস্ফোৰণ বৃদ্ধি হৈছে। মৃত্যুৰ হাৰ বাঢ়িছে আৰু সমাজত স্বাস্থ্য-ব্যৱস্থাৰ যথেষ্ঠ অৱনতি ঘটিছে।

...বেমাৰ আজাৰে আগুৰি ধৰিছে। উক্ত ব্যাধিৰ প্ৰতি দৃষ্টি ৰাখি বৰ্তমান চৰকাৰখনে যি ফলদায়ক ব্যৱস্থা ... লৈছে সি সঁচাকৈয়ে শলাগিবলগীয়া।

(গ) কম বয়সত বিয়া হোৱাৰ ফলত জনবিস্ফোৰণ হৈছে, ই দেশত আৰ্থ সামাজিক দিশত এক জলন্ত ...ৰ সৃষ্টি কৰিছে। সৰ্বশিক্ষাৰ জৰিয়তে চৰকাৰে গ্ৰহন কৰা পদক্ষেপক জনসাধাৰনে আকুৱালী লৈ সমাজৰ ...শিক্ষাৰ সাৰ বৃদ্ধি হলে বাল্য বিবাহবোৰ বন্ধ হব, আৰু জনবিস্ফোৰণ কুফলবোৰ নাইকীয়া হব।

(ঘ) শিক্ষা আৰু যাতায়াত ব্যৱস্থাৰ অৱনতিয়ে সমাজত এই কু-প্ৰথাবোৰ বৃদ্ধিত সমল যোগাইছে। শিক্ষা ...যাতায়াত ব্যৱস্থা উন্নত হলে সমাজখন শিক্ষিত হলে এই প্ৰথাবোৰ নিশ্চয় নাইকীয়া হব আৰু সমাজখন ...হব।

(ঙ) আমাৰ এই অঞ্চলবোৰ কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত অনুন্নত হোৱাৰ কাৰন বোৰো শিক্ষা আৰু কাৰি-কৰি দিশত ...ৰি থকা।

শিক্ষা আৰু কাৰি-কৰি দিশত লৰাৰ লগত নাৰীয়েও অগ্ৰগতি লাভ কৰিলে উন্নত প্ৰযুক্তিত কৃষি ...হব আৰু কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত অঞ্চলবোৰ উন্নত হব।

সামৰণি

কালাতলী গাওঁৰ বিবাহ পদ্ধতি যৌতুক প্ৰথাৰ প্ৰভাৱ এই গাওঁৰ সমাজ বনৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত । এই প্ৰকল্পত কালাতলী গাওঁৰ মুছলমান প্ৰদায়ৰ বিবাহ পদ্ধতি সম্পৰ্কে চমু আভাস দিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে । সমাজ বনৰ কিবা বৰ প্ৰয়োজেনীয়তা আৰু যৌতুক প্ৰথাৰ লগত জড়িত মানুহৰ কৰ্ম বনৰ ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা হৈছে । এই বিষয়ত মুছলমান প্ৰদায়ৰ ইছলাম ধৰ্মত বিবাহ পদ্ধতি আৰু যৌতুক প্ৰথাৰ সমন্বয়ত সৃষ্টি হোৱা লমান সমাজত বিবাহ পদ্ধতিৰ পটভূমি সৃষ্টি হৈছে । ই প্ৰধানত আমাৰ জত পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ মনৰ বন্ধনৰ সৃষ্টি কৰে । ইয়াৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হে, বিবাহৰ পিছত সুখৰ জীৱন যাপন কৰি সমাজক উন্নতিৰ ফালে আগবঢ়াই । সেয়েহে আমাৰ সমাজত বিবাহ অনুষ্ঠানত যৌতুক লৈ বহুতো কাজিয়া ৰা দেখা যায় । গতিকে আমাৰ সমাজত যাতে এই যৌতুক প্ৰথা লৈ ভৱিষ্যতে নো ধৰণৰ মনোমলিন্যৰ সৃষ্টি নহয়, তাৰ প্ৰতি আমাৰ সমাজখন সজাগ থকা চিত । যোগ্যজনৰ মন যাতে এই বিষয় লৈ আকৰ্ষিত হয়, সেই উদ্দেশ্যহে লাতলী গাওঁৰ মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ বিবাহ পদ্ধতি আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা জ চিত্ৰৰ এক সমীক্ষাত্মক অধ্যয়ন সংকলন কৰা হয় ।

এই ক্ষুদ্ৰ গৱেষণাৰ জৰিয়তে আমি উপলব্ধি কৰিব পাৰিছোঁ যে, সমাজৰ হখিনিক সজাগতা সভা আৰু সাক্ষাৎকাৰৰ জৰিয়তে ইয়াত প্ৰচলিত বিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ আৰু শিক্ষাৰ প্ৰতি অনগ্ৰহতাই সমাজখন পিছ পৰি আছে দি আমাৰ এই প্ৰয়াস তেওঁলোকৰ বোধগম্য হয়, তেতিয়াহ'লে সমাজৰ পৰা প্ৰথাবোৰ আতৰি মানুহ শিক্ষা গ্ৰহণৰ প্ৰতি ব্ৰতি হ'ব, তেতিয়া সমাজখনত হৰ শিক্ষা, সংস্কৃতি, স্বাস্থ্যৰ লগে লগে মানুহখিনিৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশবোৰৰ ষ্ট উন্নতি হ'ব ।

আলোক চিত্র

গ্ৰন্থপঞ্জী

১। মালিক ড০ আব্দুলঃ অসমীয়া মুছলমান সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ আভাস

২। নেওগ ড০ মহেশ্বৰঃ আধুনিক অসমীয়া অভিধান

৩। ছাত্তাৰ আব্দুছঃ সংমিশ্ৰনত অসমীয়া সংস্কৃতি

৪। দাস ভুৱন মোহনঃ অসমৰ মানুহ
(সম্পাদিত)

৫। বৰুৱা হেমচন্দ্ৰঃ হেমকোষ

—ঃসমাপ্তঃ-

অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰকল্প

প্ৰকল্পৰ নামঃ কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ জন-জীৱন আৰু বিবাহ পদ্ধতিৰ দেখা পোৱা লোকাচাৰ"

72/80

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকৰ অসমীয়া প্ৰধান পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন ভিত্তিত প্ৰস্তুত কৰা ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ।

30/05/2023

তত্ত্বাৱধায়ক
আহেৰ আলী আহমেদ
সহঃ অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
জিল — কামৰূপ (অসম)
পিন-৭৮১১৩৬

External Examiner

গৱেষক ছাত্ৰ
ছাইফুল ইছলাম
শ্ৰেণী -স্নাতক ষষ্ঠ বৰ্ষ
ষষ্ঠ ষান্মাসিক
ৰোল- UA-201-041-নং-0084
পঞ্জীয়ন নং- 20016998
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

চন- ২০২৩ইং

অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰকল্প

প্ৰকল্পৰ নামঃ কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ জন-জীৱন আৰু বিবাহ পদ্ধতিৰ দেখা পোৱা লোকাচাৰ"

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকৰ অসমীয়া প্ৰধান পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন ভিত্তিত প্ৰস্তুত কৰা ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ।

তত্ত্বাৱধায়ক
আহেৰ আলী আহমেদ
সহঃ অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
জিলা – কামৰূপ (অসম)
পিন-৭৮১১৩৬

গৱেষক ছাত্ৰ
ছাইফুল ইছলাম
শ্ৰেণী -স্নাতক ষষ্ঠ বৰ্ষ
ষষ্ঠ ষান্মাসিক
ৰোল- UA-201-041-নং-0084
পঞ্জীয়ন নং- 20016998
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

চন- ২০২৩ইং

:প্ৰকল্প কাৰ্যৰ উদ্দেশ্য আৰু নিৰ্ধাৰন:

(Formulating the objectives of Project work/ Field study)

যিকোনো প্ৰকল্প (Project) এটাৰ উদ্দেশ্য হৈছে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে নিৰ্বাচন কৰি লোৱা একোটা বিষয় সম্পৰ্কত উদ্ভৱ হোৱা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা। কি কৰিব বিচৰা হৈছে, কিহৰ অনুসন্ধানত প্ৰকল্প কাৰ্যটো হাতত লোৱা হৈছে- সেইটোৱে হল প্ৰকল্প কাৰ্য এটাৰ আটাইতকৈ প্ৰাথমিক আৰু গুৰুত্বপুৰ্ন দিশ। এনে ধৰনৰ অনুসন্ধানী প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচৰা কাৰ্যৰ বাবেই প্ৰকল্প কাৰ্যৰ উদ্দশ্যৰ প্ৰয়োজন হয়।প্ৰকৃততে সকলো প্ৰকাৰৰ গবেষনামূলক প্ৰকল্প কাৰ্যৰ সম্পুৰ্ন নিজস্ব কিছুমান উদ্দেশ্য নিহিত হৈ থাকে। সকলো প্ৰকল্প কাৰ্যৰেই সুক্ষ্ম, গভীৰ,তাৎপৰ্যপূৰ্ন আৰু দুৰদৰ্শী কাৰ্যকাৰিতা থকা অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্য থাকে। তেনেধৰনৰ অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্য কেইটামানৰ বিষয়ে তলত উল্লেখ কৰা হল।

১) ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ চৰ-চাপৰিৰ সংখ্যালঘু জনসাধাৰনৰ জীৱন-গাঁথা সৰ্বজন গৃহিত হোৱাকৈ নতুন দৃষ্টিভংগী বা বিষয়টোৰ সত্য উদঘাটন।

২) গৰাহখহনীয়া হোৱা হেতুকে মানুহৰ জীৱন-প্ৰবাহ এক দুৰ্ঘোৰ কৰাল গ্ৰাসত উপনীত হোৱাৰ পটভূমি চিত্ৰিত কৰাটোৱে ইয়াৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য।

৩) বানপানীত জীৱন-পদ্ধতি বিধস্থ্যত হোৱাৰ জীৱন্ত প্ৰতিচ্ছবি বিশ্লেষন কৰাটো ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য।

****

সূচীপত্ৰ

অধ্যায়	বিষয়	পৃষ্ঠা নং
প্ৰথম	কাছুমাৰাৰ নামাকৰণ , চাৰিসীমা,জনসংখ্যাৰ গাঁথনি, চৰ-চাপৰিৰ সংজ্ঞা, মাছ ধৰা পদ্ধতি, সঁজুলি সমূহ,	4-10
দ্বিতীয়	চৰ অঞ্চলত উৎপাদিত কৃষিজাত সামগ্ৰী, কাছুমাৰা অঞ্চলত চিকিৎসা ব্যৱস্থা, বানপানী আৰু গড়াখহনীয়া,বিবাহ পদ্ধতি,চৰাঞ্চলত প্ৰচলিত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ গীত,হাঁথৰ আৰু ফকৰা যোজনা সমূহ,চৰ অঞ্চলত নাৰী শিক্ষাৰ গুৰুত্ব, চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠান	11-21
তৃতীয়	কাছুমাৰা অঞ্চলত শিক্ষা, কাছুমাৰা অঞ্চলত যাতায়ত ব্যৱস্থা, কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ আৰ্থ সামাজিক দিশ	22-26
চতুৰ্থ	প্ৰশ্নপত্ৰৰ যোগেদি তথ্যৰ সংগ্ৰহ	27-28
পঞ্চম	অধ্যয়নৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্যৰ বৰ্ণনা পৰামৰ্শৱলী আৰু সামৰণি	29-30
	সামৰণি	31
	গ্ৰন্থ/পঞ্জী	32
	আলোকচিত্ৰ	33

পাতনি

ববপেটা জিলাৰ আবু কামৰূপ জিলাৰ মাজত অন্তৰ্গত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ দক্ষিণ পাৰত অবস্থিত কেইখন মান চৰ-চাপৰিত স্বাধীনোত্তৰ কালৰ পৰা বসবাস কৰি থকা জনসমাজৰ লোক সংস্কৃতিৰ এটি বিশ্লেষনাত্মক বা গবেষণাত্মক এটি অধ্যায়ৰ ব্যাখ্যা যুগুতাইচো।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ চৰ-চাপৰিত গঢ়লৈ উঠা গাওঁ বিলাকৰ ভৌগোলিক অৱস্থিতি, এই অঞ্চললৈ প্ৰব্ৰজিত হৈ অহা জনগোষ্ঠীৰ আৰ্থ সামাজিক অৱস্থা, শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতা, ধৰ্মীয় আচৰণ বিধি, থলুৱা গীত মাত, লগতে সাধুকথা, ফকৰা-যোজনা স্থানীয় ভাৱে পৰিৱেশিত কৰা বিভিন্ন ধৰণৰ খেল-ধেমালি, বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন সমাজত পালন কৰি অহা বিভিন্ন ধৰণৰ ধৰ্মীয় উৎসৱ পাৰ্বন আবু সামাজিক সংগঠন সমূহ আবু সামাজিক ৰীতি-নীতিৰ বিষয়ে হুবহু চিত্ৰ প্ৰতিফলিত কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে৷

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ চৰ-চাপৰিৰ চৰ গাওঁ সমূহ হ'ল লক্ষীপুৰ, মৰিছা কান্দি, পামপাৰা, কাজিয়াৰ চৰ, উত্তৰ আণ্ডাভাঙা, চন্দনপুৰ, ভেলেঙ্গী চৰ, চাংবান্ধা, খোলাবান্ধাৰ উত্তৰ অংশ নহৰা চৰ, নিৰালা কেদেকী, সুখচৰ, ধৰ্মপুৰ, ভাতনা পাইতি, ছয়সীমানা ৰাজাৰ চৰ, উজৰিৰ চৰ আদি৷ আনহাতে চাপৰি গাওঁ সমূহ হ'ল পূৱ মহচৰা, আঙাভাঙা, কাছুমাৰা, শিমুল বাৰী, খোলাবান্দা, মৈৰাদিয়া, পাটিমাৰী, মাজৰ চৰ, নিচানৰ চৰ, আলোপতি বাঘ মাৰা চৰ আদি চাপৰিৰ গাওঁ সমূহত বসবাস কৰা জনগোষ্ঠীৰ লোক সংস্কৃতি এটি গৱেষণাত্মক চিত্ৰ ৰূপায়ন কৰা হয়।

এই চৰ-চাপৰিৰ জনগোষ্ঠীটো বিশেষকৈ ৯৯ শতাংশ মুছলমান৷ এই মুচলমান মানুহ খিনি নিজৰ কলা কৃষ্টিও লোক সংস্কৃতিৰ উপৰিও আজি কালি অসমীয়াৰ জাতীয় উৎসৱ বিহু উদযাপন কৰিও অভূত পূৰ্ণ আনন্দ উপভোগকৰা পৰিলক্ষিত হয়।

এই গবেষণা অধ্যয়নৰ শ্ৰেষ্ঠ কৃতজ্ঞ মোৰ শ্ৰদ্ধেয় শিক্ষাগুৰু সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ সহকাৰী অধ্যাপক মাননীয় আহেৰ আলী আহমেদ ছাৰক বিশেষ ভাবে ধন্যবাদ জনাইছো৷ তেখেতৰ সহায় সহযোগিতাৰ বাবেই এই কামত মই সফল হব পাৰিছোঁ৷

সদৌ শেষত মোৰ অজ্ঞাতে বৈ যোৱা ভুল ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছো৷ লগতে ভুল ক্ৰটি খিনি সংশোধন সাপেক্ষে এই গৱেষণা পত্ৰখিনি গ্ৰহণ কৰিলে নথৈ আনন্দিত হম। ইতি-

*****

তত্ত্বাৱধায়কৰ অনুমোদন

চলিত ইং ২০২৩ শিক্ষাবৰ্ষৰ সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগত বিশ্ব বিদ্যালয়ৰ অনুদান আয়োগৰ অধীনত আভ্যন্তৰিন পৰীক্ষাৰ পৰিৱৰ্তে এখনি বাধ্যতামূলক ক্ষুদ্ৰ গবেষণা পত্ৰ প্ৰস্তুত কৰাৰ উদ্দেশ্যত বৰপেটা জিলাৰ চেঙা চক্ৰৰ বগুৰীবাৰী মৌজাৰ **অন্তৰ্গত "কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ জন জীবন আৰু বিবাহ পদ্ধতিৰ দেখা পোৱা লোকাচাৰ"** বিষয়ক ক্ষেত্ৰভিত্তিক গৱেষনা মূলক প্ৰকল্পৰ প্ৰতিবেদন যুগুত কৰিবলৈ অনুমতি দিয়া হৈছে।

সেয়েহে উক্ত বিষয়ৰ সৈতে সংগতি ৰক্ষা কৰি **ছাইফুল ইছলাম**, অসমৰ চৰ অঞ্চলৰ একমাত্ৰ সংখ্যালঘু এলেকা **"কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ জন জীৱন আৰু বিবাহ পদ্ধতিৰ দেখা পোৱা লোকাচাৰ"** ৰ শীৰ্ষক বিষয়ৰ ওপৰত অনুসন্ধান মূলক প্ৰতিবেদন যুগুত কৰিবলৈ দিয়া হৈছে।

তাৎপৰ্য এইটো যে, আমাৰ ছাত্ৰ গৰাকীয়ে প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা অনুসন্ধান মূলক বা ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা মূলক প্ৰকল্প প্ৰতিবেদন খনি তেওঁৰ নিজৰ অনুসন্ধান, গৱেষণা আৰু গভীৰ অধ্যয়নৰ এক তথ্য সম্বলিত সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ দলিল বুলি কব পাৰি। গতিকে প্ৰকল্প প্ৰতিবেদনখনি অনুমোদন জনাই দাখিল কৰিবলৈ অনুমতি প্ৰদান কৰা হ'ল।

আহেৰ আলী আহমেদ

তত্ত্বাৱধায়ক

সহঃ অধ্যাপক অসমীয়া বিভাগ

সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) কলা শাখাৰ অসমীয়া পাঠ্যক্রমৰ ক্ষুদ্র গৱেষণা পত্র প্রস্তুতকৰণ ২০২২ চনৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছে। সেয়েছে বিশেষ উদ্দেশ্যত আমি অসমীয়া সন্মান পাঠ্যক্রমৰ ছাত্র-ছাত্রীসকলে যিকোনো এটি বিষয়ত ক্ষুদ্র গৱেষণা পত্র প্রস্তুত কৰিবলগা হয়। এই ক্ষেত্রত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ শিক্ষকে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছে। সেয়েহে বিশেষকৈ আমাৰ অতি মৰমৰ তথা সন্মানীয় সহঃঅধ্যাপক আহেৰ আলী আহমেদ ডাঙৰীয়ালৈ এশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

"কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ জন জীৱন আৰু বিবাহ পদ্ধতিৰ দেখা পোৱা লোকাচাৰ" –শীৰ্ষক গৱেষণা পত্ৰখন প্রস্তুত কৰিবলৈ মোৰ সিমান সামৰ্থ নাই যদিও অশেষ কষ্ট আৰু সময় নষ্ট কৰি যিসকল বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ছাৰসকলে মোক দিহা-পৰামৰ্শ আৰু প্ৰেৰণা যোগালে, সেই সকলৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

এই ক্ষেত্রত বিশেষভাৱে সহায় কৰা মোৰ তত্বাৱধায়ক অধ্যাপক আহেৰ আলী আহমেদ ছাৰৰ লগতে বিভাগীয় সমূহ ছাৰসকলৰ ওচৰত মই চিৰ ঋণি। সেয়েহে তেখেত সকলৈ মই মোৰ হিয়াভৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ । ক্ষেত্র অধ্যয়নৰ বাবে অসমীয়া বিভাগৰ বন্ধু-বান্ধৱীসকলে বিভিন্ন ধৰণৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে, সেইসকল হ'ল- ছাইফুল ইছলাম,মেহজাবিন চুলতানা, ছাদ্দাম হুছেইন, আৰু ৰফিকুল ইছলাম। তেখেত সকলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

ছাইফুল ইছলাম

ষষ্ঠ ষান্মাষিক

কাছুমাৰাৰ নামাকৰণ

মতামত অনুসৰি পুৰণি কালত এই অঞ্চলত প্ৰচুৰ পৰিমানে কাঁছ পোৱা গৈছিল। সেয়েহে কাঁছ ধৰিবলৈ। কিছুমান বঙালী হিন্দু মাছ মৰীয়াই এই অঞ্চলত নিগাজিকৈ থাকি মাছ ধৰা লগতে প্ৰচুৰ পৰিমানে কাছু ধৰিছিল। মাছ ধৰাক বঙালী ভাষাত মাছ মাৰা বুলি কৈছিল। ঠিক সেইদৰে কাঁছু ধৰাক কাছু মৰা বুলি কৈছিল। সেই বঙালী হিন্দু মাছ মৰিয়া সকলে এই অঞ্চলৰ নদ-নদীবোৰত প্ৰচুৰ পৰিমানৰ কাঁছ পোৱাৰ বাবে এই অঞ্চলক কাছুমাৰা চৰ বুলি কৈছিল।

সময়ৰ কাল ক্ৰমত তথা শিক্ষাৰ পোহৰত সেই কাছুমৰা নামটো কাছুমাৰালৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে।অইন এক মতভেদ অনুসৰি আৰক্ষীৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়া এজনে এই অঞ্চলত মাৰ্ডাৰ কেজ এটা অনুসন্ধান কৰিবলৈ আহিছিল। আৰু সত্যাকাৰীয়ে মানুহ এজনক কাছৰ বটলেৰে আঘাত কৰি সত্যা কৰা বুলি জানিব পাৰিছিল। বটলটো কাঁছৰ আছিল বাবে বিষয়া জনে এই অঞ্চল খনক কাছুমাৰা চৰ বুলি অভিহিত কৰিছিল।

তাৰেই পৰা পিছত কাছুমৰা নামটো কাছুমাৰা ৰূপে জনাজাত হোৱা বুলি বিশ্বাস কৰা হয়।

কাছুমাৰা অঞ্চলৰ চাৰিসীমা

১. উত্তৰে মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী।

২. দক্ষিণে মৰা কলহি নদী আৰু ৰাঙ্গাপানী।

৩. পূৱে মৰিচা কান্ধী।

৪. পশ্চিমে খোলাবান্ধা।

(বৰপেটা জিলাত) কাছুমাৰা অঞ্চলৰ জন সংখ্যাৰ গাঁথনি

কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ সৰহ ভাগ মানুহ কৃষি কাৰ্যৰ লগত জড়িত সেয়েহে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ জীৱিকাৰ প্ৰধান উপায় কৃষি কাৰ্য। শিক্ষাৰ দিশত পিছ পৰি থকা হেতুকে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ চৰকাৰী চাকৰিৰ সংখ্যা সংখ্যা তেনেই নগন্য।

যাতায়ত ব্যৱস্থা উন্নত নোহোৱাৰ বাবে ব্যৱসায় বাণিজ্যতো এই অঞ্চলৰ কম সংখ্যাক মানুহে মনোনিৱেশ কৰা দেখা যায়। এই অঞ্চলৰ দৰিদ্ৰ সীমা ৰেখাৰ তলৰ মানুবোৰ দিন হাজিৰা কৰি নিজৰ নিজৰ জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰে ইয়াৰে কিছু সংখ্যাকে গাওঁত আৰু কিছু মান মানুহে চহৰত বা অইন ঠাইত গৈ দিন। হাজিৰা কৰি পৰিয়াল পোহ পালন কৰে। চৰ অঞ্চলৰ মানুহে শতকৰা হাৰৰ পৰিমান এনে ধৰণৰ

কৃষক: ৯৫% শতাংশ

ব্যৱসায়ীঃ ২% শতাংশ

মাছ মৰীয়া : ৩% শতাংশ

চৰ-চাপৰিৰ সংজ্ঞাঃ

নদীৰ বুকুত চাৰিওফালে আগুৰি থকা আৰু ঘৰলৈ উঠি থকা ভূমিখণ্ডক চৰ বোলে। আনহাতে নদীৰ। পাৰৰ বিশেষকৈ ডাঙৰ নদী চৰ যদি পাৰ সংলগ্ন হৈ স্থায়িত্ব লাভ কৰে তেন্তে তাক চাপৰি বোলা হয়। চৰৰ তুলনাত চাপৰিৰ স্থিতি কাল অলপ বেছি। ভঙা আৰু গঢ়া এই লীলা খেলা চৰত সঘনেই চলি থাকে কাৰণেই চৰ-চাপৰি বোলা হয়। চৰৰ তুলনাত চাপৰি অলপ বেছি থাকে কাৰণেই চৰ-চাপৰি বাসী সহজ সৰল কৃষক ৰাইজে 'জীৱন সাগৰ' নামৰ মহান যুদ্ধক্ষেত্ৰখনত দুঃখ কষ্টৰ লগত প্ৰায়ে যুদ্ধ কৰিবলগীয়া হয়।

চৰা' মানে দিনৰ কাৰ্য দিনত কৰা বা পুৰি চাই কৰা। এই অভিধানিক অৰ্থৰ পৰা চৰৰ মানুহ যে অধিক কৰ্তব্য পৰায়ণ আৰু কঠোৰ পৰিশ্ৰমী সেই কথা সহজেই বুলিব পাৰি। অসম কৃষি প্ৰধান ৰাজ্য। ইয়াৰ প্ৰায় ৭০ শতাংশ মানুহেই কৃষিজীৱি। ইয়াৰ চৰ-চাপৰিৰ মানুহেও কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰি মূৰৰ ঘাম মাটিত পেলাই কৃষি ভিত্তিত জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছে। চৰ-চাপৰিৰ প্ৰায় ৮৫ শতাংশ মানুহে বিবিধ কৃষি কাৰ্যত নিয়োজিত হৈ চৰৰ লগত সমগ্ৰ জাতিক আৰ্থিক দিশত স্বাৱলম্বী হোৱাত এক উল্লেখযোগ্য বৰঙণি যোগাই আহিছে।

অসমৰ বক্ষশাৰ নদৰাজ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কেন্দ্ৰ কৰি প্ৰায় ৮৬০ কিলো মিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ বিস্তৃত ভূমিত প্ৰায়। ২১০০ খন চৰ আৰু প্ৰায় ইয়াৰ দুগুণ চাপৰি আছে। ইতিহাসৰ পাত লুটিয়াই চালে দেখা যায় যে ১৮৯৩, ১৮৯৭, ১৮৯৮, ১৯০৫ খ্ৰীষ্টাব্দত হোৱা দুৰ্ভিক্ষৰ ফলত বংগৰ বহুতো মানুহৰ অকাল মৃত্যু হয়। সেই সময়ৰ পৰাই ক্ষুধাৰ তাৰণাত সহিব নোৱাৰি অন্ন বস্ত্ৰ আৰু বাসস্থানৰ সন্ধানত পূৰ্ব বংগৰ পৰা মিঞা মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ কিছুমান প্ৰথম বাৰৰ কাৰণে অসমলৈ আহে। চৰৰ মাটি অধিক সাবুৱা, উৰ্বৰা তথা কৃষিৰ কাৰণে বেছি উপযোগী আৰু কৃষি কাৰ্যত পাকৈত। এই চাম মানুহে চৰৰ হাবি বন কাটি তাতে থাকিবলৈ লয়। বহুতো এই মিঞা মুছলমান সকল অসমলৈ

অহাৰ ইয়াৰ প্ৰকৃত কাৰণ আছিল অন্ন বস্ত্ৰ আৰু বাসস্থানৰ সন্ধান। কোৱা বাহুল্য যে এই সংক্ৰান্তত নবাগত শিমলীতোলা আৰক্ষী চকীৰ সিং উপাধিৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া এজনে যোৱা দহকটোৰ দুবাৰ দলিত অসমৰ চৰ অঞ্চলৰ বাসিন্দা সম্পৰ্কে দাঙি ধৰা তেখেতৰ তাপৰ্যপূৰ্ণ আৰু গুৰু গম্ভীৰ মন্তব্যটি দি তলত উল্লেখ নকৰি নোৱাৰিলোঁ। তেওঁ কৈছিল মই যেতিয়া চহৰ আৰু নগৰত আছিলো অন্যান্যৰ বহুতৰ লগত অঞ্চলৰ ধৰ্মীয় সংখ্যালঘুৰ মানুহৰ প্ৰতি থকা মোৰ বিশ্বাসটো আছিল। পূৰ্ণভিত্তিহীন আৰু ত্ৰুটিপূৰ্ণ। আজি কেইবামাহ মান নবাগত শিমলীতোলা আৰক্ষী চকীত এজন বিষয়া হিচাপে থাকি চৰাঞ্চলৰ মানুহখিনিৰ লগত উঠা বহা কৰাৰ পিছত ইয়াৰ মানুহৰ প্ৰতি থকা অন্ধ বিশ্বাস আৰু মাজত প্ৰধানত শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ অভাৱৰ কাৰণেই যে সিঁহত জন্ম নিয়ন্ত্ৰণৰ বিষয়ে ভালদৰে বুজি নাপায় আৰু গঢ়ে পৰিয়ালৰ প্ৰতি ৬/৭ জনকৈ ল'ৰা-ছোৱালী জন্ম সেই কথা ভালদৰে বুজি পালোঁ। ফলত জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধিৰ হাৰ দ্ৰুত গতিত বৃদ্ধি পাইছে যাক বহুতে বাংলাদেশী বুলি অবমাননা প্ৰৱঞ্চনা, লাঞ্ছনা তথা বিভিন্ন অন্যান্য বহুতো জাতিৰ দৰে ধৰ্মীয় সংখ্যালঘু অধ্যুষিত এই বৃহৎ চৰাঞ্চলৰ বাবে কোনো ধৰণৰ বিশেষ স্বায়িত্ব পৰিষদৰ ব্যৱস্থা নথকাত সকলো দিশত অৱহেলিত ইয়াৰ সহজ সৰল মানুহখিনি সঘনেই বিভিন্ন অসহনীয় সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হয়। সৰ্ব দিশত অৱহেলিত লাঞ্ছিত আৰু বঞ্চিত এই বৃহৎ চৰাঞ্চলৰ ধ্ৰুৱতৰা সাদৃশ কিছুমান শিক্ষিত আৰু সমাজ চেতনক মহান ব্যক্তিয়ে বুকুভৰা আশা আৰু প্ৰৱল উদ্যম লৈ বিভিন্ন অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠান উৎসৱ পাৰ্বন তথা কৰ্মশালা আয়োজনৰ যোগেদি বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠনৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বৰঙণি যোগাই আহিছে।

উদাহৰণ স্বৰূপে যোৱা দশকটোৰ প্ৰথমাৰ্ধত আলোপতি মাজৰচৰ বজাৰত অৱস্থিত দুটা স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠন ক্ৰমে কাউছাৰ আৰু ছেকডোৱাৰ দ্বাৰা পৃথক পৃথককৈ আয়োজিত আন্ত ৰাষ্ট্ৰীয় কৰ্মশালা দুটাই ইয়াৰ সুস্পৰ্ণ নিদৰ্শন বহন কৰিলে। ইয়াৰ উপৰিও এই পিছপৰা অঞ্চলত প্ৰদৰ্শিত বিভিন্ন থিয়েটাৰৰ প্ৰয়োজক আৰু কৰ্ম কৰ্তা সকলেও চৰ অঞ্চলৰ প্ৰতি থকা তেওঁলোকৰ ধাৰণা সমূহ ভুল বুলি কৰা মন্তব্যবোৰেও এই বৃহৎ এলেকাৰ কাৰণে এক আশাৰ বতৰা কঢ়িয়াই আনিছে বুলি ক'ব লাগিব।

মাছ ধৰা পদ্ধতি সমূহঃ

অসমত প্ৰায় দুই হাজাৰতকৈ অধিক চৰ গাওঁ আছে। এই গাওঁ সমূহৰ ভিতৰতে আমাৰ কাছুমাৰা চৰাঞ্চল খনো আছে। এই চৰাঞ্চলত বাস কৰা মানুহ সকলোক চৰুৱা বুলি কোৱা হয়। এই সকল মানুহ যুগ যুগ ধৰি অসমত বাস কৰি অসমৰ অৰ্থনৈতিক, সামাজিক, ৰাজনৈতিক, ভাষা সাহিত্য, ক'লা কৃষ্টি, সংহতিৰ উৎকৰ্ষ সাধনত উল্লেখনীয় বৰঙনী যোগাই আহিছে। অসমৰ উন্নতিত কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ অৱদান কোনো গুনে কম নহয়। অথচ এই অঞ্চলৰ মানুহৰ জীৱন ধাৰণ পদ্ধতি অতিশয় কষ্ট জনক। ব্ৰহ্মপুত্ৰ তথা ইয়াৰ উপনৈ সমূহৰ গৰা খহনীয়াত এওঁলোক বিপৰ্যস্ত। ভঙা গঢ়াৰ অসীম কষ্ট তথা সংগ্ৰামৰ মাজেদি এওঁলোক জীৱন অতিবাহিত কৰে। কাছুমাৰা

চৰাঞ্চলৰ বেচিভাগ মানুহে মাছ ধৰা কামত নিয়োজিত হৈ অতি কষ্টৰে, জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছে৷ কিন্তু এটা কথা সত্য যে চৰ অঞ্চলৰ মানুহ অতি পৰিশ্ৰমী, ধৈৰ্যশীল, কষ্টসহিষ্ণু আৰু পৰোপকাৰী৷

ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰতেই কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ মানুহ অতি দৈন্যতাৰে জীৱন অতিবাহিত কৰে৷ এই চৰাঞ্চলৰ প্ৰত্যেক জন মানুহে লুইতৰ পানীত বালি চাপতি উমলি জুমলি দিন নিয়ায়৷ এওঁলোক হালবোৱা, খেতি কৰিব পাৰে, ঘৰুৱা কাম, মাছ ধৰা, গান গোৱা, নাওঁ চলাব পাৰে, সাতুৰিব পাৰে, বিভিন্ন সময়ত যথে মধে মানসিক ভাৱে নিৰ্যাতন চলাই আহিব পাৰে, বিভিন্ন খেল-ধেমালি, বিভিন্ন বস্তু সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰাৰ লগতে সাধ্যানুসাৰে অতিথিক আপ্যায়ণ কৰিব জানে৷ অসমীয়া ভাষা সংস্কৃতিক সাদৰেৰে আঁকোৱালী লৈ অসমীয়া সাহিত্য ৰচনা কৰি আছে৷ প্ৰকৃতিক দুৰ্যোগ তথা বিভিন্ন ঘাত প্ৰতিঘাতৰ মাজেদি চবুৱা এই লোক সকলে অসমৰ জাতীয় জীৱনত এক উল্লেখ যোগ্য বৰঙনী যোগাই আহিছে৷

কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ মানুহে নিজৰ দৈনন্দিন জীৱনত প্ৰয়োজনীয় বস্তু সামগ্ৰী সমূহ নিজে প্ৰস্তুত কৰি ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ যত্ন কৰে৷ এই সামগ্ৰী সমূহৰ ভিতৰত সিঁহতে মাছ ধৰা বা বিভিন্ন সামগ্ৰী বা সঁজুলি নিজে তৈয়াৰ কৰে আৰু সেইবোৰৰ সহায়ত চৰ অঞ্চলৰ বিভিন্ন সুঁতি, জলাশয়, জান জুৰি, উপনৈ, নদী আদিত মাছ ধৰে৷ মাছ ধৰি সিহঁতে খায়, জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰাৰ লগতে পৰিয়ালক পোহ পাল দিবলৈ যত্ন কৰে৷

মাছ ধৰা সঁজুলি সমূহ তলত অতি সংক্ষেপে উল্লেখ কৰা হ'ল-

ক) বৰশী: বৰশীৰে চবুৱা মানুহে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ মাছ ধৰে৷ এই বৰশী নানা ধৰণৰ দেখা যায়৷ ১) সুত বৰশীঃ সুত বৰশীৰে গভীৰ পানীত ডাঙৰ মাছ ধৰা হয়৷ এই সুত বৰশীৰ প্লাষ্টিক সুতা নাইবা নাইলনৰ সুতা বা ৰেছমী সুতাৰে বনোৱা হয়৷

২) বাগাৰী জালঃ মৰাপাটৰ ৰছীৰে এই বিধ জাল বনোৱা হয়৷ এই বিধ জালৰ দ্বাৰা বাগাৰী বা ঘৰুৱা মাছ ধৰা হয়৷

৩) জিলে বৰশীঃ বাঁহৰ পাছ/ছয় ফুট পাতল আগৰি বা বাঁহৰ এছাৰিত (পাছ/ছয় ফুট) পাতল প্লাষ্টিক বা নাইলৰ ৰচি লগাই জিলে বৰশী বনোৱা হয়৷ এই জিলে বৰশীত সৰু ভেকুলী বা সৰু গঁৰৈ মাছ লগাই দিয়া হয়৷ ইয়াক খাবলৈ ডাঙৰ শল, বৰালী মাছ আহি জিলে বৰশীত লাগি যায়৷

৪) ঘৰুৱা বৰশীঃ এই বৰশীৰ দ্বাৰা গাইৰা মাছ ধৰা হয়৷ কাপোৰৰ সৰু টোপত শিশুৰ তেল লগাই খাইৰা মাছ ধৰা হয়৷

৫) কৈ বৰশীঃ কাৱৈ মাছ ধৰাৰ বাবে এই বিধ বৰশী ব্যৱহাৰ কৰা হয়। বাঁহৰ শলা বা ছিপেৰে এই বৰশী প্ৰস্তুতকৰা হয়।

৬) দাউন বৰশীঃ প্ৰায় এবুকু পানীত দাউন বৰশী দিয়া হয়। মৰাপাটৰ পাতল দীঘল ৰছীত বা প্লাষ্টিকৰ ৰছীত একে লগে বিছৰ পৰা পঁচিশটা সুতাত বৰশী সমদূৰত্ব লগাই এই দাউন বৰশী প্ৰস্তুত কৰা হয়।

৭) ছিপ বৰশীঃ ছিপ বৰশীৰ দ্বাৰা সৰু ডাঙৰ মাছ ধৰা হয়। এই বিধ বৰশী বনাবলৈ হ'লে বাঁহৰ দীঘল গলিৰ প্ৰয়োজন হয়। বাঁহৰ এই আগত কপাহী সুতা নাইবা নাইলনৰ সূতা আৰু লোহাৰ হাকোটা সদৃশ বৰশী লগাই, এই ছিপ বৰশী প্ৰস্তুত কৰা হয়। গভীৰ পানীত এই বৰশীৰে মাছ ধৰা হয়।

৮) পলটি বৰশীঃ নল খাগৰি নাইবা বাঁহ নাইবা মৰাপাটৰ কাঠিৰে সূতা লগাই এই বিধ বৰশী প্ৰস্তুত কৰা হয়। জান, জুৰি, ডোবা আদিৰ অলপ পানীত নাইবা বাৰিষা কালত ধাননি পথাৰ, খেতি পথাৰৰ মাজৰ সৰু ঠেক আলিত পলটি বৰশী পেলাই গৰৈ মাছ ধৰা হয় আৰু কাৱৈ মাগুৰ আদি মাছ ধৰা হয়।

খ) জালঃ চৰ অঞ্চলৰ ধনী নিধনী লোক সকলে বিভিন্ন ধৰণৰ জাল প্ৰস্তুত কৰি মাছ ধৰা কাৰ্যত ব্যৱহাৰ কৰে। কিছুমান মানুহে মাছ বিক্ৰী কৰে। আন কিছুমানে ওচৰ চুবুৰীয়াক বা আত্মীয় সকলক ভগাই দি আনন্দ লাভ কৰে।

জাল বিভিন্ন ধৰণৰ হয় সেইবোৰ হ'ল-

১) ঝাকি জালঃ ঝাকি জাল চৰাঞ্চলত অতি জনপ্ৰিয় জাল। নাইলনৰ সূতাৰে গাঁথি এই জাল প্ৰস্তুত কৰা হয়। লগতে এই জালত লোৰ সীহৰ বা পোৰা মাটিৰ সৰু সৰু প্ৰায় ত্ৰিছ/ চল্লিছটা গুটকা লগাই দিয়া হয়। যাতে এই জাল পানীত দলিয়াই দিয়াৰ লগে লগে পানীত ডুবি যায় আৰু মাছ ততালিকে ওলাই যাব নোৱাৰে। এই জাল আট ৰ পৰা বাৰ হাত মান দীঘল আৰু শংকুৰ আকৃতিৰ দৰে কৰি বনোৱা হয়। সৰু মাছ ধৰাৰ বাবে সৰু বিন্ধা থকা ঝাকি জাল প্ৰস্তুত কৰা হয়। চৰ অঞ্চলৰ মানুহে অৱসৰ সময়ত এই জাল তৈয়াৰ কৰে।

২) খৰা জালঃ কেইটা দীঘল বাঁহ নদীৰ পানীত পুতি দুটা দীঘল মজবুত বাঁহৰ ত্ৰিকোন আকৃতিত সৰু সৰু বিন্দা যুক্ত জাল বান্দি এই খৰা জাল প্ৰস্তুত কৰা হয়। সৰু ডাঙৰ সকলো মাছ খৰা জালৰ দ্বাৰা ধৰা হয়।

৩) ফাঁচি জালঃ একৰ পৰা তিনি ইঞ্চি বিন্ধা যুক্ত প্ৰায় তিনি চাৰিশ ফুট দীঘল নাইলনৰ সূতাৰ দ্বাৰা এই ফাঁচি জাল বনোৱা হয়। সৰু ডাঙৰ বিভিন্ন আকাৰৰ মাছ ফাঁচি জালৰ দ্বাৰা ধৰা হয়।

৪) ঠেলা জালঃ দুডাল পাতল দীঘল বাঁহ ত্ৰিকোন আকৃতিৰ কৰি সৰু সৰু বিন্ধা যুক্ত সূতাৰ চুঙা সদৃশ বহল।

জাল যুক্ত ঠেলা জাল বনোৱা হয়। বিভিন্ন আকৃতিৰ মাছ ইয়াৰ দ্বাৰা ধৰা হয়।

(৫) বেৰ জালঃ নাইলনৰ দ্বাৰা এই জাল বনোৱা হয়। ই এখন বেৰৰ দৰে দেখা যায়। ইয়াক বিস্তৃত জলাশয়ত পেলাই মাছ ধৰা হয়। সৰু ডাঙৰ মাছ ইয়াৰ সহায়ত ধৰিব পাৰি।

৬) চটকা জাল; এই বিধ জালৰ দ্বাৰা সৰু সৰু মাছ ধৰিব পাৰি। বাঁহৰ কঞ্চিৰ দ্বাৰা বা পাতল বাঁহৰ 'ফ্ৰেম' বনাই সৰু সৰু বিন্ধা থকা চাৰি কোণীয়া জাল লগাই এই জাল প্ৰস্তুত কৰা হয়।

৭) পান্টি জালঃ ডাঙৰ মাছ ধৰাৰ বাবে এই বিধ জাল ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ডাঙৰ বিন্ধা যুক্ত অলপ দীঘল ধৰণৰ জাল।

৮) মশাৰী জালঃ মশাৰী জাল হ'ল ঘৰত ব্যৱহাৰ কৰা আঠুৱাৰ দৰে। চৰ অঞ্চলৰ মানুহে এই আঠুৱাৰ জালৰ সহায়ত পানীত মাছ ধৰে।

৯) ৰাইটা জালঃ এই বিধ জাল চটকা জালৰ নিচিনা। কিন্তু ই চটকা জালতকৈ আকৃতিত ডাঙৰ। এইবিধ জালক ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ কপিকল সদৃশ কৰা হয়।

১০) নেৰা জালঃ এই বিধ জাল গভীৰ পানীত ব্যৱহাৰ কৰি মাছ ধৰা হয়। তিনি কোনীয়া আকাৰৰ জাল দীঘল। ৰটী আৰু জালৰ ৰছীৰে সংযুক্ত কৰি পানীত টনা হয়। ওপৰোক্ত মাছ ধৰাৰ সঁজুলি সমূহৰ বাহিৰেওঁ চৰ অঞ্চলৰ ৰাইজে তলত উল্লেখ কৰা আন আন সঁজুলি ও ব্যৱহাৰ কৰে।

১) চুঙা ফান্দঃ ইয়াক বাঁহৰ ফলিৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা হয়। সৰু মাছ বিশেষকৈ মাগুৰ আৰু শিঙি মাছ ধৰাৰ বাবে ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

২) হৰকাঃ বাঁহৰ পাতল কাসিৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা হয়। হৰকা দেখাত সাইলাক জাকৈৰ দৰে। কিন্তু ই বৃহৎ আকাৰৰ। ঘভীৰ পানীত হৰকা ডুবাই গছৰ সৰু ঠাৰি পাত দি তাৰ ওপৰত পানী মেটেকা নল খাগৰি আদি দি তিনি চাৰি দিন পিছত ইয়াক তুলি মাছ ধৰা হয়।

৩) কলহ ফান্দ: কলহ ফান্দৰ দ্বাৰা মাগুৰ, শিঙি মাছ ধৰা হয়। জলাশয়ৰ কাৰত বা পাৰত কলহত 'পইল' মাটি সানি গাতত ৰাখি কেই দিন মান পিছত ইয়াৰ পৰা মাছ ধৰা হয়।

(৪) কাটিয়াঃ ইয়াক কাইটা বুলিও কোৱা হয়। ই আকৃতিত ডাঙৰ ঢোলৰ নিচিনা বাঁহৰ কাঠিৰ দ্বাৰা পানী সৰকি যাব পৰাকৈ ইয়াক প্ৰস্তুত কৰা হয়। পানীৰ সোঁতত ইয়াক ভৰাই ৰাখি মিচা কি অন্যান্য মাছ দৰা হয়।

৫) ফোছকাঃ এই বিধ সঁজুলি বাঁহৰ দীঘল এছাৰি বা মাৰিৰ দ্বাৰা বনোৱা হয়। মাৰিৰ মূৰত লোৰ তীক্ষ্ণ হাকোটা থুপ খুৱাই ডাঠকে স্থাপন কৰি বিভিন্ন আকাৰৰ মাছ সামি ধৰা হয়।

৬) চেপাঃ চেপা বাঁহৰ শলা বা কামিৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা হয়। ই চুঙা আকৃতিৰ নিচিনা ইয়াৰ দ্বাৰা ও বিভিন্ন ধৰণৰ মাছ দৰা হয়।

৭) পলিবান্ধ- তালপ পানীত পলি মাটিৰ দ্বাৰা বান্ধ দি সৰু সৰু মাছ বিশেষকৈ গৰৈ, পুঠি আদি ধৰিব পাৰি।

৮) বানাঃ বাঁহৰ মিহি কাটি অলপ ফাক ফাককৈ মৰাপাটৰ ৰছী বা পাতাল প্লাষ্টিকৰ ৰছীৰ দ্বাৰা কেইবা শাৰী গাথি বানা প্ৰস্তুত কৰা হয়। গভীৰ পানীত মাছ অহা যোৱা বন্ধ কৰিবৰ বাবে বানা ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৯) পাছাঃ বাঁহৰ দীঘল মিহি মাৰি বা এছাৰিৰ মূৰত বাঁহৰ মিহিকৈ চছা সলা গোলাকৃতিত বহুৱাই প্ৰতিটো বাঁহৰ শলাৰ আগত (মূৰত) লোহাৰ ডাঙৰ বৰশী লগাই ডাঙৰ বৰালি মাছ বিন্ধাই (হানি) ধৰা হয়।

১০) পলোঃ পলো বাঁহৰ মিহিকৈ লোৱা শলাৰে বনোৱা হয়। ই গোলাকৃতিৰ দৰে এবিধ মাছ ধৰা সঁজুলি।

১১) থিয়াল/থিয়েৰঃ ইয়াক বাঁহৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা হয়। ই দেখাত দাৰকিৰ নিচিনা ডাঙৰ সঁজুলি। ই পাঁচহাতপৰিমাপত বনোৱা হয়। কম পানীত ইয়াক বহুৱা হয়। ইয়াত সৰু সৰু দুই তিনিটা মাছ সোমাব পৰা দুৱাৰ থাকে।

১২) দাৰকিঃ বাঁহৰ সৰু সৰু মিহি সলাৰে দাৰকি তৈয়াৰ কৰা হয়। ইয়াতো দুটা সৰু সৰু দুৱাৰ থাকে সোমাবৰ বাবে কম পানীত দাৰকি পেলাই থৈ সৰু সৰু মাছ ধৰা হয়।

১৩) খালৈঃ মাছ ধৰি খালৈত থবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। চৰ অঞ্চলৰ বাইজে বিভিন্ন ধৰণৰ খালৈ প্ৰস্তুত কৰে। বাঁহৰ মিহি সৰু সৰু পাতল কামিৰে খালৈ বনোৱা হয়।

এই সমূহ সঁজুলিৰ দ্বাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ মাছ ধৰে। নৈ, উপনৈ, জান-জুৰি, ডোবা,জলাশয় আদিত ভৰপুৰ হৈ থকা মাছ মাৰি নিৰ্বাহ কৰি আছে।সাধাৰণতে আমাৰ কাছুমাৰা চৰাঞ্চল খন ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ কাষৰীয়া হোৱা বাবে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ অন্যতম বৃত্তি মাছ ধৰা।

চৰ অঞ্চলত উৎপাদিত কৃষিজাত সামগ্ৰীঃ

কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ লোক সকল অত্যাধিক পৰিশ্ৰমী। দোকমোকালিতে ই দিনটোৰ বাবে কৰ্ম জীৱন অসম্ভৱ হয়। এই অঞ্চলৰ কৃষিয়েই প্ৰধান কৰ্ম। গৰু মহেৰে হালবাই ঘামৰ বিনিময়ত এই অঞ্চলত ভৰি পৰি আছে। বিভিন্ন বতৰত খেতি বাতি কৰি অসমৰ এক প্ৰকাৰ সেউজ বিপ্লৱ আনি দিয়েচৰ অঞ্চলত উৎপাদিত শস্য সমূহ হ'ল- ধান, মৰাপাট, মাহ, সৰিয়হ, তিছি, তিল, খেমচি, ঘেহু, মাকৈ, চিনা, কাউন, আমন ধান, আউচ ধান,বৰো ধান, ইৰি ধান, কুঁহিয়াৰ, মিঠা আলু, পিয়াজ, নহৰু, জলকীয়া, আদা আদি।

এই অঞ্চলৰ উৎপাদিত সবজিবোৰ হ'ল- আলু, তিতা, কেৰেলা, বঙালাও, পানী লাওঁ ওলকবি, বন্ধাকবি, ফুলকবি, ছিৰাল, পটল, জিকা, ভোল, তিয়হ, মূলা, বেঙেনা, ভেণ্ডী, বিলাহী, পালেং আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ শাক-পাচলি উৎপাদন হয়। এই অঞ্চলৰ ফল মূল যেনে- কঠাল, আম, জাম, জলফাই, বগৰী, লিচু, মাধুৰি আম, ডালিম, অমিতা, নাৰিকল, কল, আতলিচ, তৰমুজ, ইত্যাদি নিজে ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰিও বজাৰত বিক্ৰি কৰি প্ৰয়োজনী সামগ্ৰী কিনি লয়। ইয়াৰ উপৰিও হাঁহ, কুকুৰা, পাৰ, পালন কৰা আৰু গৰু, ম'হ, ছাগলী, ভেৰা আদি পোহনীয়া জন্তু। গাই গৰু আৰু ম'হৰ গাখীৰ চহৰলৈ যোগান ধৰে। চৰ-চাপৰিৰ মানুহ বিলাকে বিভিন্ন উৎসৱ পাৰ্বনত আৰু বতৰ অনুযায়ী নানা ধৰণৰ পিঠা তৈয়াৰ কৰে। যেনে- তেলৰ পিঠা, গাখীৰ পিঠা, ঢেলা পিঠা, গমৰ বুটি, চিৰা, মুৰি, লাড়ু, নাস্তা, পায়স আদি এই অঞ্চলৰ প্ৰিয় খাদ্য। তাৰ উপৰিও কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহে বিভিন্ন কৌশলেৰে মাছ ধৰি বিভিন্ন কৰ্ম কৰি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰে। এই অঞ্চলৰ কিছুমান মানুহে দিন হাজিৰা কৰি ঠেলা, ম'হৰ গাড়ী, ঘোঁৰাৰ গাড়ী আদি চলাই জীৱন নিৰ্বাহ কৰে।

কাছুমাৰা অঞ্চলত চিকিৎসা ব্যৱস্থাঃ

চৰ-চাপৰি আৰু স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ এডাল সৰল ৰেখাৰ দুটা প্ৰান্তত অৱস্থান কৰা দুটা বিষয়। মহামাৰীত শ শ মানুহ মৃত্যু হয়। ৰক্তহীনতাৰ ফলত গৰ্ভৱতী মহিলা শিশু সকলে অকালতে জীৱন হেৰায়, এওঁলোকে কোনো দিনেই সু-চিকিৎসা নাপায়। এখন চৰৰ পৰা আন এখন চৰলৈ যোৱাই টান এই অঞ্চলৰ স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ আছে যদিও সেইবোৰত ডাক্তৰ নাই। ঔষধ নাই, আনকি বান পানীয়ে ভাঙি নষ্ট কৰি থৈ যোৱা ঘৰ দুৱাৰৰ মেৰামতিৰ ক্ষেত্ৰতো চৰকাৰ অনুপযোগী। ভাৰত স্বাধীনৰ ষাঠি বছৰৰ পিছতো চৰ-চাপৰিৰ জীৱন নিৰ্ভৰ কৰে বেজ, কবিৰাজৰ ওপৰত। বেজ-বেজালী, জৰা-ফুকা, ভূত-প্ৰেতৰ আক্ৰমণ জীন-পৰীয়ে ধৰাৰ ওপৰতে বিশ্বাস ৰাখি চৰ-চাপৰিবাসীয়ে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছে, কোনো এজন গৰ্ভৱতী নাৰীৰ যদি অসাৱধানবশত দনুষ্টংকাৰ হয়, তেওঁৰ মৃত্যু নিশ্চিত বুলি ধৰি ল'ব লাগিব।

বৰপেটা জিলাৰ কাছুমাৰা চিকিৎসালয় খন কাছুমাৰা অঞ্চলৰ এক মাত্ৰ ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়। আগত নদীয়ে ভাঙি নিয়াৰ পিছত কোনো স্থায়ী ব্যৱস্থা নাছিল, যোৱা কেইবছৰমান আগত মাত্ৰ দুই-তিনিটা কোঠালী থকা সৰু ঘৰ এটা নিৰ্মান হৈছে যদিওঁ ডাক্তৰ আৰু ঔষধৰ যোগান নাই।

চৰ অঞ্চলৰ বানপানী আৰু গড়াখহনীয়াঃ

বানপানী আৰু গৰাখহনীয়া চৰ-চাপৰি বাসীৰ লগৰী। বাৰিষা কালত ইপাৰ সিপাৰ নেদেখা সাগৰ সদৃশ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ চৰ-চাপৰিত বাস কৰা সকলৰ দুখে কুলাই পাচিয়ে নধৰা হৈ পৰে। তেওঁলোকে ঘৰ-দুৱাৰ এৰি ওখ ঠাইত আশ্ৰয় লয়। গৰু-ছাগলী উঠি ভঁহি যায়। চাকনৈয়াত পৰি ঘৰ-দুৱাৰো উঠি যায়। বানপানীৰ লগে লগে আৰম্ভ হয় গৰাখহনীয়া। গৰাখহনীয়া বানপানীত কৈয়ো মাৰাত্মক। এপিনে থাকে বৰষুণ আনপিনে ফেনেফুটুকাৰে বাঢ়ি অহা পানী তাৰ মাজতে ভেটিটো খহাই নিয়ে। মানুহে কথাত কয় 'জুয়ে পুৰিলে একো কৰিব নোৱাৰে নদীয়ে ভাঙিলে সকলো নিব পাৰে। হেজাৰ হেজাৰ মানুহ গৰাখহনীয়াৰ কবলত পৰি গৃহহাৰা হৈ পৰিছে। অনেক তামোল গছ, নাৰিকল গছ, বাঁহ, আম-কঁঠাল গছেৰে ভৰপুৰ সেউজী স্থায়ী গাওঁ নদীৰ বুকুত জাহ নিয়াইছে। এওঁলোকেই কোনোমতে জীয়াই থাকিবৰ কাৰণে বিভিন্ন চহৰ— নগৰত ঠেলা চলায়, ডিমাপুৰত, শ্বিলংত থাকে। চহৰৰ অট্টালিকাত বহি কিছুমান মতলব বাজ স্বাৰ্থান্বেষীয়ে এওঁলোকক বাংলাদেশী বুলি ইতিকিং কৰে৷ যি মুঠেই সমীচিন নহয় আৰু ই গৰিহণাৰ যোগ্য।

কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ বিবাহ পদ্ধতিঃ

বিয়া প্ৰত্যেক জাতিৰ সু-মাঙ্গলিক মধুৰ মিলনৰ অনুষ্ঠান। সমাজৰ চিৰ চেনেহী প্ৰানয়ম উৎসৱ, যত নানা ধৰণৰ সামাজিক নীতি নিয়ম সাঙোৰ খাই আছে। কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ বিবাহ পদ্ধতি সহজ সৰল। সাধাৰণতে অভিভাৱকে ল'ৰা-ছোৱালী চাই বন্দোৱস্তা কৰাৰ পাছত সামাজিক ভাৱে বিবাহ সম্পন্ন হয়। এই চৰ-চাপৰি লোক সমাজত 'নিকাহ' (নিকাহ-নিহা) শব্দ আৰু প্ৰথাৰো প্ৰচলন আছে। কিন্তু হেৰ-ফেৰ আছে। নিকাহ বুলিলে দৰা বা কইনাৰ দ্বিতীয় বাৰ 'বিয়া' হোৱা বুজায়। এজন পুৰুষে এজনী নাৰীক বিয়া কৰিব পাৰে ধৰ্ম, বৰ্ণ, জাতি নিৰ্বিশেষে। কিন্তু এই অঞ্চলত এটা 'বাছ' বাধা আৰোপ কৰিছে। এই চৈধ্য নাৰীৰ বাছ হ'ল ১ মাতা, ২ সহোদৰ ভনী, ৩ দাদি, ৪ পেহী, ৫ নানী, ৬ মাহী, ৭ শাশু, ৮ স্ত্ৰী থকাত স্ত্ৰীৰ ভনী বা বায়েক, ৯ নাতিনী, ১০ ভতিজী, ১১ ভাগিনী, ১২ বৈমাত্ৰেয় ভনী, ১৩ বৈমাতেৰেয় ভনীৰ ছোৱালী, ১৪ বৈমাত্ৰেয় ভাইৰ ছোৱালী। উক্ত চৈধ্য নাৰীৰ লগতে তলত উল্লেখ কৰা নাৰী সকলৰ বাদ দিয়া প্ৰথা চলি আছে। ১ দুগ্ধ মাতা, ২ দুগ্ধ ভনী, ৩ পূজাৰিনী, ৪ তালাক দিয়া কিন্তু হালাল (চৈধ্য) নকৰা নাৰী, ৫ সহবাস কৰা নাৰীৰ পূৰ্বপক্ষৰ ছোৱালী, ৬ আনৰ সধবা পত্নী। ডেকা-গাভৰুৱে নিজৰ অভিৰুচি অনুসৰি প্ৰেমাসক্তহৈও বিয়া পাতে। ৰাইজক বিয়াত ভাত, জল-পান আদিৰে আপ্যায়িত কৰা হয়। ডেকা গাভৰুৱে নিজৰ অভিৰুচি অনুসৰি প্ৰেমাসক্ত হৈও বিয়া পাতে।

এই চৰ অঞ্চলৰ সমাজত মোল্লা বা মৌলবীৰ দ্বাৰা বিবাহ কাৰ্য সম্পন্ন হয়। কাজীৰ দ্বাৰাও বিবাহ কাৰ্য সম্পাদিত হয়। বহু পত্নী গ্ৰহণৰ প্ৰথা প্ৰচলিত আছে। এজন লোকে একে লগে চাৰি জনী তিৰোতাকো পত্নী হিচাপে নিজৰ ঘৰত ৰাখিব পাৰে।

এই চৰ নিবাসী অৱশ্যে পত্নীৰ মৃত্যু হ'লে বা পুত্ৰ লাভৰ বাবে কেতিয়াবা স্বামীয়ে দ্বিতীয় বিবাহ কৰোৱা দৃষ্টান্ত আছে। এই সমাজতে পত্নীৰ মৃত্যু হ'লে পত্নীৰ ভনীয়েক অৰ্থাৎ খুলশালীয়েকক পত্নী ৰূপে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। এনেকুৱা দৃষ্টান্তও আছে। সামাজিক নীতি নিয়মৰ মাজেৰে পত্নী ৰূপে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। এনেকুৱা দৃষ্টান্তও আছে। একে ঘৰৰ দুজন ককায়েক ভায়েকে আন এঘৰৰ দুগৰাকী বায়েক-ভনীয়েক বিয়া কৰোৱাৰ দৰ্শনো আছে। বিধৱাৰ পুনৰ বিবাহৰ ব্যৱস্থা এইখ সমাজত এটা বিশেষ উল্লেখযোগ্য কথা। সেইদৰে বৰলায়ো পুনৰ বিয়া কৰাব পাৰে।

চৰাঞ্চলত প্ৰচলিত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ গীত সমূহঃ

ক) (১) বিয়া গীতত পোৱা লোকাচাৰ "গোছলী কৰাইতে গো সাধুৰ সাবান গেল ভাইসা।

সাবান হাৰাইয়া গো
সাধু ভাবে মনে মনে।
সাৱানখিনি পাইয়া কইন্যা গো
দেইখা হাসে মনে মনে।
গোছলী কৰাইতে গো
সাধুৰ গামছা গেল চুৰে।
গামছা খানি না পাইয়া গো
সাধু কান্দে জাৰে জাৰে।
গামছা খানি নিয়া কইন্যা গো
দেখে হাসে দিলে দিলে।"

(২) মুর্শিদী গীত

'কত সাধু মৰা গেল ৰঙ্গে
ভাঙ্গা তৰি বাইতে আইলাম গাঙ্গে।
নদীৰ মাঝে খলৰ খল
বাইনা চুৱাইয়া উঠে জল,
না পাৰিলাম সেঁচিতে
ভাঙ্গা তৰি বাইতে আইলাম গাঙ্গে'

(৩) মাগন গীত

আইলামৰে ভাই এই বাড়ী পাঁচ দুৱাৰে কলাগাছ গাৰি।
কলা গাছে হীৰ ফুল
নাৰীৰ মাথায় নাইক্যা চুল।
আইলামৰে ভাই এই বাড়ী
যে দিবে জ্বালা ছালা
তাৰ হবে মেয়ে পালা।
যে দিবে কুলাৰ আগে
তাৰে খাইবো নুলা বাঘে।
যে দিবো কাটা কাটা,
তাৰ হইবো পথে বেটা।
যে দিবো মুঠ মুঠ
তাৰ হইবো বিষ কোট।

(৪) কবি গান

<u>প্ৰথম কবি</u>

সীতা যখন বনে আইলো
ৰাম তখন কোথায় ছিলো
হৈয়া সীতা কি দেখিলো
সীতাৰ জন্ম কিসে হইলো ?

<u>দ্বিতীয় কবি -</u>

ৰাম চলে আগে আগে
সীতা চলে পিছে,
সীতাৰ জন্ম হাল বাইতে
জনক ৰাজাৰ ফালে৷

(৫) ধুৱা গীত

কাম নদীতে নামৰে আমাৰ মন
সদায় কৰে সু-সাধন, কাম নদীতে কুম্ভীৰেৰ ভয়,
কৰিলা তুমি অনসন
জোকাৰে বাইশা ফিৰে বাতাশে আউৰা ঘুৰে
না জাইনা নামৰে ঘাটে তাৰে হয় মৰন

(৬) নিচুকণি গীত

আয়চান তাৰিয়া ভাত দিমু বাৰিয়া,

খৰালি (উন্না) মাসে ঘোঁৰা দিমু,

বাইশা মাসে নাওঁ দিমু,

চালুন ভৰা পিঠা দিমু,

গাই বিয়ালি দুদ দিমু,

আংগোৰ গেদাক/গেদীকে টুকু দিয়া যায়৷

গেদা কাইন্দা কাইন্দনা,

বাঘে ধইৰা নিবো,

তোমাৰ মামু সদাগৰ

চাইকেল কিনা দিবো৷

(৭) নাওঁ খেলৰ গীত

'বইঠা মাৰো বইঠা মাৰোৰে,

ও মাঝি ভাইয়াৰে ছাৰিয়া বইঠা মাৰিয়া যাও ৰে৷

ছাৰিয়া বইঠা মাৰিয়া যাও ৰে৷

ও মাঝি ভাইয়াৰে

ছাৰিয়া বইঠা মাৰিয়া যাও ৰে

খ) (২) কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ সাঁথৰ-

১। যাৰে কাটে সে না কান্দে – 'পিয়াজ'

২। ৰাজা থেৰ কোলি গাই ঘাটে ঘাটে পানী খায়- 'বৰশী'

৩। এক ভাটোয়েৰ দুই মাথা ভাটো গেলো কোলকাতা - 'নাও'

৪। ৰাজাৰ বাৰিৰ হাতী দিন দিন খাই নাত্তি — — ঢেকী'

গ) কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ ফকৰা যোজনা

১। দুষ্ট লোকে মিষ্টি কথা ঘেইস্যা বসে কাছে কথা দিয়া কথা নিয়া প্ৰাণে মাৰে শেষে৷

২। ঠেলা পাইলে বাঘেও ঘাস খায়৷

৩। হেই খাইলি ছাই মাটি তেল পুৰলি তিন চাটি৷

৪। আসপেৰ কৈছি দামান্দেক আইছে দামান্দেৰ ভাই চড়ায়্যা নিছিলাম নাস্তা হয়া গেইল জাই৷

৫। দশেৰ নৰি একেৰ বোজা৷

৬। বাৰ হাত পটল তে'ৰ হাত বিচি৷

৭। নিজে সুবাৰ জাগা নাই তমেজেৰ মাইৰে মোইদ্দে সুআই৷

<u>চৰ অঞ্চলত নাৰী শিক্ষাৰ গুৰুত্বঃ</u>

কাছুমাৰা অঞ্চলৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটো অতি দুখলগা৷ বিশেষকৈ নাৰী শিক্ষাৰ ওপৰত বিভিন্ন সমস্যাৰে জৰ্জড়িত৷ সমস্যা বহুল চৰ অঞ্চলৰ নাৰীবোৰে পুৰুষৰ লগতে যুগ-যুগ ধৰি ঘৰ সংসাৰ কৰি আহিছে৷ কাছুমাৰা নদীৰ গড়াখহনীয়াই বিস্তৃত কৃষিভূমি ধ্বংসলীলা আৰম্ভ কৰি এসময়ত জমিদাৰ সদৃশ পৰিয়াল সমূহক ভিক্ষাৰীত পৰিণত কৰি পেলাইছিল৷ তথাপিও শিক্ষাৰ আলোক যাত্ৰা অব্যাহত কৰি ৰাখিছিল৷ দৰিদ্ৰতাৰ বেষ্টনৰ মাজৰ পৰা তেতিয়াও অঞ্চলৰ বহুতো নাৰীয়ে উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব পাৰিছিল৷ এই কথা সত্য যে, চৰৰ নৈপৰীয়া জলবায়ু নিশাৰ নিৰবতা আৰু পুষ্টিকৰ খাদ্য ব্যৱস্থাই চৰৰ নাৰী আৰু সমূহ ৰাইজৰ স্মৃতি শক্তি অতি প্ৰখৰ কৰি ৰাখে। যাৰ ফলত অধিক দৰিদ্ৰতাৰ মাজতো চৰ অঞ্চলৰ বহুতো নাৰীয়ে আকৌ জনসাধাৰণে নিজৰ ইচ্ছাশক্তিৰে বিদ্যালয়ত প্ৰৱেশ কৰি উচ্চ শিক্ষাৰ ফালে ধাবিত হৈছে৷ এই শিক্ষা বিশেষকৈ চৰ এলেকা

সমূহত গঢ়লৈ উঠা বেচৰকাৰী বিদ্যালয় সমূহে বৰ্ষৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ যুৱনিকা পেলাই শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ ঘটোৱাত যি প্ৰেৰণা যোগালে সেয়া এক ঐতিহাসিক দৃষ্টান্তহে৷

আজি সেই শিক্ষক সকলে মহান যি সকলে ভেন্সাৰ স্কুলৰ অভিজ্ঞতাৰে চৰৰ নাৰী সন্তান সকলক শিক্ষিত কৰি তোলাত অসীম ত্যাগ স্বীকাৰ কৰিব পাৰিছে৷ ভাবিলে আচৰিত লাগে সময়ৰ গতিত দেখা গ'ল অনাদৃত কাছুমাৰা অঞ্চলৰ পৰা ভালে সংখ্যাক নাৰীয়ে আনকি উচ্চ শিক্ষিত লোক সম্মানীয় চাকৰি পাই চহৰৰ ফালেগতি কৰিছে৷ বৰ্তমানৰ চৰ অঞ্চলৰ মানচিত্ৰ খনে গড়াখহনীয়াৰ ফলত সংকুচিত হলেও বিপৰীত দিশত শিক্ষাৰ প্ৰসৰতা তুলনা মূলক ভাবে সন্তোষ জনক।

কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানঃ

এই চৰ অঞ্চলত অনুষ্ঠিত ধৰ্মীয় উৎসৱ সমূহৰ বিষয়ে চমু আলোচনা কৰা হ'ল- ছবে কদৰ : ৰমজান মাহৰ ২৭ তাৰিখে ৰাতি অনুষ্ঠিত হয়৷ ৰোজা ৰাখি সন্ধীয়াৰ নামাজৰ পিছত মছজিদলৈ গৈ সমূহীয়া নামাজৰ পিছত পাইগুটীয়া ভাবে নামাজ পঢ়ে৷ মহিলা সকলে ঘৰত আঠ দহজনীয়ে লগ-লাগি সমূহীয়া ভাৱে নামাজ পঢ়ে৷

ঈদ-উল ফিতৰ:

সমগ্ৰ বিশ্বখনতে ইছলাম ধৰ্মী লোক সকলে ৰমজান মাহৰ ৰোজা ৰাখে৷ এই ৰোজাৰ মাহত ইছলাম ধৰ্মী লোক সকলে বেছি বেছিকৈ দুখিয়াক দান কৰে আৰু ভাল ভাল আহাৰ খাই ৰোজা ৰাখে । ৰমজানৰ ৰোজা শেষ হোৱাৰ পিছদিনাই হ'ল আনন্দৰ দিন বা খুসিৰ দিন । সেইদিনা হ'ল শাওয়াল মাহৰ ১ তাৰিখ । ৰাতিপুৱাৰ আগত বা প্ৰভাতত উঠি ফজৰৰ নামাজ পঢ়ি পৱিত্ৰ কোৰান পঢ়ে৷ পিছত গা-পা ধুই ঈদগা ময়দানত উপস্থিত হৈ ৰাজহুৱা ভাবে নামাজ আদায় কৰে৷ ইজনে আনজনৰ ঘৰত ফুৰিবলৈ যায় আৰু ঈদ উপলক্ষে বিভিন্ন খেল-ধেমালীও অনুষ্ঠিত হয়৷

ঈদ-উদজোহা :

জিলহজ মাহৰ ১০ তাৰিখে পালন কৰা হয়৷ এই উৎসৱত ৰাতিপুৱা গা-পা ধুই বিভিন্ন মিঠাই৷ খোৱা নিয়ম ঈদগাহত সমূহীয়া ভাৱে নামাজ পঢ়া হয়৷ তাৰ পিছত বিভিন্ন জনে প্ৰিয় পোহনীয়া জন্তু (গৰু, ছাগলী, ভেড়া, উট, দুম্বা, ম'হ) আল্লাহৰ নামত 'কুৰবানী' কৰি সেই জন্তুৰ মাংস তিনি ভাগৰ এক ভাগ ৰাখি বাকী দুইভাগ সমাজত ভগাই দিয়ে৷ এই কুৰবানীৰ মাংস খাবলৈ অধিক সুস্বাদ ।

মহৰম :

মহৰম শোকৰ উৎসৱ। মহৰম মাহৰ প্ৰথম দিনৰ পৰা দহ দিনলৈ ৰোজা ৰাখে। ধৰ্ম প্ৰাণ কিছুমান ব্যক্তিয়ে সেই কেইদিনত গা-ধুই, তেল আদি ব্যৱহাৰ নকৰি হাছান হুছেনৰ প্ৰতি শোক প্ৰকাশ কৰে। দহ দিনৰ দিনা অৰ্থাৎ মহৰমৰ দিনা ধৰ্ম সভা অনুষ্ঠিত হয়।

ফাতেহা ই দোৱাজ দহম :

ৰবিউল আউৱাল মাহৰ ১২ তাৰিখে অনুষ্ঠিত হয়। মছজিদত সমূহীয়া নামাজ পঢ়ে। ধৰ্ম সভা অনুষ্ঠিত হয়। তাত 'মিলাদে মেহফিল' অনুষ্ঠিত হয়।

ছবে বৰাত :

চাবান মাহৰ ১৫ তাৰিখে অনুষ্ঠিত হয়। এই উৎসৱত ৰুটি, হালুৱা আদি তৈয়াৰ কৰি আত্মীয় স্বজন আৰু বন্ধু বান্ধৱক খুৱায়। ৰাতি মছজিদত সমূহীয়া ভাবে নামাজ পঢ়ে।

এই চৰ এলেকাত পালন কৰা দুটি উৎসৱ হ'ল -

গান্ধি/গাম্বি :

আহিন মাহৰ সংস্কৃতিৰ দিনা ঘৰ মচি বা হালধী, তামোল-পান, চাউল, তেল আদি যতনাই ৰাতি চোতালত থৈ দিয়ে। পিছদিনা দোকমোকালিতে উঠি সেই মাহ হালধী গাত লগাই গা ধুৱে আৰু চাউল আদিৰে পায়স ভাত বনাই খায়। এই অঞ্চলৰ মানুহবোৰে বিশ্বাস কৰে যে এনে কৰিলে বেমাৰ আজাৰ নহয়। সেইদিনা ৰাতি বাৰীত থকা বিভিন্ন গছত ধানখেৰ বান্ধি দিয়ে আৰু শামুকৰ মালা বিন্ধাই দিয়ে। গছত ফল বেছিকৈ লাগিব বুলি বিশ্বাস কৰে।

পচুৰা :

মাঘ মাহৰ প্ৰথম দিনটোত এই উৎসৱ পালন কৰা হয়। সেইদিনা গৰুক নদীলৈ নি গা ধুৱাই দিয়ে। তাৰ পিছত দল বান্ধি নদীত মাছ মাৰে। ঘৰে ঘৰে গৈ চাউল, খৰি ইত্যাদি আনি সেই চাউলেৰে বিভিন্ন পিঠা বনাই আত্মীয় স্বজনক মাতি আনি খুৱায়।

গীত মাতঃ

এই অঞ্চলৰ পুৰুষ মহিলা উভয়ে দিন দিনটো কামতেই ব্যস্ত থাকে৷ তাৰ মাজতেই আজৰি সময়ত বা উৎসৱ আদিত বিভিন্ন গীত-মাত পৰিৱেশন কৰে৷ তলত চমু আলোচনা কৰা হ'ল।

কবি গান :

কবি গানৰ কাহিনী বৰ্ণনা কৰা হয়৷ মুকলি ঠাইত অনুষ্ঠিত কবিগানৰ বয়াতীয়ে একোটা কাহিনী বৰ্ণনা কৰে আৰু দোহাৰীয়ে আগবঢ়াই নিয়াত সহযোগ কৰে৷ কবিগানত আল্লাহ বা নবীজীৰ স্বৰন কৰা হয়৷ ইয়াত লোক নাট্যৰ লক্ষন আছে৷ ওজাপালিৰ দৰে ইও এক আনন্দদায়ক সঙ্গীতানুষ্ঠান এই অঞ্চলত পতা হয়৷

পুথি পঢ়া :

এই অঞ্চলত সাধাৰণতে বৃদ্ধ সকলে আজৰি সময়ত বিভিন্ন আখ্যান থকা পুথি সুৰ লগাই পঢ়ে৷ এই পুথিপঢ়া অনুষ্ঠানত পৰিবেশন কৰা কিছুমান কাহিনী হ'ল-হাছেন-হুছেন, আলফি লাইলা, সোনাভানুৰ কাহিনী ইত্যাদি৷

মুৰ্শিদী গান :

ইশাদ' (নিৰ্দেশ) আৰবী শব্দৰ পৰা মুৰ্শিদী শব্দৰ উৎপত্তি হৈছে । যিজনে নিৰ্দেশ দিয়ে তেওঁকে মুৰ্শিদী অৰ্থাৎ গুৰু বুলি ভৰা হয়৷ ইয়াক মাৰফতী গান বুলিও জনা যায়৷ আল্লাহৰ অলৌকিক সান্নিধ্য লাভ কৰিবলৈ যি পন্থা লোৱা হয় সেয়াই মাৰফতী গান৷ মুৰ্শিদী গানত পীৰ পয়গাম্বৰৰ কথা উল্লেখ পোৱা যায়৷ সাধাৰণতে শীত কালত চৰ অঞ্চলত মুৰ্শিদী গানৰ বৈঠক হোৱা দেখা যায়৷

ধুৱা গান :

এই চৰ অঞ্চলত প্ৰচলিত এবিধ অতি জনপ্ৰিয় গান হ'ল ধুৱা গান। খেতিয়ক সকলে খেতিৰ বিভিন্ন কামত ব্যস্ত থাকোতে এই গানবোৰ গাই গাই কাম কৰি থাকে লগতে আনন্দ লাভ কৰে৷ এই গান সমূহ কাৰবালাৰ কাহিনীৰ লগতে দৃষ্টিৰ ৰহস্য আদি লুকাই থাকে৷ এই গান সমূহ জাৰী গান নামেৰে খ্যাত৷

বিয়া গীত :

এই চৰ এলেকাত বিয়া গীতৰ প্ৰচলন আছে৷ ধৰ্মীয় আৰু সামাজিক বাধা নিষেধৰ কিছু শিথিলতাৰো বিয়া গীত পৰিবেশন কৰে৷ বিয়াৰ উপলক্ষে এই গীতবোৰ গোৱা হয়৷ বিয়াগীতবোৰ প্ৰধানত দুভাগত বিভক্তঃ

ক) বৰ্ণনা বা উপদেশ মূলক গীত৷

ঘ) ঠাট্টা-মস্কাৰাৰ যোগেদি আনন্দ উপভোগ কৰা গীত। উল্লেখিত গীতবোৰৰ উপৰিও এই চৰ অঞ্চলত গাজী পীৰৰ গীত, সত্য পৰীৰ গীত, মাগন গীত, বাৰমাহী গীত, পল্লী গীত মাছমৰা গীত লাঠিবাৰি গীত নাওঁ খেলৰ গীত আদিৰো প্ৰচলন আছে।

শিল্পকৰ্ম :

এই কাছুমাৰা অঞ্চলবাসী ৰাইজে বিভিন্ন পদ্ধতি অৱলম্বন কৰি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰি আছে। বিভিন্ন ধৰণৰ বাঁহ-বেতৰ সজুলি যেনে : বিচনী, চালনী, কুলা, ধাৰা, শিতল পাটি, পাচি ইত্যাদি সামগ্ৰী বনাই বজাৰত বিক্ৰী কৰে। তাৰোপৰি কাঠৰ দ্বাৰাও বিভিন্ন চিয়াৰ, টেবুল, খাট-পালেঙ আদিও বনাই জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰাৰ এক উল্লেখযোগ্য কৰ্ম পদ্ধতি অৱলম্বন কৰা দেখা যায়।

তৃতীয় অধ্যায়

কাছুমাৰা অঞ্চলত শিক্ষা

শিক্ষাৰ সা-সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত কাছুমাৰা অঞ্চলটো অতিকৈ পিছ পৰা৷ কৃষি প্ৰধান অঞ্চলত যাতায়তৰ অসুবিধা আৰু অৰ্থনৈতিক অনগ্ৰসৰতা ইয়াৰ অন্যতম কাৰণ অসম ৰাজ্যিক চৰ অঞ্চল উন্নয়ন বিভাগৰ সমীক্ষা (২০০১-২০০২) অনুযায়ী অঞ্চলটোত সাক্ষৰতাৰ হাৰ ১৭.৬৩ শতাংশ৷ পুৰুষৰ হাৰ ৯.৮ শতাংশ আৰু মহিলাৰ হাৰ ৭.৫ কিন্তু অভিবাৱক সকল তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীক শিক্ষা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট আগ্ৰহী৷ ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকো শিক্ষা গ্ৰহণত সত্যান্ত বৰ্তমান সময়ত শিক্ষানুষ্ঠান আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বাঢ়িছে৷ কিছু সংখ্যাক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ক'লা, বিজ্ঞান আদি বিভিন্ন বিষয়ত উক্ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে৷ কিন্তু অধিকতাৰ যুগত কাছুমাৰা অঞ্চলৰ মানুহবোৰে বিকাশৰ দিশত খোজ মেলিছে৷ সেয়েহে আজিৰ সময়ত কাছুমাৰা অঞ্চলৰ প্ৰায় ঘৰতে শিক্ষাৰ গাওৰে চুই যোৱা দেখা গৈছে৷ যদি আমি আজিৰ পৰা ২০ বছৰ আগত কাছুমাৰা অঞ্চলৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ লগত বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ তুলনা কৰো তেন্তে আমি দেখিবলৈ পাম যে বিগত ২০ টা বছৰৰ কাছুমাৰা অঞ্চলৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা অভাৱনীয় গতিত শিক্ষিতৰ হাৰ বৃদ্ধি পাইছে৷ বৰ্তমান সময়ত কাছুমাৰা অঞ্চলৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সংখ্যা ৯ খন আৰু মজলীয়া বিদ্যালয়ৰ সংখ্যা ৫ খন আৰু উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ সংখ্যা ২ খন আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ সংখ্যা ১ খন।

উপৰোক্ত তথ্য সমূহৰ পৰা আমি কব পাৰো যে কাছুমাৰা অঞ্চলৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা দ্ৰুত গতিত বিকাশিত হ'লেও আকাংক্ষিত বাবে ফলপ্ৰসু হব পৰা নাই৷ ইয়াৰ অন্যতম কাৰণ হিচাপে চিহ্নিত কৰিব পাৰো যে শিক্ষকৰ অভাৱ৷ চৰকাৰৰ হেমহি আৰু বিভাগীয় কতৃ পক্ষৰ কৰ্তব্যৰ অমনোযোগিতা প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষাকৰ পৰা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ প্ৰায় ভাগ শিক্ষকে স্থানীয় আৰু ব্লক পৰ্যায়ৰ ৰাজনৈতিকৰ লগত জড়িত।

কাছুমাৰা অঞ্চলত যাতায়ত ব্যৱস্থাঃ

যাতায়তৰ দিশত কাছুমাৰা চৰাঞ্চলবোৰ অত্যান্ত পিছ পৰা৷ ইয়াৰ প্ৰায় ভাগ গাওঁ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ কাষৰীয়া হোৱাৰ বাবে বাৰিষা কালত যাতায়ত ব্যৱস্থাত ব্যাঘাত জন্মায় আৰু খৰালি কালতো ৰাস্তা ঘাটবোৰ ধূলি বালিৰে ধৰি পূৰ্ণ হৈ থাকে বাবে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ যাতায়ত ব্যৱস্থা অতি কষ্টকৰ হৈ পৰে৷ যিয়ে অৰ্থনৈতিক দিশত স্বচ্ছল হোৱাত বাধাৰ সৃষ্টি কৰে৷ যদিও যাতায়ত ব্যৱস্থা অনুগ্ৰত তথাপিও এই অঞ্চলৰ মানুহবোৰৰ মনত এক আশাৰ ৰেঙনি জিলিকাই আছে৷ যাৰ ফলত সিইতে দেখে এক উজ্বল ভবিষ্যতৰ সপোন৷

যাতায়ত ব্যবস্থা বোলতে এক মাত্ৰ পকী ৰাস্তা ২০০৯ চনত ছুনেৰ চালিৰ পৰা কাছুমাৰা বজাৰ হৈ সোনতলীক সংযুক্ত কৰিছে৷ কাছুমাৰা চৰাঅঞ্চলত নানা ধৰণৰ চৰকাৰী আঁচনিৰ জৰিয়তে কেঁছা ৰাস্তা নিৰ্মান কৰা হয়৷ যদিওঁ

বাৰিষাৰ বানপানী ৰাস্তা বোৰ ভাঙি চিঙি যাতায়তৰ বাবে অনুপযোগী কৰি তোলে। কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ মানুহৰ যাতায়ত একমাত্ৰ উপায়হ'ল- বাৰিষা কালত নাওঁ আৰু খৰালি কালত ছাইকেলেই প্ৰধান। কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ যাতায়ত ব্যৱস্থা তলত দিয়া ধৰণে বছৰত দুটা ভাগত ভগাব পাৰি। যেনে- বাৰিষা কালৰ যাতায়ত ব্যবস্থা আৰু খৰালি কালৰ যাতায়ত ব্যৱস্থা বাৰিষা কালৰ যাতায়ত ব্যৱস্থাঃ কাছুমাৰা অঞ্চলটো নদী কাষৰীয়া হোৱাৰ বাবে বাৰিষা কালত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পানীয়ে ইয়াৰ উপনৈ সমূহ পানীৰে উপচি পৰে। যাৰ বাবে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ যাতায়ত ব্যৱস্থা অতিকষ্টকৰ হয়। বাৰিষা কালৰ যাতায়তৰ প্ৰধান উপায় সমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল-

ক) ঠেলা নাওঁ (হাত নাও): ঠেলা নাওঁ এবিধ সৰু আকৃতিৰ ইঞ্জিন বিহীন নাওঁ। ইয়াক সাধাৰণতে এখন চৰৰ পৰা আন এখন চৰলৈ (কম দূৰত্ব) যাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ইয়াক মানুহে নিজৰ বলেৰে চলাই লোৱাৰ বাবে ঠেলা নাওঁ বুলি কোৱা হয়। এই খন নাওঁয়েৰে সাধাৰণতে পাঁচৰ পৰা দহ জন মানুহ একে লগে যাব পাৰে।

(খ) ইঞ্জিন চালিত নাওঁ (ভুট-ভুটি): ই এবিধ যন্ত্ৰ চালিত ডাঙৰ আকাৰৰ নাওঁ। ইয়াক সাধাৰণতে দূৰ দূৰণি ঠাইলৈ যাবৰ কাৰণে আৰু মাল বস্তু কঢ়িয়াই নিবৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। কাছুমাৰা চৰাঞ্চল খন বৰপেটা জিলাৰ দক্ষিণ অংশ তথা ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ দক্ষিণ পাৰত অৱস্থিত হোৱাৰ বাবে আমি সদায় অফিচ- কাছাৰী সংক্ৰান্ত কামৰ বাবে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী পাৰ হবলৈ এই বিধ যন্ত্ৰ চালিত নাওঁ ব্যৱহাৰ কৰে।

গ) ভেলা (কল গছৰ ভুৰ)ঃ বেছি বানপানীৰ সময়ত কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ যাতায়তৰ অন্যতম উপায় হ'ল 'কল গছৰ ভুৰ' ইয়াক তিনিৰ পৰা পাঁচ টা কল গছেৰে সজোৱা হয়। ইয়াৰ জৰিয়তে সোঁত বিহীন পানীত একে বাবে ওচৰে পাজৰে (একে বাৰে কম দূৰত্বৰ) ঠাইত যাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ই অত্যান্ত কম খৰচি হোৱাৰ বাবে সকলো মানুহে নিজৰ সুবিধাৰ কাৰণে সাজি উলিয়ায়। ই বাৰিষা কালত এই অঞ্চল মানুহৰ বাবে এক গুৰুত্ব পূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।

ঘ) খৰালি কালৰ যাতায়ত ব্যৱস্থাঃ কাছুমাৰা চৰাঞ্চল খন নদী কাষৰীয়া হোৱাৰ বাবে ইয়াৰ ৰাস্তা ঘাটবোৰ কেঁচা আৰু ধূলি বালিৰে ভৰ পুৰ। সেয়েহে এই অঞ্চলৰ গাড়ী মটৰ চলাচল অতিকৈ কম। খৰালি কালত যাতায়ত ব্যৱস্থাৰ উপায় সমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল- চাইকেল খৰালি কালত কাছুমাৰা অঞ্চলৰ যাতায়তৰ প্ৰধান বাহন দুচকীয়া ছাইকেল। ৰাস্তা ঘাট বেয়া হোৱাৰ বাবে মানুহে সাধাৰণতে এঠাইৰ পৰা আনঠাইলৈ যাওঁতে ছাইকেলৰ সহায় লয়। মটৰ ছাইকেলঃ কাছুমাৰা আঞ্চলত মটৰ চাইকেল দহ/বাৰ বছৰ আগৰ পৰাহে আৰম্ভ হৈছে। যি বৰ্তমান লৈকে ৯% মানুহে ইয়াৰ পৰা বিৰত আছে। কেবল ১০% শতাংশ মানুহে যাতায়তৰ বাবে মটৰ ছাইকেল ব্যৱহাৰ কৰে। ম'হৰ গাড়ী আৰু ঘোঁৰাৰ গাড়ী: খৰালি কালত চৰাঞ্চলৰ যাতায়ত ব্যৱহাৰ অন্যতম উপায় হল ম'হৰ

গাড়ী আৰু ঘোঁৰাৰ গাড়ী সাধাৰণতে মাল বস্তু কঢ়িয়াত এই দুবিধ গাড়ী এই অঞ্চলৰ মানুহে ব্যৱহাৰ কৰে। উপৰোক্ত আলোচনাৰ পৰা কব পাৰি যে কাছুমাৰা চৰাঞ্চল খন যাতায়তৰ দিশত সিমান এটা ভাল নহয়।

কাছুমাৰা চৰ অঞ্চলৰ মানুহৰ আৰ্থ সামাজিক দিশঃ

কাছুমাৰা চৰ অঞ্চল খন মূলত কৃষি প্ৰধান অঞ্চল। সেয়েহে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ আৰ্থ সামাজিক ব্যৱস্থা স্বচ্চল যিহেতু এই অঞ্চলৰ মানুহে কৃষি কৰ্মৰ জৰিয়তে নিজৰ নিজৰ প্ৰয়োজন বোৰ পূৰণ কৰিবলৈ সমৰ্থ নহয়। সেয়েহে এই অঞ্চলৰ মানুহক আৰ্থিক ভাবে উন্নত নহলেও স্বচ্ছল বুলি কব নোৱাৰি। এই অঞ্চলৰ মানুহ বোৰ কষ্ট সহিষ্ণু হোৱাৰ বাবে যিকোনো পৰিস্থিতিত কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিব পাৰে বাবে এই অঞ্চলৰ আৰ্থ সামাজিক দিশত বিকশিত হৱ ধৰিছে। এই অঞ্চলত শিল্প উদ্যোগ নথকাৰ বাবে ব্যাপয্য হাৰত লিখিৎত নিবনুৱা সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে। যিহেতু এই অঞ্চলৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতিৰ এক অন্ত হিচাপে বিবেচিত হৈছে অৰ্থ সামাজিক অবস্থা। ই যিদৰে জাতি এটাক সভ্যজগৰ লগতে পৰিচয় কৰি দিয়াত সহায় কৰে। ঠিক সেইদৰে অঞ্চল এটাক দেশ এখনৰ আগবু পৰিউটিত কৰি তুলিব পাৰে। অঞ্চল এখনৰ আৰ্থ সামাজিক অবস্থাৰ বিষয়ে জানিবৰ বাবে আমি প্ৰথমে সেই অঞ্চলৰ আৰ্থ সামাজিক প্ৰভাবিত উপাদান সমূহৰ লগত পৰিচিত হব লাগে। কাছুমাৰা অঞ্চলৰ আৰ্থ সামাজিক অবস্থাৰ প্ৰভাৱিত কৰা উপাদান সমূহ তলত আলোচনা কৰা হ'ল- সামাজিক দিশঃ সমাজ ব্যৱস্থাৰ অঞ্চল এখনৰ অৰ্থনৈতিক দিশত প্ৰভাৱিত কৰে।

সমাজ গঠন প্ৰণালী যদি শৃংখলা বদ্ধ হয় সেই সমাজ খন সুচাৰুৰূপে পৰিচালিত হৈ ইয়াৰ মানুহৰ মাজৰ এক ভাৰসাম্যতা সৃষ্টি কৰে। সামাজিক ভাৰসাম্যতা এই অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাৰ এক নিৰ্দেশ। সমাজ এখন ধনী-দুখীয়া মানুহৰ সংমিশ্ৰন যদি এই দুই শ্ৰেণীৰ মাজত সু-সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠে তেতিয়া সেই সমাজ অৰ্থনৈতিক স্বচ্ছতাৰ দিশত ঢাপলি মেলিব। উদ্যোগ প্ৰধান সমাজ এখনত উদ্যোগ পতি সকলৰ আদি পত্য বিৰচিত হোৱা দেখা যায়যত দুখীয়া শ্ৰেণী বা শ্ৰমিক শ্ৰেণীক ধনী শ্ৰেণীৰ মানুহে শোষিত কৰে, যাৰ ফলত সমাজৰ এটাৰ শ্ৰেণীৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত আৰু আনটো শ্ৰেণীৰ অৱনতি হয়। কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ সমাজ ব্যৱস্থা ধনী-দুখীয়াৰ সংমিশ্ৰন। সেয়েহে দুয়োটা শ্ৰেণীয়ে এই অঞ্চলৰ সামাজিক অৱস্থাত সমানে অৱদান আগবঢ়াইছে।

সাংস্কৃতিক উপাদানঃ

অঞ্চল এখনক অৰ্থনৈতিক দিশত প্ৰভাৱিত কৰা আন এটা উপাদান। সমাজৰ মানুহৰ জীৱন ধাৰণ পদ্ধতিকে সংস্কৃতি বুলি কোৱা হয়। সংস্কৃতিয়ে অঞ্চল এখনক অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থা উন্নতিৰ দিশত আগবাঢ়ি যোৱাত সহায় কৰে।

কাছুমাৰা অঞ্চলৰ চলন ফুৰন, পিন্ধন, ভৰণ, খোৱা-লোৱা, আচাৰ ব্যৱহাৰ, খেল-ধেমালি, গীত-মাত আদিৰ যোগেদি সংস্কৃতিক ছবি প্ৰতিফলিত হোৱা দেখা যায়। যিবোৰে এই অঞ্চলৰ মানুহক সামাজিক দিশত আগবাঢ়ি যাবলৈ উৎসাহিত কৰে৷ সেয়েহে সাংস্কৃতিক উপাদানে সামাজিক দিশ নিদৰ্শত সহায় কৰা বুলি কৰ পাৰি৷

সামাজিক কৃষিৰ দিশঃ

কাছুমাৰা চৰঞ্চলৰ সৰহ ভাগ মানুহ কৃষিৰ কাৰ্য্যৰ লগত জড়িত সেয়ে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ জীৱিকাৰ প্ৰধান উপায় কৃষি কাৰ্য। শিক্ষাৰ দিশত পিছ পৰি থকা হেতুকে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ চৰকাৰী চাকৰিৰ সংখ্যা তেনেই নগন্য। যাতায়ত ব্যৱস্থা উন্নত নোহোৱাৰ বাবে ব্যৱসায় বাণিজ্যতো এই অঞ্চলৰ কম সংখ্যক মানুহে মনোনিৱেশ কৰা দেখা যায়। এই অঞ্চলৰ দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলত মানুহবোৰ দিন হাজিৰা কৰি নিজৰ নিজৰ জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰে৷ ইয়াতে কিছু সংখ্যকে গাওঁত আৰু কিছু সংখ্যকে চহৰত বা অইন ঠাইত গৈ দিন হাজিৰা কৰি নিজৰ পৰিয়াল পোহ পাল দিয়ে৷ এই অঞ্চল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কাষৰীয়া হোৱাৰ বাবে কিছু সংখ্যক মানুহ মাছ ধৰা কাৰ্যত নিয়োজিত হৈ আছে৷

যদি পৰি সংখ্যক বাবে বিগত ৫০ বছৰৰ অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থা পৰ্যালোচনা কৰা যায়। তেতিয়া দেখা যায় যে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ জীৱন ধাৰণ পদ্ধতি দ্ৰুত গতিত আধুনিকতা দিশত আগবাঢ়ি গৈ আছে৷ এই অঞ্চলৰ মানুহৰ জীৱিকা সমূহ তলত বহলাই আলোচনা কৰা হ'ল-

কৃষি ব্যৱস্থাঃ অসম এখন কৃষি প্ৰধান ৰাজ্য। অসমৰ চৰাঞ্চলৰ সৰহ ভাগ মানুহৰ প্ৰধান বৃত্তি কৃষি৷ কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ কৃষক সকল দুখীয়া আৰু অশিক্ষিত৷ যাৰ ফলত চৰৰ কৃষক সকল আধুনিক পদ্ধতিতে খেতি কৰিব নাজানে৷ আজি কালি কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ দুই এজন শিক্ষিত যুৱকে কৃষি কাৰ্যত জড়িত হোৱা দেখা যায়৷ যদিও আৰ্থিক অনাটনৰ বাবে আধুনিক খেতি কৰিব নোৱাৰে৷ আধুনিক পদ্ধতিত খেতি কৰিবলৈ হ'লে কৃষি সম্পৰ্কীয় প্ৰশিক্ষনৰ প্ৰয়োজন৷ যোগাযোগ আৰু যাতায়তৰ সু-ব্যৱস্থা নথকাৰ বাবে কাছুমাৰা চৰাঞ্চলত শিক্ষিত যুৱক যুৱতি সকল কৃষি সম্পৰ্কীয় প্ৰশিক্ষিণৰ পৰা বঞ্চিত৷

কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ কৃষক সকলৰ আৰ্থিক অৱস্থা শোচনীয় হোৱাৰ মূল কাৰণ হ'ল প্ৰবল বানপানী৷ প্ৰতি বছৰে বানপানীয়ে কৃষক সকলৰ খেতি পথাৰৰ শস্য নষ্ট কৰাৰ উপৰিও গৰাখহনীয়াই খেতি মাটি খহাই লৈ যায় আৰু বালি পৰিও খেতি মাটি নষ্ট হোৱা দেখা যায়৷ বানপানীৰ ফলত ক্ষতিগ্ৰস্থ হোৱা মানুহ যিনি নিজৰ পৰিয়ালৰ ভৰণ পোষণৰ বাবে অৰ্থ উপাজন কৰিবলৈ অসম, মেঘালয়, নাগালেণ্ড আদি ৰাজ্যৰ বিভিন্ন নগৰ চহৰত কাম বিচাৰি যায়৷ বৰপেটাৰ জিলা চেঙা সমষ্টিৰ কিছুমান চৰৰ বয়স একশ বছৰৰ অধিক৷ ইয়াৰ জলন্ত প্ৰমাণ মাটিৰ নথিপত্ৰ আৰু কিছুমান প্ৰথমিক বিদ্যালয়৷ এই অঞ্চলৰ খেতিয়ক সকল পুৰণি কলীয়া কৃষি পদ্ধতিৰে খেতি কৰে৷

অসম চৰকাৰে কৃষিৰ উন্নতি কোনো বিভিন্ন আঁচনি প্ৰভাৱ চৰাঞ্চলত কৃষক সকলক কৃষি সম্পৰ্কীয় দিহা পৰামৰ্শ দিবৰ বাবে চৰলৈ কোনো দিন কৃষি সম্প্ৰসাৰণ বিষয়া তথা কৃষি বিভাগৰ গ্ৰাম্য সেৱক জনকো চৰ অঞ্চলত পদাৰ্পন কৰা দেখা নাযায়। এই প্ৰবন্ধত চৰাঞ্চলৰ খেতিয়ক সকলৰ খেতিবাতি কেইটি মান আধুনিক (বৈজ্ঞানিক) কৃষিৰ ব্যৱস্থাৰ নীতি নিয়ম তলত উল্লেখ কৰা হ'ল।

কাছুমাৰা চৰঞ্চলৰ খেৰিয়ক সকল সাধাৰণতে স্থানীয় জাতৰ ধানৰ আৰু অন্যান্য শস্যৰ খেতি কৰা দেখা যায়। স্থানীয়ৰ পৰিৱৰ্তে যদি অধিক ফলনশীল জাতৰ ধানৰ খেতি আধুনিক পদ্ধতিত কৰে তেন্তে অধিক উৎপাদক আৰু কষ্ট অথলে নাযায়। চৰাঞ্চলৰ কৃষক সকল যদি অসম বিশ্ববিদ্যালয় তৰফৰ পৰা উদ্ভাৱণ কৰা উন্নত জাতৰ আহু ধান যেনে, কাল চাৰহ, আই আৰু ৩৬-৫০ ডি আইতনৰ ৯২ কলিংগত আদিৰ খেতি কৰে। তেন্তে নিশ্চয় উপকৃত হব। চৰ অঞ্চলৰ কিছুমান খেতিয়কে শালি খান হিচাপে অধিক উৎপাদন ক্ষত্ৰ জাতৰ আৰু বাহাদুৰ নামৰ ধান দুবিধৰ খেতি কৰা দেখা যায়। এই ধান দুবিধ আচলতে এগ (বাম) যদি বানা ক্ৰান্ত অঞ্চলত কৰা হয় তেন্তে শস্য নষ্ট হয় আৰু কৃষকৰ সফল কষ্ট অথনেত যায়।

প্ৰশ্নপত্ৰৰ যোগেদি তথ্য সংগ্ৰহ:

১)বিবাহ/বহু বিবাহ/যৌতুক :-

ক) বিবাহ ক্ষেত্ৰত বয়স কিমান বুলি সাধাৰণ ৰাইজে জভান কৰে ?

খ) বহু বিবাহ কিয় হয় ?

গ) বিৱাহত যৌতুক দিয়া প্ৰচলন বন্ধ হবনে ?

ঘ)যৌতুকলৈ ঘৰ সংসাৰ ভাঙিব পাৰেনে ?

ঙ) যৌতুক প্ৰথা সমাজৰ এটি ব্যাধি হয়নে ?

চ) বাল্য বিবাহ প্ৰচলনৰ কাৰণে কম বয়সতেই ছোৱালীয়ে শিক্ষা বাদ দি বিয়াপাশত আবদ্ধ হয়৷

২)শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্য :-

ক) চৰাঞ্চলত জনসংখ্যা অনুপাতে শিক্ষানুষ্ঠানৰ অভাৱ৷

খ) বৰ্তমান জনসংখ্যা অনুপাতে শিক্ষাৰ হাৰ যথেষ্ট কম৷

গ)স্বাস্থ্য জনিত কোনো প্ৰতিষ্ঠান চৰাঞ্চলত নাই৷

ঘ) চৰাঞ্চালত বানপানীৰ সময়ত ডাক্তৰৰ অভাৱত বহু লোক মৃত্যুমুখত পৰে৷

ঙ) উচ্চ শিক্ষিত লোকৰ অভাৱ হোৱাৰ কাৰণে জনসাধাৰণে স্বাস্থ্য, পানী, শিক্ষা,ৰ ক্ষেত্ৰত ব্যাঘাত জন্মিছে । চৰকাৰেও আওঁকাণ কৰা নাই৷

৩) খেতি পদ্ধতি/পানী যোগান/বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি/ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগ/সাৰ পদ্ধতি:-

ক) প্ৰাচীন খেতি ব্যৱস্থা এতিয়াও প্ৰচলন হৈ আছে৷

ক)খৰাং বতৰত শ্যেলো মেচিনৰ জৰিয়তে কিছু পৰিমাণে পানী খেতি-পথাৰত দিয়া হয়।

গ) বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ কোনো ধৰণৰ হোৱা নাই৷

গ) খেতি-পথাৰত ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগ কৰা হয়।

ঙ) বানপানীৰ সমস্যাটো চৰাঞ্চলত বেয়াকৈ ক্ষতিগ্ৰস্থ কৰে।

৪) যাতায়ত ব্যৱস্থা :-

ক) সাধাৰণ মানুহৰ যাতায়ত কেনে ?

ক) কৃষিজাত সামগ্ৰীবোৰ কেনেদৰে বহন কৰে ?

গ) চৰকাৰী আঁচনিৰ জৰিয়তে সন্তলিত যাতায়ত ব্যৱস্থা সুচল কৰিব পাৰিছে নে নাই ?

গ)বিক্ৰি কৰা সামগ্ৰীবোৰ কিদৰে বজাৰত অনা নিয়া কৰে ?

ঙ) চৰকাৰী ধনেৰে যাতায়তৰ ব্যৱস্থা সুচল নহ'লে সাধাৰণ ৰাইজে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে ?

৫) জন্ম-মৃত্যু সংক্ৰান্তত:-

ক) শিশুৰ জন্ম লোৱাত কি কি নীতি মানি চলে ?

খ) অন্ধ বা পগলা শিশুৰ জন্ম হ'লে কি বুলি ভাৱে ?

গ) মৃতকৰ সংকাৰৰ (কৱৰস্থ) কৰাৰ কিমান দিনলৈকে খোৱা বস্তু নাখায় ?

গ) মৃতকৰ ঘৰত কিমান দিনত মৃতকৰ কাৰণে শ্ৰদ্ধা বা (খতমে কোৰআন পঢ়া) কাৰ্য কৰে ?

ঙ) মৃত্যু ব্যক্তিৰ পৰিবাৰে (ঘৈণীয়েক) কেনে ধৰণৰ সাঁজ পাৰ পৰিধান কৰে ?

অধ্যয়নৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্যৰ বৰ্ণনা, পৰামৰ্শৱলী আৰু সামৰণি: (Findings, Suggession and conclusion)

এই ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ দ্বাৰা গৱেষক হিচাপে মই অনুধাৱন কৰিছোঁ যে, তলত দিয়া তথ্য সমূহৰ ওপৰত অনাগত দিনত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিব লাগিব।

ক) বৰপেটা জিলাৰ কাছুমাৰা চৰাঞ্চলত জনসংখ্যাৰ বিস্ফোৰণ হোৱাটো অনাগত দিনত এক জলন্ত সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব।

খ) কম বয়সতে বিয়া হোৱাটো আইনগত বাবে কোনো ব্যৱস্থা চৰাঞ্চলত এতিয়ালৈকে হৈ উঠা নাই। বাল্য বিবাহৰ প্ৰচলন এই অঞ্চলত বন্ধ হোৱাটো চৰাঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ ভূমিকা লোৱাৰ প্ৰয়োজন আছে।

গ) চৰাঞ্চলত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত একেবাৰে পিছপৰা। শিশুসকলে কোনো ক্ষেত্ৰতে শিক্ষা গ্ৰহণৰ কাৰণে আগ্ৰহী দেখা নাযায়। আধুনিক যুগত শিক্ষাৰ বিশেষ প্ৰয়োজনীয়তা আছে। দেশৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু আন আন আনুষংগিক কাৰণত শিক্ষা ব্যৱস্থাত পৰিমাণগত বিস্তৃতিৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্বৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছে। নাৰী শিক্ষাৰ কোনো ব্যৱস্থা চৰাঞ্চলত নাই।

ঘ) চৰাঞ্চলত বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত যৌতুক প্ৰথাৰ এক জলন্ত সমস্যা মোৰ গৱেষণামূলক প্ৰতিবেদনত উল্লেখ কৰিলোঁ।

ঙ) যাতায়ত ব্যৱস্থা একেবাৰে নিম্নগামী। চৰকাৰী কোনো আঁচনিয়ে চৰাঞ্চলৰ মানুহৰ যাতায়তৰ ব্যৱস্থাত সহায় কৰিব পৰা নাই।

চ) প্ৰতি বছৰে চৰাঞ্চলত বানপানী, গৰাখহনীয়া হোৱাৰ কাৰণে মানুহৰ জনজীৱন একেবাৰে ব্যঘাত জন্মায়।

ছ) চৰাঞ্চলত চিকিৎসাৰ কোনো উন্নত ব্যৱস্থা নাই।

ওপৰত উল্লেখ কৰা তথ্যসমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি সমস্যাসমূহৰ বাবে কেইটামান পৰামৰ্শ তলত দিয়া হ'ল।

ক) জনসংখ্যা ৰোধ কৰাৰ কাৰণে চৰাঞ্চলত বছৰি কমেও দুই/তিনিটাকৈ সজাগতা সভা অনুষ্ঠিত কৰিব লাগিব।এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ স্বাস্থ্য বিভাগ প্ৰশাসনিক বিভাগ আৰু স্থানীয় বাসিন্দা জনসাধাৰণ সচেতন হোৱাটো বাঞ্ছনীয়।

খ) বাল্য বিবাহ চৰকাৰী আইনৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত কৰাটো বাধ্যতামূলক৷ বাল্য বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত জনসাধাৰণে সচেতন হোৱাটো দৰকাৰ৷

গ) চৰাঞ্চলত জনসাধাৰণক শিক্ষিত কৰাৰ এক বহুমুখী আঁচনি গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে৷

ঘ) বানপানী আৰু গৰাখহনীয়াৰ সময়ত বিজ্ঞানসন্মত আঁচনিৰ জৰিয়তে ইয়াক ৰোধ কৰিব পাৰি৷ চৰকাৰৰ নিৰ্দ্দিষ্ট পুঁজিৰে সুপ্ৰয়োগ কৰিলেহে ইয়াক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি৷

ঙ) বানপানীৰ সময়ত জনসাধাৰনক আৰু তেওঁলোকৰ পশুধনক সুৰক্ষিত কৰাৰ কাৰণে ঠায়ে ঠায়ে মাটিৰে ওখ টিলাৰ অৰ্থাৎ শিবিৰৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহন কৰিব লাগিব৷

চ) জনসাধাৰণ সু-স্বাস্থ্য নিশ্চিত কৰাৰ কাৰণে বছৰি কমেও তিনি/চাৰিটা মেডিকেল কেম্প অনুষ্ঠিত কৰাৰ লগতে গাঁৱলীয়া চৰকাৰী আশাকৰ্মীৰে প্ৰতিখন গাঁও ভিজিট কৰাৰ লাগিব৷

সামৰণি

গড়ল প্ৰবাহৰ যাত্ৰী মানৱ সম্পদ হ'ল শ্ৰেষ্টাৰ শ্ৰেষ্ঠ জীৱ। সেয়ে মানুহৰ অনুভূতি আছে, স্মৰণ শক্তিৰ আছে, বিবেক বুদ্ধি নিয়ন্তা এক শ্ৰেষ্ঠ প্ৰাণী। কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ মানুহৰ কামনা বাসনা সুখ-দুখ, হাঁহি কান্দোনৰ লগত জড়িত হৈ আছে কঢ়াল প্লাৱনৰ দূৰ্ভীক্ষৰ চৰম ইতিকিং। প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগক নেওচি মানুহে ন-ন কৰ্মৰাজিৰে তেওঁলোকৰ দৈনন্দিন জীৱনত নতুন আশাৰে জীয়াই থাকি সংস্কৃতিক নৱ-চেতনাৰে আকোৱালি লৈ জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছে। সেয়েহে বিবাহ পদ্ধতিৰ মাজেৰে সামাজিক চিৰযুগমীয়া বন্ধনক সাৰ্বোগত কৰি আগ বাঢ়োতে চৰৱাসীয়ে 'বিবাহ বন্ধনৰ জৰিয়তে মানৱ জাতিৰ মানসিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ জৰিয়তে ধৰা ধামলৈ নতুন মুখ সন্ধান হয়। সেয়া নৱ-প্ৰজন্মৰ নাৰী-পুৰুষ, দুয়ো আমাৰ চৰাঞ্চলৰ সম্পদ ৰূপে চিনাক্ত হয়। ইয়াৰে ভিতৰত নাৰী সকলোৱে পৰিয়ালৰ দায়িত্ব বহন কৰিব লগা হয়। নাৰী শিক্ষাই একেটা সমাজৰ পৰিবৰ্তন লগতে পৰিবৰ্ধনেও অনাত যথেষ্ট সহায় কৰে। মুঠতে নাৰীৰ আমি মাতৃ ভূমিৰ লগত তুলনা দি দেশ সেৱক ৰূপে দায়িত্ব দিব পাৰি। নাৰী শিক্ষাৰ অতি প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত বিশ্ব দৰবাৰে আজি খলকনি তুলিছে। ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম আমাৰ চৰাঞ্চলো নহয়। অতি আধুনিকাৰ দোলনাত উঠি নাৰী সমাজে হাত বাউলি পাশ্চাত্য প্ৰভাৱক আকোৱালি লবলৈ যিমানেই আগবাঢ়িছে, মোৰ ক্ষুদ্ৰ জ্ঞানেৰে উপলব্ধি কৰিছো যে, প্ৰাচীন কালৰ পুৰুষ প্ৰধান সমাজৰ বৰ্বৰতাক ম্লান কৰিব পাৰিছে।

কাছুমাৰা চৰাঞ্চলৰ মানুহ শ্ৰমজীবি। লুইতে বাৰে বাৰে সৰ্বহাৰা কৰা চৰবাসীয়ে লুইতৰ দুয়োপাৰে আকৌ আশ্ৰয় লয় কাৰণ চৰবাসী খুব সম্ভৱ পৃথিৱীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ সহজ সৰল মানুহ। অসমৰ শস্যৰ পথাৰ খনৰ লগত আমাৰ যি সম্পৰ্ক সেই সম্পৰ্কই আমাৰ মাতৃভূমিক আমি অৰ্থনৈতিক তথা কলা সংস্কৃতিৰ দিশেৰে আগবঢ়াই লৈ গৈ আছো। অথচ ৰাজনৈতিক ভাৱে আমাক চৰকাৰে অৱহেলা কৰি আহিছে। প্ৰত্যেক বাৰ চৰবাসীয়ে স্থানীয় বিধায়ক / মন্ত্ৰীৰ পৰা লাঞ্চিত হৈ আছে। এই ক্ষেত্ৰত চৰবাসীৰ একমাত্ৰ সু-যোগ্য সন্তান আশ্ৰাফুল হুছেইন মানসিক উন্নয়নৰ পৰিকল্পনাৰে চৰ বাসীৰ উন্নতি হ'ব বুলি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস।

সদৌ শেষত প্ৰকল্প প্ৰস্তুতৰ দায়িত্ব পালন কৰাত অনিচ্ছাকৃত ভাবে ৰ'ই যোৱা ভুলৰ বাবে ক্ষমা খুজি অসমীয়া বিভাগৰ বিভিন্ন শিক্ষাগুৰু বিশেষকৈ তত্বাৱধায়ক আহেৰ আলী আহমেদ ছাৰৰ শলাগ লৈছো। বৰক্ষ সোনতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা সকলো শিক্ষা গুৰুলৈ মোৰ হিয়াভৰা মৰম ও আন্তৰিকতা যাচিলো।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী

১. হুছেইন, ইছমাইল (সম্পাদক),২০০১ : "চৰ-চাপৰি" অসমৰ গৱেষনাধৰ্মী আলোচনী।

২. আহমেদ, চালিমা (সম্পাদিকা), ২০০১ : ঝাঙ্গি।

৩. আহমেদ, খবিৰ (সম্পাদক), ১৯৯৭ : বালি চন্দা, বৃহৎ চৰ-চাপৰি সাহিত্য সম্মিলন বাগবৰ অধিবেশন।

আলোক চিত্ৰ

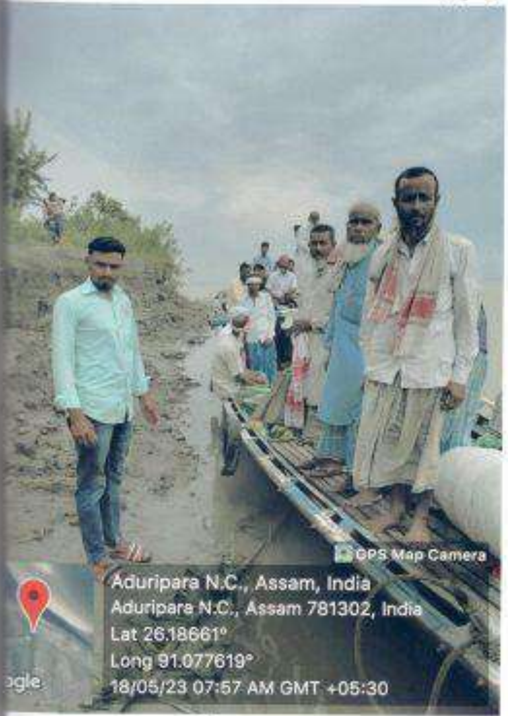

হুমাৰাৰ পৰা বহৰিলৈ নাওৰে যোৱাৰ দৃশ্য

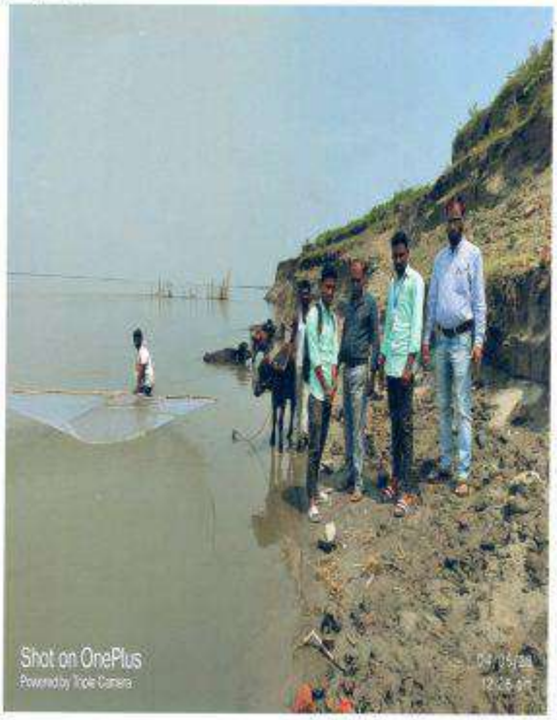

চটকা জালৰ সহায়ত মাছ মৰাৰ দৃশ্য

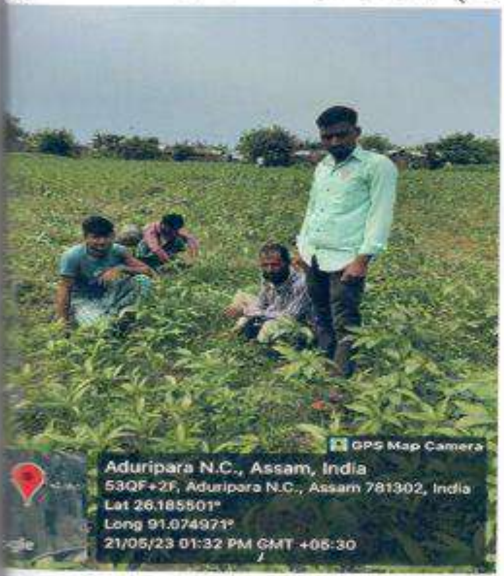

মৰা পাট খেতি নিৰানীৰ দৃশ্য

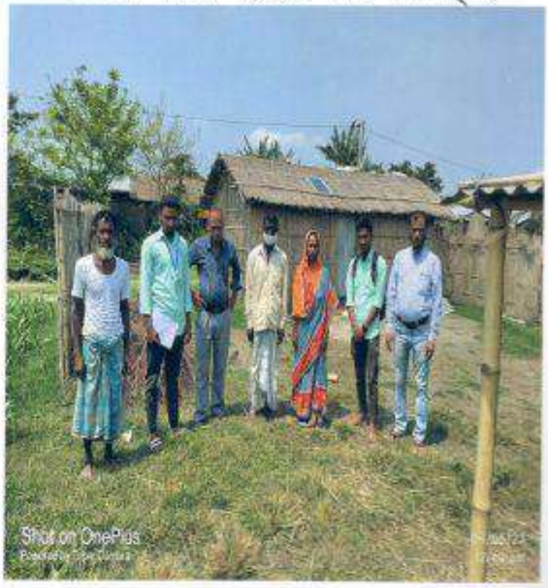

চৰাঞ্চলৰ ঘৰ দুৱাৰৰ দৃশ্য

ভৈৰৱকুণ্ডৰ উপৰত এটি ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক অধ্যয়ন

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) ষষ্ঠ ষান্মাসিকৰ অসমীয়া প্ৰধান পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক অধ্যয়নৰ জৰিয়তে প্ৰস্তুত কৰা

গৱেষণা পত্ৰ

গৱেষক ছাত্ৰঃ ৰফিকুল ইছলাম

ষষ্ঠ ষান্মাসিক

ৰোল UA – 201 – 041 – 0075

পঞ্জীয়ন নং– 20016989

অসমীয়া বিভাগ

সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

জিলাঃ কামৰূপ (অসম)

পিন - ৭৮১১৩৬

চন - ২০২৩ ইং ।

72/80

External Examiner

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক (বি.এ.) কলা শাখাৰ অসমীয়া পাঠ্যক্ৰমৰ ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ প্ৰস্তুতকৰণ আৰম্ভ কৰা হৈছে । সেয়েহে বিশেষ উদ্দেশ্যত আমি অসমীয়া গুৰু পাঠ্যক্ৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেযিকোনো এটি বিষয়ত ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ প্ৰস্তুত কৰিবলগা হয় । এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ শিক্ষকে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছে । সেয়েহে বিশেষকৈ আমাৰ অতি মৰমৰ তথা সন্মানীয় অধ্যাপক আহেৰ আলী আহমেদ ডাঙৰীয়ালৈ এশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ ।

"ভৈৰৱকুণ্ডৰ ওপৰত এটি ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক অধ্যয়ন" -শীৰ্ষক গৱেষণা পত্ৰখন প্ৰস্তুত কৰিবলৈ মোৰ সিমান সামৰ্থ নাই যদিও অশেষ কষ্ট আৰু সময় নষ্ট কৰি যিসকল বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ছাৰসকলে মোক দিহা-পৰামৰ্শ আৰু প্ৰেৰণা যোগালে, সেই সকলৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ ।

এই ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে সহায় কৰা মোৰ তত্বাৱধায়ক অধ্যাপক আহেৰ আলী আহমেদ ছাৰৰ লগতে বিভাগীয় সমূহ ছাৰসকলৰ ওচৰত মই চিৰ ঋণি । সেয়েহে তেখেতসকলৈ মই মোৰ হিয়াভৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ ।

ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ বাবে অসমীয়া বিভাগৰ বন্ধু-বান্ধৱীসকলে বিভিন্ন ধৰণৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে, সেইসকল হ'ল- ছাইফুল, ছাদ্দাম আৰু ছফিকুল । তেখেতসকললৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ ।

পাতনি

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক কলা শাখাৰ ষাণ্মসিকৰ অসমীয়া পাঠ্যক্ৰমৰ ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ প্ৰস্তুত কৰা প্ৰক্ৰিয়া ইংৰাজী ২০২২ চনৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছে । সেয়েহে আমি সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া পাঠ্যক্ৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যিকোনো এটা বিষয়ৰ ওপৰত ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ সাজু হৈছোঁ । এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰুসকলে যথেষ্ট সহায় কৰিছে । মই যিটো বিষয়ত গৱেষণা প্ৰস্তুত কৰিছোঁ, সেই বিষয়টো হ'ল- "ভৈৰৱকুণ্ডৰ ওপৰত এটি ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক অধ্যয়ন"।

ভৈৰৱকুণ্ড অঞ্চলৰ বড়ো সম্প্ৰদায়ৰ জীৱন প্ৰণালীত নতুন কিছুমান চিন্তা, চিৰা-চৰিত, নিয়ম-নীতি, পোছাক-পৰিচ্ছেদ, সংগীত-বাদ্য, খোৱা-বোৱা আদিত অঞ্চলটোৰ সম্পূৰ্ণ প্ৰতিচ্ছবি ফুটাই উঠাওতেই অসমীয়া সংস্কৃতিৰ দিশত এই এলেকাৰ বাস্তৱ ততা বলিষ্ঠ লোকাচাৰ বুলিব পাৰি । তাত্পৰ্যপূৰ্ণ কথা হ'ল এই যে, অঞ্চলটোত সামগ্ৰীকভাৱে লোকাচাৰসমূহ উন্নত মানৰ হ'বলৈ হ'লে শিক্ষাৰ যথেষ্ট প্ৰয়োজনবোধ কৰিছোঁ । ভাষা হ'ল সংস্কৃতিৰ মূল ভেঁটি স্বৰূপ । সেয়ে এই এলেকাৰ ভাষা হৈছে বড়ো ভাষাৰ নিম্নতম ৰূপ । সেয়ে মই ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন কৰা আঞ্চলিক ভাষাটোৰ প্ৰচাৰ, পৰিবৰ্ধন আৰু উন্নত মানৰ হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বহুত বাকী ।

মন কৰিবলগীয়া কথা এই যে, লোকাচাৰ দহ-বিশ বছৰতেই গঢ় লোৱা নাই বা ল'ব নোৱাৰে । এটা লোকগোষ্ঠীৰ শ শ বছৰ জুৰি চলা আচাৰ-ব্যৱহাৰ, ৰীতি-নীতি, মৰম-স্নেহ, হাঁহি-কান্দোনৰ মাজেদিয়ে এই লোকাচাৰসমূহ গঢ় লোৱা দেখা যায় ।

তত্বাৱধায়কৰ অনুমোদন

চলিত ইং ২০২৩ শিক্ষাবৰ্ষৰ সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুদান আয়োগৰ অধীনত আভ্যন্তৰীত পৰীক্ষাৰ পৰিৱৰ্তে এখনি বাধ্যতামূলক ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা পত্ৰ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ওদালগুৰি জিলাৰ অন্তৰ্গত "ভৈৰৱকুণ্ডৰ ওপৰত এটি ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক অধ্যয়ন" বাচি লৈছোঁ । এই শীৰ্ষক বিষয়ৰ এক ক্ষুদ্ৰ গৱেষণামূলক প্ৰকল্পৰ প্ৰতিবেদন যুগুত কৰিবলৈ অনুমতি প্ৰদান কৰিবলৈ শিক্ষাগুৰুক অনুৰোধ জনালোঁ ।

সেয়েহে, উক্ত বিষয়ৰ সংগতি ৰক্ষা কৰি ৰফিকুল ইছলামক ভৈৰৱকুণ্ডৰ ওপৰত এটি ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক অধ্যয়নৰ শীৰ্ষক বিষয়ৰ ওপৰত অনুসন্ধানমূলক প্ৰতিবেদন যুগুত কৰিবলৈ দিয়া হৈছে ।

তাৎপৰ্য এইটো যে, আমাৰ ছাত্ৰগৰাকীয়ে প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা অনুসন্ধানমূলক বা ক্ষুদ্ৰ গৱেষণামূলক প্ৰকল্পৰ প্ৰতিবেদনখন তেওঁৰ নিজৰ অনুসন্দান, গৱেষণা আৰু গভীৰ অধ্যয়নৰ এক তথ্য সম্বলিত বড়ো সম্প্ৰদায়ৰ দলিল বুলি ক'ব পাৰি ।

গতিকে প্ৰকল্পৰ প্ৰতিবেদনখনি অনুমোদন জনাই দাখিল কৰিবলৈ অনুমতি প্ৰদান কৰা হ'ল ।

30/05/2023

তত্বাৱধায়ক
আহেৰ আলী আহমেদ
সহঃ অধ্যাপক,
অসমীয়া বিভাগ
সোণতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয় ।

- সূচী পত্ৰ -

অধ্যায় | পৃষ্ঠা

প্ৰথম অধ্যায় ১-৩

1.0 : ওদালগুৰি নামৰ উত্পত্তি

1.1 : মানচিত্ৰ

1.2 : ভৈৰৱকুণ্ড স্থান

দ্বিতীয় অধ্যায় ৪-৬

2.0 : মানৱ সৃষ্ট অৰণ্য আৰু ওলোমা দলং পৰিদৰ্শন

2.1 : অসমৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্যৰ ৰাণী ভৈৰৱকুণ্ড

2.2 : অসমৰ এখন ৰহস্যময় ভূমি ভৈৰৱকুণ্ড

তৃতীয় অধ্যায় ৭-৯

3.0 : ভূমিকম্পই খালে ভৈৰৱকুণ্ড পাহাৰৰ একাংশ

3.1 : ঠাইখনৰ ভৌগলিক অৱস্থানৰ চমু আৱাস

চতুৰ্থ অধ্যায় ১০-২৫

4.0 : স্থায়ীভাৱে বসবাস কৰা সাধাৰণ মানুহৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক, বিবাহ পদ্ধতি, জীৱন ধাৰণৰ পদ্ধতি, জন্ম-মৃত্যু আদি অনুষ্ঠানৰ বিশদ বিৱৰণ

4.1 : তথ্য-দাতাসকলৰ পৰিচয়

প্ৰশ্ন পত্ৰৰ যোগেদি তথ্য-সংগ্ৰহ

পঞ্চম অধ্যায় ২৬-৩০

5.0 : ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্যৰ বৰ্ণনা, পৰামৰ্শৱলী আৰু সামৰণি

সহায়ক - গ্ৰন্থপুঞ্জী

আলোক চিত্ৰ

:প্ৰকল্প কাৰ্যৰ উদ্দেশ্য আৰু নিৰ্ধাৰন:

(Formulating the objectives of Project work/ Field study)

যিকোনো প্ৰকল্প (Project) এটাৰ উদ্দেশ্য হৈছে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে নিৰ্বাচন কৰি লোৱা একোটা বিষয় সম্পৰ্কত উত্তৰ হোৱা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা। কি কৰিব বিচৰা হৈছে, কিহৰ অনুসন্ধানত প্ৰকল্প কাৰ্যটো হাতত লোৱা হৈছে- সেইটোৱে হল প্ৰকল্প কাৰ্য এটাৰ আটাইতকৈ প্ৰাথমিক আৰু গুৰুত্বপুৰ্ন দিশ। এনে ধৰনৰ অনুসন্ধানী প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচৰা কাৰ্যৰ বাবেই প্ৰকল্প কাৰ্যৰ উদ্দশ্যৰ প্ৰয়োজন হয়।প্ৰকৃততে সকলো প্ৰকাৰৰ গৱেষনামূলক প্ৰকল্প কাৰ্যৰ সম্পুৰ্ন নিজস্ব কিছুমান উদ্দেশ্য নিহিত হৈ থাকে। সকলো প্ৰকল্প কাৰ্যৰেই সুক্ষ্ম, গভীৰ,তাৎপৰ্যপূৰ্ন আৰু দুৰদৰ্শী কাৰ্যকাৰিতা থকা অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্য থাকে। তেনেধৰনৰ অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্য কেইটামানৰ বিষয়ে তলত উল্লেখ কৰা হল।

১) ভৈৰৱকুণ্ড'ৰ বিষয়টো কেনেদৰে সৰ্বজন গৃহিত হোৱাৰ লগতে নতুন দৃষ্টিভংগী বা উক্ত ঐতিহাসিক ঠাইখনৰ প্ৰকৃত সত্য উদঘাটন কৰাটো প্ৰকল্পৰ মূল উদ্দেশ্য।

২) ঐতিহাসিক দৃষ্টিভংগীৰ মাজেদিয়েই ভৈৰৱকুণ্ড'ৰ প্ৰকৃত সত্য প্ৰতিকল্প (Image) লিপিবদ্ধ কৰাৰ লগতে উক্ত ঠাইখনৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰ প্ৰতি কেনেধৰনে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ হৈছে তাকে উৎঘাটন কৰি ইয়াক 'পিকনিক স্পট' হিচাপে জনসমাজত গৃহিত হল- তাৰ বিশ্লেষণ দাঙিধৰা।

৩) ভৈৰৱকুণ্ড'ৰ লগত বড়ো-জাতিৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশ কেনে- তাৰ প্ৰকৃত সত্য বিশ্লেষন কৰাটো নিৰ্বাচিত প্ৰকল্পৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য।

৪) নিৰ্বাচিত প্ৰকল্পটোৰ লগত বড়ো-সম্প্ৰদায়ৰ মূল বড়োলেণ্ডৰ সমস্যাৰ সমাধান কৰিবলৈ নিৰ্দিষ্ট এটা পথৰ অনুসন্ধান কৰাটোও ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য।

****

প্ৰথম অধ্যায়

প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পৰ বিৱৰণঃ

(Description of the selected project work)

1.0: ওদালগুৰি নামৰ উৎপত্তিঃ-

ওদালগুৰি নামৰ উত্পত্তি “ওদাল” এডাল গছ + গুৰ প্ৰত্যয় গুৰি অৰ্থাত্ শিপা । যাৰ অৰ্থ হ'ল ওদাৰ গছেৰে আগুৰা এখন ঠাই । আন এক প্ৰবাদ মতে এই নামটো সৃষ্টি হ'ল কিয়নো এই ঠাইখনত ওদ্দালক নাম এজন ঋষিৰ আশ্ৰম থকা বুলি বিশ্বাস কৰা হৈছে । কিন্তু এইটো হয়তো বেছি বিশ্বাসযোগ্য যে, দুটা বড়ো শব্দ “ওৰদলা” আৰু “গুন্দ্ৰি” মিলি নামটো হ'লগৈ ওৰদলা গন্দ্ৰি > ওৰদ লাগুন্দি > ওদালগুৰি বা উদালগুৰি । বড়ো ভাষাত “ওৰদল” মানে বহল তথা মূল্যবান আৰু “গুন্দ্ৰি” মানে গুৰি (পাউদাৰ)।

1.2: মানচিত্ৰ

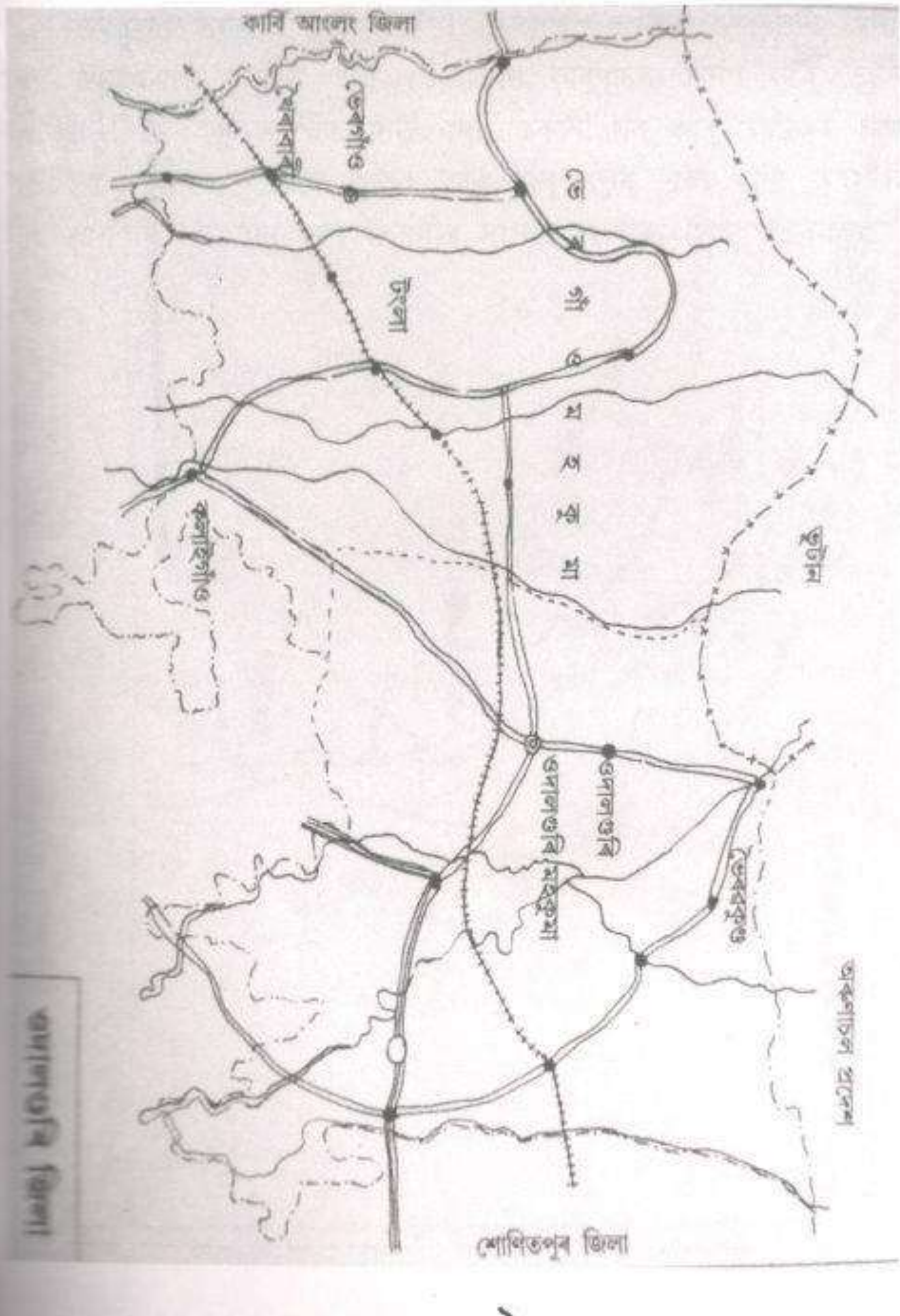

1.3 : ভৈৰৱকুণ্ড স্থানঃ

ভৈৰৱকুণ্ড ভাৰতৰ এখন গাওঁ । ভৈৰৱকুণ্ড অসমৰ ওদালগুৰি জিলাত অৱস্থিত এখন উল্লেখযোগ্য পৰ্যটন স্থলী । ঠাইখন অৰুণাচল প্ৰদেশ আৰু ভূটান সীমান্তত অৱস্থিত । ভৈৰৱকুণ্ডত শীতকালত বনভোজকাৰী দল আৰু পৰ্যটকৰ আগমন হয় । সেউজীয়া পাহাৰৰ মাজেৰে ভূটান আৰু অৰুণাচলৰ পৰা নামি অহা তিনিখন নৈ জীয়া ধনশিৰি, দৈ পাম আৰু ভৈৰৱীৰ সংগত মতলীয়া হৈছে "ভৈৰৱকুণ্ড"।

দ্বিতীয় অধ্যায়

2.0: মানৱ সৃষ্টি অৰণ্য ওলোমা দলং পৰিদৰ্শনঃ

ভৈৰৱকুণ্ড মহত্সৱ স্থলীৰ লগতেই লাগি আছে অসমৰ বিখ্যাত মানৱ সৃষ্ট অৰণ্যখন । প্ৰায় ছয়খন গাৱঁৰ প্ৰকৃতিপ্ৰেমী লোকৰ প্ৰচেষ্টাত গঢ় লৈ এই মানৱসৃষ্ট অৰণ্যখনলৈ ইতিমধ্যে প্ৰকৃতিপ্ৰেমীৰ আগমন ঘটিছে ।২০০৯ চনৰ এপ্ৰিল মাহৰ পৰা প্ৰায় ২২ বৰ্গ কিলোমিটাৰ সামৰি ৫৫০০ বিঘা মাটিত স্থানীয় লোকে বহু মূল্যবান গছপুলি ৰোপন কৰিছে । বৰ্তমানলৈ প্ৰায় ১৪ লাখ জোপা বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ গছ মানৱসৃষ্ট অৰণ্যত ৰোপন কৰা বুলি জানিব পৰা যায় । প্ৰাকৃতিক বিনন্দীয়া পৰিৱেশ চাবলৈ দেশৰ ভিন্ন প্ৰান্তৰ লগতে বহু বিদেশী পৰ্যটকৰ দলেও ইতিমধ্যে অৰণ্যখনত পদাৰ্পন কৰিছে । বিশেষকৈ বনভোজৰ বতৰৰ লগতে প্ৰতি বছৰ অনুষ্ঠিত হৈ অহা ভৈৰৱকুণ্ড পৰ্যটন মহত্সৱৰ সময়ত মানৱসৃষ্ট অৰণ্যত প্ৰকৃতিপ্ৰেমীয়ে ভিৰ কৰা দেখা যায় ।এইবেলিও চলিত মাহৰ ১৭ জানুৱাৰীৰ পৰা চাৰিদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া ভৈৰৱকুণ্ড পৰ্যটন মহত্সৱত প্ৰকৃতিপ্ৰেমীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব অৰণ্যৰ লগতে ওলোমা দলংখনে। মহত্সৱত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাৰ লগতে মেলাত বিভিন্ন ধৰণৰ ভূটানী কুকুৰৰ পৰা আদি কৰি পকা মিঠা কমলাৰ লগতে থলুৱা উত্পাদিত দ্ৰব্যবোৰেও দৰ্শকৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হৈ পৰা দেখিবলৈ পোৱা যায় । অলপ সময় উলিয়াই পৰিয়ালৰ সৈতে ভৈৰৱকুণ্ডৰ দৰে মধুৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ উপভোগ কৰিব পাৰি । ব্যস্ত জীৱনটোত যদি অলপ মুকলি উশাহ ল'বলৈ বিচাৰে তেন্তে আপুনি প্ৰকৃতিৰ ৰম্যভূমি ভৈৰৱকুণ্ডলৈ আহক । প্ৰকৃতিৰ বিনন্দীয়া পৰিৱেশৰ মাজত আপোন পাহৰা হ'ব পাৰিব ভৈৰৱকুণ্ডত ।

2.1 : অসমৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্যৰ ৰাণী বৈৰৱকুণ্ডঃ

প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যতাৰে ভৰপূৰ অসম। ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ এত্ৰ ৰাজ্যখনত নাই কি ? পাহাৰ, ভৈয়াম, নদ-নদীৰে ভৰি আছে এই অসম । তাৰেই এক স্থান হ'ল ৰাণী ভৈৰৱকুণ্ড। অসমৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্যৰ ৰাণী বৈৰৱকুণ্ড । অসমৰে ওদালগুৰি জিলাৰ উত্তৰে ভাৰত-ভূটান সীমান্তত অৱস্থিত এইখন ভৈৰৱকুণ্ড । ভূটান পাহাৰৰ কাষেৰে হৈ জাপানী আৰু অৰুণাচল পাহাৰৰ মাজেৰে বৈ অহা ভৈৰৱী নদীৰ পানী অসমৰ ধনশ্ৰী নদীৰ সুঁতিত বিলীন হৈ ত্ৰিবেনী সঙ্গমৰ সৃষ্টি কৰিছে । কেৱল সেয়াই নহয়, জলসিঞ্চন বিভাগে ধনশ্ৰী নদীৰ বুকুত নিৰ্মাণ কৰা শ্লেইচগেটখনেও এক সুকীয়া পৰিৱেশ গঢ়িতোলাৰ লগতে প্ৰকৃতিপ্ৰেমীক অৰুণাচল ভূমিৰ সৈতে সংযোগ স্থাপন কৰাত সহায় কৰিছে ।

চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰ ভূটান আৰু অসমৰ সীমান্তত অৱস্থিত ওদালগুৰি জিলাৰ ভৈৰৱকুণ্ডৰ নৈসৰ্গিক তথা প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য অসমৰ ভিতৰতে বিৰল । প্ৰতিবছৰে নৱেম্বৰ মাহৰ পৰা অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ লোকৰ সোঁত বয় এই ভৈৰৱকুণ্ডলৈ । ভৈৰৱকুণ্ডৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশকলৈ পৰ্যটন উদ্যোগ গঢ়িতোলাৰ প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা আছে। চৰকাৰে কিছু গুৰুত্ব দিলে অসমৰ পৰাই নহয়, দেশ-বিদেশৰ পৰ্যটকেৰে ভৰি পৰিব এই ভৈৰৱকুণ্ড । তথাপি পূৰ্বৰ তুলনাত সা-সুবিধা কিছু বৃদ্ধি পোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে । ধনশ্ৰী নৈ আৰু পাহাৰৰ মাজেৰে পকী পথ নিৰ্মাণ কৰাত পৰ্যটক আৰু বনভোজপ্ৰেমীৰ বাবে যথেষ্ট সুবিধাজনক হৈ পৰিছে । ইয়াৰ উপৰিও থকা-মেলাৰ বাবে ৰিজৰ্টো গঢ়ি উঠিছে । শীতৰ আগমনৰ লগে লগে প্ৰকৃতিৰ ৰাণী ভৈৰৱকুণ্ডই ৰিঙিয়াই মাতিছে সকলোকে । নৱেম্বৰ মাহৰ প্ৰথটো সপ্তাহতে প্ৰকৃতিপ্ৰেমীৰ আগমন ঘটিছে এই ভৈৰৱকুণ্ডত।

2.2 : অসমৰ এখন ৰহস্যময় ভূমি ভৈৰৱকুণ্ডঃ

ভৈৰৱকুণ্ডত থকা ধনশিৰি নদীৰ পাৰত ভোজ ভাত খাই আনন্দ লয় বনভোজকাৰী দলে । বিশাল ধনশিৰি নদীৰ নিৰ্মল পানী, শিল আৰু ডঙা পাথৰবোৰে সকলোকে আকৰ্ষিত কৰা দেখা যায় । শীতকালত বনভোজকাৰী দল আৰু পৰ্যটকৰ আগমন ঘটে ভৈৰৱকুণ্ডলৈ । বিশেষকৈ ডিচেম্বৰ-জানুৱাৰী মাহত বনভোজ খাবলৈ হাজাৰ হাজাৰ লোকৰ সমাগম হয় ভৈৰৱকুণ্ডত । ভৈৰৱকুণ্ডৰ লগতে ভূটান আৰু অৰুণাচলৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰো আনন্দ ল'ব পাৰে । জানিব পৰা মতে বনভোজপ্ৰেমীসকলে আগতীয়া অনুমতি অবিহনে ভূটানৰ দৈকাং নামৰ সৰু চহৰখনলৈ প্ৰৱেশ কৰিব নোৱাৰে । ভাৰতীয় পৰ্যটকে তুলনামূলকভাৱে ভূটানত ভাৰততকৈ সুৰাৰ মূল্য কম । সেয়ে দৈকাঙত থকা সুৰাৰ বিপনী সমূহত সুৰাপানো কৰিব পাৰে পৰ্যটকসকলে । ওদালগুৰি জিলাৰ সদৰৰ পৰা প্ৰায় ২১ কিলোমিটাৰ নিলগত অৱস্থিত ভৈৰৱকুণ্ড ।পৰ্যটকসকলৰ বাবে ভৈৰৱকুণ্ডত এখন ৰিজৰ্টো নিৰ্মাণ কৰা হৈছে ।

তৃতীয় অধ্যায়

3.0 : ভূমিকম্পই থালে ভৈৰৱকুণ্ড পাহাৰৰ একাংশঃ

বুধবাৰে পুৱা ভূমিকম্পত কপি উঠিল সমগ্ৰ ৰাজ্য । ৰিখটাৰ স্কেলত ৬.৯ প্ৰাবল্যৰ এই ভূমিকম্পত বিস্তৰ ক্ষতি হৈছে ভৈৰৱকুণ্ডৰ । সমগ্ৰ ৰাজ্যজুৰি বিভিন্ন ঘৰ-দুৱাৰৰ ফাট মেলাৰ লগতে ৰাস্তা, পথাৰ আদিত ফাট মেলিছে । পানী নিৰ্গমন হৈছে, অট্টালিকা, দলং হেলনীয়া হৈ পৰিছে । এই মুহূৰ্তলৈ দুজন লোকৰ মৃত্যুৰ খবৰ পোৱা গৈছে । আহত হৈছে আন তিনিজন । আনকি ভূমিকম্পৰ ফলত পাহাৰৰ এটা অংশ খহি পৰিছে । জানিব পৰা মতে ওদালগুৰি জিলাৰ অৰুণাচল প্ৰদেশ আৰু ভূটান সীমান্তত অৱস্থিত ভৈৰৱকুণ্ডত পাহাৰৰ এটি অংশ খহি বিস্তৰ ক্ষতি সাধন কৰে । উক্ত ঘটনাৰ এটি ভিডিও প্ৰকাশ পাইছে । ভিডিওত দেখা গৈছে লাহে লাহে পাহাৰৰ এটা অংশ খহি পৰিছে । মুহূৰ্তৰ ভিতৰতে এই বিডিও এতিয়া বিয়পি পৰিছে ছ'ছিয়েল মিডিয়াত । এটা ঠাইত আমি গৈ দেখা পাইছোঁ যে, ভৈৰৱকুণ্ড পাহাৰৰ এটা অংশ নাইকীয়া হৈ আছে ।

3.1 : ভৌগলিক অৱস্থানৰ চমূ আৱাসঃ

ওদাৰগুৰি জিলাৰ মূখ্য কাৰ্যালয় আৰু ভূটানৰ দৈকাসা নগৰৰ ওচৰত অৱস্থিত। ভূটানৰ পৰা ওভতি যোৱা জাম পানী নদী ভৈৰৱী নদীৰ সৈতে মিলি [illegible] ধাশিৰি নদী গঠন কৰে । ধাশিৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ অন্যতম উপ নৈ । ইয়াৰ ভূটানখণ্ডত শিৱ মন্দিৰো আছে । যদিও মূলতঃ ভাৰতীয় সকলেও সেই ঠাইখনলৈ ভ্ৰমণ কৰে । ওদালগুৰি জিলাৰ ভৌগলিক অৱস্থান ৪৯১ ডিগ্ৰী ৪৫ মিনিটৰ পৰা ৯২ ডিগ্ৰী, ১৫ মিনিট দ্ৰাঘিমাংশলৈ আৰু ২৬ ডিগ্ৰী ১৫ মিনিটৰ পৰা ২০ ডিগ্ৰী অক্ষাংশলৈ বিস্তৃত । ওদালগুৰি জিলাৰ উত্তৰে- ভূটান আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশ, পূৱে- শোণিতপুৰ জিলা, পশ্চিমে- বাক্সা আৰু কামৰূপ জিলা আৰু দক্ষিণে- দৰং জিলা অৱস্থিত । ওদালগুৰি জিলাৰ আয়তন ৩৪৮১ বৰ্গ কিলোমিটাৰ ।

<u>যোগাযোগঃ-</u> পৰ্যটকসকলৰ বাবে ভ্ৰমণৰ সুবিধা নিশ্চিত কৰিবলৈ ঠাইখনলৈ পৰিবহণ ব্যৱস্থা গঢ়ি তোলা হৈছে ।

<u>আন্তঃগাঁথনিঃ-</u> ভৈৰৱকুণ্ডৰ আন্তঃগাঁথনি গঢ়ি তোলা হৈছে যাতে ইয়াক ঠাইটিকে সুন্দৰ আৰু পৰ্যটকৰ বাবে আকৰ্ষণীয় হয় ।

<u>বজাৰ স্থানঃ-</u> পৰ্যটকৰ লগতে স্থানীয় লোকৰ সুবিধাৰ বাবে ঠাইখনত বজাৰ স্থাপন কৰিব পাৰি যাতে স্থানীয় মানুহে নিজৰ নিজৰ স্থানীয় সামগ্ৰীসমূহ কিনা-বেচা কৰিব পাৰে ।

<u>অৰ্থসামাজিক প্ৰভাৱঃ-</u> পৰ্যটনৰ লগতে গাৱঁৰ লোকসকল কৰ্ম সংস্থাপনৰ সুবিধা লাভ কৰাৰ ইতিবাচক অৰিহনা যোগান বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰি তাত বসবাস কৰা স্থানীয় লোকসকলক উপাৰ্জনৰ সুবিধা দিয়ে ।

<u>কৃষিঃ-</u> এইখন গাওঁৰ মানুহৰ প্ৰধান খেতি হৈছে ধান, কিন্তু চাহ আৰু [illegible] খেতিও তেওঁলোকৰ আন এক উত্স । ধাননি পথাৰ, চাহ বাগিছা আৰু [illegible] বাগিছাৰ মনোমহা দৃশ্য পৰ্যটকৰ আন এক অন্যতম আকৰ্ষণৰ উত্স ।

পিকনিক স্পটঃ- পিকনিক ভ্ৰমণৰ অংশ হিচাপে ধৰা হয় । আদৰ্শগতভাৱে উদ্যান, পাহাৰীয়া অঞ্চল নদী আদি দৃশ্যপটৰ পৰিৱেশটো ডিচেম্বৰ মাহৰ পৰা মাৰ্চ মহলৈকে বহুতো পিকনিক খাবলৈ যাব বিচাৰে । পৰিয়ালে নাইবা বন্ধুবৰ্গৰ হৈতে নিজৰ সাধাৰণ বাহিৰৰ খাদ্য গ্ৰহণ কৰিবলৈ । ভৈৰৱকুণ্ড পিকনিকপ্ৰেমীসকলৰ বাবে এক আকৰ্ষণীয় আৰু অনুকুল স্থান, স্ফটিক পানী, চাৰিওফালে শিল আৰু এটা মুকলি ঠাইয়ে হৈছে নদী ধনশিৰি । ইয়াৰ কাষৰ পাহাৰৰ বাবে প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰ সম্পূৰ্ণৰূপে বিক্ৰিত কৰিছে ।

চতুৰ্থ অধ্যায়

4.0 : স্থায়ীভাৱে বসবাস কৰা মানুহ বড়োলেণ্ডঃ

আনুষ্ঠানিক নাম বড়োলেণ্ড টেৰিটৰিয়েল ৰিজিয়ন (BTR) হৈছে অসমৰ এখন স্বায়ত্বশাসিত অঞ্চল । ভূটান আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ পাদদেশত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ উত্তৰ পাৰৰ অসমৰ চাৰিখন জিলাক লৈ বড়োলেণ্ড সৃষ্টি হৈছে । এই জিলাকেইখন হৈছে কোকৰাঝাৰ জিলা, বাক্সা জিলা, ওদালগুৰি জিলা আৰু চিৰাং জিলা । বড়ো আন্দোলনৰ ফলশ্ৰুতিত ২০০৩ চনত হোৱা বড়ো চুক্তিৰ ফলাফল হিচাপে বড়োলেণ্ড গঠন কৰা হৈছিল । এই অঞ্চলটো পৰিচালনা কৰে বড়োলেণ্ড ক্ষেত্ৰীয় পৰিষদ নামৰ এক নিৰ্বাচিত পৰিষদে । পূৰ্বতে অঞ্চলটোক বড়োলেণ্ড টেৰিটৰিয়েল আৰু তাৰ পিছত ডিষ্ট্ৰিকচ বা বি.টি.এ.ডি নামত জনা গৈছিল । বড়ো চুক্তি ২০২০ ৰ পিছত ইয়াৰ পুনঃ নামাকৰণ কৰি বড়োলেণ্ড টেৰিটৰিয়েল ৰিজিয়ন (বড়োলেণ্ড ক্ষেত্ৰীয় অঞ্চল) ৰখা হয় । অঞ্চলটোৰ মাটিকালি প্ৰায় ৮০০০ বৰ্গ কিলোমিটাৰ আৰু ইয়াৰ গৰিষ্ঠ সংখ্যক বাসিন্দা হৈছে বড়ো জনগোষ্ঠীৰ লোক ।

বড়ো মানুহৰ জনগোষ্ঠীঃ

(ইংৰাজী- Bodo) বড়োসকল হৈছে অসমৰ ভৈয়ামৰ জনগোষ্ঠী । অসমৰ ভৈয়ামত বাস কৰা জনগোষ্ঠীসকলৰ ভিতৰত এওঁলোক সংখ্যা গৰিষ্ঠ । বড়োসকলৰ মাতৃভাষা বড়ো ভাষা । বড়োসকল বৃহত্ মংগোলীয় গোষ্ঠীৰ অন্তৰ্ভুক্ত । প্ৰাচীন কালৰ হিমালয়ৰ উত্তৰে আৰু চীনৰ পশ্চিমে অৱস্থিত "বড" দেশৰ বাসিন্দাসকলৰ এই জনগোষ্ঠীটো খ্ৰীঃপূঃ প্ৰায় ১৫ শ শতিকা মানতেই সমগ্ৰ পূব ভাৰতত বিয়পি পৰে । মহাভাৰতত উল্লেখ কৰা কিৰাতসকলেই পূব ভাৰতৰ বড়োসকল । প্ৰাচীন কালৰ এই "বড" দেশৰ বাসিন্দাসকলক "বড়ো কিচা" বা "বডোচা" ("বডো" মানে ভূমি আৰু "কিচা" বা "চা" মানে সন্তান অৰ্থাত বড দেশৰ সন্তান) বুলি জনা গৈছিল আৰু সময়ৰ সোঁতত বড বা বড়ো হিচাপে জনাজাত হয় ।

বড়োসকলৰ সামাজিক-সাংস্কৃতিক অৱস্থাঃ

বড়োসকল হৈছে নিজৰ সুস্থ্য সমাজ ব্যৱস্থা, ভাষা-সাহিত্য, ধৰ্ম আৰু সমৃদ্ধিশালী সংস্কৃতি থকা এটা জাতি। বড়োসকল উত্তৰ-পূৱ ভাৰতৰ আদিম জনগোষ্ঠী। বড়োসকলক অসমৰ বিভিন্ন স্থানত সিচৰতি হৈ থকা দেখা যায়। বড়োমূলীয় আন লোকসকল হৈছে সোনোৱাল কছাৰী, ঠেঙাল কছাৰী আদি। এই লোকসকল লক্ষীপুৰ, তিনিচুকীয়া, ডিব্রুগড়, শিৱসাগৰ, কাৰ্বি আংলং, ডিমা হাচাও আদি বিভিন্ন স্থানত বসবাস কৰা দেখিবলৈ পোৱা যায়।

বড়োসকলৰ নিজ সমৃদ্ধিশালী ভাষা আছে। বড়ো জনজাতিৰ লোকসকলৰ মাতৃভাষা হৈছে বড়ো ভাষা। ই এটা বহুল প্ৰচাৰিত ভাষা। বড়ো ভাষা হৈছে চীন আৰু তিব্বত বৰ্মীয় ভাষা। ১৯৬৩ চনত বড়ো ভাষাই প্ৰাথমিক স্তৰত মাধ্যম হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰে আৰু ১৯৬৮ চনত উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়। ১৯৭৭ চনত বড়ো ভাষাক গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে ভাৰতীয় আধুনিক ভাষা হিচাপে আৰু অসম ৰাজ্যিক ভাষা হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰিলে আৰু ২০০৫ চনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ইয়াক এটা বিষয় ভাষা হিচাপে অন্তৰ্ভূক্ত কৰিলে। সাম্প্ৰতিক বড়ো ভাষাই গুৱাহাটী, বড়োলেণ্ড, ডিব্রুগড় আৰু কটন বিশ্ববিদ্যালয়ত এটা পূৰ্ণাংগ বিভাগ হিচাপে স্থান লাভ কৰিছে।

বড়োসকলৰ প্ৰসাৰৰ বাবে ১৯৫২ চনত বড়ো সাহিত্য সভাৰ প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল। ই বড়ো ভাষা সাহিত্য আৰু সাংস্কৃতিৰ প্ৰসাৰ আৰু উন্নতিৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। বড়ো ভাষাত বিভিন্ন ধৰণৰ বাতৰি কাকতো প্ৰকাশ পাই আহিছে। বড়োসকলৰ শ্ৰেষ্ঠ দেৱতা। খেৰাই বাথৌ সকলৰ ধৰ্মীয় উত্সৱ। সমাজৰ মংগলৰ কাৰণে খেৰাই উত্সৱ উতযাপন কৰা হয়।

বড়োসকলৰ মহিলাসকলে বোৱা-কটাৰ লগতে আন আন প্ৰায়বোৰ কামতো পাৰ্গত বুলি জনা যায়। বড়োসকলৰ সাজ-পাৰসমূহ হৈছে- দখনা, আৰনাই, কালি, জ্মি আদি। আৰনাইখন তেওঁলোকে সন্মাণৰ চিনৰূপে ব্যৱহাৰ কৰে। মহিলাসকলে দখনা পৰি ধান কৰে। বড়োসকলৰ নিজস্ব নৃত্য, গীত-মাত আৰু বাদ্যযন্ত্ৰ আছে।

বড়োসকলৰ প্ৰধান গীতসমূহক তিনিটা বাগত বিভক্ত কৰা হয়, যেনে- (১) আৰজ মেধায় (২) খুগা মেগায় (৩) গৌদান মেধায় । তেওঁলোকৰ প্ৰাৰ্থনা গীতসমূহ হৈছে- খেৰাই প্ৰাৰ্থনা, মন্ত্ৰগীত, চেৰজা গীত । লোকগীতসমূহ হৈছে- বৈশাগু গীত, বিয়া গীত, খেলা গীত, শিশুৰ ওমলা গীত আদি । বড়োসকলৰ বাগৰুম্বা আৰু বৰদৈ চিখলা সমগ্ৰ এছিয়া মহাদেশৰ ভিতৰতে খ্যাত । বড়োসকলৰ প্ৰধান বাদ্যযন্ত্ৰবোৰ হৈছে- খাম, চিফুং, জথা, চেৰজা আৰু গংগনা ।

বড়োসকলৰ সংস্কৃতি, ভাষা, শিক্ষা আৰু অৰ্থনৈতিক দিশত উন্নতিৰ বাবে বড়ো জনজাতিৰ লোকসকলে বিভিন্ন পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে । সাম্প্ৰতিক সময়ত তেওঁলোকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ ওচৰত স্বকীয়ভাৱে অধ্যয়নৰ দাবী জনাই আহিছে ।

বড়ো মহিলা নাইবা জীয়ৰীসকলে কাপোৰ বোৱা-কটা কৰাত যথেষ্ট পাকৈত বুলি জনা যায় । বড়োসকলৰ সমাজত প্ৰতি ঘৰে কমেও এযোৰ তাঁতশাল দেখিবলৈ পোৱা যায় । বড়ো মহিলাসকলে দখনা, আৰনাই, কালি, চাদ্ৰি ইত্যাদি বয় । বড়ো মহিলাসকলে কাপোৰত তোলা ফুলবোৰ হৈছে- দাওথু আগান, কাৰেও মেগন মুকুৰ আঁকা, দাই গুৱাই মৌদ্ৰেব, গাইগিৰ বিবাৰ হাজো আগম ইত্যাদি । আৰনাইন বড়োসকলে শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মাণৰ চিন স্বৰূপে ব্যৱহাৰ কৰে ।

বড়োসকলৰ বিবাহ পদ্ধতিঃ

মানৱ জীৱনৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অধ্যায় হ'ল বিবাহ । মানৱ জীৱনৰ নৰ-নাৰীৰ জীৱনলৈ পূৰ্ণ পৰিৱৰ্ত্তন আহে বিবাহৰ পিছতেই । মানৱ সমাজ নিজকে পশু শ্ৰেণীৰ পৰা পৃথকে ৰাখিবলৈ বিবাহৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল । সমাজ বিজ্ঞানীৰ মতে আদিম যুগত বিবাহ বুলি কোনো প্ৰথা নাছিল । সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে মানুহে নিজকে যিকোনো কৰ্মত নিয়োগ কৰি ব্যক্তিগত জীৱনৰ কথা ভাৱিবলৈ হ'ল। তেতিয়াৰ পৰাই বিবাহ প্ৰথাৰ প্ৰচলন হ'ল বুলি ধৰিব পাৰি ।

আদিম যুগৰ পৰাই মানুহে বিবাহ সম্পৰ্কীয় বিষয়ৰ হৈতে সামাজিক, অৰ্থনৈতিক দিশটোক জড়িত কৰি আহিছে । বহু ক্ষেত্ৰত পৰিয়ালৰ প্ৰয়োজনত আৰ্থিক

সংস্থাপনত অথবা সন্তান লাভৰ বাবে বিবাহ কৰোৱা দেখা যায় । তৈত্তিৰীয় ব্ৰাহ্মণ মতে বিবাহ অবিহনে পুৰুষ সম্পূৰ্ণ নহয়, কাৰণ পুৰুষ আৰু স্ত্ৰী উভয়ে পূৰ্ণ মানৱৰ অৰ্দ্ধ অংগহে । দুই অৰ্দ্ধ অংগ মিলি হয় এক পূৰ্ণাংগ মানৱ ।

বড়ো ভাষাত বিবাহক হাবা বোলে । 'হা' মানে মাটি আৰু 'বা' মানে বোকোচাত লোৱা । অৰ্থাত্ হাবা মানে মাটি বোকোচাত লোৱা । এক অৰ্থত সংসাৰ কৰা, সংসাৰৰ বোজা লোৱা, বিবাহ কৰাই সংসাৰি হোৱা আদি হাবা শব্দৰে বুজাব বিচৰা হৈছে । নৰ-নাৰীয়ে সংসাৰ জীৱনত প্ৰৱেশ কৰি বসুমতীৰ দৰে দুখ-কষ্ট সহ্য কৰি যোৱাটোকে 'হাবা' শব্দটোৰে বুজোৱা হৈছে ।

বড়োসকলৰ বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত জ্যোতিষ গণনা কৰি ৰাশি বা লগ্ন চোৱাৰ নিয়ম নাই । বিশিষ এটা দিন-বাৰ চাই কইনাৰ ঘৰলৈ যাত্ৰা কৰাৰ নিয়ম । যাত্ৰৰ সময়ত শুভ-অশুভ সংকেত আদি বিচাৰ কৰি চোৱা হয় । তেনেদৰে কইনাৰ দৈহিক আকৃতি, চাল-চলন চাই কইনা পছন্ধ কৰা নিয়ম । বড়ো সমাজত কইনা চাবলৈ যোৱা সময়ত বাটত উজুটি খোৱা, মেঘে গৰ্জন কৰা, কোনো জীৱ-জন্ত আগেদি পাৰ হোৱা আদি লক্ষণ বেয়া অথবা দৰা-কইনাৰ বিচ্ছেদ হ'ব বুলি ধৰা হয় ।

আকৈ তেনেদৰে বাটত মৰা শ দেখা, কইনা ঘৰলৈ গৈ গাঁত খান্ধি থকা দেখা আদি দৰা বা কইনাৰ অপ মৃত্যু হ'ব বুলি ধৰা হয় । বহতে ছোৱালী বা মাকক অশুচি অৱস্থাত পোৱা, বাটত বিধৱা-বৰলা দেখা, খালী কলহ দেখা আদি অশুভ বুলিয়েই বিশ্বাস কৰা হয় । আকৌ কইনা ঘৰৰ চোতালত ধান মেলি দিয়া, কাপোৰ লগোৱা আদি দেখা শুভ বুলি বিশ্বাস কৰা হয়। তেনেদৰে যিগৰাকী ছোৱালীয়ে বুকু ওফোন্দাই খোজকাঢ়ে খোজকাঢ়িলে শব্দ হয়, তেনে ছোৱালী দঙ্কুৰা স্বভাৱৰ হ'ব বুলি বিশ্বাস কৰা হয় । আকৌ যিজনী ছোৱালীৰ বুকু ডাঙৰ পিছৰ তপিনা বা কটিদেশ আৰু কঁকালৰ আকাৰ সমান, বুকুৰ জোখতকৈ পিছফালৰ অৰ্থাত কটিদেশ সৰু, নাক দীঘল, উজ্বল চকুৰ চেলাউৰি, সৰু মিহি দাঁত, হাতৰ আঙুলিবোৰ মিহি, স্বাস্থ্যৱতী, দীঘল ঘন ক'লা চুলি থকা ছোৱালী বোৱাৰী হিচাপে পাবলৈ বিচাৰে ।

বড়ো সমাজত পিতৃ-মাতৃয়ে অভিভাৱক হিচাপে নিজে জোৱাই পছন্দ কৰে । তেওঁলোকে ভাৱে যে ডেকা-গাভৰুৰ দৃষ্টি ধানখেৰৰ জুইৰ দৰে ক্ষন্তেকীয়া । এই ভাৱ

বৰ্তমানৰ অভিবাৱকৰ নোহোৱা নহয় ।

ছোৱালী চোৱাৰ পৰা বিবাহৰ দিন ধৰি তথা আঠমঙলালৈকে পালিবলগীয়া বহুত নিয়ম-নীতি বড়ো সমাজত অঞ্চলভেদে ভিন্ন দেখা যায় । এই পদ্ধতিগত নিয়ম-নীতিবোৰ সাধাৰণতে 'আইখা' হাবা বাগৌ লাউ হাবাত মানি চলা দেখা যায়। অন্য বিবাহবোৰত সাধাৰণভাৱে এৰা-ধৰাকৈ ৰীতি-নীতি পালন কৰা হয় । অঞ্চলভেদে বড়ো বিবাহ পদ্ধতিত পাৰ্থক্য দেখা গ'লেও মূল বাথৌ ধৰ্মী বিবাহ পদ্ধতিৰ প্ৰায় মিল থকা দেখা যায় ।

বড়োসকলে সাধাৰণতে পুহ আৰু চ'ত মাহত বিবাহ অনুষ্ঠিত নকৰে । মাঘ, ফাগুন মাহ বিবাহৰ গুৰু মাহ বুলি ধৰা হয় । তেনেদৰে শনিবাৰ, মংগলবাৰ সাধাৰণতে অশুভ বুলি ধৰা হয় । ৰবিবাৰ শুভবাৰ আৰু বাকীবোৰ মধ্যমবাৰ বুলি ধৰা হয় ।

ছোৱালী ঘৰৰ বা অভিভাৱকৰ পৰা অনুমতি বিচাৰি ল'ৰা পক্ষৰ লোকে বিশেষকৈ গোৱালপাৰা অঞ্চলত চালত থাবু গুজি থৈ আহে । কামৰূপ, দৰং জিলাৰ বড়োসকলে অভিভাৱকৰ সন্মতি জানিবৰ বাবে এযোৰ মদৰ বটল চালত থৈ অহা নিয়ম আছিল । বিয়াৰ বয়স হোৱা ভূটীয়া ডেকাই পছন্দৰ ছোৱা থকা ঘৰৰ কাঠি ঘৰৰ বাৰান্দাত ছমাহ বাব এবছৰ পৰ্যন্ত শোৱে । ছোৱালীয়ে ল'ৰাক পছন্দ কৰিলে ল'ৰাৰ লগত পলাই যায় । পলাতক অৱস্থাত ছোৱালী সন্তান সন্তৱা হ'লে অভিভাৱকে বিয়া পাতি দিয়ে বা কেতিয়াবা মাকৰ ঘৰলৈ আহি থাকিবলৈ লয় ।

বড়ো সমাজত বিবাহৰ বাবে অভিভাৱক বা পিতৃ-মাতৃৰ সন্মতি থাকিলে থাবু বা মদৰ বটল ঘূৰাই নিদিয়ে । ইয়াৰ পিছত নীতি-নিয়ম অনুসৰি কইনা ঘৰলৈ প্ৰথম বিয়াৰ ভাৰ নিয়ে । তেনেদৰে বিয়াৰ দিন, বাৰ সম্পূৰ্ণ ঠিক হোৱাৰ পিছত বিয়াৰ কথা সম্পূৰ্ণ কৰি দৰা ঘৰৰ ফালৰ পৰা ছোৱালী ঘৰলৈ দ্বিতীয় ভাৰ নিব লাগে । সেইদিনা অভিভাৱকসকলৰ মাজ বিয়ৈ-বিয়নী সম্বন্ধ স্থাপন কৰা হয় । যদি কোনো পূৰ্বৰ সম্বন্ধ আছিল, তেন্তে সেই সম্বন্ধ ত্যাগ কৰি নতুন সম্বন্ধ স্থাপন কৰা হয় । বিয়াৰ সকলো কথা, দিন-বাৰ ঠিক হোৱাৰ পিছত দৰা ঘৰীয়াই কইনা ঘৰীয়াৰ আত্মীয় কুটুম্বক, গাৱৰ ৰাইজক তামোল কাটি থুওৱাৰ এক অনুষ্ঠান অঞ্চলভেদে কৰা

হয় যাক 'গয় খাওনায়' (তামোল কটা) বুলি কোৱা হয়।

এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে, দৰাঘৰ আৰু কইনাঘৰ উভয়ঘৰতে পদূলি মুখত যুৰীয়া কলপুলি পোতা, তা পূৰ্ণ ঘটত নাৰিকল থোৱা, আথৈ ফুটোৱা আদি লোকাচাৰৰ সৈতে উৰ্বৰা বিসাবাস লুকাই আছে। যুৰীয়া কলপুলি আৰু পূৰ্ণঘটত নাৰিকল থোৱা আদিৰ অৰ্থ হ'ল ক্ৰমে নাৰী-পুৰুষৰ প্ৰতীক আৰু সৃষ্টিশক্তি ধাৰণ কৰোঁতা নাৰী, পুৰুষৰ বীৰ্যৰ প্ৰতীক।

অন্যান্য সমাজৰ দৰে বড়ো সমাজতো দৰা অথবা কইনাক গা ধুৱাবলৈ পানী তোলা প্ৰথা আছে। দৌৰী বা পুৰহিতৰ নিৰ্দেশমতে আয়তী কইনা বা দৰাৰ ভনীয়েকক লগত লৈ আৰজৰ দল অথবা বেণ্ডপাৰ্টী লৈ পানী তুলিবলৈ যায়। পানী কাটিবলৈ যোৱা সময়তো কেতবোৰ নীতি-নিয়ম দেকা যায়। ভনীয়েকে নতুন চালনীত পাঁচটা চাকি জলাই, আগলতি কলপাতত লৈ, কটাৰী, ঘট কলহ লৈ, পানী তুলিবলৈ যায়। ঘটত সাধাৰণতে ধূৰ-ধূনা, চাকি-বন্তিৰে তামোল-পাণ, পইচাৰে জলদেৱতাক পূজা কৰি খেৰাই দলটো পানী তুলিবলৈ যায়। প্ৰথমতে দক্ষিণৰ পৰা উত্তৰলৈ আৰু পূবৰ পৰা পশ্চিমলৈ পানীৰ ওপৰত যোগ চিন এটা দি পানী কাটি তোলে। যাক মহলকাৰী পানী বুলি ধৰা হয়। পানী তোলাৰ সময়ত গীত গোৱা হয় এনেদৰে-

> ওলোৱা বাই কলহ লৈ
>
> জৌদি নদীৰ পাৰঘাটৰ পৰা পানী আনিবলৈ
>
> বাটত আছে ছনখেৰৰ কাঁইট আৰু ধূলি
>
> ৰাখাক এজনে লোৱাহি বোকোচাত তুলি।

সমাজ বিজ্ঞানৰ দৃষ্টিৰে যোগ চিটোৱে ব্ৰাহ্মী বৰ্ণমালাৰ 'ক' আখৰটো বুজায়। 'ক' আখৰটো শিৱলিংগৰ প্ৰতীক। ইয়াৰ দ্বাৰা ব্ৰহ্মা, বিষ্ণু, মহেশ্বৰ আদি দেৱতাৰ পৰা আশীৰ্বাদ লৈ পানী তোলা হয়। ৰোমান কইনাই বিয়াৰ সময়ত লিংগ মূৰ্তি এটাৰ ওপৰত বহা নিয়ম। উদ্দেশ্য যাতে কইনা গৰ্ভৱতী হয়। বৰ্ণ হিন্দুৰ বিবাহত লিংগৰ আকৃতিত বহু বস্তু সাজি পূজা কৰা দেখা যায়।

কইনা গা ধূওৱা অনুষ্ঠান সাধাৰণতে পূৱা, সন্ধিয়া অথৱা দুপৰীয়াৰ ভাগত সম্পন্ন কৰা দেখা যায় । দৰা বা কইনাক কল পুলিৰ তলত বা কলগছ পুতি গা ধুওৱা হয় । শেষত সেই কলপুলিডাল দৰা বা কইনাই অঞ্চলভেদে ভাঙি থৈ অহা নিয়ম । শৰণীয়া কছাৰীসকলে সেইডাল কলপুলি অইন ঠাইত ৰুই দিয়ে । যদি গছপুলিটো পুনৰ জীয়াই উঠে, তেন্তে কইনা লখিমী আৰু জী নুঠিলে কইনা অলক্ষী বুলি ধৰা হয় । বড়ো সমাজত কইনা বা দৰাক কলগছৰ ভিতৰৰ অংশৰে বনোৱা পীৰা সদৃশ আসন আৰু তাৰ ওপৰত বাহৰ ডোলেৰে বনোৱা চালনি সদৃশ আসনত থিয় কৰাই গা ধুওৱা হয় । শেষত কইনা বা দৰাই পুতি দিয়া কলগছৰ পুলিডালৰ পৰা দাঁতেৰে কিছু অংশ কামুৰি উলিয়াই অনা নিয়ম । গা ধুবলৈ নিয়া সময়ত বা তাৰ পিছতো কইনা বা দৰাৰ ভিনীয়েক অথবা ভায়েকে দাঙি লৈ যোৱা পৰম্পৰা আছে ।

পূৰ্বতে বড়ো সমাজৰ কইনাঘৰীয়াই দৰাঘৰৰ পৰা বিবাহ অনুষ্ঠানত খৰচৰ বাবদ এক বুজন পৰিমাণৰ ধন দাবী কৰিছিল । এই প্ৰথা কোনো কোনো অঞ্চলত বৰ্তমানে প্ৰচলিত । এই প্ৰথাক অসমৰ বা অসমৰ বাহিৰৰ বহু সমাজে যৌতুক প্ৰথা আৰু বড়োসকলে গা ধন প্ৰথা হিচাপে প্ৰচলন কৰি আহিছে । বড়ো সমাজৰ বহু ঠাইত কইনা অনাৰ নামত গা ধনৰ প্ৰচলন বৰ্তমানে প্ৰচলিত । ঠাই বিশেষে ১০০ টকাৰ পৰা ১২০ টকা লোৱা নিয়ম আছিল । এই গা ধনৰ মূল্য অঞ্চলভেদে কম বেছে হোৱা দেখা যায় ।

দৰাঘৰীয়া গৈ কইনাঘৰৰ পদূলি পালে কইনাঘৰীয়া তথা আয়তীয়ে দৰা আদৰে। দৰা আদৰা নীতি মন কৰিবলগীয়া । নতুন চালনীত চাকি, বন্তি, ধূপ-ধূনা, তামোল-পাণ লৈ ভনীয়েকে ভৰি ধুৱাই দৰা আদৰে । যদি কোনো ভূত-প্ৰেত দৰা পক্ষৰ গাত লাগি আছে, সেয়া চাউল ছটিয়াই দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হয় ।

দৰা বা দৰাঘৰীয়া ৰাইজলৈ কইনাঘৰে এনেদৰে বিয়াৰ সময়ত খিচা গীত গায়-

তেল দিয়া, তেল দিয়া, ৰাতি হ'ল ।

সৰিয়হৰ তেল দিয়া, দৰা বৰ লেতেৰা ।

মলি গুচাবলৈ ভগা কোৰ এখন আনা ।

পানী ঢালি দিয়া মলি গুচক

দৰাৰ মুখ জিলিকি উঠক ।

বিবাহ উপলক্ষে সামাজিক বিচাৰৰ বাবে কইনাঘৰীয়া গাৱৰ ৰাইজে কইনাৰ পিতৃৰ চোতালত থালী ঠাইত চাৰিফালে বহে । কইনাৰ পিতৃয়ে সামাজিক বিচাৰৰ বাবে গা-ধনৰ দয়া মাৰিবলৈ দু দোন আটক চাউল, তাত কলপাত পাৰি এখন গামোচা আৰু গামোচাৰ ওপৰত তামোল-পান এযোৰ আৰু ৰূপৰ দু টকা দিয়ে । গা ধনৰ বাবে কইনাৰ পিতৃ তথা ৰাইজৰ ওচৰত সেৱা জনাব লাগে । অৱশ্য শিক্ষিতলোকৰ মাজত এই গা ধন পদ্ধতি প্ৰায় নোহোৱা হৈছে । বৈদিক যুগৰে পৰা ভাৰতবৰ্ষত যথেষ্ট পৰিমাণৰ ধন লৈ বিয়া দিয়াৰ পৰম্পৰা চলি আহিছে । এই প্ৰথা প্ৰায় জনজাতীয় সমাজৰ উপৰিও ভাৰতীয় অনুন্নত সমাজ, অনগ্ৰসৰ জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মাজত বিশেষভাৱে প্ৰচলিত । ধন লৈ ছোৱালী বিয়া দিয়াৰ অৰ্থ ছোৱালী বিক্ৰী স্মৃতি প্ৰনেতা পণ্ডিতসকলৰ মতে, কিনি অনা পত্নীয়ে প্ৰকৃত পত্নীৰ স্থান লাভ কৰিব নোৱাৰে, আনকি তেওঁলোকে দেৱতা আৰু পিতৃৰ পূজা উপাসনা, শ্ৰাদ্ধকৰ্ম আদিতো অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে । এই শ্ৰেণীৰ পত্নী দাসী হোৱাৰহে উপযুক্ত ।

বাথৌ ধৰ্মীয় ৰীতি মতে দৌৰী বা পুৰোহিতে কাৰ্যসূচী প্ৰস্তুত কৰি বিবাহৰ কাৰ্য আগুৱাই লৈ যায় । ইয়াৰ বাবে মূলতঃ চোতালৰ পূব দিশত তিনিটা বেদী প্ৰস্তুত কৰি লৈ বিবাহৰ কাৰ্য আৰম্ভ কৰা হয় । মূল বেদীৰ সন্মুখত দৰা-কইনা উভয়কে বহুৱাই লোৱা হয় । দৰাৰ সোঁফালে সখিয়েক বা মিতাক আৰু বাওঁফালে কইনাক বহুৱাই লোৱা হয় । মূল বেদীত ডাঙৰ এটা সাধাৰণতে জলাই থোৱা হয়। উত্তৰ দিশৰ বেদীত অৰ্থাত্ মাইনাও বেদীত ধান দোনলৈ দিয়া হয় । বিবাহ কাৰ্য সাধাৰণতে আঞ্চলিক বাথৌ আকাদৰ দৌৰীয়ে সম্পন্ন কৰে । দৌৰীয়ে ৰাইজৰ আগত ঘোষনা কৰে যে অমুকৰ ল'ৰাই অমুকৰ ছোৱালীক বিয়া পাতিব । বিবাহস্থলীত দৰা-কইনা উভয়কে বড়ো ভাষাত মন্ত্ৰ উচ্চাৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰে বিবাহ কাৰ্য সম্পন্ন কৰা হয় । দৰা-কইনা দুয়োকে পিতৃ-মাতৃ, ৰাইজ তথা ভগৱানৰ আশীষ তথা সাক্ষী

কৰি শপত খুওৱা হয়, যাতে দুয়ো দুয়োৰে সুখ-দুখৰ সমভাগী হৈ সংসাৰৰ প্ৰত্যেক দায়িত্ব পালন কৰি যায়। এই বিবাহ অনুষ্ঠান বহু ক্ষেত্ৰত ৰাজহুৱাভাৱে বাথৌ মন্দিৰতো অনুষ্ঠিত কৰা দেখা যায়। পিতৃয়ে দৰা-কন্যা সম্প্ৰদান, সিন্দুৰ পিন্ধোৱা, মালা বৰণ, আঙুঠি পিন্ধোৱা (যদি পূৰ্বতে হোৱা নাই), অলংকাৰ প্ৰদান আদি অনুষ্ঠানৰ শেষত মূল দৌৰীয়ে বাথৌ বীৰাইলৈ সুকলমে বিবাহ সম্পন্ন কৰাৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা তথা ধন্যবাদ দিয়ে। ৰাইজেও বাথৌ বীৰাইলৈ আৰজ জয়ধ্বনি দিয়ে।

আয়তীসকলে নৱ দম্পতিক আশীৰ্বাদ দি গায়-

সৃষ্টিকৰ্তা পৰমেশ্বৰৰ কৃপাত

আজি ডেকা-গাভৰুৰ মিলনৰ দিন

আমোদ কৰা, আইসকল, আমোদ কৰা

আজি আনন্দৰ দিন

চৰাই-চিৰিকতিবোৰ থাকে হালে জালে

মানুহক ঈশ্বৰে স্ৰজিছে খেৰাইবোৰে

আমোদ কৰা, স্ফুৰ্তি কৰা, আশীৰ্বাদ দিয়া

নৱ দম্পতিক

পৰমেশ্বৰৰ কৃপাত

নৱ দম্পতিৰ জয় হওক।

দৰা-কইনাৰ সাজ-পোছাক সম্পৰ্কীয় কেতবোৰ কথাই মনোবৈজ্ঞানিক প্ৰমাণ দাঙি ধৰে বুলি ক'ব লাগিব। সেউজীয়া গামোচা, মূৰত ৰঙা ফালি, গলত সেইজীয়া আৰনাই তথা বগা পাঞ্জাৱী দৰাৰ মূল পোছাক। তেনেদৰেই হালধীয়া দখনা, ৰঙা ব্লাউজ, ৰঙা ফুল থকা হালধীয়া ফালি, মূৰত ৰেগেৰেগাং ততা গাত এখন এৰি কাপোৰ লোৱাটো বাঞ্চনীয়। হালদীয়া বস্ত্ৰই বসুমতীৰ গৰ্ভৰ পৰা সোণোৱালী শস্য আৰু সৰিয়হ উত্পাদন কৰা বুজায়।

বিবাহ সম্পন্ন হোৱাৰ পিছত প্ৰায় ৰাতিপুৱাৰ ভাগত দৰাঘৰীয়া ৰাইজ কইনা লৈ যাত্ৰা কৰে । দৰা-কইনা উভয়ে পিতৃ-মাতৃ, জ্যৰ্ষ্ঠসকলক সেৱা কৰি নতুন ঘৰলৈ যাত্ৰা কৰে । কইনাক দুৱাৰমুখত আত্মীয়, কোনো ঠাইত মাক, পিতাক অথবা ভনীয়েকে ধুৱায় । ইয়াৰ অৰ্থ ঘৰৰ লখিমী যাতে ওলাই নাযায় । তেনেদৰে কইনাই নিজ হাতে চাউল কেইমুঠি মান দুৱাৰ মুখৰ পৰা অথবা পদূলি মুখৰ পৰা ঘৰৰ ফালে ছটিয়াই থৈ যায় ।

অষ্ঠম দিনত দৰা-কইনাই বন্ধুবৰ্গৰ সৈতে পুনৰ মাকৰ ঘৰলৈ যাত্ৰা কৰে । সাধাৰণতে আঠাৰোবিধ ব্যঞ্জনেৰে তৈয়াৰ কৰা হয় খাদ্য । দৰাই আঠ মঙলৰ দিনা যাত্ৰা ফল আৰু ৰভাৰ খুটা নিজ হাতে ভহা নিয়ম । বড়োসকলৰ যিকোনো বিবাহ প্ৰথাত মাইনাও মৌ খোৱা, হাখা চুৰনী দিয়া প্ৰথা অপৰিহাৰ্য । আনহাতে বিবাহ বিচ্ছেদ বা কোনো কাৰণত মত বিৰোধ হৈ দুয়ো বেলেগ হ'ব খুজিলে 'পাণ ছিৰা-ছিৰি' কৰি বিবাহ বিচ্ছেদ ঘটোৱা দেখা যায় । ইয়াক বড়োসকলে 'ফাথৈ লাই বিছিনায়' বা ফাইম এলেং বিছিনায় বোলে ।

বড়োসকলৰ জীৱন ধাৰণৰ পদ্ধতিঃ

আদিম মানৱৰ আশ্ৰয়স্থল আছিল ডল, গচৰ খোৰোং অথবা কোনো গুহা । সেই গুহা জীৱনৰ পৰা মানৱ জাতি ক্ৰমে ক্ৰমে বিভিন্ন স্তৰ অতিক্ৰম কৰি বৰ্তমান আলোকীকৰণৰ যুগত অট্টালিকাত আশ্ৰয় লৈছেহি । আত্মৰক্ষা আৰু পৃথিৱীত নিজকে জীয়াই মানৱ নালাগে, অন্যান্য জীৱয়ো আশ্ৰয়স্থল বিচাৰে । পৰ্যায়ক্ৰমে আদিম মানৱে প্ৰকৃতিৰ পৰা পোৱা বিভিন্ন বস্তুৰে ঘৰ বা তম্বু সাজি লৈছিল । এয়াই আৰম্ভনি, নিজ বুদ্ধি আৰু পৰিশ্ৰমেৰে মানৱ জাতি আগবাঢ়িল সভ্যতাৰ দিশলৈ ।

বড়োসকল অসমৰ এক বৃহত্ জনগোষ্ঠী । এই বৃহত্ জনগোষ্ঠীটোৱে পৰম্পৰাগত ৰীতি-নীতিক অৱলম্বন কৰি নিজৰ আশ্ৰয়স্থল নিৰ্মাণ কৰি লয় । ভৌগলিক পৰিৱেশ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বড়োসকলৰ গৃহ নিৰ্মাণ প্ৰণালীক দুটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি ।

ক) ভৈয়ামৰ বড়োসকলৰ গৃহ নিৰ্মাণ প্ৰণালী

খ) পাহাৰীয়া বড়োসকলৰ গৃহ নিৰ্মাণ প্ৰণালী

বিশ্বাস আৰু পৰম্পৰাৰ ভেটিত পূৰ্বৰ অৰ্থাত্ আজিৰ পৰা প্ৰায় দুটা শতিকাৰ আগৰ বড়োসকলে একোখন গাওঁ গঠন কৰিছিল । গাওঁখনৰ মূৰতে অথবা পদূলিতে এটা পুখুৰী থকাটো বাঞ্চনীয় । সেই পুখুৰীৰ কাষতে ৰাজহুৱা গোসাইঘৰ বা নামঘৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল যাতে পুখুৰীত হাত-ভৰি ধুই গোসাইঘৰত সেৱা কৰি গাৱত সোমাব পাৰে। এই ব্যৱস্থা কেৱল বড়ো গাওঁৰ ক্ষেত্ৰতে নহয়, জাতি-জনজাতি ভেদে পূৰ্বতে প্ৰায় সকলো গাৱতেই এই ব্যৱস্থা প্ৰচলিত আছিল ।

বড়োসকলৰ মাজত চাংঘৰ, ঝুমখেতি আদিৰ প্ৰচলন নাই। তেওঁলোকে ঘৰ-বাৰী মুকলি-মুৰীয়াকৈ সো মাজত এখন চোতাল ৰাখি চাৰিওফালে সাজে । চোতালখনৰ উত্তৰ-পূব চুকত সিজু গছ এজুপি ৰুই তাত পাঁচটা বাহৰ টাটী চকোৱাৰে ঘেৰি বাথৌশালী প্ৰতিষ্ঠা কৰা থাকে । আদৰ্শ বড়ো ৰৰঘৰৰ (নেমানো) কুঠুৰি তিনিটাঃ ইছিং আৰু থক্সা ।

বড়ো তিৰোতাসকলৰ প্ৰত্যেকেই একোগৰাকী পাকৈত দাৱনী, ৰোৱনী, মাছুৱৈ আৰু ৰান্ধনী । এড়ী পালন আৰু এড়ী সূতা কটাতো বড়ো নাৰী অতিকায় সুদক্ষ । কাপোৰ ব'ব নজনা কোলুকি ছোৱালী বিয়াৰ বজাৰত মূল্যহীন । তেওঁলোক ভাল শিপিনী আৰু নাচনীও ।

বড়োসকল প্ৰধানতঃ কৃষিজীৱি । বড়োসকলে দোং খান্দি পাহাৰত আলি বান্ধি কৰা শালি খেতিৰ প্ৰৱৰ্তক বুলি কোৱা হয় । কৃষিৰ লগত জড়িত নানা ধৰণৰ লোকাচাৰ যেনে- ন আগ, ন গছ দিয়া, ন ভাত খোৱা, কাতি গছে আ ঘাওনায় (কাতলী বিহুত আখোলেৰে পথাৰত বন্তি জ্বলোৱা) শইচ চপোৱা আৰু মাঘবিহু বেলগুৰ (মেজি) খোৱা, বহাগ বিহুত গৰুক গা ধুওৱা আদিৰ উদ্ভাৱক এওলোকেই বুলি পণ্ডিতসকলৰ ধাৰণা ।

ৰন্ধোন কলাতো বড়োসকল অতি নিপুণ । এওঁলোকৰ প্ৰধান খাদ্য হ'ল ভাত। পনো, ঢেঁকীয়া, কচুৰে লফা, বাহগাজ, খৰিচা আৰু ব্যঞ্জন মংগোলীয় সংস্কৃতিৰ দান।

শুকান মাছ (নাকাম) শুকান মাংস, শোকোতা আদি তেওঁলোকৰ উদ্ভাৱন । জুমায় – জৌ ফি খি থা আদি ভিন্ন প্ৰকাৰৰ নাওপানী, কেমন চাউল, ভাপ পিঠা, চুহা পিঠা, টোপোলা পিঠা, খাৰলি কাহুদি আদি ৰুচিকৰ খাদ্য প্ৰস্তুত কৰাত তেওঁলোক সিদ্ধহস্ত ।

জন্ম আৰু মৃত্যু আদি অনুষ্ঠানৰ বিশদ বৰ্ণনাঃ

জন্মৰ পিছৰে পৰা এটি শিশুক নিজৰ জাতি-গোষ্ঠীত অন্তৰ্ভূক্ত কৰি লোৱা হয় আৰু তেতিয়াৰে পৰা কেতবোৰ ৰীতি-নীতি পালন কৰা হয় । বিশুদ্ধ ধৰ্মীয় ৰীতি-নীতি এটি শিশু শাৰীৰিক, মানসিকভাৱে উত্কৰ্ষ কৰি তোলা হয় । সেইবাবে ঘৰুৱা জীৱনৰ সৈতে জড়িত উত্সৱক সংস্কাৰ ধৰ্মী উত্সৱ বোলে ।

বড়ো সমাজত গৰ্ভধাৰণৰ পৰা সন্তান প্ৰসৱৰ পিছতো পালন কৰা হয় বিভিন্ন উত্সৱ, য'ত প্ৰসুতি আৰু সন্তানৰ মংগল কামনা কৰা হয় । অসমৰ প্ৰতিটো জাতি জনগোষ্ঠীয়ে এনেবোৰ উত্সৱ পালন কৰি আহিছে, যিবোৰৰ সৈতে যাদুমূলক ধৰ্মীয় বিশ্বাস জড়িত হৈ আছে । বড়ো সমাজত পাঁচমাহত পঞ্চামৃত খুওৱা হয় । গৰ্ভিনীক মাতৃয়ে যথা নিয়মে শুদ্ধ জলেৰে পৱিত্ৰ কৰি নৱবস্ত্ৰ পৰিধান কৰাই দেৱ-দেৱীৰ ওচৰত সেৱা প্ৰাৰ্থনা জনাই পঞ্চামৃত খুৱায় । বাথৌ ধৰ্মীয় বড়োসকলে পঞ্চামৃত খুওৱাৰ পিচত সাত মাহত পুনৰ জেউৰা খুওৱা নিয়ম নাই যদিও বহুতে পৰিৱেশ, পৰিস্থিতিভেদে এই উত্সৱ পালন কৰে । গৰ্ভধাৰনৰ সময়ছোৱাত নদী পাৰ নোহোৱা, আপচু জীৱ-জন্তু নোচোৱা, আদা-হালধী চুব নোপোৱা আদি লোক বিশ্বাস পালন কৰা হয় । লোক বিশ্বাস যে, গৰ্ভৱতী নাৰীয়ে সজ চিন্তা, সজ আঁচৰণ, সত মংগলৰ মাজেদি সময় অতিবাহিত কৰিলে সু-সন্তান জন্ম হয় আৰু সু-প্ৰসৱ হয় । তেনেদৰে কেঁচুৱা ভূমিস্থ হোৱাৰ লগে লগে বড় সমাজত প্ৰসুতিয়ে নিজে এৱা সূতাৰে নাড়ী কটা, কোনো অভিজ্ঞ নাৰীৰ হতুৱাই নাড়ী কটা অনুষ্ঠান কৰে । কেঁচুৱা আৰু মাক উভয়কে কুসুমীয়া পানীৰে গা ধুওৱা, বাথৌ ধৰ্মীয় প্ৰথা মতে পাঁচদিনত শুচি হোৱা জাতি সেৱা কৰা, নামাকৰণ, চুড়াকৰণ আৰু দাঁত গঁজিলে অন্ন প্ৰাসান অনুষ্ঠিত কৰা হয় । ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় বড়ো সমাজে দুদিন পিছতেই যজ্ঞ অনুচিত কৰি

শুচি হয় । ইয়াক আৱাখি বোলে । বড়োসকলে গৃহস্থৰ সুবিধা অনুসৰি প্ৰায় ষষ্ঠ মাহৰ পৰা যিকোনো মাহলৈকে অন্ন প্ৰাসন অনুষ্ঠিত কৰে । অসমৰ অন্য জাতি জনগোষ্ঠীৰ দৰে দৰঙৰ বড়োসকলে মোমায়েকৰ হতুৱাই ভাত খুৱাই সোণৰ আ-অলংকাৰ, কাহৰ বাতি, কাপোৰ-কানিৰে সন্তানৰ মংগল কামনা কৰি অন্ন প্ৰাসন অনুষ্ঠিত কৰে ।

জন্ম সম্পৰ্কীয় উত্‌সৱৰ দৰে বড়ো সমাজে উপনয়ত তোলনী বিয়া আদি আনুষ্ঠানিকভাৱে অনুষ্ঠিত কৰে । অৱশ্য আজিকালি পৰিৱেশ পৰিস্থিতিভেদে বড়োসকলেও কন্যা দান অথবা তোলনী বিয়া অনুষ্ঠিত কৰা দেকা যায় ।

জীৱন বৃত্ত সম্পৰ্কীয় উত্‌সৱৰ ভিতৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ উত্‌সৱ হৈছে বিবাহ উত্‌সৱ । *মানৱ জীৱনৰ পূৰ্ণ পৰিৱৰ্তন আহে বিবাহৰ পিছতেই । বড়ো সমাজৰ ভৱেন নাৰ্জীয়ে ছয় প্ৰকাৰৰ বিবাহ পদ্ধতিক বিভাজন কৰিছে ।*

১) সমাজ দস্তৰ মতে বিবাহ (২) ঘৰজোৱাই ৰাখি দিয়া বিবাহ (৩) ছোৱালীয়ে গা যাচি সোমোৱা বিবাহ (৪) কো প্ৰথাৰ বিবাহ (৫) পলুৱাই নিয়া বিবাহ আৰু (৬) টানি লৈ গৈ কৰা বিবাহ ।

বিবাহৰ দৰে মৃত্যু মানৱ জীৱনৰ চিৰন্ত সত্য ঘটনা । এই অনুষ্ঠান বাথৌ ধৰ্মী বড়োসকলে দেউৰী বা পুৰোহীত আৰু নাৰ্জাৰী গোত্ৰৰ লোকৰ দ্বাৰা কৰে । মৃতদেহ ধুওৱা, নতুন কাপোৰ পিন্ধোৱা, আত্মীয় কুটুম্বই খাই ভাল পোৱা বস্তুৰে ৰাওগায় কৰা, পুত্ৰই মৃতদেহত মুখাগ্নি কৰা, আৰজ গাই মৃতকক বিদায় দিয়া আদি ৰীতি-নীতি বড়ো সমাজে পূৰ্বৰে পৰা পালন কৰি আহিছে । নাৰ্জাৰী গোত্ৰৰ লোকৰ দ্বাৰা পৰাচিত হোৱা, শুকোতা খাই মৃতকৰ সৈতে সম্পৰ্ক ছেদ কৰা, পাঁচ দিনত, বাৰ দিনত, কেতিয়াবা তেৰ দিনত 'দহাগাৰনায়' অনুষ্ঠিত কৰা দেখা যায় । সেইদিনা মৃতকে খাই ভাল পোৱা বস্তু 'বাওনায়' কৰা জ্ঞাতি সেৱা কৰা সকলোকে ভোজবাত খুওৱা আদি অনুষ্ঠান কৰা হয় । ব্ৰহ্মধৰ্মী বড়ো সমাজে নিজ সামৰ্থ অনুসৰি কেতিয়াবা প্ৰথম দিনাই, কেতিয়াবা দ্বিতীয় দিনা যজ্ঞাহুতি দি মৃতকৰ আত্মাৰ সদগতি কামনা কৰি শুচি হয় ।

বড়োসকলৰ সমাজ দস্তুৰ মতে কোনো ব্যক্তিৰ মৃত্যুৰ বছৰ পূৰা নোহোৱালৈকে কোনো মাংগলিক অনুষ্ঠান নকৰে সেই চোতালত । আনকি পলু পোহা, টোকান পিঠা আদিৰ বৰণ কৰে।

বসবাস কৰা লোকৰ শিক্ষাঃ

ভৈৰৱকুণ্ড গাওঁৰ লোকসকল সম্পূৰ্ণ বড়ো মানুহ । মানুহৰ বাসস্থান আদিতে এই অঞ্চলত শিক্ষাৰ প্ৰভাৱ নাছিল বুলি ক'লেও ভুল নহয় । তেতিয়াৰ সময়ত এখন চিঠি পঢ়িবলৈ গাওঁৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ ঘূৰি পকিও পঢ়িবলৈ এজন মানুহ বিচাৰি পোৱা নাছিল । দুই এজন শিক্ষিত মানুহ যদিও আছিল তেওঁলোক হয়তো এল. পি. স্কুল পাছ বা তাতকৈ কম লিখা-পঢ়া আছিল । কাল ক্ৰমত সময় বাগৰি যোৱাৰ লগে লগে দুই এটা এল. পি. ও এম. ই. স্কুল স্থাপন হ'ল । লাহে লাহে অশিক্ষিত মানুহবোৰে শিক্ষাৰ গুৰুত্ব বুজিব ধৰিলে আৰু তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীক শিক্ষিত কৰাৰ এটা হেপাহ আহি গ'ল । দিন বাগৰি যোৱাৰ লগে লগে ভৈৰৱকুণ্ড অঞ্চলৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে হাইস্কুল, কলেজ আদিৰ প্ৰয়োজনবোধ কৰিব পৰা হ'ল ।

বড়ো ভাষাঃ

বড়ো ভাষা, বড়ো জনগোষ্ঠীৰ মাতৃভাষা । বড়োভাষী লোক অসমৰ উপৰিও পশ্চিমবংগ, নেপাল, ভূটান আৰু বাংলাদেশ পৰ্যন্ত ব্যাপ্ত বুলি জনা যায় । বড়ো এটা চীন-তিব্বতীয় মূলৰ তিব্বতবৰ্মী পৰিয়ালৰ ভাষা আৰু উত্তৰ-পূৱ ভাৰতৰ আন সকলো তিব্বতবৰ্মীয় ভাষাৰ ভিতৰত এই ভাষা কওঁতাৰ সংখ্যা বেছি । ২০০১ চনৰ তথ্যমতে ভাৰতত বড়ো ভাষা কোৱা লোকৰ জনসংখ্যা হ'ল ১,৩৫০,৪৭৮ জন আৰু নেপালত ৩,৩০১ জন । বড়ো ভাষা বড়োলেণ্ড স্বায়ত্ব শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰী ভাষা আৰু ভাৰতৰ সংবিধানৰ অষ্টম অনুসূচীত তালিকাভূক্ত ২২ টা ভাষাৰ ভিতৰত এটা। ইয়াক পূৰ্বতে ৰোমান আৰু অসমীয়া লিপি ব্যৱহাৰ কৰি লিখা হৈছে।

প্ৰশ্নপত্ৰৰ যোগেদি তথ্য-সংগ্ৰহ

4.1: তথ্যদাতাসকলৰ পৰিচয়ঃ

নামঃ শ্ৰীমতী অনিমা কছাৰী

লিংগঃ মহিলা

বয়সঃ ৬০ বছৰ

সাক্ষাতকাৰ গ্ৰহণৰ তাৰিখঃ ১৪-০৪-২০২৩

নামঃ শ্ৰীমতী ললিতা কছাৰী

লিংগঃ মহিলা

বয়সঃ ৪০ বছৰ

সাক্ষাতকাৰ গ্ৰহণৰ তাৰিখঃ ১৪-০৪-২০২৩

নামঃ শ্ৰীমতী বিমলা সোণোৱালী

লিংগঃ মহিলা

বয়সঃ ৫৮ বছৰ

সাক্ষাতকাৰ গ্ৰহণৰ তাৰিখঃ ১৪-০৪-২০২৩

প্ৰশ্ন পত্ৰৰ যোগেদি তথ্য-সমূহ

প্ৰশ্ন নং ১। ভৈৰৱকুণ্ড নাম কেনেকৈ হৈছিল ?

প্ৰশ্ন নং ২। বাৰিষা কালত ইয়াৰ পৰিৱেশ কেনেকুৱা হয় ?

প্ৰশ্ন নং ৩। কি কি সম্প্ৰদায়ৰ মানুহে এই অঞ্চলত বসবাস কৰে ?

প্ৰশ্ন নং ৪। চৰকাৰে ভৈৰৱকুণ্ডত আঁচনি দিয়েনে ?

প্ৰশ্ন নং ৫। শীতকালত কেনেকুৱা পৰিৱেশ হয় ?

প্ৰশ্ন নং ৬। বড়ো সমাজত বাল্য-বিবাহ প্ৰথা আছেনে ?

প্ৰশ্ন নং ৭। চৰকাৰী আইনী ব্যৱস্থাত বাল্য-বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত কোনো বাধাৰ সৃষ্টি হৈছেনে ?

প্ৰশ্ন নং ৮। বহু-বিবাহ প্ৰথা বড়ো সমাজত আছেনে ?

প্ৰশ্ন নং ৯। যৌতুক প্ৰথা বড়ো সমাজত সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছেনে ?

প্ৰশ্ন নং ১০। বড়ো সমাজত নোৱাই তোলনীয় বিবাহ প্ৰথা আছেনে ?

প্ৰশ্ন নং ১১। মৃত্যুকৰ সত্‌কাৰ কেনেকুৱাকৈ কৰা হয় ?

প্ৰশ্ন নং ১২। বড়ো সমাজত ঘৰ জোঁৱাই থকাৰ ব্যৱস্থা আছেনে ?

প্ৰশ্ন নং ১৩। গৰীৱসকলে চৰকাৰী আঁচনিসমূহ পাবলৈ সক্ষম হয়নে ?

প্ৰশ্ন নং ১৪। চৰকাৰী আঁচনিয়ে জনকল্যাণমূখী হৈছেনে ?

প্ৰশ্ন নং ১৫। জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ ৰোধ বড়ো সমাজত কেনে ধৰণৰ প্ৰভাৱ পেলাইছে ?

পঞ্চম অধ্যায়

ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ পৰা প্ৰাপ্ত তথ্যৰ বৰ্ণনা, পৰামৰ্শৱলী আৰু সামৰণি

(Findings, Suggession and Conclusion)

প্ৰস্তাৱিত বিষয়ৰ ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ পৰা তলত উল্লেখ কৰা ধৰণৰ তথ্যসমূহ পোৱা গৈছে –

১। মোৰ অধ্যয়ন কৰা ক্ষেত্ৰখন বিশ্ব দৰবাৰত সুপ্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ কাৰণে বিশ্ব নান্দনিক সৌন্দৰ্যৰে চিত্ৰিত হোৱা অসমী আইৰ বহুৰূপি সৌন্দৰ্যৰ ৰাণী স্বৰূপ ভৈৰৱকুণ্ড চিৰস্থায়ী হ'ব বুলি আশাবাদী ।

২। ভৈৰৱকুণ্ড অসমৰ উল্লেখযোগ্য পিকনিক স্পট বুলি জনসমাজত খ্যাতি লাভ কৰিছে ।

৩। বড়ো ভাষা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যায়ত ২০০৫ চনত গৃহীত কৰিছে। এয়া বড়ো সমাজৰ এক ঐতিহাসিক ভাষা ক্ষেত্ৰত উন্নতি ।

৪। বড়ো সমাজত বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত যৌতুক প্ৰথাৰ প্ৰচলন আছে । বড়োসকলে ইয়াৰ গা-ধন প্ৰথা হিচাপে মানি লয় । গা-ধনৰ মূল্য অঞ্চলভেদে ভিন্ন ৰূপে দেখা যায় ।

৫। বড়ো সম্প্ৰদায়ৰ মাজতো বিবাহ বিচ্ছেদ হোৱা দেখা যায় । ইয়াক বড়োসকলে ফাথৈ লাই বিচিনায় বা ফাইম এলেং বিচিনায় কয় ।বহু বিবাহ প্ৰচলনো বড়ো সমাজত দেখা যায় ।

ওপৰত উল্লেখ কৰা তথ্যসমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি সমস্যা সমূহৰ বাবে কেইটামান পৰামৰ্শ তলত আগবঢ়োৱা হ'ল-

১। মোৰ দৃষ্টিত অসম চৰকাৰে ভৈৰৱকুণ্ডক বিশ্ব দৰবাৰত চিৰদিনৰ কাৰণে সুপ্ৰতিষ্ঠিত কৰাৰ বাবে চিৰসেউজীয়া তথা বিনন্দীয়াৰ কাৰণে আঁচনি গ্ৰহণ কৰি উক্ত ঠাইৰ সৌন্দৰ্য বৃদ্ধি কৰা উচিত ।

২। "পিকনিক স্পট" বুলি ঠায়ে ঠায়ে সুনির্মিত ভৱন তৈয়াৰ কৰা প্ৰয়োজনীয়তা আছে ।

৩। বড়ো সমাজত যৌতুক প্ৰথা বন্ধ কৰাৰ বাবে অসম চৰকাৰে আইনী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলেহে ইয়াক ৰোধ কৰিব পৰা যাব । লগতে বাল্য-বিবাহ, বহু বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত আইনী ব্যৱস্থা লোৱাটো চৰকাৰৰ দায়িত্ব বুলি মই ভাবিছোঁ ।

৪। গাঁৱলীয়া অঞ্চলত নিম্ন প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ অভাৱ দূৰ কৰাৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা উচিত ।

৫। বড়ো সমাজত উচ্চ-নীচ ভেদাভেদ নাৰাখি সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ কামনা কৰিলোঁ ।

সামৰণি

ভৈৰৱকুণ্ড অঞ্চল প্ৰকৃতিৰ এক মনোমহা দৃশ্য । এই অঞ্চলত বড়ো সম্প্ৰদায়ৰ মানুহবোৰ সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক দিশত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত । এই প্ৰকল্পত ভৈৰৱকুণ্ডৰ উপৰত এটি চমু আভাস দিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে । সমাজ জীৱনৰ কিবা বৰ প্ৰয়োজনৰ লগত জড়িত মানুহৰ কৰ্ম, সামাজিক, সাংস্কৃতিক, আৰ্থ-সামাজিক, বিবাহ পদ্ধতি, জীৱন ধাৰণৰ পদ্ধতি, জন্ম-মৃত্যু আদি বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ বিশদ বিৱৰণ দাঙি ধৰা হৈছে । বিবাহৰ উদ্দেশ্য হৈছে, বিবাহৰ পিছত সুখৰ জীৱন-যাপন কৰিব পাৰে, সুন্দৰ সমাজ গঢ়িব পাৰে আৰু সমাজখনক উন্নতিৰ ফালে আগবঢ়াই নিব পাৰে ।

যোগ্যজনৰ মন যাতে, এই লৈ আকৰ্ষিত হয়, সেই উদ্দেশ্যত ভৈৰৱকুণ্ডৰ বড়ো মানুহৰ বিবাহ পদ্ধতি আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা, সমাজ- চিত্ৰৰ এক সমীক্ষাত্মক অধ্যয়ন সংকলন কৰা হয় ।

সহায়ক - গ্ৰন্থপঞ্জী

১। ড০ বগলাৰী মালবিকাঃ বড়ো সমাজ আৰু সংস্কৃতি

২। নাৰ্জি ভৱেন্দ্ৰঃ বড়ো-কছাৰীৰ সমাজ আৰু সংস্কৃতি

৩।কায়স্থ পুতলীঃ অসমৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ বিবাহ পদ্ধতি

বড়ো নৃত্য

সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ তোলনি বিয়াৰ কিছু দৃশ্যাংশ

তোলনি বিয়াৰ কইনা

সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ বৰ বিয়া কিছু দৃশ্যাংশ

দৰা-কইনা

কনাই তোলা লোৱা

বেই ঘৰত কইনা গা-ধোৱা

জোৰোণ দিয়া দৃশ্যাংশ

সমাপ্ত

Photography of Bhairavkunda

Students Undertaking Project Work/Field Work

Subject: Environmental Studies.

Syllabus for field work.

Semester-II (compulsory for all Regular & Honours Students)

ENV-2016

Credit 6

COURSE OBJECTIVE: To impart the knowledge of Environmental Awareness and Sustainability by conducting the fieldwork.

COURSE OUTCOME:

• The knowledge of environmental degradation, pollution, erosion land slide of hilly areas are gained from fieldwork by conducting field visit.

Permission letter For Field Work

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL STUDIES

SONTALI ANCHALIK COLLEGE, MAHTOLI

PIN- 781136 DISTRICT- KAM RU P (ASSAM)

To,

The Principal

Sontali Anchalik College

Date: 10-02-2023

Sub: Application for permission of one day Field Work of Environmental Studies.

Sir,

With due respect I beg most respectfully to inform you that according to our syllabus of

B.A. 2nd semester (CBCS) Regular and Honours courses have one day Field work of Environmental Studies which is mandatory for every students. Sir, we have arranged a one day field work at Bogamati, Dist. Baksa, Assam on 12-02 -2023. Sir, here with I enclose the name of the teachers and students of 2nd

Semester both Regular and Honours Courses.

Therefore, I request you to grant permission for the above mentioned Field Work.

Allowed to Field Survey

Vice- Principal
Sontali Anchalik College
Date

Yours Faithfully

Nurul Islam.

Nodal Teacher

Environmental Studies.

SYLLABUS

Ability Enhancement Compulsory Course
(All Undergraduate Degree Programmes under Gauhati University)
ENV -AE -2014: Environmental Studies
Total marks: 100 (External: 80 + Internal: 20)
Nature of Course: AECC

No. of Credits: 4 **No. of hours: 60**

(Approved in the Academic Council 08-11-2019)

Unit1: Introduction to Environmental Studies

- Multidisciplinary nature of environmental studies;
- Scope and importance;
- Concept of sustainable development

(3 lectures)

Unit 2: Ecosystems

- What is an ecosystem? Structure and function of ecosystem: Energy flow in an ecosystem: food chains, food web and ecological succession. Case studies of the following ecosystems:
  a) Forest ecosystem
  b) Grassland ecosystem
  c) Aquatic ecosystems (ponds, streams, lakes, rivers)
  d) Mountain ecosystem

(8 lectures)

Unit 3: Natural Resources: Types, Renewable and Non-renewable Resources

- Land resources : landuse change; land degradation, soil erosion and desertification
- Forest resources: Deforestation: Causes and impacts due to mining, Construction of big dams and their effects on forests and people.
- Water resources: Use and over-exploitation of surface and ground water, floods, droughts, conflicts over water (international & inter-state: Indo-China, Indo-Bangladesh, Cauveri disputes) .
- Energy resources: Renewable and non-renewable energy sources, use of alternate energy sources, growing energy needs, case studies – coal mining, crude oil extraction.

(8 lectures)

Unit 4: Biodiversity and Conservation

- Levels of biological diversity: genetic, species and ecosystem diversity; Biogeographic zones of India; Biodiversity patterns and global biodiversity hot spots
- India as a mega-biodiversity nation; Endangered and endemic species of India
- Threats to biodiversity: Habitat loss, poaching of wildlife, man- wildlife conflicts, biological invasions; Conservation of biodiversity: In-situ and Ex situ conservation of biodiversity.
- Ecosystem and diversity services: Ecological, economic, social, ethical, aesthetic and informational value.

(8 lectures)

Unit 5: Environmental Pollution

- Environmental pollution: types, causes, effects and controls; Air, water, soil and noise pollution
- Nuclear hazards and human health risks
- Solid waste management: Control measures of urban and industrial waste.
- Pollution case studies – Bharalu river, Deepor Beel, Kolong river

(8 lectures)

Unit 6: Environmental Policies & Practices

- Climate change, global warming, ozone layer depletion, acid rain and impacts on human communities and agriculture
- Environment Laws: Environment Protection Act; Air (Prevention & Control of Pollution) Act; Water (Prevention and control of pollution) Act; Wildlife Protection Act; Forest Conservation Act. International agreements, policies and treaties; Montreal and Kyoto protocols and Convention on Biological Diversity (CBD), CITES.
- Nature reserves, tribal populations and rights, and human wildlife conflicts in the context of Assam

(8 lectures)

Unit 7: Human Communities and the Environment

- Human population growth: Impacts on environment, human health and welfare.
- Resettlement and rehabilitation of project affected persons; case studies.
- Disaster management: floods, earthquake, cyclones and landslides
- Environmental movements: Chipko, Silent valley, Narmada Bachao, Bishnois of Rajasthan.
- Environmental ethics: Role of Indian and other religions and cultures in environmental conservation.
- Environmental communication and public awareness, case studies (CNG, electric vehicles, green energy, waste minimization)

(9 lectures)

Unit 8: Field work

- Visit to an area to document environmental assets : river/forest/flora/fauna, etc
- Visit to a local polluted site - Urban/Rural/Industrial/Agricultural.
- Study of common plants, insects, birds and basic principles of identification.
- Study of simple ecosystems- pond, river, stream

(Equivalent to 8 lectures)

Suggested Readings:

1. Bharucha Erach : Text book on Environmental Studies, UGC, New Delhi
2. Carson, R 2002. Silent Spring. Houghton Mifflin Harcourt.
3. De A.K.: Environmental Chemistry, Wiley Eastern Ltd.
4. Kaushik Anubha and C.P.Kaushik : Perspective in Environmental Studies, New Age International
5. Rajagopalan, R. (2018). Environmental Studies. (3rd Edition) Oxford University Press
6. S. C. Santra (2011): Environmental Science, New Central Book Agency

Project-II

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

FIELD STUDY REPORT

ON

ENVIRONMENTAL STUDY OF BOGAMATI

Paper code: ENV-AE-2014

UNDER THE GUIDANCE OF

NURUL ISLAM NODAL TEACHER OF ENVIRONMENTAL STUDIES

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

Submitted by:

NAME: ROBIUL HUSSAIN

ROLL NO.-UA-221-041-0056

REG NO. 22013094

Class : BA 2nd semester

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

Year: 2023

20/2/23

GPS Map Camera
Nc Sukla Bagan, Assam, India
RP44+46C, Nc Sukla Bagan, Assam 781368, India
Lat 26.80485°
Long 91.703863°
12/02/23 02:44 PM GMT +05:30
Google

ENVIRONMENTAL FIELD STUDIES OF BOGAMATI-2023

* Introduction :- ঐতিহ্যমণ্ডিত সোণালী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা মোৰা 12-02-2023 ইংৰাজী তাৰিখে আমি দ্বিতীয় ষাণ্মাসিকৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে দুই-তিনিজন অধ্যাপকৰ লগত "ENVIRONMENTAL FIELD STUDIES OF BOGAMATI" লৈ গৈছিলোঁ। বগামাটি আমাৰ কলেজৰ পৰা প্ৰায় 160 K.m দূৰত অৱস্থিত। বগামাটিত আমি সকলোৱে যোৱাৰ কাৰণে আগ্ৰহী আছিলোঁ। বগামাটি "Indo-Bhutan Border" ৰ কাষত অৱস্থিত। বাইহাটা চাৰি-আলিৰ পৰা গোৰেশ্বৰ হৈ যাব লাগে। এইটো শুনাৰ লগে লগেই আমাৰ মন আগতকৈ অধিক কৌতুহলী হৈ পৰিল। শীতকালত অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা বহু মানুহ এই বগামাটিলৈ আহে বনভোজ খাবলৈ।

ৰাতিপুৱা 7.30 AM ত আমি সকলোৱে কলেজৰ সন্মুখত উপস্থিত হ'লো আৰু তাত যাই দেখিলো যে দুখন [illegible] বাছ আমাৰ কাৰণে বাট চাই আছে। অৱশেষত আমি 8.30 AM ত বগামাটিৰ উদ্দেশ্যে গাড়ী খন যাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল।

ৰাতিপুৱাৰ প্ৰাকৃতিক দৃশ্যৰ সৌন্দৰ্য যে ইমান ধুনীয়া সেইবাবে গাড়ীৰ খিৰিকীৰে পৰা জুমি জুমি চাইছিলোঁ। ইতিমধ্যে আমাৰ অধ্যাপক মহোদয়ে আমাক গাড়ীৰ ভিতৰতেই কিছুমান পৰামৰ্শ দিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে আৰু আমি খুব মনযোগেৰে শুনিলোঁ। তাৰ পিছতেই বিভিন্ন ধৰণৰ গান বজাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে আৰু এই গানৰ লগত ভাল তাল মিলাই আমাৰ অধ্যাপক মহোদয়ৰ লগতে আমি সকলোৱে আনন্দত নাচিবলৈ আৰম্ভ কৰিলোঁ। এনে আনন্দৰে মাজেৰে আমি সকলোৱে সুকলমে 12:30 P.M বজাত বগামাটিত উপস্থিত হৈছিলোঁ। তাত উপস্থিত হৈ আমি প্ৰথমে হাত-মুখ ধুই Breakfast (ৰাতিপুৱাৰ আহাৰ) কৰিলোঁ।

তাত যাই দেখোন বগামাটিৰ সৌন্দৰ্য চাই মুই মনিটৰ কাৰণে মাত-বন্ধ হৈ গলোঁ। বগামাটিৰ সৌন্দৰ্যৰ কথা যিমান শুনিছিলোঁ তাতকৈ অধিক মনোমোহা আৰু সৌন্দৰ্যময়। আমি বগামাটিৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য চালো আৰু জানি পালো যে বাক্সা-জিলাৰ ভাৰত-ভুটান সীমান্তৰ বগামাটি এতিয়া কেৱল অসমতে নহয়, সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ লগতে বিশ্বৰ ভিতৰতেই এক পৰ্যটনস্থলী হিচাপে পৰিগণিত হৈছে।

বাক্সা আৰু ওদালগুৰি জিলাৰ সংলগ্ন ভুটান পাহাৰৰ লগা বৰনদীৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্যৰ সমাহাৰ ঘটা বগামাটি প্ৰতিয়াৰ লগা বনভোজৰ ঠাইৰ পৰিবৰ্তে পৰ্যটনস্থলী হিচাপে নামাকৰণ কৰিছে। ৰাজ্যসভাৰ সাংসদ বিশ্বজিৎ দৈমাৰীয়ে।

প্ৰকৃতিৰ বিননীয়া পৰিবেশৰ মাজত আনন্দ পাহৰা দুৰ্বল হোৱাতো আপুনিও বিচাৰিব। অৱশ্য আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ যুগত সময় সকলো মানুহ দিনৰ দিনটো যন্ত্ৰৰ দৰে কাম কৰিছে লগতে কংক্ৰীটৰ মহানগৰত কোনোবাই সেউজীয়া দেখা পাহৰি পেলাইছে। যেতিয়া আপুনি প্ৰকৃতিৰ ৰম্য-ভূমি বগামাটিলৈ যায় প্ৰকৃতিৰ বিননীয়া পৰিবেশৰ মাজত আনন্দ পাহৰা হ'ব পাৰে।

ওখ ওখ সেউজীয়া পাহাৰ, শুভ্ৰ, নীলা, গছবোৰে আপোনাক আনন্দ পাহৰা কৰিব। ফুলেৰুৰ বাবে হলেও আপুনি প্ৰকৃতিৰ মাজত একাত্ম হ'ব পাৰিব। ভুটান পাহাৰৰ লগা দি বোৱা বৰনদীৰ নিৰ্মল পানীয়ে ভাৰত-ভুটান সীমান্তৰ বগামাটিয়ে পৰ্যটকৰ মন মুহিবলৈ সক্ষম হৈছে। পৰ্যটনস্থলী বগামাটিয়ে বিগত সময় দশকটো বছৰৰ কাজৰ লগতে দেশ-বিদেশৰ পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। নৱবৰ্ষ আহাৰ লগে লগে ন-আমেজেৰে ভুনৰ পৰ্যটকৰ বাবে সাজু হৈ আছে প্ৰকৃতিৰ ৰাণী বগামাটি। দেশী-বিদেশী পৰ্যটকৰ আগমন ঘটা বগামাটিত বৌদ্ধমূৰ্তি পৰ্যটকৰ মন আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰবিন্দু।

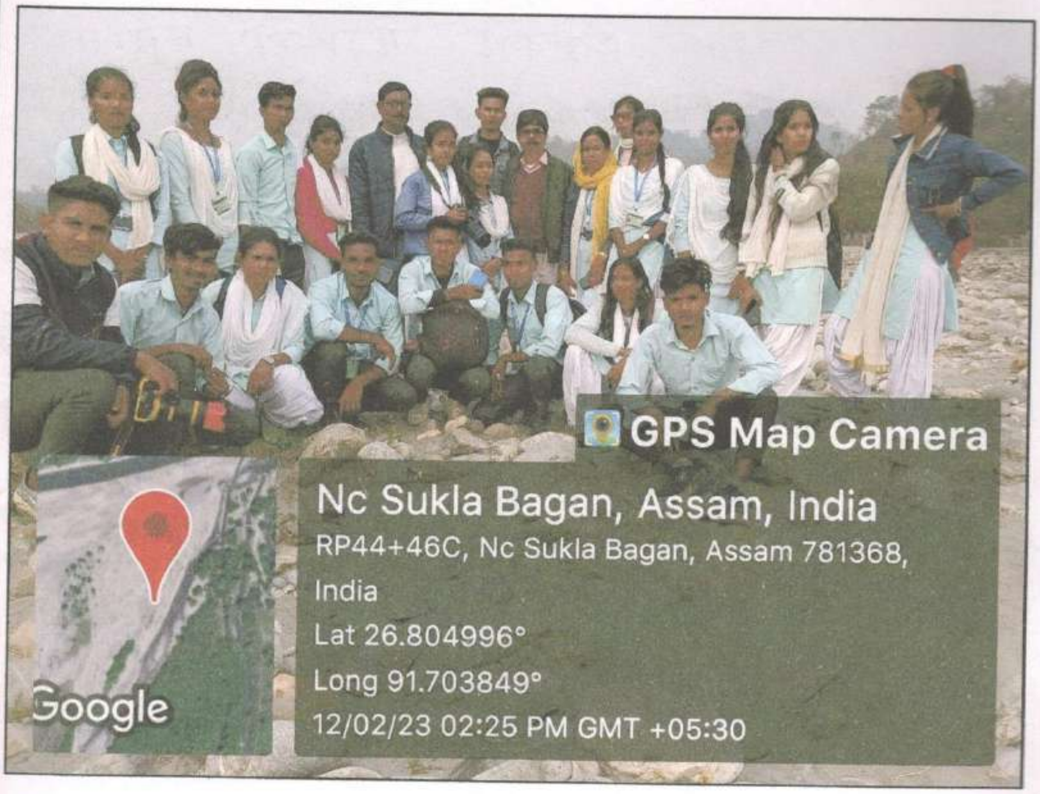
GPS Map Camera
Nc Sukla Bagan, Assam, India
RP44+46C, Nc Sukla Bagan, Assam 781368, India
Lat 26.804996°
Long 91.703849°
12/02/23 02:25 PM GMT +05:30
Google

* OBJECTIVE:-

ইয়াৰ উদ্দেশ্য বসামাটি বাকচা জিলাত অৱস্থিত হোৱা জনসংখ্যাৰ বিতৰণ, জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব, জন-বসতিৰ আকাৰ, লিংগ অনুপাত আৰু শিক্ষা আদিৰ বিষয়ে বিস্তৃত আলোচনা কৰা হ'ব। অৰ্থনৈতিক দিশৰ বিবৰণ যেনে জীৱিকা, সামাজিক দিশৰ বিবৰণ যেনে ধৰ্ম, ৰাজনীতি আৰু বৈবাহিক ব্যৱস্থা আদি।

বসামাটিৰ অধ্যয়নৰ দিশৰ বিবৰণ যেনে- ভৌগলিক অৱস্থান, প্ৰাকৃতিক বিবৰণ, উদ্ভিদ প্ৰাণী ইত্যাদিৰ ওপৰত আলোচনা কৰাই ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য।

* জনসংখ্যাৰ বিবৰণঃ- গ্ৰামাঞ্চলত বসবাস কৰা বাকচা জিলাৰ মুঠ জনসংখ্যা হৈছে- ৯৩৭,৮৩৩জন ইয়াৰে পুৰুষ হ'ল ৪৭৫০২৭ জন আৰু মহিলা ৪৫২৮০৩ জনী।

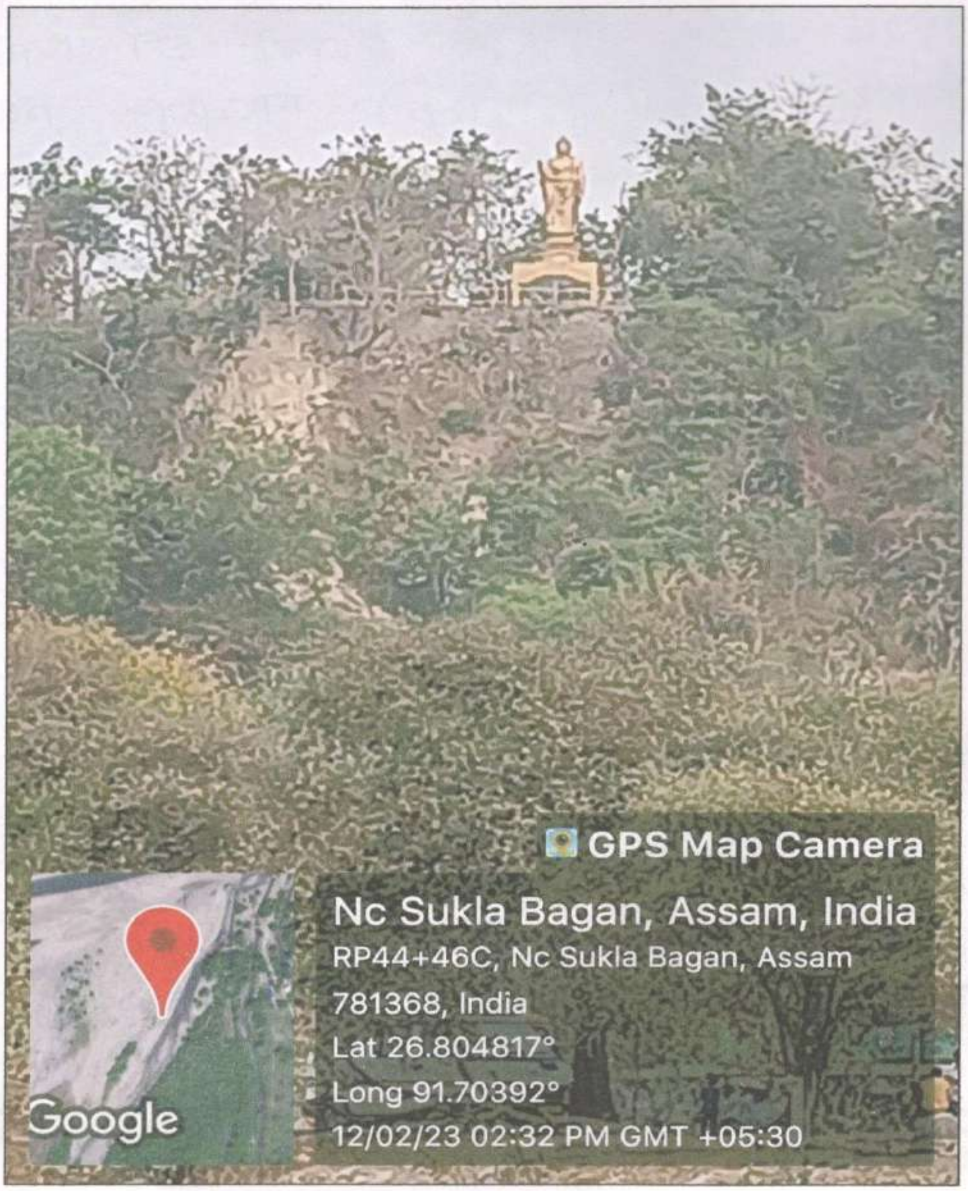
GPS Map Camera
Nc Sukla Bagan, Assam, India
RP44+46C, Nc Sukla Bagan, Assam
781368, India
Lat 26.804817°
Long 91.70392°
12/02/23 02:32 PM GMT +05:30
Google

জনসংখ্যা অনুসৰি প্ৰতিগৰাকী মহিলাৰ বিপৰীতে পুৰুষৰ সংখ্যাই হ'ল মানুহৰ লিংগ অনুপাত। বাকসা জিলাৰ লগতে অঞ্চলত লিংগ অনুপাত প্ৰতি ১০০০ জন পুৰুষৰ বিপৰীতে ৯৭৪ গৰাকী মহিলা। বাকসা জিলাৰ শিশু লিংগ অনুপাত বিবেচনা কৰিলে প্ৰতি ১০০০ ল'ৰাৰ বিপৰীতে ৯৫৫ গৰাকী ছোৱালী এই তথ্যৰ পৰা এইটো প্ৰতীয়মান হ'ল যে বাকসা জিলাত পুৰুষৰ তুলনাত মহিলাৰ সংখ্যা যথেষ্ট কম।

* জন-বসতিঃ— বাকসা জিলাৰ মানুহ সমাজপ্ৰিয়। সমাজখনত বাস কৰি ভাল পায় এই অঞ্চলৰ মানুহে। পাহাৰীয়া ঠাই হোৱাৰ বাবে ইয়াৰ জন বসতি সিমান ঘন নহয়। যদিও নিজৰ তথা সমাজৰ প্ৰতিজনৰ উন্নয়নৰ কাৰণে লোকসকলে সমাজখনত বাস কৰে। বাকসা জিলাৰ জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব প্ৰতি বৰ্গ কিঃমিটাৰত ~~[illegible]~~ ৩৮৭ জন

* ভৌগোলিক অৱস্থান:- চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰ ভুটানৰ কোলত পাহাৰ আৰু অসমৰ বাক্সা জিলাৰ অন্তৰ্গত বগামাটি পৰ্যটকৰ বাবে এক আকৰ্ষণীয় ঠাই অতি সৌন্দৰ্যময়।

* প্ৰাকৃতিক বিৱৰণ:- বগামাটিৰ সৌন্দৰ্য অতি মনোমোহা, চাৰিওফালে পাহাৰে আৱৰি ৰাখিছে। বগামাটিৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ অতি সুন্দৰ হোৱাৰ বাবে বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰ আৰু আমাৰ ভাৰতৰ অন্যান্য ৰাজ্যৰ পৰাও ইয়াৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰিবলৈ আহে।

* উদ্ভিদ:- বগামাটি প্ৰধানত বগৰী গছৰ বাবে বিখ্যাত। বগৰী গছ থকাৰ বাবে এইটো অঞ্চল অতি সৌন্দৰ্য। বগামাটিত ভূনস্থল পাহাৰৰ বহুতো গছ-গছনি থকা দেখা পোৱা যায়। উদাহৰণস্বৰূপে- নল খাগৰী।

* জীৱ-জন্তু:- বগামাটিত বিশেষকৈ গাহৰি, হাতী বেছি দেখা যায়। ইয়াৰ উপৰিও কুকুৰ, ছাগলী আৰু বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ চৰাই-চিৰিকটি পোৱা যায়। বহুতো পৰিভ্ৰমী চৰাই এই অঞ্চললৈ আহে।

* শিক্ষা (Education): অসমৰ অন্যান্য জিলাতকৈ ইয়াত শিক্ষাগত যোগ্যতা ভাল বুলিয়েই ক'ব পাৰি। ইয়াত শিক্ষিতৰ হাৰ 60%। য'ত পুৰুষৰ শিক্ষিতৰ হাৰ 67% আৰু মহিলাৰ শিক্ষিতৰ হাৰ 53% (2011ৰ তথ্য)

* জীৱিকা (Occupation): বগামাটিত বসবাস কৰা প্ৰায়খিনি লোক মানুহে খেতি-বাতিৰ লগত জড়িত। তাত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ খেতি-বাতি যেনে ধানখেতি, মাহ সৰিয়হ, মৰাপাট ঘেঁহু আৰু অন্যান্য শস্য উৎপাদন কৰা হয়। বগামাটিৰ মানুহে উন্নত খেতি-বাতি কৰাই নহয় গৰু-ছাগলী, হাঁহ-কুকুৰা পোহপাল আদি কৰিও জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰে।

Project-II

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

FIELD STUDY REPORT

ON

ENVIRONMENTAL STUDY OF BRAHMAPUTRA RIVER

Paper code: ENV-AE-2014

UNDER THE GUIDANCE OF

NURUL ISLAM NODAL TEACHER OF ENVIRONMENTAL STUDIES

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

Submitted by:

NAME: KHADIZA KHATUN

ROLL NO.-UA-221-041-0012

REG NO. 22013036

Class : BA 2nd semester

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

Year: 2023

3/3/23

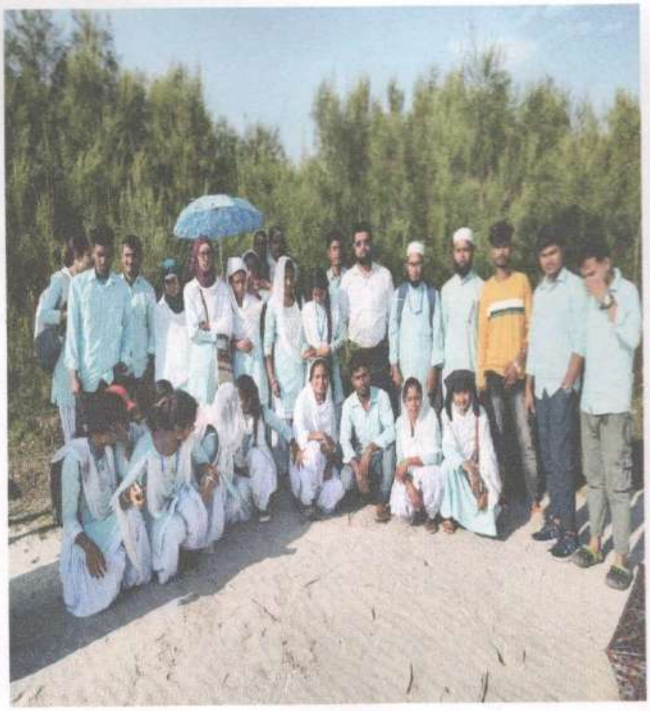

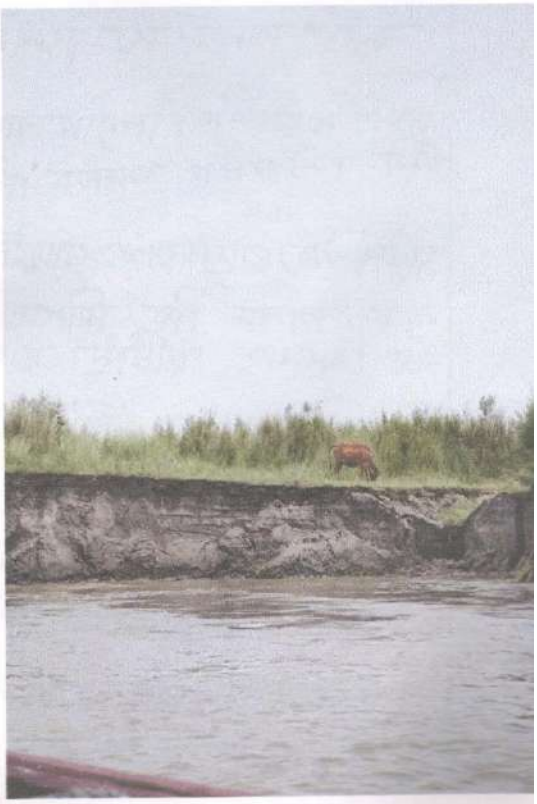

1. Introduction: ৰাতিপুৱা আমি সকলোৱে নিৰ্দিষ্ট সময়ত কলেজত উপস্থিত হৈছিলোঁ। তাৰ পিছত সকলো একেলগে হৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ অভিমুখে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিবলৈ লৈছিলো, কিন্তু সেই সময়ত বৰষুণ আহিছিল। তেতিয়া বৰষুণৰ কাৰণে অলপ সময় ৰখি থাকিবলগা হৈছিল। বৰষুণ কমি যোৱাৰ পিছত আকৌ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী অভিমুখে যাত্ৰা আৰম্ভ নদীৰ পাৰে যোৱাৰ সময়ত ৰাস্তাৰ চাৰিওপাশে সৌন্দৰ্য চাই গৈছো। তাৰ পিছত নদীৰ ঘাট পাইছো তাতে হে অলপ সময় জিৰণি লৈছিলো/ আৰু কিবা বস্তু কিনি লৈছিলো। তাৰ পিছত আমাৰ যাত্ৰাৰ নাওঁখন যাত্ৰা আৰম্ভে কৰলে নদীৰ মাজেৰে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে। তেতিয়া ৰাতিপুৱাৰ প্ৰাকৃতিক ~~[illegible]~~ দৃশ্যৰ সৌন্দৰ্য যে ইমান ধুনীয়া সেইটো নাওঁ ভ্ৰমণৰ সময়ত গম পালো। শিক্ষক সকলে আমাক নাওঁৰ মাজত বিভিন্ন ধৰণৰ পৰামৰ্শ দিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। আমি সেইবোৰ মনোযোগেৰে শুনিলো/ তাৰ পিছত বিভিন্ন নৃত্য, গান আদি শুনি আনন্দৰে মাজেৰে সকলোৱে একে লগে ফুৰিবলৈ সময়ত চৰ-চাপৰিত উপস্থিত হৈছিলো। তাৰ পিছত চৰ-চাপৰিৰ বিভিন্ন বস্তু চালো আৰু সেইবোৰৰ পৰা বিভিন্ন ধৰণৰ জ্ঞান অৰ্জন কৰিলো।

i) আমি অধ্যয়ন কৰা নদীখনৰ নাম ব্ৰহ্মপুত্ৰ। ব্ৰহ্মপুত্ৰ হৈছে ভাৰতৰ এখন প্ৰধান নদী এই নদীক লুইত, ~~[illegible]~~ বৰলুইত, তাৰলুইত, লোহিত্য

আদি মাছবোৰো পোৱা যায়।

ii) ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীখনৰ উৎপত্তি, গতিপথ, দৈৰ্ঘ্যঃ চেমায়ুং, বাংলাদেশৰ মাজেৰে বৈ গৈ নদী জলধাৰা বংগোপ সাগৰত পৰিছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীখনৰ মুঠ দৈৰ্ঘ্য প্ৰায় 2850 km। কৈলাস পৰ্বতৰ আনুমানিক 3600m উচ্চতাত আৰু 82°-97° পূব দ্ৰাঘিমাংশ আৰু 21°-31° উত্তৰ অক্ষাংশত অৱস্থিত। অসমত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ দৈৰ্ঘ্য প্ৰায় 725 km.

iii) ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীখন চিৰপ্ৰবাহিত। সেই কাৰণে নদীখনে আমাক চাৰিও দিশে সমৃদ্ধ কৰাত লেখাৰ পেলায়। আৰু ইয়াৰ ফলত পৰ্যটনৰো সৃষ্টি হয়।

2. পানীৰ গুণাগুণ সম্পৰ্কে পৰ্যবেক্ষণ : সকলো প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ কাৰ্যক্ৰমৰ অন্তঃ প্ৰকৃতিক সংসাধন সমূহৰ গুণাগুণ বৈশিষ্ট্য আৰু পুনঃ স্থাপনৰ লক্ষ্যই হৈছে প্ৰাথমিক লক্ষ্য। এই কাৰণে সংসাধন সমূহৰ লক্ষ্যই হৈছে আধুনিক মান সম্পৰ্কে জ্ঞান পৰিকল্পনাৰ কাৰণে ইয়া প্ৰত্যক্ষ আৰু প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থাপনা কৌশলসমূহ কাৰ্যকৰীকৰণ বাহিৰ কৰাৰ সম্পৰ্কে সমৃদ্ধ ও বৈচিত্ৰময় জলসম্পদ সমূহৰ পৰিমাণাত্মক নিৰীক্ষণ কৰিবৰ কাৰণেও ইয়া লৌকিকৰ ~~নিৰীক্ষণ কৰিবৰ কাৰণেও পৰিমাণাত্মক নিৰীক্ষণ~~ পৰিচালনা কৰে।

i) নদীখনৰ পানী ঘোলা আছিল। বাৰিষা অথবা বানপানীৰ পিছত নদীৰ পানী অলপ ঘোলা থাকে।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত বোকামাটিযুক্ত পানী ঘোলা কৰিছে। মাজে মাজে এইদৰে বৰষুণৰ বোকাপানী ফলত পানী ঘোলা হৈ থাকে। আনহাতে মানুহৰ দৈনন্দিন ব্যৱহৃত আৱৰ্জনাৰ ফলত নদীৰ পানী ঘোলা হয়।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ পানী ঘোলা হ'লে বহুতো প্ৰভাৱ পৰে। মানুহৰ, জীৱ-জন্তুৰ নদীৰ পানী খোৱা ব্যক্তি মানুহৰ ওপৰত বহুতো প্ৰভাৱ পৰে। সেই সকল মানুহে পানী ছেকনিৰে ছাকি খোৱা উচিত।

ii) পানীত কিবা লেতেৰা বস্তু নিমজ্জিত ভাৱে মিহলি হৈ আছে নে নাই আমি নাজানো। আমি যেতিয়া নদীৰ মাজেৰে নাৱেৰে ভ্ৰমণ কৰিছিলোঁ তেতিয়া নদীৰ মাজত ধুনীয়া লেতেৰা বস্তু দেখা পোৱা গৈছিলো।

iii) পানীত তেনেকুৱা দুৰ্গন্ধ নাছিল। অলপ ঘোলা হ'লেও পানী খাব পৰা গৈছিল।

iv) নদীসমূহৰ গতিপথ ওচৰত অৱস্থিত কল-কাৰখানাসমূহৰ নিৰ্গত বৰ্জিত পদাৰ্থই বহুতো ক্ষেত্ৰত ক্ষেত্ৰত পেলাই। কলকাৰখানাৰ তৰল বৰ্জিত পদাৰ্থ নদীত পৰি পানী সম্পূৰ্ণ ৰূপে দূষিত হয়। ইয়াৰ ফলত জলজ প্ৰাণীসমূহৰ মৃত্যু আৰু জলজ উদ্ভিদৰ বহুতো ক্ষতি হয়। কলকাৰখানাৰ বৰ্জিত পদাৰ্থই নদীসমূহৰ আশে পাশে থকা পানী দূষিত হয়।

v) নদীৰ পানী প্ৰদূষণৰ বিভিন্ন কাৰণ আছে। সেইবোৰ হ'ল কলকাৰখানা, উদ্যোগ আদিৰ ৰাসায়নিক পদাৰ্থ মিহলি হৈ আৱৰ্জনাবোৰ নদীত পেলোৱাৰ ফলত ~~মানুহৰ ক্ষতি হয়~~ পানী প্ৰদূষণ হয়। নদীত কাপোৰ ধোৱা, মৃত-জন্তু পেলোৱাৰ ~~উপৰিও কৃষিকাৰ্যত ব্যৱহাৰ কৰা কীটনাশক~~ কাৰ্যকলাপেও পানী প্ৰদূষণ হয়। ইয়াৰ উপৰিও কৃষিকাৰ্যত ব্যৱহাৰ কৰা কীটনাশক সাৰ, ৰাসায়নিক সাৰ আদি বৰষুণৰ পানীৰ লগত মিহলি হৈ বৈ গৈ নদীত পৰাৰ ফলত পানী প্ৰদূষণ হয়।

vi) পানী প্ৰদূষণৰ ফলত জলজ উদ্ভিদৰ ওপৰত ক্ষতিকাৰক প্ৰভাৱ পৰে। জলজ উদ্ভিদ পানীত বসবাস কৰে আৰু এইবোৰ পানী প্ৰদূষণৰ ফলত ধ্বংস হয় অথবা বহুতো ক্ষতি সাধিত হয়। আৰু এই উদ্ভিদবোৰ পানী প্ৰদূষণৰ ফলত ক্ষতিকাৰক হয় আৰু সেইবোৰ ভক্ষণ কৰাৰ ফলত মানুহৰ ক্ষতি সাধিত হয়। কাৰণ এইবোৰ উদ্ভিদে স্বাস্থ্য উত্তম খাদ্যৰ প্ৰয়াস কমাই দিয়ে। আৰু জলজ প্ৰাণীৰ ওপৰত ও কেনেকৈ বহুতো হয় প্ৰাণী প্ৰদূষণৰ ফলত। পানীত বসবাস কৰা প্ৰাণীবোৰৰ পানী প্ৰদূষণৰ ফলত বহুতো প্ৰাণীৰ ধ্বংস হয় আৰু বহুতো ক্ষতি হয়।

৩. জলজ জীৱৰ ওপৰত পৰ্যবেক্ষণ: জল হৈছে মানুহৰ প্ৰাণস্বৰূপ। তেনেদৰে জলচৰ জীৱ-জন্তু আৰু গছ-গছনিৰো প্ৰাণস্বৰূপ। জলৰ ওপৰত জীৱন নিৰ্ভৰ কৰে। জল পৰ্যবেক্ষণ কৰি ধাৰণা কৰিলো জীৱ-জন্তুক সুৰক্ষা দিয়ে জলে আৰু উদ্ভিদ, খেতি-বাতি দিয়ে। এনেদৰে জলাহ কাৰোবাৰ কাৰণে মুই জল পৰ্যবেক্ষণ কৰো।

i) নদীখনত দেখা পোৱা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ প্ৰাণী হল- শিঙি, মাছ, কাছ, ঘৰিয়াল, সাপ আৰু ... জলচৰ প্ৰাণী দেখা যায়। আৰু জলজ উদ্ভিদ বোৰ হল- শিৱলি, মেটেকা, পদুম [illegible] পানীহাঁহ আৰু দুনীয়া ঘাঁহ, ভেট, হেলচি আদি দেখা যায়।

ii) নদীখনৰ ওপৰত বৃত্তি কৰি মানুহে বিভিন্ন আয়তন সৃষ্টি কৰিব পাৰে। যেনে মানুহে নদীৰ পানী খেতি বাতিৰ কাম খোৱাৰ উপযোগী কৰি লৈছে। নদীৰ পৰা মাছ মাৰি বজাৰত বিক্ৰি কৰি তাৰ পৰা পইচা উপাৰ্জন কৰি থাকে। আৰু সেই পইচাৰে বেলেগ বস্তু কিনি আনি খোৱাৰ উপযোগী কৰি লৈছে। নদীৰ পৰা জীৱ-জন্তু মাছ আদি আনি সেইবোৰ বেলেগ মানুহে খায়। সেই কাৰণে চিকাৰৰ ওপৰত সেই জীৱ-জন্তুবোৰ বিক্ৰি কৰি তাৰ পৰা পইচা উপাৰ্জন কৰি বেলেগ খোৱা বস্তু কিনি আনি খায়। এইদৰে মানুহে নদীৰ ওপৰত বৃত্তি কৰি আয়তন সৃষ্টি কৰে।

4. নদীর পানী বিভিন্ন কাজে ব্যবহার করা হয়। যেমন উদ্যোগ: উৎপাদন, মনন, শক্তি উৎপাদন আদি বিভিন্ন উদ্যোগের শীতল চাহিদা আর অন্যান্য উৎপাদন প্রক্রিয়ার কাজে পানী ব্যবহার করা হয়। বিনোদন: সাঁতার, নৌ চলাচল, মাছ ধরা আদি কাজে নদীর পানী ব্যবহার করা হয়। কৃষি কার্যে জলসিঞ্চন আর অন্য উৎপাদনের কাজে নদীর পানী ব্যবহার করা হয়। ঘরোয়া কাজ ধোয়া স্নান জীব-জন্তু ধোয়া আদি কাজে নদীর পানী ব্যবহার করা হয়। পানী পরিবহনের কাজে ব্যবহার করা হয়। যেমন জাহাজ, নৌ চলাচল, মালসামগ্রী পরিবহনে পানী হচ্ছে এক গুরুত্বপূর্ণ সম্পদ। মিঠা বহু বিভাগের কাজ কারখানার বাদে ব্যবহার করা হয়।

5. নদীর পাড়ক্ষয়শীলতা: নদীর পাড়ক্ষয়শীলতা হচ্ছে বর্তমানের বড়ো ক্ষয়শীলতার সমস্যা। মিঠোর বার্ষিক 3000 হেক্টর কৃষি জমি নষ্ট করে। উচ্চ ক্ষয়শীলতা অঞ্চলে সাধারণ মাটির উৎপত্তি হতে অসুবিধা হয়। ক্ষয়শীলতার মূল কারণ হল নদীর জল-বাহিকতি, মূল বা আরো উপস্রোতের কাটিয়া ভূমিকম্প, উচ্চহারে বৃষ্টিপাত, জল সাধারণ বৃদ্ধি, বনবিনাশ তথা ভেটের আবরণ ধ্বংসকরণ আর অপরিকল্পিত মানবীয় নির্মাণ মূলি চিহ্নিত করা হয়েছে। ক্ষয়শীলতার ফলে ব্রহ্মপুত্র আর ইয়ার উপনদীগুলোর পরিসর বাড়ে যায়। ইয়ার ফলে মানুষের

সক্ৰিয় হয়। মানুহে প্ৰহৰীৰ দৰে সাৱধানে বা চকুকাণ খুলি বাস কৰিবলগীয়া হয়।

6. নদী আৰু মানুহৰ সামাজিক মূল্য-মূল্যৰ সম্পৰ্ক

মানুহে সভ্যতাৰ জন্মলগ্নৰ পৰা নদীৰ দ্বাৰা কাৰ্য সম্পাদন কৰে। পানী জীৱন ধাৰণৰ বাবে এক অপৰিহাৰ্য। খাবলৈ পানী লাগে, গা ধুবলৈ পানী লাগে, বাচন-বৰ্তন, কৃষি কাৰ্য আদি কৰিবলৈ পানী লাগে। সেয়ে কৃষিজীৱী লোকৰ বাসস্থান নদীৰ পাৰত। নদীৰ দুপাৰৰ বালুচৰবোৰ আটাইতকৈ উৰ্বৰ লোকে শস্য উৎপাদন কৰে। নদীৰ পানীত নাদুৰি-সাঁতুৰি আত্মসাৰা হয়। নদীত মাছ মাৰি কোনোৱে জীৱিকা চলায়। নাও চলাই বেপাৰ-বাণিজ্যৰ পাতনি মেলে। নদীৰ দুপাৰৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যই মন আকৰ্ষণ কৰে। নদীৰ উপকাৰিতাৰ বাবে প্ৰাচীন বিভিন্ন তীৰ্থ-ক্ষেত্ৰ গঢ় লৈ নদীৰ পাৰত অৱস্থিত হৈছে।

অসমৰ সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰখনতো নদীৰ অৱদান অনস্বীকাৰ্য। ইয়াৰ বাসিন্দাসকলৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ উৎস হিচাপে এই নদীসমূহে বিশেষ স্থান অধিকাৰ কৰিছে। তদুপৰি নৈ পৰীয়া মানুহৰ সুখ-দুখৰ ক্ষেত্ৰতো বিশেষ ভূমিকা লৈ আহিছে এই নদী সমূহে। সেয়েহে বনগীত, বিয়ানাম আদিত নদীৰ ~~কথা~~ উল্লেখ পোৱা যায়। অসমৰ নৈ পৰীয়া কিছুসংখ্যক লোকে জীৱন-নিৰ্বাহৰ উৎস হিচাপে নদীসমূহক ব্যৱহাৰ কৰে।

৭. নদী প্ৰাকৃতিক প্ৰলয়ঃ ভূমিকম্প বা অন্যান্য প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ আৰু মানৱ সৃষ্টি প্ৰতিকূল কাৰ্য্যই ব্ৰহ্মপুত্ৰ অতত বাৰম্বাৰ প্ৰলয় দেখা যোৱাৰ বাবে অসমত পৰিৱেশ পৰিৱৰ্তনৰ মাজেৰে প্ৰলয় দেখা যায়। যদি কোনো কাৰণত নদীৰ পানী প্ৰবাহ অৱৰোধ হয় বা নদীৰ পৃষ্ঠভাগ ওপৰ হৈ উঠি আহে তেতিয়া উজনিত অতিৰিক্ত বানপানীৰ সৃষ্টি হৈ অসমৰ পৰিৱেশৰ ওপৰত বহুতো প্ৰলয় দেখা যায়। বাৰিষাৰ সময়ত ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত প্ৰায় ৭০% বৰষুণ হয় আৰু হিমালয়ৰ পৰা যি ওলোৱা বৰফ গলি হৈ পানীৰ প্ৰবাহক দিনক দিনে বাঢ়ি আহিছে নদীসমূহে পৰিবহন কৰা পলসৰ বাবে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীয়ে নিৰ্দিষ্ট সময়ত পৰিবহণ কৰিব পৰা নোৱাৰা হয়। আৰু ইয়াৰ ফলত বহুতো অতিৰিক্ত গড়ামুৰীয়াৰ সৃষ্টি হয়। যিহেতুই নদীৰ ওপৰত প্ৰলয় দেখা যায়।

ইয়াৰ উপৰিও মানুহে নদীৰ পাৰৰ গছ-গছনি কাটি ঘৰ-বাৰী পাহাৰ-পৰ্বত প্ৰতিষ্ঠা আৰু বাটৰ কাৰখানা স্থাপিত বাবেও অসমৰ পৰিৱেশৰ ওপৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰ প্ৰলয় ঘটে।

৪. আৱৰ্জনাঃ আমি চলকলোৱে খেলাৰে গিনি-খুলি খুলি খুলিলো আৰু আহে যায়। কিন্তু খুলিলো আমাৰ ঘৰত জীয়াই থাকিলেও হলে বিভিন্ন কাৰ্য কৰা কাঠিন লাগে। কেতিয়াক বাহিৰৰ কাৰণে লাগে

সেইটো শিকিলো, ইহঁতে স্কুলত পাৰিলে যে অকলে
যে মিলা-প্ৰীতিৰে ঐক্যৰে যাত্ৰা কৰিব লাগে।
ভ্ৰমণত যে কোনো বিষয়ৰে আই-কাজিয়া কৰিব
নালাগে আৰু সকলোৱে মিলি-জুলি যাত্ৰা কৰাটো
ভাল। ভ্ৰমণ কৰিলে বহুত শিক্ষাৰ সুবিধা পোৱা যায়।
মানুহবোৰৰ ভিতৰত সুখ-দুখৰ, মিলি-জুলি থাকিব
লাগে আৰু শিক্ষকসকলে আমাক পৰামৰ্শ
দিয়া মতে চলিব লাগে। ভ্ৰমণ কালত শিক্ষাৰ
সময় এই সময়ত যদি শিক্ষক সকলক অসুবিধা
হয়। তেতিয়া শিক্ষকসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক
বেয়া। যেতিয়া শিক্ষক সকলৰ মন আমাৰ কাৰণে
বেজাৰ লগা হয় তেতিয়া শিক্ষকসকলৰ কোনো
লাগিব। শিক্ষক সকলৰ বহুত বেয়া লাগে।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ কথা। কিতাপত আমি
শুনিছিলোঁ যে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দৃশ্য দেখি ইমানেই
ভাল লাগিছিল মুখেৰে প্ৰকাশ কৰিব পৰা নোযোৱা
হৈছিল। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ সৌন্দৰ্যৰ বিষয়ে কিমান
শুনিছিলো যে যে আচল মনোমোহা আৰু
সৌন্দৰ্যময় দেখিলোঁ। আমি তাতে যে মানুহ
ঘাটে ঘাটে যে চৰ-চাপৰি বিষয়ে কথা শুনিলোঁ
আৰু তাৰ মানুহবোৰে কেনেকৈ জীৱন-নিৰ্বাহ
কৰে তাৰ বৰ্ণনা দিলোঁ। অসম ভাৰতবৰ্ষ তথা
বিশ্বৰ ভিতৰতেই এক আকৰ্ষণীয় নদী হিচাপে জানিব

আছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীখন ভাৰতৰ একমাত্ৰ পুৰুষ নদী। প্ৰাগজ্যোতিষ কামৰূপ অসমৰ সভ্যতাক ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীক কেন্দ্ৰীক সভ্যতাৰ আখ্যা দিব পাৰি। এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীক আশ্ৰয় কৰি নানা জাতি-উপজাতি অসমলৈ আহি অসমৰ বুকুত স্থায়ীভাৱে বসবাস কৰিবলৈ লৈ সমন্বয় আৰু সমাহাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰে [illegible] অসমীয়া জাতি গঠন কৰিছে।

List of Students going to Bogamati & Brahmaputra River for field Study.

Date of Visit: 06-02-2023 & 25-05-2023

B.A. 2nd Sem.

Sl No.	Name	Roll No.
1.	MONIR UDDIN	UA-221-041-0001
2.	MOMTAZ BEGUM	UA-221-041-0002
3.	ROWSHONARA KHATUN	UA-221-041-0003
4.	SABINA KHATUN	UA-221-041-0004
5.	ROHITON AHMED	UA-221-041-0005
6.	ASMA KHATUN	UA-221-041-0006
7.	FULCHAN ALI	UA-221-041-0007
8.	FAJAL HOQUE	UA-221-041-0008
9.	RUBIYA KHATUN	UA-221-041-0009
10.	JAMINUL ISLAM	UA-221-041-0010
11.	FORIJUL HOQUE	UA-221-041-0011
12.	KHADIZA KHATUN	UA-221-041-0012
13.	BILLAL HUSSAIN	UA-221-041-0013
14.	ARIF HUSSAIN	UA-221-041-0014
15.	MOHIDUL ISLAM	UA-221-041-0015
16.	EUSUF ALI	UA-221-041-0017
17.	BARHAN ALI	UA-221-041-0018
18.	NURJAHAN PARBIN	UA-221-041-0019
19.	YAR UDDIN	UA-221-041-0020
20.	ARIFA AHMED	UA-221-041-0021
21.	ANJUWARA AHMED	UA-221-041-0022
22.	ROUSHONARA PARBIN	UA-221-041-0023
23.	ZIMI AKHTER	UA-221-041-0024
24.	RAZINA AKHTER	UA-221-041-0025
25.	ROJINA AHMED	UA-221-041-0026
26.	RUBIA BEGUM	UA-221-041-0027
27.	JAHIDA PARBIN	UA-221-041-0028
28.	REZINA KHATUN	UA-221-041-0029
29.	MONIRUL ISLAM	UA-221-041-0030
30.	ASIRUN NESSA	UA-221-041-0031
31.	INAMUL HOQUE	UA-221-041-0032
32.	MEHERA AHMED	UA-221-041-0033
33.	SHAHANAS PARBIN	UA-221-041-0034
34.	ARZUWARA AKTAR	UA-221-041-0036
35.	HALIMA KHATUN	UA-221-041-0037
36.	JESMINA KHATUN	UA-221-041-0038
37.	SHAINUR BEGUM	UA-221-041-0039
38.	SALIMA KHATUN	UA-221-041-0040
39.	ELIZA KHATUN	UA-221-041-0041

40.	AMINA KHATUN	UA-221-041-0042
41.	MONJUWARA BEGUM	UA-221-041-0043
42.	JIARUL HOQUE	UA-221-041-0044
43.	AFSARUL ALOM	UA-221-041-0045
44.	FORIDA AHMED	UA-221-041-0046
45.	EUSOB ALI	UA-221-041-0047
46.	SEMINA MOLLIK	UA-221-041-0048
47.	ROFIQUL ISLAM	UA-221-041-0049
48.	PIYAR ALI	UA-221-041-0050
49.	LALCHAN ALI	UA-221-041-0051
50.	ABDUL ROUF	UA-221-041-0052
51.	SHAKIBUL HASSAN	UA-221-041-0053
52.	KHALIDA ALOM	UA-221-041-0054
53.	ROBIUL HUSSAIN	UA-221-041-0055
54.	SORIFA AKHTAR	UA-221-041-0057
55.	MOHIDUL ISLAM	UA-221-041-0058
56.	AMZAD ALI	UA-221-041-0059
57.	SHAHIDUL ISLAM	UA-221-041-0060
58.	BAHAR ALI AHMED	UA-221-041-0061
59.	MD MUKTARUL ISLAM	UA-221-041-0062
60.	ASMA SHEHNAS	UA-221-041-0063
61.	SOFIQUL ISLAM	UA-221-041-0064
62.	SOFIQUL ISLAM	UA-221-041-0065
63.	JESMINA PARBIN	UA-221-041-0066
64.	MD JIARUL ISLAM	UA-221-041-0067
65.	JOMIR ALI	UA-221-041-0068
66.	FORID ALI	UA-221-041-0069
67.	JIAUR RAHMAN	UA-221-041-0070
68.	MUFAZZUL HOQUE AL AMAN	UA-221-041-0071
69.	JAHIDUL ISLAM	UA-221-041-0072
70.	SHONTESH ALI	UA-221-041-0073
71.	SAIFUL HOQUE	UA-221-041-0074
72.	ABUSHAMA AHMED	UA-221-041-0076
73.	RUKSANA AHMED	UA-221-041-0077
74.	RAKIBUL ISLAM	UA-221-041-0078
75.	SHOHIDA AHMED	UA-221-041-0079
76.	RASHIDA KHATUN	UA-221-041-0080
77.	KOHINUR AKTAR	UA-221-041-0081
78.	SANIDUL ISLAM	UA-221-041-0082
79.	HALIMA KHATUN	UA-221-041-0083
80.	HASINA PARBIN	UA-221-041-0084
81.	AFZALUR RAHMAN	UA-221-041-0085
82.	SABINARA AHMED	UA-221-041-0086
83.	ROMANIA SULTANA NASRIN	UA-221-041-0088
84.	AFRUZA KHATUN	UA-221-041-0089
85.	MOYFUL KHATUN	UA-221-041-0090
86.	MOROMI AHMED	UA-221-041-0091

87.	MOMTAZ BEGAM	UA-221-041-0092
88.	AYMONA AHMED	UA-221-041-0093
89.	HALIM UDDIN	UA-221-041-0094
90.	MOFIDA KHATUN	UA-221-041-0095
91.	ASMINA HUSSAIN	UA-221-041-0096
92.	KALPANA SANSUWARI	UA-221-041-0097
93.	ABDUL HAI NAGARIK	UA-221-041-0098
94.	RASHIDA KHATUN	UA-221-041-0099
95.	NAZIM UDDIN	UA-221-041-0100
96.	SULTANA ROHIMA AKTAR	UA-221-041-0101
97.	MUJAMMEL HOQUE	UA-221-041-0102
98.	SHAHEB ALI	UA-221-041-0103
99.	RASHIDA AHMED	UA-221-041-0104
100.	HALIMA KHATUN	UA-221-041-0105
101.	NAZIM UDDIN	UA-221-041-0106
102.	MOHIBUR RAHMAN	UA-221-041-0107
103.	SHOHIDA BEGOM	UA-221-041-0108
104.	RESMINA AHMED	UA-221-041-0109
105.	ROMESA AHMED	UA-221-041-0110
106.	SHORIFUL ISLAM	UA-221-041-0111
107.	SANIDUL ISLAM	UA-221-041-0112
108.	NURIYA PARBIN	UA-221-041-0114
109.	OMAR ALI	UA-221-041-0115
110.	SHAHIMA KHATUN	UA-221-041-0116
111.	NASIR UDDIN AHMED	UA-221-041-0117
112.	ANIKA TAHMINA	UA-221-041-0118
113.	MOMINUL ISLAM	UA-221-041-0119
114.	SAMINA KHATUN	UA-221-041-0120
115.	AZIZUR RAHMAN	UA-221-041-0121
116.	NAZMUL HOQUE	UA-221-041-0122
117.	ROBINA BEGUM	UA-221-041-0123
118.	SHAJINARA PARBIN	UA-221-041-0124
119.	SHOHIDUL ISLAM	UA-221-041-0125
120.	FARIDA KHATUN	UA-221-041-0126
121.	ASHRAFUL ISLAM	UA-221-041-0127
122.	NILIMA KHATUN	UA-221-041-0128
123.	SHOFIQUL HUSSAIN	UA-221-041-0129
124.	ROFIDA AHMED	UA-221-041-0130
125.	MINUWARA AHMED	UA-221-041-0131
126.	KABEL UDDIN	UA-221-041-0134
127.	TOSIRON NESSA	UA-221-041-0135
128.	JAHIDUL ISLAM	UA-221-041-0137
129.	MOSTOFA AHMED	UA-221-041-0138
130.	AIRIN SHOBNUS	UA-221-041-0139
131.	MORIUM BEGUM	UA-221-041-0140
132.	RAFIQUL ISLAM	UA-221-041-0142
133.	SANIDUL ISLAM	UA-221-041-0143

134.	NARJINA PARBIN	UA-221-041-0144
135.	RAJIBUL ISLAM	UA-221-041-0145
136.	RASHIDUL HOQUE	UA-221-041-0146
137.	ANJOWARA KHATUN	UA-221-041-0147
138.	AKTAR HUSSAIN	UA-221-041-0148
139.	RUKSANA JANNAT	UA-221-041-0150
140.	MOKLIMA WAHID	UA-221-041-0151
141.	JESMIN AHMED	UA-221-041-0152
142.	NILIMA AHMED	UA-221-041-0153
143.	SOFIQUL ISLAM	UA-221-041-0154
144.	AMINUL HOQUE	UA-221-041-0155
145.	REHENA KHATUN	UA-221-041-0156
146.	MONOWARA KHATUN	UA-221-041-0158
147.	KOHINUR AHMED	UA-221-041-0159
148.	SURMAN ALI	UA-221-041-0160
149.	SHOHIDA KHATUN	UA-221-041-0162
150.	SHAHNAZ PARBIN	UA-221-041-0163
151.	MUKIBUR RAHMAN	UA-221-041-0164
152.	SAJIDA BEGUM	UA-221-041-0167
153.	ASHRAFUL HOQUE	UA-221-041-0168
154.	IMRAN MOLLIK	UA-221-041-0169
155.	ASMIDUL HOQUE	UA-221-041-0170
156.	ASRAFUL HUSSAIN BHUYAN	UA-221-041-0171

GPS Map Camera
Nc Sukla Bagan, Assam, India
RP44+46C, Nc Sukla Bagan, Assam 781368, India
Lat 26.80485°
Long 91.703863°
12/02/23 02:45 PM GMT +05:30
Google

GPS Map Camera
Nc Sukla Bagan, Assam, India
RP44+8V4, Nc Sukla Bagan, Assam 781368, India
Lat 26.80588°
Long 91.707016°
12/02/23 02:59 PM GMT +05:30
Google

GPS Map Camera
Kachumara, Assam, India
Kachumara, Assam 781302, India
Lat 26.184282°
Long 91.128222°
24/05/23 02:09 PM GMT +05:30
Google

FIELD WORK
OF
ENVIRONMENTAL STUDIES
B.A 2nd Semester
SONTALI ANCHALIK COLLEGE
GPS Map Camera
Tangan Mari, Assam, India
Unnamed Road, Tangan Mari, Assam 781302, India
Lat 26.15804°
Long 91.148808°
24/05/23 11:46 AM GMT +05:30
Google

Students Undertaking Project Work/Field Work

Subject: Political Science.

Syllabus for field work.

Semester-V (compulsory for all Regular Students)

POL-SE-5014

Credit: 4

COURSE OBJECTIVE: Public Opinion is a collective opinion on specific topic relevant to society. Public opinion, aggregates of the individual views attitude and beliefs about a particular topic.

The main objective of surveying is to collect field data so a map or plan can be prepared based on the calculations of the field parameters before an engineering operation is actually executed to begin a construction project..

COURSE OUTCOME:

• POL SE 5014 Public Opinion and Survey Research:

This course is introduced the students to the debates, principles and practices of public opinion polling in the context of democracies, with special reference to India. It will familiarize the students with how to conceptualize and measure public opinion using quantitative methods, with particular attention being paid to developing basic skills pertaining to the collection, analysis and utilization of quantitative data.

To

The Principal Sontali Anchalik College, Mahtoli. Kamrup (Assam)

Date: 15/11/2022

Sub: Permission for Field Survey.

Sir,

With reference to the subject cited above I have the honour to inform you that the Dept. of Pol. Science, 5th Semester (Regular Batch) is going to Boga Mati, Baksha, Assam for Field Survey on 17th November 2022 under the Guide ship of Dr. Shahjamal Sikder, Asst. Prof. Dept. of Pol. Science.

Therefore, it is my request you kindly to allow and give required permission for the said field survey. The list of Co- Guide and students are attached with this application for your kind information and necessary action.

Yours faithfully,

Dr. Idris Ali (HoD)

Dept. of Pol. Science

Sontali Anchalik College

Co-Guide -

1. Dr. Mohammad Easin Ali
2. Dr. Muzammal Haque.

Allowed to Field Survey

16-11-22

Vice-Principal

Sontali Anchalik College

Date ....

SEMESTER V

POL SE 5014 Public Opinion and Survey Research

Course Objective: this course will introduce the students to the debates, principles and practices of public opinion polling in the context of democracies, with special reference to India. It will familiarize the students with how to conceptualize and measure public opinion using quantitative methods, with particular attention being paid to developing basic skills pertaining to the collection, analysis and utilization of quantitative data.

I. Introduction to the course (6 lectures)

Definition and characteristics of public opinion, conceptions and characteristics, debates about its role in a democratic political system, uses for opinion poll

II. Measuring Public Opinion with Surveys: Representation and sampling (7 lectures)

a. Sampling: Meaning and needs
b. Sampling error
c. Types of sampling: Non random sampling; random sampling

III. Survey Research (3 lectures)

a. Interviewing: Interview techniques pitfalls, different types of and forms of interview
b. Questionnaire: Question wording; fairness and clarity.

IV. Quantitative Data Analysis (4 lectures)

a. Quantitative data analysis: Meaning
b. Basic concepts: correlational research, causation and prediction

Modalities for Practical Component: Field Study Report based on any issue i.e. environmental issue / socio-economic-political issues of the locality using the method of survey research etc.

READING LIST

UNIT I: Introduction to the course

R. Erikson and K. Tedin, (2011) *American Public Opinion,* 8th edition, New York: Pearson Longman Publishers,. pp. 40-46.

POL SE 4014: Panchayati Raj in Practice

Course objective: This course acquaints students with the Panchayati Raj Institutions and their actual working. It further encourages a study of PRIs in their mutual interaction and their interaction with the people.

Course outcomes:

- This paper will help students understand the importance of grassroot political institutions in empowering people.
- This paper will highlight the complex challenges faced by PRIs in India and mechanisms involved to make it more participatory and inclusive in nature.

I. Strengthening Democratic Functioning of the Panchayats (16 lectures)

a. Participation at village level, action plan and participatory method
b. Need assessment and Micro Planning
c. Devolution

II. Panchayat Finances and Accounting (16 lectures)

a. Constitutional Provisions on Panchayat Finances
b. Fiscal Decentralisation and Audit system
c. Social Audit

III. Problems and Needs of Disadvantaged Groups and their Participation (16 lectures)

a. Women
b. Scheduled Tribes, Scheduled Casts and Minorities
c. Panchayat Extension to Scheduled Areas (PESA) Act

Modalities for Practical Component: Project Report/Field Study Report based on any activity i.e. visit to Panchayat / local self bodies, local peoples' participation in the political system etc.

List of Student:

Department of Political Science

Sontali Anchalik College,
P.O- Mahtoli, Dist - Kamrup, (Assam), PIN -781136
sacdeptpolsc@gmail.com

4th Semester POL-SE-4014 Field Survey Report 2022-23 (EVEN Semester):

SL NO	ROLL NO	NAME OF STUDENTS
01	UA-211-041-0009	ABU SUFIAN
02	UA-211-041-0014	ALMINA BHUYAN
03	UA-211-041-0016	ANNA KHATUM
04	UA-211-041-0017	ANOWARA AHMED
05	UA-211-041-0023	ASMINA KHATUN
06	UA-211-041-0024	ASMINA PARBIN
07	UA-211-041-0027	JAINAL ABDIN
08	UA-211-041-0029	AZIBAR RAHMAN
09	UA-211-041-0034	BANDES ALI
10	UA-211-041-0035	BASER ALI
11	UA-211-041-0036	BISHA ALAM
12	UA-211-041-0038	EASMIN AHMED
13	UA-211-041-0044	FAZILA KHATUN
14	UA-21I-041-0047	FAZILA AHMED
15	UA-21I-041-0052	HASINA BEGUM
16	UA-21I-041-0053	HURMUZ ALI
17	UA-211-041-0055	JAHANARA PARBIN
18	UA-21I-041-0056	JAHANGIR ALOM
19	UA-21I-041-0057	JAHANUR ALOM
20	UA-21I-041-0062	JIARUL HOQUE
21	UA-21I-041-0064	JOHIRUL ISLAM
22	UA-21I-041-0065	JOMER ALI
23	UA-21I-041-0066	JAINAL ABDIN
24	UA-211-041-0071	LAL BAHADUR ALI
25	UA-21I-041-0072	MANIKJAN NESSA
26	UA-21I-041-0073	MINUWARA AHMED
27	UA-21I-041-0074	MINUWARAPARBIN
28	UA-21I-041-0079	MOFIDAPARBIN
29	UA-21I-041-0080	MOFIZUL HOQUE
30	UA-21I-041-0082	MOHIBUL HOQUE
31	UA-21I-041-0083	MOHIDUL ISLAM
32	UA-21I-041-0088	MONJUWARA KHATUN
33	UA-21I-041-0092	MONJUWARA KHATUN
34	UA-21I-041-0095	MORJINA KHATUN
35	UA-21I-041-0098	MOSTAKIN ALI
36	UA-21I-041-0099	MOYMONA AHMED
37	UA-21I-041-0101	MUSAULROFIK

38	UA-21I-041-0102	NARZINA AHMED
39	UA-21I-041-0103	NARGIS PARBIN
40	UA-21I-041-0104	NARZINA AHMED
41	UA-21I-041-0109	NAZRUL ISLAM
42	UA-21I-041-0114	NUR ASMA
43	UA-21I-041-0122	PARBIN SULTANA
44	UA-21I-041-0125	RAIZ UDDIN
45	UA-21I-041-0127	RASHIDA AHMED
46	UA-21I-041-0133	RAHUL AMIN
47	UA-21I-041-0136	RUHUL AMIN
48	UA-21I-041-0137	RUHUL AMIN
49	UA-211-041-0138	RUHUL AMIN
50	UA-21I-041-0139	RUNA LAILA
51	UA-21I-041-0142	SABINARAYASMIN
52	UA-21I-041-0143	SADDAM BHUYAN
53	UA-21I-041-0150	SAJIDA AHMED
54	UA-21I-041-0151	SAKILADIL RUBA
55	UA-21I-041-0152	SALMA AHMED
56	UA-21I-041-0153	SALMA IASMIN
57	UA-21I-041-0154	SAMIMA AFROZ
58	UA-21I-041-0157	SANIDUL HOQUE
59	UA-21I-041-0158	SANIDUL ISLAM
60	UA-211-041-0160	SANIYARA KHATUN
61	UA-21I-041-0161	SANIARA KHATUN
62	UA-21I-041-0163	SELIMA AKTAR
63	UA-21I-041-0164	SEMINA KHATUN
64	UA-21I-041-0165	SHAHANAJ AKHTAR
65	UA-21I-041-0166	SHAHAR BHANU PARBIN
66	UA-21I-041-0169	SHAHNAJ AHMED
67	UA-21I-041-0175	SHOHIDA SULTANA
68	UA-21I-041-0180	SABURA KHATUN
69	UA-211-041-0181	SOKINA KHATUN
70	UA-21I-041-0183	SULEMAN ALI
71	UA-21I-041-0189	TARIFJAN NESSA
72	UA-21I-041-0191	TASLIMA NASRIN
73	UA-21I-041-0194	ZAHANGIR ALOM

Signature of HoD

HoD.
Dept.of Pol Science
Anchalik College

Signature of Guide
(Dr. Idris Ali)

Department of Political Science
Sontali Anchalik College,
P.O- Mahtoli, Dist - Kamrup, (Assam), PIN -781136
sacdeptpolsc@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

This is to certify that the project report entitled "Socio-cultural and environmental study of Nakachikong, Meghalaya", being submitted by Mr./Mrs. ....Abdul Barek.........is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (B.A) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.

To the best of my knowledge and belief no such work has been previously submitted to the around of any other degree to Gauhati University.

22/11/23

Signature of Project Guide.
Name of Guide: Dr. Shahjamal Sikdar
Designation: Assistant Professor
Department: Political Science
Name of College: Sontali Anchalik College, Mahtoli, Kamrup, Assam.

Declaration

*I, undersigned hereby declared that the project report entitled "Socio-cultural and environmental study of Nakachikong, Meghalaya",being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of **Professor Dr. Shahjamal Sikdar. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.***

I understand that any such copying is liable to be punished as the university authorizes deem fits.

Signature-
Name of student: Abdul Barek
Semester: 5th
Roll No: UA-211-041-0195
Registration No. 21010656
Department: Pol. Science

Department of Political Science
Sontali Anchalik College,
P.O- Mahtoli, Dist - Kamrup, (Assam), PIN -781136
sacdeptpolsc@gmail.com

PROJECT WORK

GUIDE CERTIFICATE

This is to certify that the project report entitled, "Panchayats, Rural Development and Peoples participations: A Case Study of Goan panchayat special reference to 01 No Jorshimulu Goan panchayat of Kamrup district of Assam", being submitted by Mr./Mrs. ..Manas Bhuyan.....is partial fulfillment of the requirements for the around of degree Bachelor of Arts (BA) has been proposed under my guidance and supervision in his original work and completed satisfactorily.

To the best of my knowledge and belief that no such work has been previously submitted to any other degree to Gauhati University.

15/5/23
Signature of Project Guide.
Name of Guide: Dr. Idris Ali (HoD)
Designation: Assistant Professor
Department: Political Science
Name of College: Sontali Anchalik College,
Mahtoli, Kamrup, Assam.

Declaration

I, undersigned hereby declared that the project report entitled "Panchayats, Rural Development and Peoples participations: A Case Study of Goan panchayat special reference to 01 No Jorshimulu Goan panchayat of Kamrup district of Assam", being submitted to Gauhati University is an original work prepared by me under guidance of Professor Dr. Idris Ali. The findings in this report and conclusions drown by me are based on the work done and data collected during the project work. The facts are included in this report is not a reproduction from any other sources.

I understand that any such copying is liable to be punishable as the university authorizes deem fits.

Signature-
Name of student: Almina Bhuyan
Semester: 4th
Roll No: UA211-041-0014
Department: Political Science.
Sontali Anchalik College.

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

ESTD-1987

P.O- MAHTOLI.DIST- KAMRUP (ASSAM) PIN-781136

Field Study Report

Project Title-"Panchayats, Rural Development and Peoples Participation": A study of Gaon Panchayat Special Referance to Jorshimulu Gaon Panchayat of Kamrup Distric, Assam.

PAPER CODE: POL-SE-4014

DEPARTMENT- POLITICAL SCIENCE (HC)

Submitted by:

NAME: ASMINA KHATUN

ROLL NO. UA-211-041-0023

Reg No.21010478

Semester : B.A 4th Sem

Year: 2023

Supervised by:

Dr. Idris Ali (HoD)

Asstt. Professor

Department of Political Science

Sontali Anchalik College

জ্ঞাতাৰ্থে / Acknowledgement

এই প্ৰকল্পটো সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাৰ বাবে মই ঈশ্বৰক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। মই বিশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো আমাৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক Dr. Idris Ali sir লগতে আমাৰ সোণালী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক Dr. তপন দত্ত মহোদয়ক যিয়ে আমাক এই সোণালী প্ৰকল্পটো কৰাৰ বাবে সুযোগ দিয়ে।

আমাক দিয়া প্ৰকল্পৰ বিষয়টো গৱেষণা কৰাৰ ফলত আমি বহুতো নতুন নতুন জ্ঞান আহৰণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছো। তাৰ বাবে আমাৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ছাৰক অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। মই মোৰ পিতৃ মাতৃৰ লগতে মোৰ বন্ধু বান্ধৱীকো ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো এই প্ৰকল্পটো সম্পূৰ্ণ কৰাত সহায় আগবঢ়োৱাৰ বাবে।

সদৌ শেষত আমি আমাৰ ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন স্থলীৰ সমূহ বিষয়ববীয়াসকলক আমাৰ এই প্ৰকল্প প্ৰস্তুত কৰাত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

Content/ সূচীপত্র

1. Introduction.................

2. Planning......................

3. Methods......................

4. Data Preparation.........

5. Evaluation...................

6. Suggestion.................

7. Conclusion.................

Introduction:

আমি গাওঁ পঞ্চায়তৰ ওপৰত এখন প্ৰজেক্ট উপস্থাপন কৰিছো। এই প্ৰজেক্টটোত আমি সকলো গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা আৰু তথ্য দিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ কিয়নো প্ৰজেক্ট হল এনে এটা কাৰ্যকলাপ যিয়ে আমাক পৰিকল্পনা আৰু সমালোচনাত্মক চিন্তাৰ ক্ষমতা বিকাশত সহায় কৰে।

আমাৰ এই ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ মূল বিষয় বস্তু হল গাওঁ পঞ্চায়ত । সেয়ে গাওঁ পঞ্চায়তৰ বিষয়ে চমুকৈ তলত উল্লেখ কৰা হল। গাওঁ পঞ্চায়ত হৈছে স্থানীয় চৰকাৰৰ এক অবিচ্ছেদ্য আৰু শক্তশালী অংগ। ভাৰতবৰ্ষ এখন বিশাল জনবহুল দেশ। স্বাধীনতা লাভৰ পিছত ভাৰতবৰ্ষৰ সকলো অঞ্চলক সমানে আগবঢ়াই নিয়াত বহু অসুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছিল। ভাৰতবৰ্ষত অকল কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰে দেশ খন সুচাৰু ৰূপে পৰিচালনা কৰাত বিভিন্ন ধৰণৰ বাধাৰ সন্মুখীন হৈছিল। সেয়ে এই উদ্দেশ্য আগত ৰাখি স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথম প্ৰধামন্ত্ৰী পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহেৰু এ 1959 চনৰ 2 অক্টোবৰ তাৰিখে ৰাজস্থানৰ বাগদাৰী গাঁৱত

পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে পঞ্চায়তী ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰে। পৰবৰ্তী সময়ত 1992 চনৰ 73 তম সংবিধান সংশোধনীয়ে ব্যৱস্থা কৰা পঞ্চায়তী ব্যৱস্থাৰ একেবাৰে তলখাপৰ খলপটোক গাওঁ পঞ্চায়ত নামেৰে নামাকৰণ কৰে আৰু তেতিাৰ পৰাই গাওঁ পঞ্চায়ত স্থানীয় চৰকাৰৰ এক অবিচ্ছেদ্য আৰু শক্তিশালী অংগ হৈ পৰে। গাওঁ পঞ্চায়তৰ মুখ্য উদ্দেশ্য হৈছে সংশ্লিষ্ট অঞ্চলটোৰ সৰ্বাগীন উন্নতি সাধন কৰা। পঞ্চায়তক ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ৰাজ্যত ভিন ভিন নামেৰে জনা যায় যদিও অসমত ইয়াক গাওঁ পঞ্চায়ত নামেৰেই জনা যায়।

গাওঁ পঞ্চায়ত হৈছে স্থানীয় শাসন তথা একেটা অঞ্চলৰ বিকাশত মুখ্য ভূমিকা পালন কৰা এক অনুষ্ঠান । গতিকে ইয়াৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী সম্পৰ্কে জ্ঞান থকাটো দৰকাৰ। গাওঁ পঞ্চায়ত গঠিত হয় এগৰাকী সভাপতি, এজন উপ সভপতি আৰু সাতৰ পৰা পোন্ধৰ জন সদস্যৰে। পঞ্চায়তৰ উপ সভপতিৰ বাহিৰে বাকী সদস্যসকলোক জনসাধাৰনে প্ৰত্যক্ষ ভোটৰ জৰিয়তে নিৰ্বাচিত কৰে। গাওঁ পঞ্চায়তৰ সদস্য সংখ্যা নিৰূপিত হয় সংশ্লিষ্ট গাওঁবোৰৰ জনসংখ্যা অনুপাতে ৰাজ্যিক বিধানমণ্ডল সমূহত। অৱশ্য প্ৰত্যেক ৰাজ্যতে গাওঁ পঞ্চায়তত অনুসূচীত জাতি জনজাতি আৰু মহিলা সকলৰ বাবে আসন সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা আছে। গাওঁ পঞ্চায়তৰ সদস্য সকলৰ কাৰ্যকাল 5 বছৰ যদিও বিশেষ কাৰণত ভংগ হব পাৰে। একেটা অঞ্চলক গাওঁ পঞ্চায়ত হিচাপে ঘোষণা কৰাৰ পিছত 10 টা সমষ্টি (ৱাৰ্ড) ত ভাগ কৰি লোৱা হয় আৰু প্ৰত্যেক সমষ্টিৰ পৰা এজনকৈ সদস্য জনগণৰ প্ৰত্যক্ষ ভোটৰ জৰিয়তে নিৰ্বাচিত কৰা হয়। গাওঁ

পঞ্চায়তৰ মুৰব্বী হিচাপে সভাপতিয়ে পঞ্চায়তৰ সভা সমূহ পৰিচালনা কৰে আৰু তেওঁৰ অনুপস্থিতিত উপ সভপতি জনে সভা পৰিচালনা কৰে। গাওঁ পঞ্চায়তৰ সদস্য পদত প্রতিদ্বন্দিতা কৰিবলৈ হলে কিছুমান অৰ্হতাৰ প্ৰয়োজন। ভাৰত বৰ্ষৰ প্ৰত্যেক ৰাজ্যতে প্ৰচলিত অৰ্হতা সমূহৰ ভিতৰত প্ৰধান অৰ্হতা হল প্ৰাৰ্থী জন ভাৰতীয় নাগৰিক হব লাগিব আৰু তেওঁৰ বয়স 21 বছৰ হব লাগিব।

পঞ্চায়তী ব্যৱস্থাৰ তৃণমূল পৰ্য্যায়ৰ স্তৰটো হল গাওঁ পঞ্চায়ত, যাৰ বাবে ই স্থানীয় বিকাশৰ বাবে অতি দায়বদ্ধ। গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ বাবে ৰূপায়িত আঁচনি বোৰৰ ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত গাওঁ পঞ্চায়তে মুখ্য ভূমিকা পালন কৰে। যিহেতু স্থানীয় বিকাশৰ বাবে গাওঁ পঞ্চায়তেই হৈছে প্ৰধান মাধ্যম সেয়ে ইয়াৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী 1994 চনৰ অসম পঞ্চায়ত আইন খনৰ 19 নং দফাৰ 30 টা শিতানত উল্লেখ কৰা হৈছে। সেইবোৰ তলত চমুকৈ উল্লেখ কৰা হল –

(i) সাধাৰণ কাৰ্য

(ii) (ii) কৃষি আৰু কৃষি সম্প্ৰসাৰণ ইত্যাদি।

Planning:

প্ৰথমতে, আমি আমাৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° ইদ্রিছ আলী মহোদয়ক আমাৰ ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নত বিভিন্ন ধৰণে বিশেষকৈ পৰিকল্পনা কৰাত সহায় আগবঢ়োৱাৰ বাবে আন্তৰিকভাৱে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। পৰিকল্পনামতে আমি সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ৰাতিপুৱা ৯ বজাত আমাৰ মহাবিদ্যালয় প্ৰাঙ্গনত উপস্থিত হওঁ। তাৰ পিছত আমাৰ মাননীয় অধ্যাপকে কৰিব দিয়া কামখিনি আমি সম্পূৰ্ণ কৰোঁ। পুৱা 10:30 বজাত ফখৰুদ্দিন আলি আহমেদ মহাবিদ্যালয়ৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মুৰব্বী অধ্যাপক নুৰুজ্জামান হক আমাৰ সোনতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ দুৱাৰ মুখত উপস্থিত হয়। তাৰ পৰা আমাৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ সহকাৰী অধ্যাপক মাননীয় মহম্মদ ইয়াছিন আলী মহোদয় আৰু আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে সিহঁতক আদৰি আনি আমাৰ প্ৰেক্ষাগৃহত স্থান দিওঁ। সোনতলী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয় আৰু ফখৰুদ্দিন আলি আহমেদ

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে মিলি এখন যৌথ সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। উক্ত সভাত এখন সম্বৰ্ধনা পৰ্বও থাকে। সভাখনত দুয়োখন মহাবিদ্যালয়ৰ মুৰব্বী অধ্যাপক দ্বয়ে গাওঁ পঞ্চায়তৰ বিষয়ে আমাক সাময়িক জ্ঞান প্ৰদান কৰে। তাৰ পিছত আমি সকলোৱে পুৱাৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি আমাৰ ক্ষেত্ৰ অধ্যায়ন "জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়ত" লৈ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰোঁ। গাওঁ পঞ্চায়ত খনত উপস্থিত হোৱাৰ পিছত উক্ত পঞ্চায়তৰ মাননীয়া সভানেত্ৰী তথা আন সদস্যসকলে আমাক উষ্ম আদৰণি জনায় আৰু তাৰ পিছত এখন সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

Methods:

জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তত অনুষ্ঠিত হোৱা সভাত বিষয়ববীয়া সকলে দিয়া ভাষণৰ অন্তত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু গাওঁ পঞ্চায়তৰ সদস্য সকলৰ মাজত এখন প্ৰশ্নোত্তৰ কাল অনুষ্ঠিত হয়। এই প্ৰশ্নোত্তৰ কালত গাওঁ পঞ্চায়ত খনৰ বিষয়ে বিভিন্ন ধৰণৰ তথ্য-পাতি আহৰণ কৰা হয়। তথ্য আহৰণৰ প্ৰাথমিক পদ্ধতি অনুসৰি জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তৰ পৰা লাভ কৰা তথ্যৰ বিৱৰণ তলত দিয়া হ'ল। জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত মুঠ জনসংখ্যা হ'ল- 21,658 জন (2021 চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি)। ইয়াৰে পুৰুষৰ সংখ্যা হৈছে-11,152 জন আৰু মহিলাৰ সংখ্যা-10,502 জনী। জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তৰ মুঠ ভোটাৰৰ সংখ্যা হৈছে- 15,286 গৰাকী আৰু ভোটাধিকাৰ নথকা জনসংখ্যা হৈছে-6,408 গৰাকী। তাৰে 72% শিক্ষিত আৰু 28% অশিক্ষিত। ইয়াৰে পুৰুষৰ হাৰ 55% আৰু মহিলা শিক্ষিতৰ হাৰ 45% । গাওঁ পঞ্চায়ত খনৰ অন্তৰ্গত মুঠ শিক্ষানুষ্ঠান হ'ল-61 খন । ইয়াৰে

A.W.C(অঙ্গনৱাডী)- 43 খন, L.P. School- 11খন, M.E School- 5 খন আৰু High School- 2 খন। জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত মুঠ BPL ৰ সংখ্যা হৈছে-2,168 আৰু APL ৰ সংখ্যা হৈছে-2,045 খন। Prime Minister Rojgar Yojona - 2,100; S.B.M- Almost 2500; জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তৰ Solar Light-ৰ সংখ্যা 95; ইয়াৰ উপৰিও Road Construction, Dustbin, Drainage আৰু প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে বিভিন্ন আঁচনি হাতত লোৱা হৈছে। উদাহৰণস্বৰূপে---- 1. ৰাস্তা/পথ নিৰ্মাণ : 7 খন, 2. নলাৰ সংখ্যা : 3 খন, 3. প্ৰাথমিক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰৰ সংখ্যা : 2 খন, 4. Job Card -ৰ সংখ্যা : 5,000 খন; তাৰে Active - 2100 খন আৰু Inactive -2900 খন। ইয়াৰ উপৰিও মহিলা সৱলীকৰণৰ বাবে আত্মসহায়ক গোট তথা বিভিন্ন ধৰণৰ আঁচনিও গ্ৰহণ কৰা হৈছে। জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তৰ উন্নয়নৰ কাৰণে ধাৰ্য কৰা বিভিন্ন ধৰণৰ আঁচনি সমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল :

1. 14^{Th} Finance,
2. 15^{Th} Finance,
3. MGNREGA,
4. P.H.C,
5. Food Security Act,
6. N.S.A.P,

7. J.J.M,

8. Agriculture,

9. S.R.L.M,

10. Arunodoi,

11. Basundhara,

12. Social Welfare Act.

তথ্য আহৰণৰ গৌণ পদ্ধতি অৱলম্বন কৰি পোৱা তথ্য অনুসৰি জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তৰ 1 টা সদস্য পদ খালী আছে। গাওঁ পঞ্চায়ত খনত উপযুক্ত খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা নাই, শৌচাগাৰ আৰু কোনো ধৰণৰ ডাষ্টবিনৰ ব্যৱস্থা নাই। আনকি উক্ত পঞ্চায়ত খনৰ অধীনত থকা বহু দৰিদ্ৰ পৰিয়ালে প্ৰধান মন্ত্ৰী গ্ৰাম্য আবাস যোজনা আঁচনিৰ ঘৰ পোৱা নাই।

Evaluation

জেৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তৰ পৰা লাভ কৰা তথ্য সমূহ বিশ্লেষণ কৰি ইয়াৰ কিছুমান ক্ৰুটি থকা দেখা যায়। উদাহৰস্বৰূপে - গাওঁ পঞ্চায়ত খনৰ অধীনত নলা নৰ্দমা আছে যদিও সেইবোৰ কাৰ্যক্ষম হৈ থকা নাই , PMGAY ৰ অধীনত অহা আঁচনিৰ সঠিক ৰূপায়ন হোৱা নাই। যদিও পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ job card আছে তৰে বেছিভাগ কাৰ্ড নিষ্ক্ৰিয় হৈ আছে। জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত অনুষ্ঠান সমূহৰ পৰিৱেশগত দিশ শোচনীয় অৱস্থা হৈ পৰিছে। কেতবৰ শিক্ষানুষ্ঠানত ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সংখ্যা নিচেই তাকৰ আৰু কিছুমানত উপযুক্ত শিক্ষা প্ৰদানৰ বাবে শিক্ষকৰ অভাৱ। গাওঁ পঞ্চায়তখনৰ অন্তৰ্গত প্ৰাথমিক স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ বোৰৰ অৱস্থা পানীত হাঁহ নচৰা অৱস্থাৰ নিচিনা। এই প্ৰাথমিক স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰবৰোত চিকিৎসক, নাৰ্চ চৰকাৰী ঔষধালয় আৰু ৰোগী ৰখাৰ বাবে উপযুক্ত বিচনাৰ অভাৱ।

Suggestion

উপৰোক্ত আলোচনাৰ পৰা আমি এটা কথাই উপলব্ধি কৰিব পাৰিছো যে জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়ত খনত যদিও বিভিন্ন ধৰণৰ আঁচনি চৰকাৰৰ পৰা দিয়া হৈছে যদিও ইয়াৰ সঠিক ৰূপায়নত গাওঁ পঞ্চায়ত খন ব্যৰ্থ হৈছে।

গতিকে মই এজন সাধৰণ নাগৰিক হিচাপে গাওঁ পঞ্চায়ত খনৰ বিষবৰীয়াসকলক আহ্বান জনায় কব বিচাৰিছোঁ যে , আপোনালোকে গাওঁ পঞ্চায়তৰ বিভিন্ন আঁচনি বোৰৰ সঠিক ব্যৱহাৰ কৰক আৰু সমাজক উন্নতিৰ দিশে আগুৱাই নিয়াত সহায় কৰক ।

Conclusion

আমাৰ বাবে সেই সময়ত এক সুন্দৰ শিক্ষণ অভিজ্ঞতা আছিল। এই প্ৰকল্পটোৰ ওপৰত কাম কৰি আমি ছাত্ৰ ছাত্ৰীবোৰে বহুত বাস্তৱ অভিজ্ঞতা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছো। এই প্ৰকল্পটো আমাৰ বিষয়বোৰৰ লগত জড়িত । সেয়ে এই প্ৰকল্পৰ জৰিয়তে আমি আমাৰ দক্ষতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছো। এই প্ৰকল্পৰ বিষয় বস্তু আছিল গাওঁ পঞ্চায়ত, সেয়ে গাওঁ পঞ্চায়তক আমি সমগ্ৰ বিশ্বৰ সৈতে চিনাকী কৰাৰ চেষ্টা কৰিছো।

অবশেষত এই প্ৰকল্পটো কৰিব পাৰি আমি ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলে নথৈ আনন্দিত হৈছো। এই প্ৰকল্পটো কৰি আমাৰ বহুত ভাল লাগিছে।

BRAHMAPUTRA RIVER
PURANGAON
KANDULIMARI
KALATOLI BAZAR
CHOUDHRYPAM
KALATOLI PATHAR
JORSHIMULI GOSPATA
JORSHIMULI BAZAR
HAHCHARI GAON
PURANKUCHIA
HAHCHARI BAZAR
HAHCHARI CHOUTARA BAZAR
JORSHIMULI OUT POST
CHOUTARA N. BAZAR

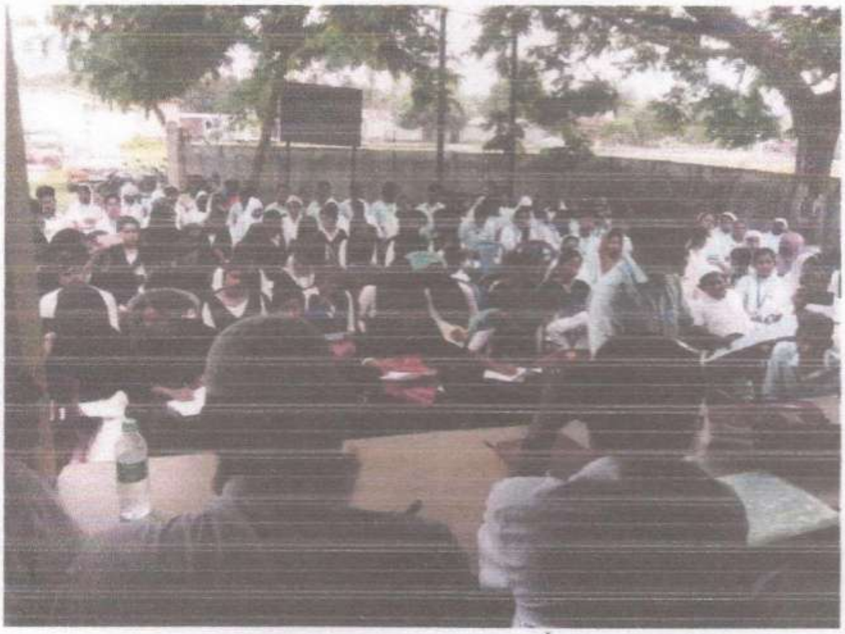

Figure- জোৰশিমুলু গাওঁ পঞ্চায়তত প্ৰশ্ন-উত্তৰ কালৰ এখন চিত্ৰ

ONE DAY WORKSHOP
ON
FIELD SURVEY
ORGANIZED BY

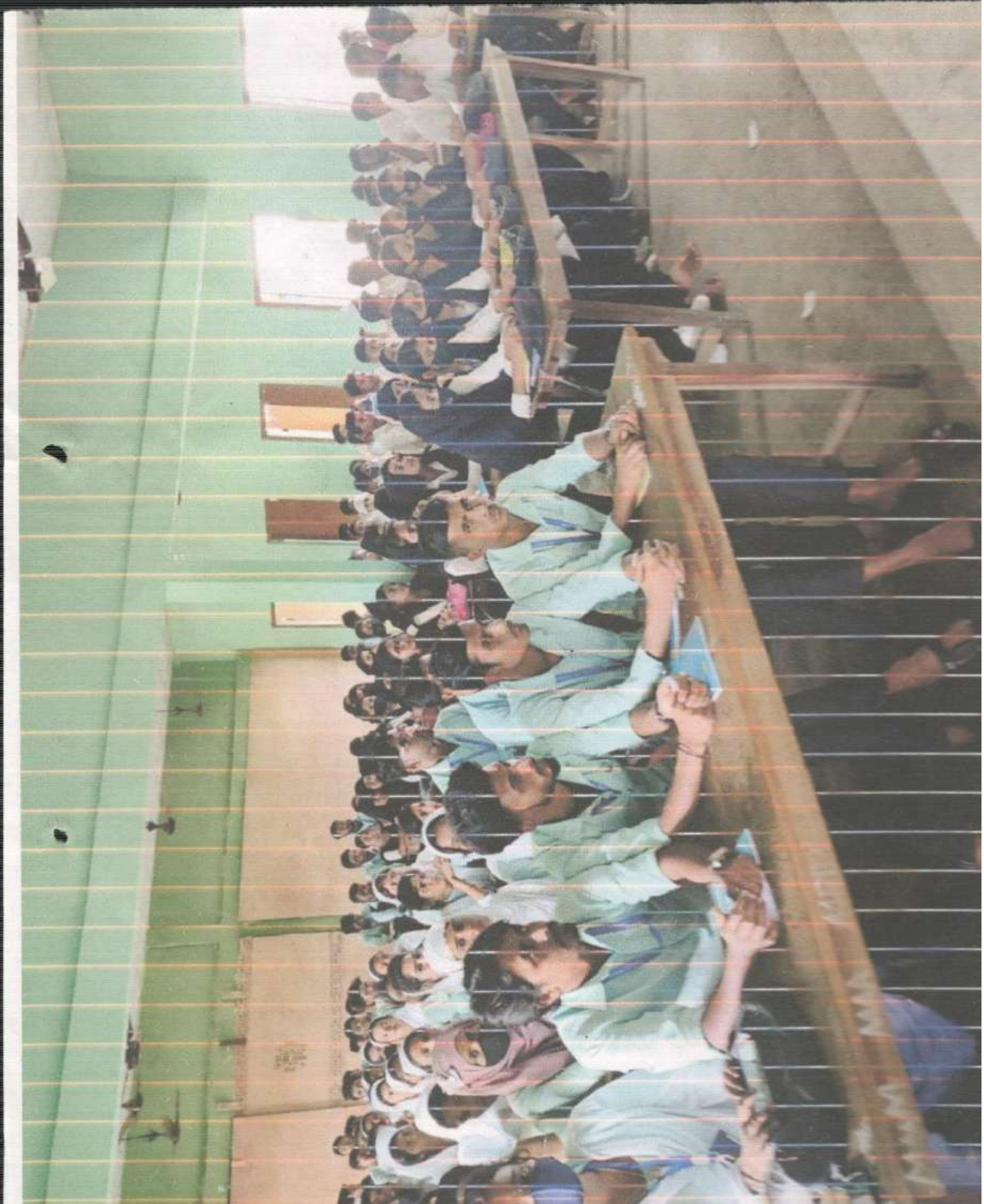

Students List

Field work

Sontali Anchalik College

Deptt. :-Political Sceince Semester- 5th

Paper-Public Opinion and Servey Research

Paper Code-POL-SE-5014

session-2022-23

Topic:-Socio-Political environmental scenario of Boga Mati,Baksha, Assam.

Sl. No.	Roll No.	Name of Students	Obtained Marks(Out of 50)
01	UA-201-041-0106	ABDUL ALIM	42
02	UA-201-041-0108	ABUL KALAM AZAD	40
03	UA-201-041-0110	AKLIMA KHATUN	42
04	UA-201-041-0111	AMINUL HOQUE	42
05	UA-201-041-0112	ANJUMA KHATUN	40
06	UA-201-041-0113	ANJU MONOWARA KHATUN	44
07	UA-201-041-0114	ANOWARA KHATUN	45
08	UA-201-041-0115	ANZUWARA KHATUN	40
09	UA-201-041-0116	ASMINA AHMED	45
10	UA-201-041-0117	AZIZUR ALOM	42
12	UA-201-041-0118	AZMINA AHMED	40
	UA-201-041-0119	DELBOR HUSSAIN	43
13	UA-201-041-0120	HABIJUR RAHMAN	40
14	UA-201-041-0121	HAMIDUL ISLAM	40
15	UA-201-041-0122	HASINA AHMED	40
16	UA-201-041-0128	JUBEDA NAHAR	42
17	UA-201-041-0129	KORISHMA AHMED	43
18	UA-201-041-0131	MD.ALI AKBOR	44
19	UA-201-041-0132	MINUWARA AHMED	41
20	UA-201-041-0133	MINUWARA PARBIN	42
21	UA-201-041-0135	MOFIZUL HOQUE	40
22	UA-201-041-0136	MONIRUL ISLAM	42
23	UA-201-041-0137	MONJILA PARBIN	44
24	UA-201-041-0138	MORZINA AHMED	43
25	UA-201-041-0139	MORZINA AHMED	43
26	UA-201-041-0140	MOTIBOR RAHMAN	45
27	UA-201-041-0141	MUKTAR ALI	42
28	UA-201-041-0142	NASMINA AKTAR	43
29	UA-201-041-0143	NAZMA AHMED	40
30	UA-201-041-0144	NAZARUL HOQUE	40
31	UA-201-041-0145	PASHAN ALI	40
32	UA-201-041-0147	RINAMA KHATUN	42
33	UA-201-041-0148	ROBIUL HUSSAIN	40
34	UA-201-041-0149	RUKIA AHMED	40
35	UA-201-041-0150	SAHERA AHMED	45
36	UA-201-041-0151	SALEHA AKTAR	47
37	UA-201-041-0152	SANIARA	42
38	UA-201-041-0153	SAYED ALI KHAN	40
39	UA-201-041-0154	SELIMA PARBIN	45
40	UA-201-041-0155	SHAHANAS PARBIN	43
41	UA-201-041-0156	SHAHIDA KHATUN	45
42	UA-201-041-0157	SHAZIDA BEGUM	43
43	UA-201-041-0158	SHAHIDUL ISLAM	41
44	UA-201-041-0160	SURMAN ALI	40

16/11/22

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

ESTD-1987

P.O- MAHTOLI.DIST- KAMRUP (ASSAM) PIN-781136

DEPARTMENT- POLITICAL SCIENCE

PAPER TITLE-PUBLIC OPINION & SURVEY RESEARCH

PAPER CODE:POL-SE-5014

Topic: **A SURVEY REPORT ON "ENVIRONMENTAL ISSUES OF BOGAMATI, BAKSA".**

40/50

Submitted by:

NAME: SURMAN ALI

ROLL NO. UA-201-041-0160

Reg No. 20017081

SEMESTER : BA 5th sem

Year: 2022-23

Guided by:

Dr. SHAHJAMAL SIKDAR

Asstt. Professor

Department Political science

Sontali Anchalik College

SONTALI ANCHALIK COLLEGE

ESTD-1987

P.O- MAHTOLI.DIST- KAMRUP (ASSAM) PIN-781136

DEPARTMENT- POLITICAL SCIENCE

PAPER TITLE-PUBLIC OPINION & SURVEY RESEARCH

PAPER CODE:POL-SE-5014

Topic: A SURVEY REPORT ON "ENVIRONMENTAL ISSUES OF BOGAMATI, BAKSA".

45/50

Submitted by:

NAME: MOTIBAR RAHMAN

ROLL NO. UA-201-041-0140

Reg No. 20017059

SEMESTER : BA 5th sem

Year: 2022-23

Guided by:

Dr. SHAHJAMAL SIKDAR

Asstt. Professor

Department Political science

Sontali Anchalik College

Page No.	01
Exp. No.	
Date.	

Q. No. 1:- Historical background of Bagamati.

Ans:- Baksa was notified as one of the districts of Bodoland Territorial Region in October 2003 while it started functioning from 1 June 2004 (1) when naturalist-bureaucrat Dr Anwaruddin Choudhury of the Assam civil service took charge as its founding Deputy Commissioner (citation needed). It started working from PWD Inspection Bungalow of Barama on the NH 31 unit it was shifted to Mushalpur in late 2010 (vague) It was created from parts of Barpeta, Nalbari and Kamrup districts. (1)

On 23 January 2022, Tamulpur district was created. by separating Tamulpur sub-division of Baksa district (2)

Teacher's Signature

XPERT

Aarzoo
FIELD SURVEY

Q. No. 2:- where Bogamati is located?

Ans:- Prakash

Bogamati picnic spot is located near the Indo Bhutan Border in the district of Baksa, Assam state. The place is covered with lavish beautiful dense forests and locketed on mouth of Barmadi River. Assam is known as one of the most visited tourist place of India.

The state is famous for its pilgrimage site, forests, mountain, water falls, tourist attractions and wildlife sanctuaries. Not only for India, had people from another country also visited there. The impressive scenice view of nearest Bhutan

XPERT

Page No.	03	
Exp. No.		
Date.		

Hills attracts lots of people of Assam as well as other states travelers also

Visitor can see there different species and beautiful birds which gives woonder ful experience as there is a huge place where tourist can stay and enjoy as a picnic spot and spend every expensive moments of their life

Q. No: 3 : Political importance of the spot.

Ans:- THE POLITICAL IMPORTANCE OF THE SPOT

June 16, 2014

with so much attention given to FIFA's world soccer cup in Brazil, It is worth Socrecalling the political importance of sport.

Teacher's Signature

First sport is the new form of international warfare. Countries fight it out on thesporting lield rather than the battlefield. The colour, drama heroism- and even the language - of war are now devoted to sport.

The modern Olympic movements begin in 1894. The movements was inspired by the ancient Olympics of classical times that lasted for several centuries. During the original olympics fighting between the greak city states had to be halted the to allow the games take a place. At the end of the 19th century Europens assumed that the 20th century would be the gloriously peaceful "European century"

XPERT

Page No.	05	
Exp. No.		
Date.		

with trade knitting the world together, and warfare between the European countries a thing of the past. It was hoped in 1894 that people would concentrate on sport rather than war.

The 20th century's two world wars and many other conflicts eroded that dream. But it didn't die. On the contrary governments now compete to host international sporting events, and they supporting events, and they supports their teams as national ambassador. Most counties now have some form of ministry of sport to facilitate sport within their country - Something

Teacher's Signature

XPERT

Page No.	06.		
Exp. No.			
Date.			

which would have been inconceivable as recently as 1945.

The most dangerous time to have lived was 1900-1950 (out break of the korean war). Since 1950 there has been a reduction in the number of international war's and the number of people killed (tragically there has not been such a dramatic reduction in civil war). The sporting dream of 1894 is gradally coming in to effect, at lest at the international level.

Second, sport has reinvented political priorities. Governments are obligeb to pay more attention to sport because they can no longer gain much

Teacher's Signature

XPERT

Page No. 07
Exp. No.
Date.

Prestige for France from military victory and foreign conquest.

But especially in developed countries, People now have less appetite for war. Their patriotism is for sport and not for war the improved media converage of war into their homes, and people don't care for it. (if the BBC and CNN had existed in 1914, then world war1's trench warfare would not have dregged on for four brutal years).

Governments are expected to deliver economic growth and social development.

National heroes are now Sporting heroes. –

Teacher's Signature

XPERT

Page No.	08		
Exp. No.			
Date.			

and not military ones. young people aspire nowadays to represent their countries in sport and not in the millitary forces. Few millitary figures can attract the national following of a sports star. similarly politicians eager for favourable. publicity like to be associated with sporting events and so bethe in the reflected glory of their sporting teams. Un fortunately some male sporting gig figures have not yet realized that they enjoy a special national status. They are role models for the next generation and So they should behave like role models - after

Teacher's Signature

XPERT

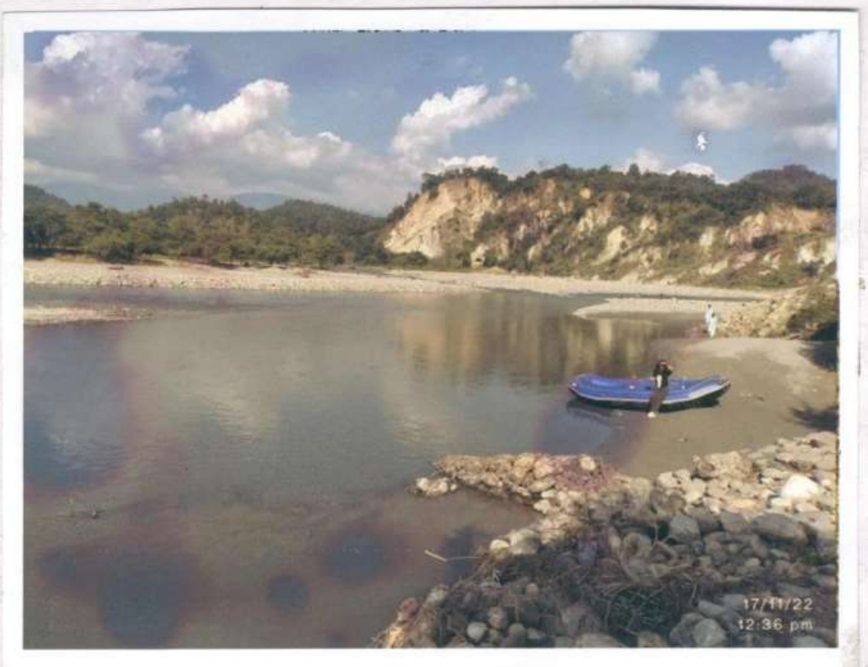
17/11/22
12:36 pm

Page No.	09
Exp. No.	
Date.	

all they are now being paid handsomely for their new statuse. But tragically the poor behaviour of some young men shows that they are still not aware of their special statuse. (~~Bba~~ By contrast few young people aspire to be politicians!)

Finally, bringing those two factors together sport is now big business. Governments pour money into international sporting events as a way of advertising their countries many Brazilians their countries many for ~~example~~, would probably to go into social services. But governments can find money for

Teacher's Signature

XPERT

speial sporting events in a way they cannot do so for Social programmes $

Meanwhile as the global middle class has expanded - given the increasing expansion of national economies and international tread - so the middle class have more money for fosports. once the basic needs are taken care off (food, shelter, clothing), so some of the rest of the income can go into other services such as sport and recreation.

Australia was a pioneer in making sport into a profitable industry. The english economic william Stanley Jevons bevons, based for a

few years in sydney. wrote home in 1857 how about a quarter of sydney's population turned out to watch a cricket match. As Australian sociaty developed, so the citizens had ~~h~~ more time for sporting pursuits. In recent decades public interest and additional personal income of the average citizen - has become so signification that sporting personalities can cean saleries undrenamat of only a few decades ago. one way of becoming one of the richest people in a country is to be good at sports. It can each such a point that a star

Page No. 12
Exp. No.
Date.

need no longer win events to earn money; simply win events to earn money. Simply turning up on the day will attract crowds and so make money

Another source of revenue is commercial sponsorship companies have recognized that being linked to some (much the same way same way as elite goods like to be linked to artistic events).

To conclude, Sport is now politically important and it brings countries together, it increases national pride it reinvents politics and it makes money. This is a lot better

XPERT

Teacher's Signature

Page No. 13
Exp. No.
Date.

than waging war.

Q. No. 4: Cultural scenerio of Bogamati.

Ans:- Bogamati, Assam, Assam Overview Newly discovered Bogamati is a picturesque spot perfect for picnics that lies at the mouth of river 'Barndi' on the foot hills on Indo-Bhutan border, in the Baksa district, Assam. Inaugurated by Emmanuel Muchahary, MLA of Jumlpur about six years ago, the unexplored panoramic view of the mountains creates a serene getway for travelles, couples and family alike. 'Bogamati' refers to a white river in Assamese and derives its name from the vest deposits of of white sand and stone in the banks of the river.

Teacher's Signature

Page No. 19

The place is inhabited by Bodos, Assamese and Nepalese and is known for its betel plantation and tea gardens. The locals depend exclusievly on tourism. The Dewraijhar ECO-Tourism society is responsible for maintaining the cleanliness of the area and safty of the tourists.

Read More on Bogamati, Assam Activities at Bogamati

Shikhar Adventure club of Goreswar carries out the water activites in the region which commences at around 8:00 A.M. and ends by 2:00 P.M. One can undertake aswell as trekking in the unadulterated hill nearby, after which one can enjoy luch on the river bank.

The Shikhar Adventure club has no proper

Teacher's Signature

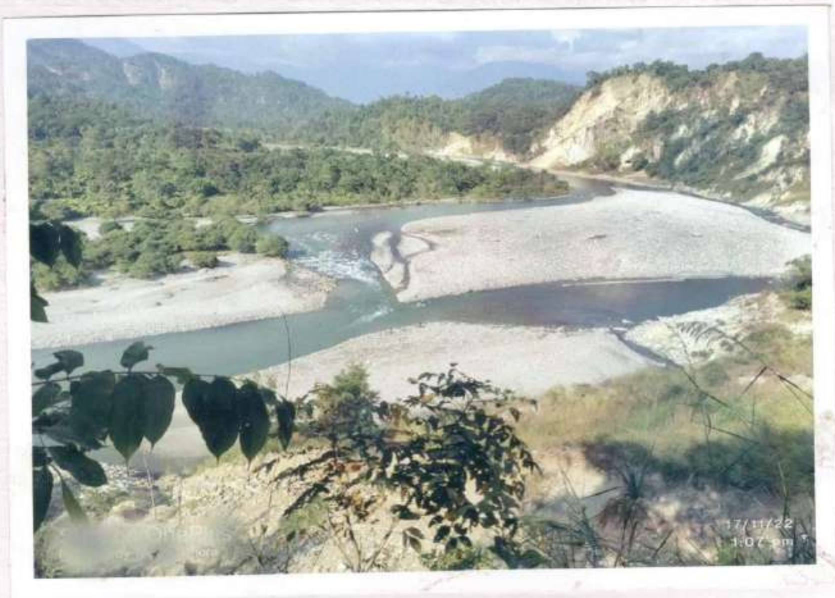
17/11/22
1:07 pm

online booking facility. However, visitors can book river ~~r~~ rafting tour packages form other online sites, which usually starts at Rs. 2500 and can range upto Rs. 10,000 depending on the number of people and the packages you choose. packages usually include pick up and drop off to your destination, meals as well as river refting. A few packages also allow camping on site. Green trek and adventure too, provides a wide range of activities such as whitewater Refting, Paragliding cycling etc

Thing to DO

One can trek to the golden Buddha Statue

on the nearby hill, built by the Assam Gover nment as a symbol of peace and to strength the ties with ties with neighbouring Bhutan one can also drive through the shallow river water to Bhutan to enjoy the local delicacies. However the entry gate to Bhutan closes by 4.30 P.M.

Tips for visitors.

One must wear comfortable clothes and footwear, carry an extra pair of clothes and towels, waterproof bag, basic medications and first aid kit ~~ect~~ etc. Although it is quite safe, extra caution would't kill as the place is known wild elephant.

Teacher's Signature

XPERT

Despite being richim wildlife and
having several national parks, Assam coulddue
to militant activities for many years. But
now it is trying to bring bout a change to
Efforts are being made to develop new
tourist places such as Bogamati hill area.
Endowed with fascinating atural scenery
Bogamati hill area in particular is mature
lover's paradise.
locatedat the Indo-Bhutanborder area,
Bogamati lies between two hill ranges and
the foothills of the Bhut an border. Today
it is a hotspot for picnickers, throbging

XPERT

After firm action against the militants. and development of the region by the state tourism deparment, Bogamati has today become a popular tourist destination

Most Read

It's not easily forgotten; Gavasker on virat kohlis outburst at Bangladesh players wild celebration in 2nd Test.

How Team India left pakistan on thin ice in race for WTC final after cleansweep agains Bangladesh

MP man, who slapped and kicked girl friend arrested after video goes viral.

XPERT

(Mr. Nurul Islam)
Co-ordinator, IQAC
Sontali Anchalik College

Co-Ordinator, IQAC
Sontali Anchalik College
Date.................

Sontali Anchalik College
Estd-1987
P.O- Mahtoli

(Dr. Tapan Dutta)
Principal i/c
Sontali Anchalik College

Principal i/c
Sontali Anchalik College
Date...............